

BNP PARIBAS FORTIS JAAR- VERSLAG 2023

KLAAR VOOR JOUW WERELD.

BNP PARIBAS
FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering

Inleiding

BNP Paribas Fortis is een naamloze vennootschap (NV), opgericht en bestaande onder Belgisch recht, met maatschappelijke zetel in Warandeberg 3, 1000 Brussel en geregistreerd onder nummer BE BTW 0403.199.702 (hierna de 'bank' of 'BNP Paribas Fortis' genaamd).

Het jaarverslag 2023 van BNP Paribas Fortis omvat zowel de geauditeerde geconsolideerde als niet-geconsolideerde jaarrekeningen, voorafgegaan door het verslag van de Raad van Bestuur, het bericht van de Raad van Bestuur en een verklaring van deugdelijk bestuur, inclusief de samenstelling van de Raad van Bestuur. De geauditeerde geconsolideerde jaarrekening 2023 van BNP Paribas Fortis, met de vergelijkende cijfers over 2022, en opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals die zijn aanvaard binnen de Europese Unie, worden gevolgd door de geauditeerde niet-geconsolideerde jaarrekening 2023 van BNP Paribas Fortis, opgesteld in overeenstemming met het Belgisch koninklijk besluit van 23 september 1992 op de jaarrekeningen van kredietinstellingen.

Het jaarverslag 2023 van BNP Paribas Fortis is verkrijgbaar in het Nederlands, het Frans en het Engels. De engelse versie is de originele en de andere versies zijn officiële vertalingen. We hebben alles wat redelijkerwijs mogelijk is gedaan om verschillen tussen de taalversies te vermijden, maar als er toch verschillen zijn, dan heeft de engelse versie voorrang.

Er wordt van uitgegaan dat de informatie in toelichting 8.k 'Consolidatiekring', met aanvulling van de informatie in het verslag van de Raad van Bestuur en in de verklaring van deugdelijk bestuur, overeenstemt met de vereiste informatie als vermeld in artikel 168, §3 van de Belgische wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

Alle bedragen in de tabellen van de geconsolideerde jaarrekeningen staan in miljoenen euro, tenzij anders aangegeven. Alle bedragen in de tabellen van de niet-geconsolideerde jaarrekeningen staan in duizenden euro, tenzij anders aangegeven. Omdat de cijfers afgerond zijn, kunnen er geringe verschillen optreden met al eerder gepubliceerde cijfers. Er zijn bepaalde herclassificaties gedaan met betrekking tot de jaarrekeningen van het voorgaande jaar zodat ze vergelijkbaar zijn met dit jaarverslag.

In de geconsolideerde jaarrekening verwijst BNP Paribas Fortis naar de geconsolideerde situatie van BNP Paribas Fortis NV, tenzij anders aangegeven. In de niet-geconsolideerde jaarrekening verwijst BNP Paribas

Fortis naar de niet-geconsolideerde situatie van BNP Paribas Fortis NV, tenzij anders aangegeven.

Alle informatie in het jaarverslag 2023 van BNP Paribas Fortis heeft betrekking op de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening en bevat niet de contributie van BNP Paribas Fortis aan de geconsolideerde resultaten van de Groep BNP Paribas, die te vinden zijn op de BNP Paribas website: www.bnpparibas.com.

Dit jaarverslag 2023 is een reproductie van de officiële versie van het jaarverslag 2023 van BNP Paribas Fortis dat is opgesteld in ESEF (European Single Electronic Format) formaat en beschikbaar is op de website: www.bnpparibasfortis.com.

INHOUDSTAFEL

Inleiding	3
BNP Paribas Fortis geconsolideerd jaarverslag 2023	9
Verslag van de Raad van Bestuur	10
▪ Inleiding door de Voorzitter en de CEO	10
▪ De economische context	12
▪ Core Business	13
▪ Maatschappelijke verantwoordelijkheid van BNP Paribas Fortis	20
▪ Bijkomende informatie	23
▪ Veranderingen in de consolidatiekring	23
▪ Kredietrating van BNP Paribas Fortis per 13/02/2024	23
▪ Toekomstgerichte uitspraken	24
▪ Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening	24
▪ Toelichting bij de evolutie van de balans	26
▪ Liquiditeit en solvabiliteit	28
▪ Voornaamste risico's en onzekerheden	28
Bericht van de Raad van Bestuur	29
Verklaring inzake Corporate Governance	30
BNP Paribas Fortis geconsolideerde jaarrekening 2023	43
▪ Resultatenrekening op 31 december 2023	44
▪ Overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	45
▪ Balans op 31 december 2023	46
▪ Kasstroomoverzicht op 31 december 2023	47
▪ Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	48
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023	51
1 Samenvatting van de belangrijkste grondlagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis	52
1.a Toepasbare grondlagen voor financiële verslaggeving	52
1.b Segmentrapportering	52
1.c Consolidatie	53
1.d Omrekening van transacties in vreemde valuta	57
1.e Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie	57
1.f Rentemarge, commissies en opbrengsten van overige activiteiten	58
1.g Financiële activa en financiële verplichtingen	59
1.h Materiële en immateriële vaste activa	70
1.i Leaseovereenkomsten	71
1.j Activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	73
1.k Personeelsvoordelen	73
1.l Op aandelen gebaseerde beloningen	75
1.m Voorzieningen gerapporteerd onder verplichtingen	75
1.n Actuele en uitgestelde belastingen	75
1.o Kasstroomoverzicht	76
1.p Gebruik van schattingen in de voorbereiding van het jaarverslag	77

2	IFRS 17 en IFRS 9 impact van de eerste toepassing	79
	▪ IFRS 17 en IFRS 9 impact van de eerste toepassing op de balans op 31 december 2022	79
3	Toelichting op de resultatenrekening op 31 december 2023	81
	3.a Netto-rentebaten	81
	3.b Commissie-baten en -lasten	82
	3.c Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	82
	3.d Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	83
	3.e Nettobaten uit overige activiteiten	84
	3.f Overige algemene bedrijfskosten	84
	3.g Risicokost	84
	3.h Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa	92
	3.i Vennootschapsbelasting	93
4	Segmentinformatie	95
	4.a Operationele segmenten	95
	4.b Informatie per operationeel segment	96
	4.c Land-per-landrapportering	97
5	Toelichting op de balans op 31 december 2023	98
	5.a Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	98
	5.b Financiële afdekkingsderivaten	100
	5.c Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	104
	5.d Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten	104
	5.e Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	115
	5.f Dubieuze kredieten (Stadium 3)	117
	5.g Schulden tegen geamortiseerde kostprijs aan kredietinstellingen en klanten	118
	5.h Schuldbewijzen en achtergestelde schulden	118
	5.i Actuele en uitgestelde belastingen	119
	5.j Overlopende rekeningen en overige activa/verplichtingen	120
	5.k Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	121
	5.l Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen	124
	5.m Goodwill	125
	5.n Voorzieningen voor risico's en kosten	127
	5.o Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen	128
	5.p Overdrachten van financiële activa	130

6	Krediet en garantieverbintenissen	133
6.a	Verstreckte en ontvangen kredietverbintenissen	133
6.b	Door ondertekening verstreckte garantieverbintenissen	133
6.c	Effectenverbintenissen	134
6.d	Overige garantieverbintenissen	134
7	Verloning en personeelsvoordelen	135
7.a	Personeelskosten en personeelsvoordelen	135
7.b	Voordelen na uitdiensttreding	135
7.c	Andere voordelen op lange termijn	141
7.d	Ontslagvergoedingen	141
8	Bijkomende informatie	142
8.a	Voorwaardelijke verplichtingen: juridische geschillen en arbitrage	142
8.b	Bedrijfscombinaties en verlies van controle of significante invloed	142
8.c	Minderheidsbelangen	143
8.d	Activa aangehouden voor verkoop	145
8.e	Significante beperkingen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joints ventures	146
8.f	Gestructureerde entiteiten	146
8.g	Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis	149
8.h	Andere verbonden partijen	153
8.i	Financiële instrumenten per looptijd	155
8.j	Reële waarde van financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	156
8.k	Consolidatiekring	158
8.l	Vergoedingen betaald aan de statutaire bedrijfsrevisoren	165
8.m	Gebeurtenissen na de verslagperiode	166
	Risicobeheer en kapitaalvereisten	167
1	Risicobeheerorganisatie	169
2	Risicometing en -categorieën	172
3	Kapitaalvereisten	174
4	Krediet- en tegenpartijkredietrisico	177
5	Marktrisico	182
6	Soeverein schuldenrisico	185
7	Operationeel risico	186
8	Compliance- en reputatierisico	187
9	Liquiditeitsrisico	188

Verslag van de erkende commissaris	191
BNP Paribas Fortis jaarverslag 2023 (niet-geconsolideerd)	199
Verslag van de Raad van Bestuur	200
▪ Toelichting bij de evolutie van de balans	200
▪ Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening	201
Voorstel tot bestemming van het resultaat van het boekjaar	202
Informatie over transacties met verbonden partijen	203
BNP Paribas Fortis jaarrekening 2023 (niet-geconsolideerd)	205
Overige informatie	211

BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG 2023

Verslag van de Raad van Bestuur

Inleiding door de Voorzitter en de CEO

2023 was voor onze bank een bewogen jaar. We hebben belangrijke stappen gezet in de uitvoering van onze strategie met een focus op groei, toegankelijkheid en duurzaamheid. We bereidden de fusie van bpost bank voor en voltooiden die met de succesvolle migratie van de klantenrekeningen in januari 2024. We zetten ook sterke financiële resultaten neer, zowel in onze bankactiviteiten als in onze gespecialiseerde dochterondernemingen. Bovenal hebben de teams van BNP Paribas Fortis zich ten volle ingezet om onze meer dan 4,7 miljoen Belgische klanten bij te staan.

We werkten tegen de achtergrond van aanhoudende geopolitieke instabiliteit. De oorlog in Oekraïne duurt voort en aan de grenzen van Europa staken nieuwe gewapende conflicten de kop op. Die samenloop van crisissen leidde tot onzekere energiebevoorrading, langere bevoorradingsketens, hogere grondstofprijzen, protectionisme, inflatie en snel stijgende rentevoeten. Daardoor kwamen de industriële en de particuliere activiteiten in onze thuismarkt onder druk te staan.

BNP Paribas Fortis slaagde erin het positieve momentum te behouden en goede financiële resultaten voor te leggen. De geconsolideerde nettowinst bedroeg 3.095 miljoen euro, 1% minder dan in 2022. De inkomsten stegen met 9% tot 10.551 miljoen euro, vooral dankzij hogere rente-inkomsten in België en hogere inkomsten bij Arval, TEB, BGL en Leasing Solutions. De bedrijfskosten stegen met 8%, voornamelijk als gevolg van de inflatie. Onze geconsolideerde kosten-batenratio verbeterde tot 52,1%, tegenover 52,6% vorig jaar, dankzij een positief schaaffect van 1,0%. Onze CET1-kapitaalratio van 16,2% en liquiditeitsratio van 118% illustreren de soliditeit van de bank. Dankzij onze goede resultaten en sterke solvabiliteit kunnen we de projecten van onze klanten en de Belgische economie financieren en investeren in onze strategische initiatieven.

De uitrol van onze strategie voor 2025 is volop aan de gang. Twee van de belangrijkste stappen in dat traject zijn de integratie van bpost bank in BNP Paribas Fortis en de lancering van een volledig nieuw aanbod rond dagelijks bankieren. Met het bpost bank-project dat de migratie van 3 miljoen klantenrekeningen op 22 januari 2024 omvatte – meer dan 80.000 uren voorbereiding, de opleiding van 2.270 bpost-medewerkers en de mobilisering van 700 medewerkers tijdens het fusieweekend – hebben we de basis gelegd voor het toegankelijkste retailnetwerk in België. Heel wat medewerkers van beide banken hebben het beste van zichzelf gegeven om de fusie voor te bereiden en af te ronden en om de ruim 1 miljoen klanten en 300 medewerkers van bpost bank te verwelkomen.

Met over-the-counterbankdiensten in 656 postkantoren op centrale locaties, deskundig advies op afspraak in BNP Paribas Fortis-kantoren, 16 Client Houses die corporate- en privatebankingdiensten combineren, het bank- en verzekeringsnetwerk van Fintro en de basisbankdiensten van Nickel – dat al meer dan 400 verkooppunten heeft – kunnen we elk type klant een gepersonaliseerde service op maat bieden.

In dezelfde maand als de fusie lanceerden we onze Easy Go Packs en Easy Guide Packs, die goed werden onthaald. Met die twee modulaire packs kan elke klant de manier van interageren met de bank, de gebruikte producten en het advies van multidisciplinaire teams finetunen.

Voor woonkredieten versterkten we onze franchise door de kredietmakelaars Krefima en Demetris samen te smelten in het nieuwe merk BNP Paribas Fortis Credit Brokers. BNP Paribas Fortis Credit Brokers streeft naar groei door het beste van twee werelden te combineren en biedt onze woonkredieten aan via een netwerk van meer dan 600 makelaars.

Het aantal digitale interacties steeg op jaarbasis. Daarmee blijft onze Easy Banking App (EBA) de belangrijkste toegangspoort tot onze producten en diensten, in aanvulling op persoonlijke afspraken in onze kantoren. Onze klanten zijn ook steeds enthousiaster over de integratie van diensten van derden in onze app. Om onze rol als financiële vertrouwenspartner verder te versterken, bieden we aanvullende diensten van derden aan in vier ecosystemen: Move, Live, Pay en Work. Zo willen we de beste klantervaring bereiken,

in lijn met onze strategie. De onderscheiding van BNP Paribas Fortis door Euromoney als 'Beste Belgische bank in digitale oplossingen' in 2023 en, nog belangrijker, de gemiddelde waardering van 4,6/5 die onze klanten aan onze app geven, zien we als een aanmoediging dat we met de uitbreiding van onze digitale hub op de goede weg zijn.

We blijven ons bekommeren om de kwetsbare klanten voor wie het tempo van de digitale transformatie te hoog ligt en we ondersteunen hen met coaching om onze kanalen optimaal te gebruiken voor hun specifieke behoeften. We zijn de drijvende kracht achter DigitAll, een coalitie van meer dan 110 bedrijven en organisaties die zich inzetten voor meer digitale inclusie in België.

Naast digitale toegankelijkheid moedigen we ook sociale inclusie aan door groeikansen te creëren via aangepaste financiering. We integreerden de gespecialiseerde microleningen van microStart in het commerciële aanbod van BNP Paribas Fortis om hun bereik te vergroten en gaven ruim 600 medewerkers opleiding in microleningen. Samen met Matexi lanceerden we HappyNest, een formule waarbij kandidaat-kopers een duurzame energiezuinige nieuwbouwwoning huren en na enkele jaren de kans krijgen om die te kopen. We kenden Inclusio een sociale lening van 15 miljoen euro toe voor de herfinanciering van zijn activiteiten op het gebied van betaalbare huurwoningen, huisvesting en zorg voor mensen met een beperking, en sociale infrastructuur.

We dragen ook ons steentje bij aan de transitie van de maatschappij naar een duurzamere manier van werken, wonen en zich verplaatsen. Dat doen we onder meer door aantrekkelijkere tarieven aan te bieden voor energieleningen. Maar ook door via ons Sustainable Business Competence Centre bedrijven te voorzien van expertise over het milieuvriendelijker maken van hun productiemethoden en producten, en door de elektrificatie van het Belgische wagenpark aan te moedigen dankzij de leasing- en financieringsdiensten van Arval en Leasing Solutions. In 2023 was bijna een derde van de geregistreerde voertuigen van Arval geëlektrificeerd (waarvan bijna de helft 100% elektrisch) en we streven tegen 2026 naar een wagenpark dat voor twee derde geëlektrificeerd is.

Onze strategie blijft gericht op het bouwen aan een duurzame bank waar mensen en technologie centraal staan. Alles wat we doen is op die principes gebaseerd: onze investeringen in IT en artificiële intelligentie om nieuwe producten en de klanttevredenheid te verbeteren, de diversificatie van onze distributiekanaalen en de uitbreiding van onze app met innovatieve diensten.

Al jaren evalueren we de doeltreffendheid van onze initiatieven met de Net Promoter Score (NPS), die de klantervaring meet. De scores voor de klantsegmenten Private Banking en Corporate Banking zijn over de hele lijn zeer hoog en liggen aanzienlijk boven het marktgemiddelde. Ook Priority-klanten geven ons zeer goede scores, terwijl de NPS-resultaten van retailklanten erop vooruitgingen. Daarbij haalden de klanten de expertise van onze medewerkers aan als een belangrijke factor om ons aan te bevelen.

Onze ambitie om een financiële dienstverlener te zijn die de behoeften van de klant altijd vooropstelt, zou niet mogelijk zijn zonder de toewijding en flexibiliteit van al onze collega's. De afgelopen maanden hebben veel van hen gevegd, maar al met al zijn ze blijven focussen op onze klanten. We willen hen dan ook graag bedanken voor hun inspanningen en zijn ook dankbaar voor het vertrouwen dat onze klanten – zowel bestaande als nieuwe – in onze bank blijven stellen.

Max Jadot
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Michael Anseeuw
Chief Executive Officer

De economische context

In 2023 leed de Belgische economie onder de naschokken van de Russische invasie in Oekraïne in februari 2022 en zette de groeivertraging zich voort. Uiteindelijk steeg het Belgische bbp toch met 1,5%, na een groei van 3,3% het jaar ervoor. Gelukkig daalden de energieprijzen, die in het najaar van 2022 hun hoogtepunt hadden bereikt, geleidelijk aan in de loop van 2023, waardoor de inflatie vrij opmerkelijk afnam. België begon het jaar met een inflatie van 8% en eindigde in december op 1,4%. Aangezien de prijsstijging van het ene jaar op het andere wordt berekend, verklaart een basiseffect die opmerkelijke daling. De energieprijzen zijn niettemin gedaald: een MWh gas zakte van 350 euro in oktober 2022 tot minder dan 50 euro in december 2023, terwijl de elektriciteitsprijs daalde van 800 tot 100 euro.

Tegen de verwachtingen hield de bbp-groei stand dankzij de consumptie-uitgaven. Die profiteerden van het behoud van de koopkracht van de burgers. Dat werd mogelijk gemaakt door het mechanisme van de automatische indexatie van lonen en sociale uitkeringen. In veel landen waar zo'n mechanisme niet bestaat, tastten de spectaculaire prijsstijgingen de koopkracht van de burgers sterk aan. Dat verklaart waarom de Belgische economie in 2023 beter standhield dan haar burens. Zo zagen Duitsland en Nederland hun economische groei veel sneller vertragen dan België en sloten ze 2023 zelfs af in een recessie.

In België is het consumentenvertrouwen trouwens het hele jaar door gestaag verbeterd, gedreven door de duidelijke daling van de energieprijzen, de zekerheid dat de koopkracht behouden blijft en de positieve dynamiek op de arbeidsmarkt. De sterke binnenlandse vraag verklaart daarentegen de verslechtering van de buitenlandse rekeningen van het land, aangezien de export duidelijk te lijden had onder de onvermijdelijke verslechtering van het concurrentievermogen van de bedrijven in een dergelijke inflatoire context.

Zoals overal ter wereld heeft de bouwsector het moeilijk door de stijgende rentes. En hoewel de prijzen van residentieel vastgoed in België niet zijn gedaald, is het aantal vastgoedtransacties wel sterk afgenomen. De prijsstijgingen, die in 2021 een piek van meer dan 8% hadden bereikt in een volledig euforische markt, vertraagden aanzienlijk om 2023 af te sluiten op slechts +1%. De stevigheid van de residentiële vastgoedmarkt werd dus bevestigd, aangezien de rentestijgingen in veel landen vaak leidden tot prijsdalingen, maar niet in België.

De arbeidsmarkt bleef relatief goed georiënteerd, ook al steeg de werkloosheidsgraad licht vanaf het derde kwartaal. Het

ondernemersvertrouwen is eerder verslechterd in de loop van de maanden, waarschijnlijk vanwege de hogere kredietkosten en de verslechtering van de geopolitieke context in het Midden-Oosten sinds 7 oktober 2023. Jobs zijn moeilijker te vinden omdat bedrijven zich zorgen maken over hun concurrentievermogen en vooruitzichten. De werkloosheidsgraad van 5,6% blijft de aanhoudend grote kloof tussen de vacatures en de werkzoekenden maskeren. Dat is het geval in veel landen waar de COVID-pandemie in heel wat sectoren heeft geleid tot een andere kijk op werk. De lijst van knelpuntberoepen blijft lang, van de bouwsector en de gezondheidszorg tot de transportsector en de detailhandel.

De Verenigde Staten kwamen er goed vanaf dankzij hun energie-onafhankelijkheid. Zij ving het Russische gastekort in Europa snel op vanaf het begin van de oorlog in Oekraïne. Sindsdien verkopen ze indrukwekkende hoeveelheden vloeibaar gas tegen extreem hoge prijzen, wat miljarden dollars winst oplevert.

Het mag niet verbazen dat de enorme prijsstijgingen overal in de wereld ook de rentes de hoogte injaagden: in de Verenigde Staten bleef de Fed zijn belangrijkste richtrente vorig jaar optrekken, van 0,25% in maart 2022 naar 5,5%. In Europa kwamen er tien opeenvolgende renteverhogingen verspreid over meer dan vijftien maanden, waardoor de depositorente van de Europese Centrale Bank van 0 naar 4% klom. Tegelijk bleef de hoeveelheid liquiditeiten afnemen die in het banksysteem werd geïnjecteerd als gevolg van de coronacrisis. Daardoor zijn de balansen van de belangrijkste monetaire instellingen gekrompen. Die afbouw bemoeilijkte wel de taak van de overheden bij de financiering van hun tekort, omdat ze voor hun staatsobligaties een beroep moesten doen op andere kopers dan de centrale bank. Zo ontstonden er spanningen in de Verenigde Staten, want daar verslechterden de overheidsfinanciën vooral door de economische steunmaatregelen van president Biden om de inflatieschok op te vangen. Dat verklaart deels waarom de Amerikaanse langetermijnrentes in de eerste helft van 2023 verder stegen, terwijl ze in Europa stabiliseerden.

2022 werd gekenmerkt door een buitengewone stijging van de langetermijnrente, wat wereldwijd een heuse ineenstorting van de obligatiemarkten teweegbracht. 2023 was duidelijk rustiger, met rentevoeten die in het eerste deel van het jaar globaal stabiel bleven, vooraleer ze soms opvallend begonnen te dalen vanaf het moment dat er lagere inflatiecijfers werden gepubliceerd. De laatste weken van 2023 merkten we zowel op de obligatie- als op de aandelenmarkten een echte euforie. Veel beleggers begonnen immers te wedden op het moment waarop de centrale banken hun beleidsrente zouden beginnen te verlagen.

De versoepeling van de langetermijnrentes is goed nieuws voor het beheer van de overheidsfinanciën, die nog altijd gekenmerkt worden door een te groot tekort en een schuld van ruim 105% van het bbp.

De Belgische banksector ten slotte is het afgelopen jaar zijn rol blijven spelen in de financiering van de economie, ook al heeft de rentestijging het tempo van de kredietgroei aanzienlijk verminderd. Dankzij de kredietgroei beliepen de uitstaande kredieten

aan particulieren en bedrijven in 2023 respectievelijk 253 en 153,3 miljard euro. Op jaarbasis betekent dat een stijging van 1,5% voor kredieten aan particulieren en 4,5% voor kredieten aan bedrijven. Dat is duidelijk minder dan in 2022, toen de kredieten met meer dan 8% waren gestegen. Het blijft niettemin een correct cijfer gezien de zeer onzekere economische context en de oplopende kredietkosten.

Core Business

BNP Paribas Fortis

BNP Paribas Fortis bestrijkt zowel de Commercial, Personal Banking & Services (CPBS) als Corporate & Institutional Banking-activiteiten (CIB) van de BNP Paribas Groep in België. Op 31 december 2023 werkten er in België in totaal 10.351,5 VTE bij de bank.

Commerciële Bank in België

De activiteiten van Commerciële Bank in België van BNP Paribas Fortis omvatten een aanbod van bankdiensten voor een gevarieerde klantenkring van onder meer particulieren, zelfstandigen en vrijberoepsbeoefenaars, kleine en middelgrote ondernemingen, lokale ondernemingen, grote bedrijven en verenigingen zonder winsttoegmerk.

BNP Paribas Fortis is de nummer één in het segment van de particulieren qua marktaandeel en bekleedt sterke posities in het segment van de professionelen en kleine ondernemingen in België. Ook in Private Banking is BNP Paribas Fortis toonaangevend in België. Bovendien is de bank de nummer één in België in Corporate Banking en biedt ze een volledig gamma financiële diensten aan ondernemingen, vennootschappen uit de publieke sector en lokale overheden. Met haar geëngageerde teams wil ze de specifieke behoeften van haar klanten financieren en actief bijdragen aan de ontwikkeling van de Belgische economie.

Sinds 1 januari 2023 beschikt BNP Paribas Fortis over een nieuwe, herziene commerciële organisatie om beter in te spelen op de verwachtingen van de klanten:

- Retail Banking telt 2,9 miljoen klanten¹ en bedient particuliere klanten, zelfstandigen en kleine ondernemingen via een multidisciplinair team.

- Affluent & Private Banking, met 0,37 miljoen actieve klanten, bedient via een persoonlijke relatiebeheerder particuliere klanten met meer dan 85.000 euro activa en zelfstandige klanten en vennootschappen die in de vrijeberoepensector actief zijn. Privatebankingdiensten worden aangeboden aan particulieren met een belegd vermogen van meer dan 250.000 euro. De afdeling Wealth Management binnen private banking bedient klanten met belegde activa van meer dan 5 miljoen euro.

- Corporate Banking, met 87.000 klanten, bedient bedrijfsklanten met complexere behoeften via een persoonlijke relatiebeheerder (Enterprises voor kleine en middelgrote ondernemingen en Corporate Coverage voor grote ondernemingen en publieke en institutionele klanten).

BNP Paribas Fortis bedient de klanten via zijn verschillende geïntegreerde netwerken en sluit zo aan bij een hybride bankstrategie die fysieke netwerken en digitale kanalen combineert:

- 308 kantoren (waarvan 132 zelfstandige kantoren) georganiseerd in vier regio's om particuliere klanten, zelfstandigen en kleine ondernemingen te bedienen. Dat systeem wordt aangevuld met 193 franchises onder het merk Fintro en 656 verkooppunten in bpost kantoren.
- 31 Private Banking Centres waaronder een op afstand en twee Wealth Management Centres.
- Specifieke, in Brussel gecentraliseerde teams voor grote ondernemingen, overheidsbedrijven en institutionele klanten, aangevuld met een netwerk van 14 Business Centres in heel België voor middelgrote ondernemingen, en specifieke, in het netwerk van bankkantoren aanwezige relatiebeheerders voor kleine ondernemingen binnen Corporate Banking.

¹ Cijfer zonder de 600.000 actieve klanten van bpost bank en Fintro-klanten.

- Een digitaal platform vult het systeem aan met internetbankieren via Easy Banking Web en Easy Banking App (2,75 miljoen actieve gebruikers in totaal, inclusief Fintro). Easy Banking Business is het digitale bankplatform voor bedrijven en zelfstandigen. PaxFamilia, een beveiligd platform met tools voor het beheer, de opvolging en de overdracht van vermogens, telt 29.700 contracten. Het digitale aanbod wordt aangevuld met de digitale bank Hello bank!, die meer dan 537.000 klanten heeft. Die digitale platformen worden verrijkt door een actieve samenwerking met fintechs zoals TINK voor de ontwikkeling van een performante budgetbeheertool.
- Een netwerk van 608 bankautomaten (inclusief Fintro) aangevuld met het 973 geldautomaten tellende park van Batopin, een joint venture van BNP Paribas Fortis, KBC, ING en Belfius, elk met een participatie van 25%. Batopin installeert overal in België neutrale CASH-punten op locaties met een grote klantenstroom.

De bank staat ook ten dienste van haar klanten via het Easy Banking Centre, dat tot 60.000 oproepen per week verwerkt.

De kwaliteit van de dienstverlening van BNP Paribas Fortis aan haar klanten werd in 2023 meermaals bekroond. De bank werd verkozen tot 'Beste bank voor digitale oplossingen in België' door *Euromoney*, 'Bank van het jaar in België' door *The Banker*, 'Beste private bank in België' door *PWM-The Banker* en 'Beste bank in België' door *Global Finance*.

In 2022 werd BNP Paribas Fortis 100% aandeelhouder van bpost bank na de overname van bposts participatie van 50%. Daarnaast werd een exclusieve commerciële overeenkomst van zeven jaar getekend tussen bpost en BNP Paribas Fortis. In het kader van die overeenkomst biedt bpost in zijn netwerk van postkantoren de diensten en producten van BNP Paribas Fortis aan. Sinds 22 januari 2024 is bpost bank opgenomen in BNP Paribas Fortis en zijn de klanten van bpost bank toegetreden tot BNP Paribas Fortis. Het merk bpost bank verdween uit het straatbeeld en in de postkantoren, en werd vervangen door het merk en logo van BNP Paribas Fortis.

Retail Banking

2023 markeerde een belangrijk keerpunt voor BNP Paribas Fortis met de invoering van een nieuwe commerciële organisatie om onze klanten beter van dienst te zijn door hun nieuwe dienstverleningsmodellen voor te stellen die beter aansluiten bij hun behoeften. Die nieuwe commerciële organisatie is opgebouwd rond een nieuwe klantensegmentatie binnen drie entiteiten: Retail Banking, Affluent & Private Banking en Corporate Banking. Concreet vertaalt dat zich voor onze klanten in de invoering van nieuwe servicemodellen en/of solution packs.

Betere toegankelijkheid en proactieve aanpak

Het begin van 2023 werd gekenmerkt door een grote communicatiecampagne die zich rechtstreeks richtte tot alle retailbankingklanten. Ze kregen uitleg over wat er verandert in het dienstenaanbod en over hoe de multidisciplinaire teams van de kantoren hen voor al hun bank- en verzekeringsbehoeften nog proactiever zullen kunnen begeleiden en adviseren. Onder meer door het gemakkelijker te maken om rechtstreeks een afspraak te maken met experts in de domeinen waarin klanten – zowel particuliere als professionele – behoefte aan begeleiding hebben. Intern hebben de teams van kantooradviseurs geleidelijk de principes van de Agile-methodologie geïntegreerd om een efficiëntere en flexibelere werkdynamiek te creëren. In het Easy Banking Centre werden de teams versterkt om onze klanten proactief oplossingen voor te stellen.

Tot slot hebben we de ontwikkeling van nieuwe digitale oplossingen voortgezet, zowel op onze site, Easy Banking Web, waarvan de inhoud volledig werd bijgewerkt, als in onze Easy Banking App, met onder meer het loyaltyprogramma Easy Cashback.

We hebben onze inspanningen op het vlak van digitale inclusie voortgezet via de herlancering van digitale workshops in de kantoren, alsook ons preventiewerk op het gebied van phishing- en frauderisico's. We hebben nieuwe content en artikelen ontwikkeld op onze publieke website en gecommuniceerd via e-mailcampagnes. Daarnaast hebben we ook een nieuwe berichten gepubliceerd op Facebook en Instagram.

In september werd de communicatie over de nieuwe Easy Guide- en Easy Go-packs gelanceerd waarmee particuliere klanten het type rekeningen en kaarten kunnen kiezen, maar ook het soort interacties met de bank dat ze wensen op basis van hun behoeften. Eenvoudige behoeften en directe interactie met een adviseur via de postkantoren voor Easy Go, of complexere behoeften en begeleiding door een multidisciplinair team, op afspraak in de BNP Paribas Fortis-kantoren voor Easy Guide. Het doel was de klant zo goed mogelijk te begeleiden doorheen de verschillende keuzestappen vóór de effectieve implementatie van die nieuwe packs op 1 januari 2024.

Onze klanten vandaag en morgen beschermen

Op het vlak van verzekeringen en pensioenen hebben we onze inspanningen voortgezet om de klanten in staat te stellen hun goederen, hun business, zichzelf en de mensen die hun na aan het hart liggen beter te verzekeren dankzij een meer geïntegreerde cross-sellingbenadering, maar ook door nieuwe digitale oplossingen ter beschikking te stellen om hun leven te vereenvoudigen. Net als in 2022 konden onze klanten ook profiteren van gratis kleine herstellingen aan hun auto dankzij de Car Repair Days, die we samen met onze partner AG organiseerden.

Voor de professionele klanten hebben we de oplossingen van AG verder geïntegreerd in onze portefeuille en nieuwe globale campagnes uitgerold met de nadruk op de complementariteit tussen krediet- en verzekeringsoplossingen, met name om hun liquiditeiten te optimaliseren.

Onze klanten begeleiden op weg naar een duurzame toekomst

In een economische en maatschappelijke context die in volle verandering is naar meer duurzaamheid, is onze adviserende rol meer dan ooit van belang. Niet alleen voor de toekenning van specifieke leningen, maar vooral ook omdat we onze klanten informeren en begeleiden om de juiste keuzes te maken. Op het vlak van mobiliteit hielden we bijvoorbeeld webinars en publiceerden we artikelen met de experts van Arval om professionelen te helpen de fiscale veranderingen beter te begrijpen.

Op vastgoedgebied organiseerden we verschillende directe campagnes en een *paid media campaign* met grote zichtbaarheid in drie golven (februari/maart, juni/juli en oktober/november; via radio, tv, online, sociale media, digitale kanalen en affiches in de kantoren) met focus op de financieringsoplossingen waarmee onze klanten hun woning duurzaam kunnen renoveren en isoleren. Tot slot lanceerden we een specifieke aanpak voor de Verenigingen van Mede-eigenaars (VME's) om hen te helpen bij de financiering van projecten die bijvoorbeeld structurele en duurzame renovatiewerkzaamheden inhouden of gericht zijn op de verbetering van de energie-efficiëntie.

Starters helpen om hun business op te starten

Als toonaangevende bank op de professionele markt is het onze verantwoordelijkheid om onze rol als motor van de lokale economie op te nemen, onder meer door jonge ondernemers te begeleiden bij het opstarten van hun zaak.

In 2022 zijn we begonnen met een complete herziening van de manier waarop we starters aantrekken en in 2023 hebben we die inspanningen nog opgedreven. We herverpakten ons aanbod volledig rond een Starter Kit die verschillende oplossingen voor bankieren, verzekeringen, pensioenen, betaaloplossingen, maar ook marketing en digitale tools integreert in een one-stop-shop-benadering. Dat vertaalde zich onder meer in een volledige herschikking van de Starterspagina's op onze Easy Banking Web-site, maar ook in een communicatie om dat ecosysteem van partners en oplossingen te promoten. We hebben ook ingezet op een betere toegankelijkheid en begeleiding tijdens de eerste stappen van de oprichting van een bedrijf door te voorzien in een specifiek team van specialisten in het Easy Starters Team van het Easy Banking Centre.

We hebben ook onze media-investeringsstrategie voortgezet, zowel voor het merk BNP Paribas Fortis als voor Hello bank!, om onze oplossingen en benaderingen op een geïntegreerde manier te promoten bij starters en pre-starters. Daartoe zetten we communicatiecampagnes op via radio, digitale kanalen en social media. Voor BNP Paribas Fortis lag de focus op de onboarding begeleid door de specialisten van het Easy Starters Team van het EBC, en voor Hello bank! op de geïntegreerde digitale oplossing die het mogelijk maakt om zelf een professionele rekening te openen, en het ondernemings- en btw-nummer op te vragen in één enkele digitale flow.

Affluent & Private Banking

Dit nieuwe klantensegment omvat voortaan onze Priority Banking-, Private Banking- en Wealth Management-dienstengamma's, die gemeenschappelijk hebben dat ze allemaal gebaseerd zijn op de bevoorrechte relatie met een relatiebeheerder. De grootste nieuwigheid is de lancering van een nieuwe professionele aanpak binnen die servicemodellen, zodat klanten hun privé- en professionele behoeften nu kunnen toevertrouwen aan eenzelfde relatiebeheerder.

Nieuwe professionele aanpak: een sterker partnership met onze klanten

Dankzij de invoering van onze nieuwe commerciële organisatie kunnen klanten van Priority Banking, Private Banking en Wealth Management voortaan voor al hun privé- en professionele behoeften terecht bij een en dezelfde contactpersoon. Om die nieuwe aanpak in de markt te positioneren, werd er een communicatiecampagne gevoerd via radio, digitale kanalen en sociale media.

Daarnaast besteden we bijzondere aandacht aan de specifieke behoeften van de vrije beroepen en de toekomstige artsen en specialisten. Vanaf het begin van hun studies kunnen ze van ons speciale begeleiding krijgen om hen te helpen hun toekomst uit te bouwen. In Brussel, Gent en Leuven organiseerden we specifieke evenementen om onze oplossingen bekend te maken bij de studenten geneeskunde.

Om de band met onze klanten nog te versterken hebben we in 2023, in een zeer volatiele marktcontext, met name door de Oekraïense en Israëlisch-Palestijnse conflicten, de geopolitieke, economische, financiële en maatschappelijke context nader toegelicht. Daartoe ontwikkelden we nog meer content van experts die we publiceerden op ons exclusieve platform MyExperts, maar ook via Market-flashes als er zich bepaalde ontwikkelingen op de markten voordeden. Eenmaal per jaar sturen we een grondige analyse van onze economen in de vorm van een 'Economic Outlook' naar onze klanten.

Het vermogen van de klant efficiënt ontwikkelen

Om onze klanten optimaal te begeleiden bij hun beleggingsstrategie, werken we regelmatig onze oplossingsportfolio bij.

In dat kader zijn we begonnen met contacteren van onze klanten om hun onze IRIS- en Serenity-oplossingen voor te stellen nu onze Investment Advice- en Portfolio Advice-oplossingen verdwijnen. We stellen IRIS nu ook voor aan onze Priority-klanten. Daarvoor ontwikkelden we nieuwe brochures en video's die de oplossingen nader toelichten.

In een klimaat van evoluerende rentevoeten hielpen we al onze klanten hun vermogen samen te stellen en te optimaliseren volgens hun profiel, op basis van de volledige cyclus van sparen tot beleggen, ongeacht of ze nieuwe of ervaren beleggers zijn.

Onze klanten, hun gezien, hun vermogen beschermen.

Wat de bescherming van de klanten betreft, lanceerden we nieuwe campagnes om hen uit te nodigen contact op te nemen met hun relatiebeheerder of de verzekeringsspecialist om al hun bestaande verzekeringen te overlopen met als doel waar mogelijk te optimaliseren.

Wat het beheer en de bescherming van het vermogen betreft, stelden we de innovatieve oplossing PaxFamilia voor aan klanten die er nog geen gebruik van maakten. Ten slotte zijn we, naast de al vermelde Market-flashes, gestart met de herziening van de videorapportering over de prestaties van de producten in portefeuillebeheer, zodat ze in overeenstemming zijn met de nieuwe richtlijnen ter zake.

Corporate Banking

Dankzij zijn goed ontwikkelde, gediversifieerde en geïntegreerde business- en servicemodel kan de Corporate Banking-afdeling van BNP Paribas Fortis een brede waaier van klanten bedienen. Daartoe behoren onder meer kleine en middelgrote ondernemingen, Belgische en Europese bedrijven, financiële instellingen, institutionele beleggers, overheidsinstellingen en lokale besturen. Corporate Banking bedient een omvangrijke en gediversifieerde klantenkring van grote en middelgrote ondernemingen en is marktleider in die twee categorieën.

Onze Relationship Managers spelen een belangrijke rol in het relatiemodel van Corporate Banking. Ze kunnen een beroep doen op een breed scala aan experts in alle mogelijke bankoplossingen om hun klanten op maat gemaakte oplossingen en diensten aan te reiken. Binnen Corporate Banking bedient het Enterprises-team kleine en middelgrote ondernemingen via een netwerk van 14 Business Centres; het is ook aanwezig in het hele Belgische kantorennet om de kmo's ten dienste te staan. Specifieke centrale

teams in ons hoofdkantoor in Brussel staan in voor de relaties met grote bedrijven en met financiële en openbare instellingen.

Corporate Banking heeft een ruim aanbod van gespecialiseerde oplossingen en diensten – zowel traditionele als op maat – en doet ook een beroep op het internationale netwerk van de groep BNP Paribas, dat meer dan 60 landen beslaat. Daardoor kan het blijven voldoen aan de specifieke behoeften op het vlak van financiering, transacties, investeringen en verzekeringen van zijn klanten in België en in het buitenland.

Een financiële partner die bedrijven doorheen onze-kerheid loodst

In 2023 bleef Corporate Banking een belangrijke rol spelen in de ondersteuning van de Belgische economie. Onze Transaction Banking-afdeling hielp onze klanten te navigeren doorheen een verstoorde toeleveringsketen die te wijten was aan de geopolitieke ontwikkelingen. Onze specialisten van Global Markets begeleidde onze klanten bij het afdekken van hun risico's, zowel qua rentetarieven en valutavolatiliteit als wat de inflatie betreft. En onze Private Equity-teams bleven het hele jaar door investeren in Belgische bedrijven in lijn met onze strategie voor 2025.

Een organisatie die zich aanpast om aanhoudende groei te ondersteunen

De Corporate Banking-afdeling zette haar roadmap voor digitale transformatie en verbetering van de procesefficiëntie verder uit. Ze verbeterde ook haar servicemodel via de versnelde uitrol van digitale mogelijkheden en kanalen voor contact op afstand.

Onze partnerships met EMAsphere en Climact zijn goede voorbeelden van de manier waarop Corporate Banking zijn klanten voortdurend meerwaarde biedt door bedrijven ook oplossingen aan te reiken die verder gaan dan de traditionele bankdiensten.

In 2023 ging de bank ook van start met haar nieuwe commerciële organisatie. Daardoor worden bedrijven met een specifieke relatiebeheerder sinds januari 2023 door Corporate Banking bediend.

Een vertrouwde partner die bedrijven begeleidt naar duurzamere businessmodellen

Met het Sustainable Business Competence Centre positioneert Corporate Banking zichzelf stevig als een duurzame corporate bank. Het hele jaar door zette het nog meer in op de begeleiding van zijn klanten bij hun transitie naar duurzamere praktijken en bedrijfsmodellen. Het investeerde bovendien nog meer in transformatieprojecten die nodig zijn om de enorme klimaatuitdagingen en het gebrek aan biodiversiteit aan te pakken. Bijzondere aandacht ging daarbij naar thema's als de energietransitie, decarbonisatie, biochemie en de circulaire en regeneratieve economie. Corporate Banking bouwde ook zijn expertise in het regelgevingskader van

de Europese Green Deal en de bedrijfscriteria op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG) verder uit.

Het magazine *Eurromoney* riep Corporate Banking in 2023, voor de vierde keer op rij, uit tot 'Best Investment Bank in Belgium'.

Arval

Arval is een belangrijke speler in de langetermijnverhuur van voertuigen en een specialist in mobiliteitsoplossingen. Als gespecialiseerd metier dat deel uitmaakt van de afdeling Commercial, Personal Banking & Services van BNP Paribas, staat Arval centraal in het geïntegreerde model van de groep en van haar nieuwe merk 'BNP Paribas Mobility'. Arval biedt zijn zakelijke klanten (van grote multinationals tot kleine en middelgrote ondernemingen), zijn partners en hun medewerkers en ook particulieren diensten op maat voor hun verplaatsingen.

Eind 2023 had Arval ongeveer 8.400 medewerkers in de 29 landen waar het bedrijf gevestigd is en verhuurde het bijna 1,7 miljoen voertuigen (7% meer dan eind 2022) aan zijn 300.000 klanten. Bovendien telde het wereldwijd zowat 20.000 gebruikers van alternatieve mobiliteitsoplossingen voor een eigen wagen, zoals autodelen, mobiliteitskaarten en fietsleasing. Arval is de op een na grootste speler in leasing van voertuigen van verschillende merken in Europa; het is de nummer één in Polen, de nummer twee in Frankrijk, Spanje, Italië en België en de nummer drie in Nederland². Het kan bovendien rekenen op strategische partnerships dankzij de Element-Arval Alliance, wereldleider in de sector met in totaal meer dan 4,4 miljoen geleasede voertuigen in 56 landen.

In 2023 bleef de leasemaatschappij haar klanten innovatieve producten aanbieden die aan hun behoeften zijn aangepast, met name om de energietransitie van hun wagenparken te ondersteunen. Om het gebruik van elektrische auto's te bevorderen, kondigde Arval de lancering aan van een nieuw aanbod: Arval Charging Services. Dat biedt zowel bedrijven als particulieren de mogelijkheid om een elektrische auto samen met een laadpaal te leasen. Arval streeft ernaar 350.000 volledig elektrische voertuigen, en 700.000 geëlektrificeerde voertuigen in totaal te leasen tegen 2025. Zo zal het de CO₂-uitstoot van zijn wagenpark met 35% kunnen verminderen ten opzichte van 2020. Eind 2023 leasde Arval al ruim 166.000 volledig elektrische voertuigen, of 85% meer dan in 2022.

BNP Paribas Leasing Solutions

BNP Paribas Leasing Solutions is een toonaangevende Europese aanbieder van bedrijfsuitrusting. Het helpt bedrijven en zelfstandigen bij de uitbouw van hun activiteit met leasing- en financieringsoplossingen en diverse andere diensten die aansluiten op hun behoeften.

De experts van BNP Paribas Leasing Solutions bieden ondersteuning aan:

- Fabrikanten van professionele apparatuur en bedrijfssoftwareleveranciers. Zij kunnen rekenen op exclusieve, complete oplossingen om de verkoop via hun verdelers en distributienetwerken te ondersteunen en te stimuleren.
- Distributeurs, dealers en integrators van professionele uitrusting. BNP Paribas Leasing Solutions biedt hun verkoopondersteunende oplossingen en een brede waaier van financiële producten en diensten waarmee ze kunnen inspelen op de behoeften van hun klanten.
- Bedrijven, lokale overheden, zelfstandigen en vrijberoepsbeoefenaars. Zij kunnen bij BNP Paribas Leasing Solutions terecht voor de financiering van hun investeringen in uitrusting.

BNP Paribas Leasing Solutions kan bogen op 70 jaar ervaring. Daarmee staat het de spelers in de reële economie bij door aankopen van alle belangrijke soorten professionele en bedrijfsuitrusting te financieren. Het gaat onder meer om uitrusting voor de landbouw, de medische, de logistieke en de IT-sector. Het helpt zijn klanten ook de stap te zetten naar milieuvriendelijker werken, via de financiering van aankopen van uitrusting die dient om een positief effect te genereren en van initiatieven in de circulaire economie. De partners en klanten van BNP Paribas Leasing Solutions vertrouwen op de marktexpertise, productkennis en adviesdiensten van het bedrijf om hun groei, transformatie en transitie naar een koolstofarme circulaire economie te bevorderen.

In 2023 kende *Leasing Life*, het toonaangevende leasingvakblad in Europa, BNP Paribas Leasing Solutions de 'Best Energy Transition Financing Program of the Year'-award toe.

BNP Paribas Leasing Solutions bedient rechtstreeks zakelijke klanten en maakt gebruik van het uitgebreide netwerk van BNP Paribas om leasingoplossingen op maat aan te bieden. Daarnaast werkt het samen met fabrikanten en hun distributienetwerken om hun klanten naadloze financieringsoplossingen aan te reiken.

² Bron: Frost & Sullivan, eind december 2022, rekening houdend met de fusie van ALD en LeasePlan die in 2023 werd afgerond.

BGL BNP Paribas

De groep BNP Paribas in Luxemburg biedt een uitgebreid gamma van financiële producten en diensten aan die zijn afgestemd op de behoeften van al haar klanten in Luxemburg. Ze is bovendien de grootste werkgever van de Luxemburgse financiële sector.

Activiteiten van BGL BNP Paribas

De **Retail Banking**-businessline van BGL BNP Paribas biedt haar klanten (particulieren, professionele klanten en ondernemers) een reeks producten en diensten aan op het gebied van dagelijks bankieren tot financieringen, maar ook spaar- en beleggingsproducten en bancassuranceproducten (verzekeringsbankieren). Ze heeft een van de ruimste gamma's retailbankingproducten in Luxemburg, waaronder leasing voor particulieren.

BGL BNP Paribas Banque Privée reikt vermogende klanten die in Luxemburg en de Grootregio wonen alomvattende en maatwerkoplossingen voor financieel en vermogensbeheer aan.

Wealth Management richt zich tot een internationaal cliënteel, voornamelijk bedrijfseigenaars en -families. Het ondersteunt hen in hun specifieke behoeften met maatwerkoplossingen voor financieel en vermogensbeheer en ook met een reeks high-end diensten, zoals beleggingsadvies, discretionair beheer, vermogensplanning en -organisatie, activadiversificatie en -financiering.

Via zijn **Corporate Banking**-businessline is BGL BNP Paribas dé toonaangevende bankpartner in Luxemburg voor grote ondernemingen, de publieke en institutionele sector, sociale organisaties, vastgoedprofessionals en start-ups. Het productaanbod is onderverdeeld in verschillende domeinen, zoals Financing (klassieke en projectfinanciering, overdrachten en acquisities, vastgoed), Trade (kredietbrieven, documentaire kredieten), Cash Management (cashpooling, tools voor multibankkasbeheer, kaarten enz.), Rate Risk Coverage (dekking van wisselkoers- en renterisico) en Escrow Accounts. Als onderdeel van de groep BNP Paribas geeft BGL BNP Paribas zijn zakelijke klanten ook toegang tot alle gespecialiseerde expertise en diensten van de groep voor bedrijven.

Corporate and Institutional Banking verstrekt bedrijven en institutionele klanten producten en diensten verbonden aan de kapitaal- en financieringsmarkten in Luxemburg.

BGL BNP Paribas Development werd opgericht in 2021 om Luxemburgse bedrijven te ondersteunen door er minderheidsbelangen in te verwerven. Via rechtstreekse investeringen in niet-beursgenoteerde Luxemburgse handels-, industriële en technologiebedrijven wil de bank een rol spelen in hun plannen voor autonome en externe groei en hen ondersteunen bij bedrijfsoverdrachten.

Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (TEB)

BNP Paribas Fortis is in Turkije actief via TEB, waarin het een belang van 48,7% heeft via TEB Holding en BNP Paribas Fortis Yatırımlar Holding A.Ş. Op 30 september 2023 stond TEB, qua marktaandeel voor deposito's en leningen, tiende op de ranglijst van depositobanken in Turkije. TEB biedt er het volledige gamma van retailproducten en -diensten van de groep BNP Paribas aan.

Retail Banking

In 2023 bleef TEB zijn producten, diensten en acties diversifiëren en verfijnen om klantgerichte oplossingen te kunnen aanbieden. Het breidde zijn aanbod diensten en producten ook verder uit via zijn digitale kanalen. TEB past een methodologie toe die focust op mensgericht ontwerp en klanttrajecten en tracht via zijn 'advocacy programmes' klantinzichten te verkrijgen en te vertalen naar interessante oplossingen. Belangrijk daarbij is de nauwgezette opvolging van het klantgedrag en de klantverwervingskanalen. Naast transactionele en relationele NPS-enquêtes (Net Promoter Score) blijft TEB via ad-hoconderzoek en communicatie met de klanten via alle kanalen inzichten verzamelen en de klantervaring verbeteren. In 2023 registreerde het ongeveer 200.000 communicatiemomenten. In het NPS-benchmarkonderzoek dat elk jaar onafhankelijk wordt uitgevoerd, stond TEB voor het zesde jaar op rij in de top drie van zijn peergroup in Turkse retailbanking.

Eind 2023 bediende TEB ongeveer 2,5 miljoen actieve klanten via zijn digitale kanalen. 87% van de persoonlijke leningen en 84% van de termijnrekeningen werd geopend via het CEPTETEB Digital Banking Platform. In totaal werd 57% van de CEPTETEB-gebruikers klant via een 100% digitaal wervingsproces op afstand. CEPTETEB legde zich in 2023 verder toe op de ontwikkeling van het digitale kanaal: het breidde zijn klantenbestand nog uit en introduceerde nieuwe functies op zijn CEPTETEB Mobile-app. CEPTETEB integreert de modernste technologie en innovaties. Zo heeft het ook een chatbotplatform, TELEPATi genaamd, en Fon Danışmanım ('My Fund Advisor'), een geautomatiseerde, algoritmegestuurde portefeuillebouwer voor fondsen. En bij CEPTETEB Süper werden de klantervaring en de voordelen naar een hoger niveau getild, waardoor het aantal klanten dat erop inlogt in 2023 met 135% steeg ten opzichte van 2022. CEPTETEB Süper is het in de CEPTETEB Mobile-app geïntegreerde marktplaatsplatform waar klanten snel en voordelig online aankopen kunnen doen.

Eind 2021 lanceerde TEB een termijnrekening in Turkse lira (TRY) met valutabescherming, een YUVAM-rekening (een rekening in TRY die niet-ingezetenen en hun bedrijven in het buitenland met een garantie van de centrale bank tegen wisselkoersvolatiliteit wil overtuigen om hun spaartegoeden naar Turkije te brengen) en een termijnrekening in TRY voor de omzetting van vreemde munten/goud. Het werd daarmee een van de eerste banken in Turkije die

die producten via een mobiele app aanbiedt. Tegen eind 2023 had TEB een marktaandeel van 1,58% bereikt in de termijnrekeningen in TRY met valutabescherming.

Aan retailklanten stelt TEB de Marifetli-rekening voor. Dat is een dagelijkse termijnrekening waarmee klanten het kapitaal en de rente elke dag kunnen herbeleggen. De rekening biedt interessante welkomstrentes en de mogelijkheid om een hogere rente te krijgen als ze beleggen in een gemeenschappelijk beleggingsfonds. TEB richt zich binnen Retail Banking ook op enkele beroepsgroepen zoals advocaten. Met zijn speciale dienstverlening en package voor advocaten heeft TEB een marktaandeel van 18% bereikt in Turkije onder praktiserende advocaten.

Om het bewustzijn over duurzaamheid te vergroten en de milieu-impact van zijn bankactiviteiten te verkleinen, zette TEB met verschillende businesspartners campagnes op rond vier thema's: mobiliteit, circulaire economie, milieu en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Met de Marifetli-rekening wordt een deel van de inkomsten van de bank overgedragen aan organisaties die duurzaamheidsinspanningen leveren, zoals 1% for the Planet.

Private Banking

TEB Private Banking werkte aan de verdere ontwikkeling van zijn Angel Investment Platform. Daarmee reikt het klanten adviesdiensten aan, waaronder alternatieve beleggingsproducten en innoverende ideeën. Het platform brengt op face-to-faceklantevents ondernemers in contact met potentiële investeerders. Zo kunnen ze met elkaar kennismaken en wordt nieuw potentieel aangeboord voor businessdeals. In 2023 won TEB Private Banking verschillende internationale prestigieuze prijzen. Zo ontving het de 'Turkey's Best Private Bank – International'-award van *Euromoney*, behaalde het voor de vijfde keer de titel van 'Best Private Bank in Turkey' op de *World Finance Banking Awards* en won het voor de zesde keer de prijs voor 'Most Innovative Private Bank' op de *International Finance Awards*.

SME Banking

De aanpak van TEB voor kmo-bankieren volgt de strategie voor groei, technologie en duurzaamheid (GTS) van BNP Paribas. TEB streeft naar groei door zijn marktaandeel te vergroten met een speciale focus op hoogwaardige activa, leningen tegen onderpand en gewaarborgde leningen, bankdiensten voor lokale besturen en start-ups. Het automatiseert meer, optimaliseert processen en zet volop in op digitalisering om effectievere en uitgebreidere digitale tools en aanbiedingen te creëren, zoals CEPTETEB İŞTE.

Die meermaals bekroonde mobiele applicatie van TEB biedt kmo's, grote bedrijven en zakelijke klanten snelle en eenvoudige financiële transacties, waaronder dagelijks bankieren, cashmanagement en beleggingstransacties. TEB SME Banking reikt kmo's en gemeenten duurzame-financieringsoplossingen aan voor de financiering van groene projecten op het gebied van onder meer hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, circulaire economie, afvalbeheer en CO₂-uitstootreducerende vernieuwingsprojecten.

TEB SME Banking hanteert sinds 2005 een 'consultant banking'-aanpak, waarbij het exclusieve financiële en niet-financiële producten en diensten op maat aanbiedt aan kmo's voor de beste klantervaring. Naast de brede waaier aan producten, waaronder buitenlandse handel, projectfinanciering, afgeleide producten en leveranciersfinanciering, analyseren de 140 kmo-consultants kmo's niet alleen uit een financieel oogpunt, maar ook qua productiemethoden, verkoop en marketing, organisatiestructuur, beheerstrategie en hr-beleid.

TEB SME Banking lanceerde in 2013 zijn Start-up Business Banking-lijn en is daarmee de eerste bank in Turkije die specifieke diensten verleent aan start-ups met als doel het ondernemerschap te bevorderen. Om dat businessinitiatief te realiseren, werden financiële en niet-financiële producten en diensten voor kmo's speciaal herontworpen voor technologiebedrijven. De klantvertegenwoordigers in acht kantoren zijn grondig opgeleid om de behoeften van start-ups en technologiebedrijven beter te begrijpen, met bijzondere aandacht voor het cashflowbeheer, de betalingscapaciteit, de optimalisatie van leninglooptijden, speciale financieringsopties en gratis banktransacties.

TEB Start-up Business Banking heeft honderden start-ups gematcht met bedrijven en brengt ze samen op demonstratie-events, conferenties en speciale 'Start-up to Corporate'-events (S2C) om samenwerkingsmogelijkheden te vinden. TEB breidde zijn matchmakerinspanningen ook uit naar het internet en creëerde het online platform startteb.com, om technologiestart-ups, kmo's, innovatieve bedrijven en beleggers te inspireren, te verbinden en te matchen. Op het platform bieden start-ups hun producten en diensten aan, terwijl bedrijven hun projecten en behoeften posten, zodat elke partij potentiële samenwerkingen kan identificeren. De bank richtte ook TEB Start-up Houses op, eerst in Ataşehir, Istanbul, en twee jaar later in zeven andere grote steden, samen met de Turkish Exporters Assembly TİM. Bij TİM-TEB Start-up Houses hebben start-ups en technologiebedrijven toegang tot consultancy-, mentoring- en netwerkdiensten en de mogelijkheid om potentiële beleggers en klanten te ontmoeten.

Corporate Banking

Tot de diensten van TEB Corporate Banking behoren onder meer financiering van internationale handel, gestructureerde financiering, cashmanagement, kredietdiensten en hedging van valuta-, rente- en grondstoffenrisico's. TEB levert zijn diensten via centra voor buitenlandse handel met ervaren specialisten en ook via elf Corporate-kantoren, waarvan er vijf in Istanbul zijn gevestigd. Eén Business Centre in Istanbul richt zich specifiek op de behoeften van multinationals.

In een snel veranderende wereld met voortdurend nieuwe technologische ontwikkelingen, waar de verwachtingen en eisen van de klant in sneltempo evolueren, zette TEB Corporate Banking zich in 2023 volop in om de productkwaliteit en de globale klantervaring op het hoogste niveau te houden. Het deed dat door te anticiperen op en te beantwoorden aan die veranderende verwachtingen en behoeften van de klant. In de loop van het jaar slaagde het erin om de klanttevredenheid te maximaliseren door via zijn verkoopkanalen tegemoet te komen aan de diverse behoeften van zijn klanten.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid van BNP Paribas Fortis

Onze aanpak op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen is opgebouwd rond vier thema's:

De transitie naar CO₂-neutraliteit

BNP Paribas trad in 2021 toe tot de Net-Zero Banking Alliance en verbindt zich er zo toe om zijn activiteiten af te stemmen op het traject dat vereist is om tegen 2050 CO₂-neutraal te zijn.

In zijn tweede klimaatrapport zet BNP Paribas zijn nieuwe doelstellingen uiteen voor de vermindering van de aan zijn kredietactiviteiten gelinkte broeikasgasuitstoot in drie van de sectoren met de grootste uitstoot: staal, cement en aluminium. De sectoren landbouw, scheepvaart, luchtvaart en commercieel en residentieel vastgoed volgen in 2024.

Natuurlijk kapitaal en biodiversiteit

BNP Paribas verbindt zich ertoe de biodiversiteit mee te helpen beschermen door specifieke policy's in te voeren (met name inzake ontbossing) en door deel te nemen aan coalities zoals de Taskforce for Nature-related Financial Disclosures. Die taskforce publiceerde aanbevelingen om de manier waarop bedrijven over hun biodiversiteitgerelateerde risico's en opportuniteiten rapporteren te harmoniseren. Bovendien heeft BNP Paribas besloten om tegen 2025 4 miljard euro te besteden aan de financiering van acties die bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit. Dan zal de groep al haar bedrijfsklanten beoordelen op basis van biodiversiteitscriteria. Eind 2023 ging BNP Paribas een partnership aan met Naturalis, een van 's werelds belangrijkste kenniscentra over biodiversiteit.

Circulaire economie

Een lineaire economie genereert afval, vervuiling en een tekort aan grondstoffen. Om de biodiversiteit te beschermen en de

klimaatverandering te bestrijden, moeten we dus een circulaire economie stimuleren. Door de voorkeur te geven aan het valoriseren en weer in bruikbare staat brengen van producten aan het einde van de levensduur, kunnen we het verbruik van niet-hernieuwbare hulpbronnen en de afvalproductie verminderen. BNP Paribas Fortis trad, samen met een andere bank, op als *Sustainability Coordinator* voor een Sustainability Linked Loan (SLL) van 400 miljoen euro voor het bedrijf Renewi. Een SSL is een krediet zonder specifiek doel, maar waarvan het tarifieringsmechanisme gekoppeld is aan de verbetering van ESG-prestatie-indicatoren. Renewi, dat in afvalrecycling actief is, onderscheidt zich door zijn aanpak. Die richt zich op het creëren van waarde uit afvalstromen in plaats van ze te verbranden of te storten. De rentemarge op het krediet zal afhangen van het behalen van de doelen die Renewi zich heeft gesteld: de circulaire economie bevorderen, de CO₂-uitstoot verminderen en de veiligheid van zijn werknemers waarborgen.

Inclusie

BNP Paribas Fortis spant zich in om ongelijkheid tegen te gaan en een inclusieve samenleving te bevorderen. In een wereld waarin de digitalisering voortdurend toeneemt, dreigt de kloof groter te worden tussen wie de nodige vaardigheden of tools heeft en wie niet. Daarom lanceerde BNP Paribas Fortis eind 2020 DigitAll. Dat Belgische ecosysteem, waarvan zowel sociale organisaties en overheidsinstanties als bedrijven deel uitmaken, bestrijdt digitale uitsluiting. Dit jaar lanceerde DigitAll een nieuwe sensibiliseringscampagne om te waarschuwen voor het risico op digitale uitsluiting van een groeiend deel van de Belgische bevolking. DigitAll won in 2023 bovendien de tweede prijs bij de Trends Impact Awards, in de categorie inclusie en diversiteit.

Het duurzaamheidsbeleid van BNP Paribas Fortis draait om vijf strategische prioriteiten:

Duurzame en verantwoorde beleggingen³

42,3% van het buiten de balans beheerd vermogen is belegd in financiële instrumenten die het 'Towards Sustainability'-label van Febelfin kregen; eind 2023 ging het om een bedrag van 42,3 miljard euro. 65% van de nieuwe beleggingen in fondsen in 2023 had betrekking op producten die aan de 'Towards Sustainability'-criteria voldeden.

Impact Together, het filantropische fonds dat gelinkt is aan bepaalde duurzame beleggingen van de bank, en dat ondergebracht is in de Koning Boudewijnstichting, ondersteunde in 2023, op zijn eigen bescheiden manier, 40 verenigingen voor een totaalbedrag van 4,2 miljoen euro. Daarvan werd 1,7 miljoen toegewezen aan de structurele versterking van verenigingen die actief zijn op het gebied van sociale inclusie. De 21 geselecteerde verenigingen krijgen 3 jaar lang begeleiding. Het fonds biedt ook louter financiële steun aan sociale en milieuorganisaties. Zo kregen in 2023 14 verenigingen steun voor een globaal bedrag van 2 miljoen euro voor hun projecten om de energie-efficiëntie van hun gebouwen te verbeteren of om een milieuvriendelijker mobiliteitsplan uit te voeren. In totaal ging ook 500.000 euro naar 5 organisaties die de bank al lang steunt: Natuurpunt, Natagora, microStart, het Rode Kruis en Stichting tegen kanker.

Duurzaam vastgoed

BNP Paribas Fortis past het Europese EEM-label (Energy Efficient Mortgage-label) toe dat het ecologische doel van hypothecaire kredieten identificeert en valideert. De hypothecaire kredieten met EEM-label waren eind 2023 goed voor 6 miljard euro, of 9% van het totale bedrag aan door BNP Paribas Fortis en bpost bank toegekende hypothecaire kredieten.

45% (overeenkomend met een bedrag van 453 miljoen euro) van de renovatieleningen (leningen op afbetaling) waren energie leningen. Dat wil zeggen dat ze energiebesparende werkzaamheden financieren.

In 2023 werd HappyNest gelanceerd, in samenwerking met Matexi, een bedrijf dat actief is in vastgoedontwikkeling. Met die formule kunnen kandidaat-kopers een energiezuinige nieuwbouw huren en na enkele jaren aankopen. Een deel van de betaalde huur wordt dan in mindering gebracht op de aankoopprijs.

De maatschappelijke zetel Warandeborg van BNP Paribas Fortis in Brussel heeft een 'Austrian Green Planet Building Award' gekregen, een Oostenrijks kwaliteitslabel op het gebied van duurzaam bouwen.

Sinds 2015 gebruikt de bank 100% elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in al haar gebouwen, inclusief statutaire kantoren en regionale zetels. Sinds 2019 heeft ze haar CO₂-uitstoot per VTE met 55% verlaagd. Voornamelijk door in te spelen op de energie-efficiëntie van haar gebouwen (die verantwoordelijk zijn voor ongeveer 80% van haar directe uitstoot), de optimalisatie van haar vastgoedpatrimonium en op de professionele verplaatsingen.

Duurzame transitie van bedrijven

Per 31 december 2023 bedroeg het totaal aan ESG-kredieten (Environment, Social, Governance) door BNP Paribas Fortis verstrekt aan bedrijfsklanten⁴ 10,1 miljard euro (dat bedrag omvat ook de kredieten die voldoen aan de definitie 'Sustainability Linked Loans'). BNP Paribas Fortis heeft voor 5,6 miljard euro kredieten verstrekt die de duurzaamheidstransitie van bedrijven ondersteunen via projecten op het gebied van hernieuwbare energie, recyclage, duurzaam bouwen, renovatie en zachte mobiliteit. BNP Paribas Fortis kende bovendien 3,5 miljard euro aan kredieten toe aan de non-profitsector: ziekenhuizen, scholen, universiteiten, verenigingen en sociale ondernemingen.

De ondernemingen die klant zijn bij de bank kunnen rekenen op de expertise van het Sustainable Business Competence Centre (SBCC) en op begeleiding ervan bij de verwezenlijking van hun duurzame projecten. In 2023 behandelde het SBCC 67 kredietaanvragen voor een totaalbedrag van 330 miljoen euro aan duurzame financieringen.

³ Voor beleggingen (of 'beleggingsproducten' in de vorm van beleggingsfondsen en beleggingsverzekeringen gebruikt BNP Paribas Fortis de volgende definities:

- Duurzame beleggingen/beleggingsproducten zijn beleggingen die minstens 15% van hun samenstelling reserveren voor ecologische en/of maatschappelijke doelstellingen.
- Verantwoorde beleggingen/beleggingsproducten zijn beleggingen die rekening houden met de belangrijkste negatieve effecten op de duurzaamheidsfactoren; ze streven geen ecologische of maatschappelijke doelstelling na of doen dat via minder dan 15% van hun samenstelling.

Voor aandelen, obligaties en gestructureerde obligaties hanteert BNP Paribas Fortis de volgende definitie:

- Duurzame beleggingen zijn beleggingen waarvan de emittent een ecologische of maatschappelijke doelstelling nastreeft.
- Verantwoorde beleggingen zijn beleggingen waarvan de emittent rekening houdt met de belangrijkste negatieve effecten op de duurzaamheidsfactoren.

⁴ Klanten van BNP Paribas Fortis NV (inclusief de kredieten van Leasing Solutions aan zijn klanten) en de Factoring-entiteiten. De ESG-kredieten maken deel uit van de financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs (Toelichting 5.e).

BNP Paribas Fortis wil de economie op een ethisch verantwoorde manier ondersteunen en legde zichzelf via zijn sectorpolicy's strikte regels op voor financierings- en beleggingsactiviteiten in gevoelige sectoren. Zo weigert de bank te investeren in of financieringen te verstrekken aan bedrijven die niet voldoen aan haar voorwaarden op het gebied van mensenrechten en milieu. Voordat ze die bedrijven uitsluit, tracht ze echter eerst met hen in dialoog te gaan om hen ertoe aan te zetten hun praktijken te veranderen. Van de 693 transacties die het team van Company Engagement en Compliance in 2023 grondig heeft onderzocht, werden er 9 verworpen omdat ze niet conform de sectorpolicy's waren.

Duurzame mobiliteit

BNP Paribas Fortis ondersteunt zijn particuliere en bedrijfsklanten bij hun keuze voor een milieuvriendelijkere mobiliteit. In 2023 sloot de bank 1.588 financieringscontracten af voor zachtmobiliteitsvoertuigen: fietsen, e-bikes, e-steps, segways enz.

33% van de leningen voor een nieuwe wagen was bestemd voor de aankoop van een auto met lage uitstoot (< 50 g CO₂/km). Eind 2023 bedroeg het totaal bedrag aan leningen aan klanten van BNP Paribas Fortis voor auto's met lage uitstoot en fietsen 169 miljoen euro.

Arval, een dochteronderneming van BNP Paribas Fortis, biedt bedrijven operationele leasing en consultancydiensten aan om hen te helpen alternatieve mobiliteitsoplossingen in te voeren. Zoals de leasing van fietsen (al dan niet elektrisch) voor bedrijven die hun werknemers een alternatieve mobiliteitsoplossing willen aanbieden. In 2023 werden er in totaal 1.715 fietsen geleverd, wat de totale vloot op 4.073 fietsen brengt.

Per 31 december 2023 bestond 15% van de Arval-vloot in België uit 100% elektrische wagens, goed voor 37% van de bestellingen. 31% van de in 2023 ingeschreven voertuigen was 100% elektrisch.

Steeds meer medewerkers van BNP Paribas Fortis kiezen voor een plug-inhybride of 100% elektrische wagen. Eind 2023 bestond de vloot van bij Arval voor personeelsleden geleasete voertuigen voor 46% uit geëlektrificeerde wagens (100% elektrisch en plug-inhybrides).

Sociale inclusie

Sociale ondernemingen hebben als doel een oplossing te bieden voor een specifiek maatschappelijk of milieuprobleem. Ze zijn actief in onder meer de maatwerkbedrijvensector, de kringloop-economie en op het gebied van energie-efficiëntie. BNP Paribas Fortis ondersteunt, adviseert, financiert en verzekert ze. Eind 2023 kregen 466 sociaal ondernemers begeleiding van de bank en bedroegen de uitstaande kredieten aan sociale ondernemingen 119 miljoen euro.

BNP Paribas Fortis ondersteunt inclusie in het bankwezen via *microStart*, waarvan het medeoprichter is. *microStart* verstrekt microkredieten en bijbehorende begeleiding aan mensen die een eigen onderneming willen starten of uitbreiden maar geen toegang hebben tot financiering via traditionele banken. Sinds de start van zijn activiteit in 2011 kende *microStart* 61 miljoen euro kredieten toe aan micro-ondernemers, ondersteunde het 5.180 ondernemersprojecten via 7.185 leningen en droeg het bij aan de creatie of het behoud van meer dan 9.800 banen. In 2023 werden 491 microkredieten toegekend, voor een totaalbedrag van 5,6 miljoen euro. 1.768 micro-ondernemers kregen gratis begeleiding van de experts van *microStart*. In 2023 werd *microStart* geïntegreerd in het commerciële aanbod van de bank en werden daarvoor meer dan 600 medewerkers opgeleid.

De universitaire leerstoel 'Digitale Inclusie & Mensenrechten' die de VUB (Vrije Universiteit Brussel) en BNP Paribas Fortis in 2021 lanceerden, leverde zijn eerste resultaten op: een overzicht van de digitaliseringsgraad van de diensten van 25 banken en aanbevelingen om de digitale ervaring van de klanten te verbeteren.

De bank voert een geëngageerd en verantwoord inclusie- en diversiteitsbeleid. De actieplannen in de verschillende entiteiten van de bank werpen hun vruchten af, zoals blijkt uit de afname of zelfs het verdwijnen van bepaalde glazen plafonds.

Het multiculturaliteitsplan van de bank werd in 2023 gelanceerd. Aan de hand van een analyse en enquête bij de personeelsleden werd een stand van zaken opgemaakt van de multiculturaliteit binnen BNP Paribas Fortis. De eerste initiatieven zagen het licht; zo werden er onder meer workshops over onbewuste vooroordelen en racistische microagressies georganiseerd.

80% van de bankmedewerkers (of 7.830 respondenten) heeft deelgenomen aan de enquête van de groep BNP Paribas over hun perceptie van de gedragscode en het diversiteits- en inclusiebeleid. 92% van hen heeft het gevoel dat ze zichzelf kunnen zijn, erbij horen en gewaardeerd worden. Die vraag kreeg, net als bij de vorige editie in 2021, de meeste positieve reacties, wat aantoont dat inclusie een zeer aanwezige waarde blijft binnen de bank.

De #ourjob2-campagne nodigt medewerkers uit om concreet de handen uit de mouwen te steken voor de samenleving en het milieu. Hun engagement werd kracht bijgezet met het 1MillionHours2Help-programma voor vrijwilligerswerk van de groep BNP Paribas. Dat biedt elke medewerker de mogelijkheid een halve werkdag aan vrijwilligerswerk te doen. In 2023 namen 4.357 medewerkers (van BNP Paribas Fortis en sommige entiteiten van BNP Paribas in België) deel aan de #ourjob2-campagne. 2.837 van hen deden 11.078 uur vrijwilligerswerk. Per deelname aan een activiteit plant de bank – via de organisatie WeForest – een boom in een bos in Zambia dat opnieuw beplant wordt. In totaal

werden sinds 2017 meer dan 132.661 bomen geplant (inclusief initiatieven van andere afdelingen van de bank). En voor elke deelname aan het 1MillionHours2Help-programma financiert de bank bovendien de herstelling van een vierkante meter natuur via Natuurpunt of Natagora. Tot nu toe komt dat neer op 10.545 m².

2.300 medewerkers namen deel aan de eerste vrijwilligersweek in het najaar van 2023.

Het BNP Paribas Fortis Foundation Fund, dat is ingebed in de Koning Boudewijnstichting, bestrijdt de sociale uitsluiting van kansarme jongeren en kinderen. Via het 10 Kampioenen-programma krijgen elk jaar tien vzw's 50.000 euro steun gespreid over 2 jaar. Ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van het programma brachten 4 regionale evenementen de 50 verenigingen samen die sinds 2018 in het kader van dat programma werden ondersteund. Sinds 2010 heeft de stichting meer dan 15 miljoen euro geschonken aan de verenigingswereld, waarvan 844.000 euro in 2023.

In het hoofdkantoor van de bank bevindt zich sinds het najaar het Inclusion Lab, een collectieve ruimte voor verenigingen die betrokken zijn bij educatieve projecten voor kinderen en jongeren.

Het Women in Tech-programma van BNP Paribas ondersteunt verenigingen die zich inzetten voor gemengdheid in de digitale wereld. In het kader van dat programma werd een nieuw partnership aangegaan met de vereniging MolenGeek. Dankzij die steun zal MolenGeek meer werkzoekende vrouwen een opleiding van 6 maanden kunnen geven om de digitale vaardigheden te verwerven die ze nodig hebben voor hun professionele ontwikkeling.

BNP Paribas Fortis lanceerde in 2023 de Sustainability Academy. Dat opleidingsplatform voor medewerkers biedt hun een brede waaier aan opleidingen rond duurzaamheid, de strategie van de bank ter zake en specifieke tools voor hun metier. Naar aanleiding van de lancering van de Sustainability Academy volgde ruim 90% van de bankmedewerkers de eerste twee opleidingsmodules.

Bijkomende informatie

BNP Paribas Fortis publiceert volledige en actuele informatie over zijn maatschappelijk verantwoord ondernemen op zijn website (<https://www.bnpparibasfortis.com/our-commitment>) en, sinds 2015, ook in een jaarverslag specifiek daarover.

BNP Paribas Fortis draagt bij aan de strategische initiatieven van de groep BNP Paribas. Meer informatie is beschikbaar in hoofdstuk 7 van het universele referentiedocument van de groep BNP Paribas ('Informatie over de economische, sociale, maatschappelijke en milieuverantwoordelijkheid van BNP Paribas'), in haar rapport 'Task Force on Climate Disclosure (TCFD)' en op haar website.

Veranderingen in de consolidatiekring

Informatie over de veranderingen in de consolidatiekring wordt verstrekt in toelichting 8.b 'Bedrijfscombinaties en

andere veranderingen in de consolidatiekring' en toelichting 8.k 'Consolidatiekring'.

Kredietrating van BNP Paribas Fortis per 13/02/2024

	Lange-termijn rating	Vooruitzicht	Korte-termijn rating
Standard & Poor's	A+	Stabiel outlook	A-1
Moody's	A2	Stabiel outlook	P-1
Fitch Ratings	AA-	Stabiel outlook	F1+

De tabel hierboven toont de belangrijkste kredietratings en vooruitzichten van BNP Paribas op 13 februari 2024.

Elke rating weerspiegelt de mening van het ratingbureau specifiek op het moment dat de rating werd uitgevaardigd. Verdere uitleg over de betekenis van deze ratings kan verkregen worden bij het desbetreffende ratingbureau.

Toekomstgerichte uitspraken

Het dient opgemerkt dat elke uitspraak over toekomstverwachtingen en andere toekomstgerichte elementen gebaseerd is op de huidige inzichten en veronderstellingen van het bedrijf en een

zekere mate van risico en onzekerheid inhouden, vooral gezien de huidige algemene economische en marktomstandigheden.

Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening

BNP Paribas Fortis realiseert in 2023 een geconsolideerd **netto-inkomen toewijsbaar aan de aandeelhouders** van 3.095 miljoen euro, vergeleken met 3.136 miljoen euro in 2022, een daling van (41) miljoen euro of (1)%.

Gelieve ermee rekening te houden dat de commentaren in dit hoofdstuk verwijzen naar de financiële staten en bijhorende toelichting. Voor een meer business georiënteerde analyse is het persbericht van BNP Paribas Fortis beschikbaar op de website van de bank. De analyse in het persbericht spitst zich toe op de onderliggende evolutie, met uitsluiting van veranderingen in de consolidatiekring (overname, verkoop en overdracht van activiteiten), impact van wisselkoersevoluties en eenmalige elementen. Als we deze effecten uitsluiten, vertoont BNP Paribas Fortis een onderliggende stijging van het nettoresultaat voor de aandeelhouders met 9% in vergelijking met 2022. In de opmerkingen in dit hoofdstuk zullen we, wanneer dat nodig wordt geacht, verwijzen naar de veranderingen in de consolidatiekring en wisselkoersevoluties.

Het bedrijfsresultaat bedraagt 4.775 miljoen euro in 2023, een stijging van 530 miljoen euro of 12% ten opzichte van 2022. De stijging is het gevolg van de hogere inkomsten ten belope van 911 miljoen euro of 9%, een toename van de kosten met (429) miljoen euro of 8% en een daling in de risicokosten van 48 miljoen euro of (15)%.

Niet-operationele bestanddelen (het aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, de nettowinsten/verliezen op overige vaste activa en de goodwill) dalen met (316) miljoen euro, terwijl de vennootschapsbelasting toeneemt met (271) miljoen euro en de minderheidsbelangen dalen met (15) miljoen euro.

De vergelijking tussen de jaren 2023 en 2022 wordt beïnvloed door de volgende elementen:

- de zeer hoge inflatie in de Belgische, Europese en wereld economie in 2022, die in 2023 is gedaald;
- enkele wijzigingen in de consolidatiekring, waaronder met name (a) een positief effect van een badwill van 245 miljoen euro in 2022 ten gevolge van een verandering in consolidatiemethode (van vermogensmutatiemethode naar volledige

consolidatie) voor bpost bank naar aanleiding van de verwerving van de resterende 50%, (b) de verwerving en volledige consolidatie van (i) Creation Financial Services en Creation Consumer Finance, vanaf 1 april 2023, en (ii) Terberg, dat door Arval werd verworven, vanaf 1 december 2022 en (c) de verandering in consolidatiemethode van vermogensmutatiemethode naar volledige consolidatie van Arval Relsa en haar dochterondernemingen na de verwerving van de resterende 50% van de aandelen van Arval Relsa;

- wisselkoersschommelingen, voornamelijk door de waardevermindering van de Turkse lira ten opzichte van de euro (van 20,0 EUR/TRY in 2022 tot 32,6 EUR/TRY in 2023);
- de herziening van de cijfers van 2022 (herziening van het effect van (25) miljoen euro op de netto-inkomsten toewijsbaar aan aandeelhouders) gelinkt aan de toepassing van IFRS 17 (verzekeringscontracten) en IFRS 9 (financiële instrumenten) voor verzekeringsentiteiten op 1 januari 2023.

43% van de inkomsten wordt gegenereerd door bankactiviteiten in België (voornamelijk BNP Paribas Fortis en andere entiteiten van Commercial & Personal Banking), 40% door de Gespecialiseerde Activiteiten bestaande uit Arval, Leasing Solutions en Personal Finance (waaronder Alpha Credit in België en, sinds 31 maart 2023, Creation Financial Services en Creation Consumer Finance in het Verenigd Koninkrijk), 8% door bankactiviteiten in Luxemburg (voornamelijk BGL BNPP Paribas) en 9% door bankactiviteiten in Turkije (voornamelijk Turk Ekonomi Bankasi (TEB)).

De **netto-rentebaten** bedragen in 2023 4.757 miljoen euro, een daling van (109) miljoen euro of (2%) ten opzichte van 2022. Zonder de veranderingen in de consolidatiekring (154 miljoen euro) en het wisselkoerseffect ((120) miljoen euro) zijn de netto rentebaten met (143) miljoen euro gedaald.

In België stijgen de netto rentebaten, ondersteund door marges op deposito's die goed standhielden, ondanks hogere herfinancieringskosten en het negatieve effect van de uitgifte van een eenjarige Belgische overheidsobligatie in het derde kwartaal van 2023, deels getemperd door hogere kredietvolumes. In Luxemburg stegen de netto rentebaten voornamelijk door de marges op deposito's. In Turkije dalen de netto rentebaten voornamelijk door de

waardevermindering van de Turkse lira en door lagere marges. In de gespecialiseerde activiteiten is er een algemene daling van de netto rentebaten als gevolg van de stijgende rentelasten bij Arval (terwijl het merendeel van de inkomsten van Arval wordt geboekt in 'netto-inkomsten uit andere activiteiten'); de netto rentebaten stijgen bij Leasing Solutions, dankzij de groei van de gefinancierde activa en betere marges, en bij Personal Finance, dankzij de consolidatie van Creation Financial Services en Creation Consumer Finance.

De **netto-inkomsten uit commissies** bedragen in 2023 1.439 miljoen euro, een stijging met 18 miljoen euro of 1% ten opzichte van 2022. Exclusief de impact van veranderingen in de consolidatiekring (3 miljoen euro) en het wisselkoerseffect ((22) miljoen euro), stijgen de netto-inkomsten uit commissies met 37 miljoen euro.

In België dalen de netto-inkomsten uit commissies licht door hogere financiële vergoedingen en lagere bankkosten. In de andere segmenten nemen de netto-inkomsten uit commissies toe, met een sterkere toename in Turkije en in de Gespecialiseerde Activiteiten gedreven door Personal Finance.

De **nettoresultaten van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening** bedragen 518 miljoen euro, een stijging met 105 miljoen euro ten opzichte van 2022. Exclusief wijzigingen in de consolidatiekring (2 miljoen euro) en het wisselkoerseffect ((24) miljoen euro), zijn de nettoresultaten van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening met 127 miljoen euro gestegen.

De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door Turkije, waarbij TEB cliënten bediende in een context van grote volatiliteit van wisselkoersen en rentevoeten. De resterende stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door Luxemburg dankzij de positieve reële waarde-evolutie van achtergestelde effecten uitgegeven door Cardif Lux Vie.

De **nettoresultaten van financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen** bedragen in 2023 20 miljoen euro, hetgeen in vergelijking met 2022 een daling is van (20) miljoen euro.

De **nettoresultaten uit de afboeking van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs** bedragen eind 2023 63 miljoen euro, hoofdzakelijk gelinkt aan de verkoop van staatsobligaties in België en Turkije.

De **nettoresultaten uit verzekeringsactiviteiten** bedragen in 2023 68 miljoen euro, tegenover 58 miljoen euro in 2022.

De netto-baten uit overige activiteiten bedragen in 2023 3.686 miljoen euro, wat 842 miljoen euro of 30% meer is dan in 2022.

De belangrijkste bijdrage wordt weer geleverd door Arval dat een zeer goed resultaat realiseert dankzij de aanhoudende groei van

de gefinancierde vloot (+6.9%) en de nog steeds hoge prijzen van tweedehands wagens.

De **bedrijfskosten** bedragen in 2023 (5.121) miljoen euro. Een stijging van (451) miljoen euro of 10% ten opzichte van 2022. Zonder de veranderingen in de consolidatiekring ((95) miljoen euro) en het wisselkoerseffect (70 miljoen euro) is er een toename van (426) miljoen euro.

De personeelskosten zijn hoger, door de gevolgen van de inflatie, vooral in Turkije, dat nog steeds een hyperinflatie kent. De stijging van de overige bedrijfskosten is beperkter en voornamelijk toe te schrijven aan de groei van de activiteiten, naast het effect van de inflatie. In België en Luxemburg wordt de stijging van de bedrijfskosten gedeeltelijk gecompenseerd door een daling in de banktaksen.

De **afschrijvingslasten** bedragen in 2023 (375) miljoen euro, tegen (397) miljoen euro in vergelijking met vorig jaar, of een daling van 22 miljoen euro.

De **risicokost** bedraagt in 2023 (280) miljoen euro, of een daling van 48 miljoen euro ten opzichte van 2022. Zonder de veranderingen in de consolidatiekring ((71) miljoen euro) en het wisselkoerseffect (9 miljoen euro) is er een netto afname van 110 miljoen euro.

In België is de risicokost lager dankzij lagere voorzieningen voor stadium 1 en 2 vorderingen, die gedeeltelijk worden gecompenseerd door een toename in de voorzieningen voor stadium 3 vorderingen. Bij Gespecialiseerde Activiteiten zijn de risicokosten hoger als gevolg van een toename in de voorzieningen voor stadium 3 vorderingen, waaronder een duidelijke toename als gevolg van de consolidatie van Creation Financial Services en Creation Consumer Finance in 2023, deels gecompenseerd door een daling van voorzieningen voor stadium 1 en 2 vorderingen. In Luxemburg normaliseert de risicokost op een laag niveau in vergelijking met een netto-terugname in alle stadia in 2022. In Turkije is de risicokost lager, met een verlaging van de voorzieningen in alle stadia in vergelijking met een hoog niveau van voorzieningen in 2022.

Het **aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast** bedraagt in 2023 311 miljoen euro, tegen 263 miljoen euro in diezelfde periode in 2022.

De belangrijkste deelnemingen zijn AG Insurance, BNP Paribas Bank Polska en BNP Paribas Asset Management. De stijging is voornamelijk toe te schrijven aan hogere resultaten bij AG Insurance en BNP Paribas Bank Polska. In BNP Paribas Bank Polska werd voor een bedrag van (105) miljoen euro een uitzonderlijke voorziening genomen voor geschillen met betrekking tot hypothecaire leningen.

De **nettowinst of -verlies op overige vaste activa** en **Goodwill** bedraagt (63) miljoen euro in 2023 tegen 301 miljoen euro in 2022.

De daling weerspiegelt voornamelijk het positieve effect van een badwill van 245 miljoen euro in 2022 ten gevolge van een verandering in consolidatie methode (van vermogensmutatiemethode naar volledige consolidatie) voor bpost bank naar aanleiding van de verwerving van de resterende 50%. De resterende daling werd veroorzaakt door Turkije en Gespecialiseerde Activiteiten als gevolg van de toepassing van IAS 29. Volgens IAS 29 met betrekking tot de hyperinflatie in Turkije bevat de lijn resultaten op netto monetaire positie die gerapporteerd worden in de winsten of verliezen op overige vaste activa, voornamelijk het effect van de evolutie van de consumptieprijzen index in Turkije op de waardering van niet monetaire activa en passiva alsook de verworven opbrengsten op de door TEB aangehouden Turkse

overheidsobligatieportefeuille die aan de inflatie gekoppeld is. Deze daling werd gedeeltelijk gecompenseerd door het positieve resultaat in Luxemburg op de verkoop en lease-back transactie van een gebouw van BGL.

De **vennootschapsbelasting** bedraagt in 2023 (1.482) miljoen euro in vergelijking met (1.211) miljoen euro, een toename van (271) miljoen euro. Exclusief het aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast (gerapporteerd na aftrek van winstbelastingen) en de (niet-belastbare) badwill op bpost bank in 2022, bedraagt het effectieve belastingtarief 31% in 2023 in vergelijking met 28% in 2022.

Het **nettoresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen** bedraagt in 2023 447 miljoen euro, tegen 462 miljoen euro in 2022.

Toelichting bij de evolutie van de balans

Het **balanstotaal** van BNP Paribas Fortis bedraagt op 31 december 2023 373,8 miljard euro, een stijging met 23,6 miljard euro of 7% in vergelijking met 350,3 miljard euro op 31 december 2022.

Op basis van de segmentinformatie dragen de bankactiviteiten in België voor 63% bij aan de activa, andere thuishanden voor 24%, de bankactiviteiten in Luxemburg voor 9% en de bankactiviteiten in Turkije voor 4%.

Activa

Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken bedragen 38,5 miljard euro, een daling met (0,5) miljard euro in vergelijking met 31 december 2022, ten gevolge van een daling van de deposito's met een looptijd tot de volgende ochtend geplaatst bij de Nationale Bank van België.

Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bedragen 9,4 miljard euro, een daling met (2,9) miljard euro ten opzichte van 31 december 2022. Deze daling is voornamelijk zichtbaar in België bij de 'Afgeleide financiële instrumenten', en wordt veroorzaakt door de evolutie van de rentecurve die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten op de actief- en passiefzijde beïnvloedde.

Financiële afdekkingderivaten dalen met (1,1) miljard euro en bedragen 5,4 miljard euro op de actiefzijde. De financiële afdekkingderivaten op de passiefzijde dalen met (1,4) miljard euro en bedragen 8,3 miljard euro.

Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen stijgen met 4,9 miljard euro naar 10,8 miljard euro ten gevolge van de aankoop van staatsobligaties, hoofdzakelijk in België en Luxemburg.

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs bedragen 250,9 miljard euro op 31 december 2023, een toename van 9,7 miljard euro in vergelijking met 31 december 2022.

'Leningen en vorderingen aan klanten' bedragen 219,3 miljard euro, een stijging met 2,5 miljard euro, vooral gerelateerd aan de toename van hypotheek- en termijnleningen in België bij BNP Paribas Fortis. In de andere segmenten neemt het aantal leningen en voorschotten aan klanten globaal genomen toe. De daling in Luxemburg wordt veroorzaakt door de termijnleningen, terwijl de daling in Turkije te wijten is aan de waardevermindering van de Turkse Lira. Op het gebied van Gespecialiseerde Activiteiten is er een stijging, ondersteund door Arval, Leasing Solutions en Personal Finance, met inbegrip van een toename als gevolg van de verwerving van Creation Financial Services en Creation Consumer Finance in 2023.

De 'Leningen en vorderingen op kredietinstellingen' stijgen eveneens met 7,9 miljard euro in België door een stijging van de cessie-retrocessie overeenkomsten.

De 'Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs' dalen met (0,6) miljard euro, voornamelijk in Turkije door terugbetalingen en door het wisselkoerseffect van de Turkse Lira.

Het **herwaarderingsverschil van rente-afgedekte portefeuilles** bedraagt (0,8) miljard euro tegenover (0,9) miljard euro per 31 december 2022.

Financiële investeringen voor verzekeringsactiviteiten bedragen 0,3 miljard euro, stabiel ten opzichte van de situatie op 31 december 2022.

Actuele en uitgestelde belastingen bedragen 1,1 miljard euro, een daling met (0,1) miljard euro in vergelijking met 31 december 2022.

Overlopende rekeningen en overige activa bedragen 13,7 miljard euro per eind december 2023, een stijging met 2,3 miljard euro in vergelijking met 31 december 2022. De stijging vindt plaats bij Arval en in België.

Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast bedragen 2,6 miljard euro een stijging met 0,2 miljard euro.

Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen bedragen 36,5 miljard euro, een stijging met 6,9 miljard euro in vergelijking met 29,6 miljard euro op 31 december 2022. Deze stijging was hoofdzakelijk te danken aan de groei van de gefinancierde vloot bij Arval.

Immateriële vaste activa en goodwill bedragen 1,4 miljard euro, een stijging van 0,1 miljard euro vergeleken met 1,3 miljard euro per 31 december 2022.

Activa aangehouden voor verkoop en daaraan verbonden verplichtingen bedragen 4 miljard euro eind december 2023. De activa en verplichtingen zijn gelinkt aan de entiteit BNP Paribas Factor GmbH, een volledige dochteronderneming van BNP Paribas Fortis Factor NV. De verkoop van BNP Paribas Factor GmbH aan het Duitse bijkantoor van BNP Paribas SA wordt naar verwachting voltooid in 2024.

Verplichtingen en eigen vermogen

Deposito's van centrale banken bedragen 2,0 miljard euro, in vergelijking met (0,4) miljard euro op 31 december 2022, met een daling in België.

Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening stijgen met 2,8 miljard euro tot 21,3 miljard euro op 31 december 2023. De stijging, in België, is hoofdzakelijk te wijten aan de cessie-retrocessie overeenkomsten en wordt gedeeltelijk gecompenseerd door valuta- en rentederivaten voor handelsdoeleinden.

Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs bedragen 292,8 miljard euro op 31 december 2023, een stijging met 15,3 miljard euro ten opzichte van 31 december 2022.

'Schulden aan klanten' bedragen 203,9 miljard euro en dalen met 8,8 miljard euro. De daling is voornamelijk zichtbaar in België en is

grotendeels toe te schrijven aan een daling van de spaardeposito's als gevolg van de uitgifte van een Belgische staatsobligatie. Er is ook een daling in Luxemburg, die wordt verklaard door een daling van de zichtrekeningen die gedeeltelijk wordt gecompenseerd door een toename van de termijndeposito's, en in Turkije door de waardevermindering van de Turkse Lira.

'Schulden aan kredietinstellingen' stijgen met 16,6 miljard euro, vooral in België door een toename in de cessie-retrocessie overeenkomsten (met 26,7 miljard euro), gecompenseerd door de daling van interbancaire leningen (met 11,4 miljard euro), inclusief het effect van de gedeeltelijke terugbetaling van de TLTRO voor (15,2) miljard euro. De resterende stijging was voornamelijk te wijten aan een toename van interbancaire leningen in de Gespecialiseerde Activiteiten, gedreven door de financiering van de groeiende activiteit en de verwerving van Creation Financial Services en Creation Consumer Finance.

'Schuldbewijzen' stijgen met 7,5 miljard euro ten gevolge van de uitgifte van schuldbewijzen in België en bij Arval.

De 'Achtergestelde schulden' bedragen 2,2 miljard euro, een daling met (0,1) miljard in vergelijking met 31 december 2022.

Het **herwaarderingsverschil van rente-afgedekte portefeuilles** bedraagt (3,9) miljard euro tegenover (5,2) miljard euro per 31 december 2022.

De **actuele en uitgestelde belastingen** bedragen 1,4 miljard euro per 31 december 2023, een stijging van 0,3 miljard euro in vergelijking met 31 december 2022.

Overlopende kosten en overige verplichtingen bedragen 12,3 miljard euro per 31 december 2023 en stijgen met 0,9 miljard euro ten opzichte van 31 december 2022.

Technische voorzieningen en overige verzekeringsverplichtingen bedragen op 31 december 2023 0,2 miljard euro, in lijn met de situatie op 31 december 2022.

Voorzieningen voor risico's en kosten bedragen 4,3 miljard euro, een stijging van 0,5 miljard ten opzichte van 31 december 2022.

Het **eigen vermogen** bedraagt op 31 december 2023 25,4 miljard euro, een stijging met 0,1 miljard tegenover 25,3 miljard euro op 31 december 2022. De ingehouden winst wordt vooral beïnvloed door het nettoresultaat toe te rekenen aan de aandeelhouders voor het jaar 2023 (3,1 miljard euro). Het door BNP Paribas Fortis uitgekeerde dividend beïnvloedde de ingehouden winst met (3,0) miljard euro.

Minderheidsbelangen bedragen 5,8 miljard euro op 31 december 2023 tegenover 5,7 miljard euro per 31 december 2022.

Liquiditeit en solvabiliteit

De liquiditeit van BNP Paribas Fortis bleef sterk met klanten-deposito's voor 204 miljard euro en leningen aan klanten voor 219 miljard euro.

De klantendeposito's bestaan uit schulden aan klanten exclusief terugkoopovereenkomsten. De leningen aan klanten zijn leningen aan en vorderingen op klanten exclusief 'effecten geïdentificeerd als leningen en vorderingen' en terugkoopovereenkomsten.

De solvabiliteit van BNP Paribas Fortis bleef ruim boven de wettelijke minima. Op 31 december 2023 bedroeg de Basel III Common Tier 1 kapitaalratio (CET1 ratio) van BNP Paribas Fortis 16,2%. Het totaal van de naar risico gewogen activa bedroeg 129,0 miljard euro op 31 december 2023 waarvan 103,1 miljard euro verbonden is aan het kredietrisico, 1,6 miljard euro aan het marktrisico en 8,8 miljard euro aan het operationeel risico, terwijl het tegenpartijrisico, effectiserings- en aandelenrisico respectievelijk 1,3 miljard euro, 1,0 miljard euro en 13,2 miljard euro bedroegen.

Voornaamste risico's en onzekerheden

De activiteiten van BNP Paribas Fortis zijn blootgesteld aan een aantal risico's zoals kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico. Om ervoor te zorgen dat deze risico's geïdentificeerd en naar behoren beheerd en gecontroleerd worden, past de bank een aantal interne controleprocedures toe en gebruikt ze een hele reeks risico-indicatoren, die nader worden beschreven in het hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis 2023 en in het afzonderlijke document 'Pillar 3 disclosure' 2023 van BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas Fortis is als verweerder betrokken bij verscheidene claims, geschillen en rechtszaken in België en in enkele rechtsgebieden in het buitenland, die zijn ontstaan tijdens de gewone bedrijfsvoering van de bankactiviteit. Dit wordt nader beschreven in toelichting 8.a 'Voorwaardelijke verplichtingen: juridische geschillen en arbitrage' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis 2023.

Bericht van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2023 in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2023 in overeenstemming met de regels vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 23 september 1992 op de jaarrekening van de kredietinstellingen.

De Raad van Bestuur heeft op 7 maart 2024 de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis beoordeeld en goedgekeurd voor publicatie.

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis verklaart dat, naar zijn beste weten, de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis een getrouw en juist beeld geven van de activa, verplichtingen, financiële positie en resultatenrekening van BNP Paribas Fortis en de in de consolidatie opgenomen verbintenissen, en dat de informatie die in deze jaarrekening is opgenomen geen tekortkomingen bevat die het noodzakelijk maken om significant de reikwijdte van enige verklaring aan te passen.

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis verklaart eveneens dat, naar zijn beste weten, het verslag van de Raad van Bestuur een juist beeld geeft van de ontwikkeling, resultaten en positie van BNP Paribas Fortis en van de verbintenissen die in de consolidatie zijn opgenomen, samen met een beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee zij wordt geconfronteerd.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2023 zullen ter informatie en goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 18 april 2024.

Brussel, 7 maart 2024

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis

Verklaring inzake Corporate Governance

BNP Paribas Fortis past de 'Belgische Corporate Governance Code 2020' (hierna de 'Code') toe.

De Code is te raadplegen op <https://www.corporategovernancecommittee.be/nl>.

1. Naleving van de Code

BNP Paribas Fortis meent te voldoen aan de meeste beginselen van de Code. De belangrijkste afwijking heeft betrekking op Principe 8 van de Code "De vennootschap draagt zorg voor een gelijke behandeling van alle aandeelhouders en eerbiedigt hun rechten." De reden waarom BNP Paribas Fortis niet alle bepalingen van Principe 8 van de Code volledig naleeft, is gerelateerd aan het aandeelhouderschap van BNP Paribas Fortis, meer bepaald aan het feit dat BNP Paribas SA, een naamloze vennootschap gevestigd in Parijs (75009, Frankrijk), Boulevard des Italiens 16, en geregistreerd onder nummer 662.042.449 RCS Paris, 99,94% van de aandelen van BNP Paribas Fortis bezit. De resterende 0,06% van de aandelen zijn in handen van minderheidsaandeelhouders. Desondanks communiceert BNP Paribas Fortis voortdurend met haar diverse stakeholders via de website en andere media en antwoordt actief op de vragen van haar minderheidsaandeelhouders tijdens de algemene vergaderingen van aandeelhouders.

Het Corporate Governance Charter van BNP Paribas Fortis is beschikbaar op haar website.

BNP Paribas SA zelf is een op Euronext genoteerd bedrijf. Dit impliceert dat BNP Paribas Fortis, haar bestuurders en personeel, bepaalde wettelijke bepalingen aangaande de bekendmaking van gevoelige informatie aan de markt, in acht moeten nemen. De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis is evenwel vastbesloten de belangen van alle aandeelhouders van BNP Paribas Fortis ten allen tijde te beschermen en zal hen de nodige informatie en voorzieningen verschaffen om hun rechten uit te oefenen, in overeenstemming met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

BNP Paribas Fortis heeft geen transparantieverklaringen ontvangen in de zin van de Wet van 2 mei 2007 over de bekendmaking van belangrijke deelnemingen.

2. Bestuursorganen

Raad van Bestuur

Rol en verantwoordelijkheden

In het algemeen is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor BNP Paribas Fortis en dit overeenkomstig de toepasselijke wetgeving. Meer specifiek, en conform artikel 23 van de Wet van 25 april 2014 op het wettelijke statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen (de 'Bankwet'), bepaalt en controleert de Raad van Bestuur onder andere:

- de strategie en doelstellingen van BNP Paribas Fortis;
- het risicobeleid (inclusief de risicotolerantie) van BNP Paribas Fortis;
- de organisatie van BNP Paribas Fortis voor het verlenen of verrichten van beleggingsdiensten en-activiteiten;
- het integriteitsbeleid;
- het BNP Paribas Fortis Intern Governance Memorandum en Corporate Governance Charter, evenals het Beleid inzake de geschiktheidsbeoordeling.

Criteria inzake grootte en lidmaatschape

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis bestaat uit niet minder dan vijf (5) en niet meer dan vijfendertig (35) bestuurders (rechtspersonen kunnen geen lid zijn van de Raad van Bestuur). Bestuurders worden benoemd voor één (1) of meerdere hernieuwbare termijnen, waarbij elke termijn niet meer dan vier (4) volledige boekjaren van BNP Paribas Fortis telt.

De samenstelling van de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis dient een evenwichtige mix te zijn van (i) vaardigheden en bekwaamheden, (ii) geslacht, (iii) leeftijd, en (iv) uitvoerende bestuurders en niet-uitvoerende bestuurders, al dan niet onafhankelijk. De meerderheid van de Raad van Bestuur mag niet bestaan uit uitvoerende bestuurders.

Op 7 maart 2024 bestaat de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis uit zeventien (17) leden, onder wie zeven (7) vrouwen.

Verder bestaat hij uit elf (11) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie vier (4) onafhankelijke bestuurders in de betekenis van de Bankwet en zes (6) uitvoerende bestuurders.

Alle bestuurders moeten in alle omstandigheden beschikken over de passende deskundigheid en de professionele betrouwbaarheid, vereist voor de uitoefening van hun functie. Elk van hen wordt gepreselecteerd en beoordeeld op basis van vooraf bepaalde selectiecriteria. Een bestuurder wordt geacht over de 'passende deskundigheid' te beschikken indien hij beschikt over de vereiste kennis, ervaring en deskundigheid en indien hij het professioneel gedrag, gepast voor de uitoefening van het bestuursmandaat, vertoont. Een bestuurder wordt als 'professioneel betrouwbaar' beschouwd als er geen elementen het tegendeel suggereren en er geen reden is om de reputatie van de betrokken bestuurder in twijfel te trekken.

BNP Paribas Fortis zal de geschiktheid van elke kandidaat-bestuurder beoordelen en evalueren (ook bij herbenoeming) alvorens de persoon tot bestuurder te benoemen. BNP Paribas Fortis beoordeelt elke bestuurder gedurende zijn volledige mandaat, en voert daarnaast minstens jaarlijks een periodieke evaluatie uit. Tenslotte vindt een herevaluatie plaats, telkens wanneer nieuwe elementen dit vereisen.

De benoemingsbeslissing is voorts onderworpen aan een geschiktheidsbeoordeling uitgevoerd door de bevoegde toezichthouder.

Samenstelling

Op 7 maart 2024 is de Raad van Bestuur als volgt samengesteld:

JADOT Maxime

Voorzitter van de Raad van Bestuur. Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 13 januari 2011.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 20 april 2023.
Het zal verstrijken op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2027.

ANSEEUW Michael

Voorzitter van het Directiecomité. Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2018.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 21 april 2022.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2026 verstrijken.

---

d'ASPREMONT LYNDEN Antoinette

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2012.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

AUBERNON Dominique

Niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2016.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

BEAUVOIS Didier

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 12 juni 2014.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 20 april 2023.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2027 verstrijken.

BOOGMANS Dirk

Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 1 oktober 2009.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

BORDENAVE Philippe

Vice-voorzitter van de Raad van Bestuur en niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 20 april 2023.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2027 verstrijken.

---

de CLERCK Daniel

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 12 december 2019.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 20 april 2023.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2027 verstrijken.

DE PLOEY Wouter

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 1 december 2022.
Het huidig mandaat werd bevestigd en hernieuwd op 20 april 2023.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2026 verstrijken.

HARTMANN Nathalie

Niet-uitvoerend bestuurster.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 20 april 2023.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2027 verstrijken.

LECLERCQ Anne

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2022.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2026 verstrijken.

MERLO Sofia

Niet-uitvoerend bestuurster.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2016.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VAN AKEN Piet

Uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 3 juni 2016.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VAN WAEYENBERGE Titia

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 18 april 2019.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 20 april 2023.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2027 verstrijken.

VARÈNE Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 14 mei 2009.

Het huidig mandaat werd vernieuwd op 23 april 2020.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VERMEIRE Stéphane

Uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2018.

Het huidig mandaat werd vernieuwd op 21 april 2022.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2026 verstrijken.

WILIKENS Sandra

Uitvoerend bestuurster.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2022.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2026 verstrijken.

Tussen 1 januari 2023 en 31 december 2023 was de Raad van Bestuur als volgt samengesteld:

JADOT, Maxime

Voorzitter van de Raad van Bestuur

ANSEEUW, Michael

Uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Directiecomité

---

d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster

AUBERNON, Dominique

Niet-uitvoerend bestuurster

BEAUVOIS, Didier

Uitvoerend bestuurder

BOOGMANS, Dirk

Niet-uitvoerend bestuurder

BORDENAVE, Philippe

Niet-uitvoerend bestuurder sinds 20 april 2023 en vice-voorzitter van de Raad van Bestuur sinds 14 december 2023

---

de CLERCK, Daniel

Uitvoerend bestuurder

DE PLOEY, Wouter

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder

DUTORDOIR, Sophie

Niet-uitvoerend bestuurster tot 20 april 2023

HARTMANN, Nathalie

Niet-uitvoerend bestuurster sinds 20 april 2023

LECLERCQ, Anne

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster

MERLO, Sofia

Niet-uitvoerend bestuurster

VAN AKEN, Piet

Uitvoerend bestuurder

VAN WAEYENBERGE, Titia

Niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurster

VARÈNE, Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder

VERMEIRE, Stéphane

Uitvoerend bestuurder

WILIKENS, Sandra

Uitvoerend bestuurster

Aanwezigheid op de vergaderingen

De Raad van Bestuur vergaderde veertien (14) keer in 2023. De aanwezigheid op deze vergaderingen was als volgt:

Bestuurder	Aantal bijgewoonde vergaderingen
JADOT, Maxime	14
ANSEEUW, Michael	13
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	14
AUBERNON, Dominique	12
BEAUVOIS, Didier	14
BOOGMANS, Dirk	13
BORDENAVE, Philippe (sinds 20 april 2023)	8
de CLERCK, Daniel	13
DE PLOEY, Wouter	14
DUTORDOIR, Sophie (tot 20 april 2023)	3
HARTMANN, Nathalie (sinds 20 april 2023)	9
LECLERCQ, Anne	14
MERLO, Sofia	13
VAN AKEN, Piet	14
VAN WAEYENBERGE, Titia	14
VARENE, Thierry	13
VERMEIRE, Stéphane	14
WILIKENS, Sandra	14

Evaluatie van de Raad van Bestuur en van de bestuurders

Minstens eenmaal per jaar voeren het Governance en Benoemingscomité en de Raad van Bestuur een evaluatie uit van de Raad van Bestuur en van alle bestuurders. Bij deze evaluatie wordt rekening gehouden met elk feit dat de eerder gemaakte geschiktheidsbeoordeling zou kunnen beïnvloeden, en wordt ook nagegaan of ieder van hen de nodige tijd en inspanningen heeft besteed om zijn mandaat naar behoren uit te oefenen. Als onderdeel van deze jaarlijkse evaluatie worden aanbevelingen geformuleerd inzake het beheren van en het remediëren aan eventueel vastgestelde zwaktes.

De laatste evaluatie van de Raad van Bestuur werd afgerond in oktober 2023 en die van de individuele bestuurders in februari 2024.

Bezoldiging

Informatie over de totale bezoldiging voor het boekjaar 2023, inclusief de bezoldiging, voordelen in natura en pensioenkosten, van alle bestuurders, betaald en betaalbaar door BNP Paribas Fortis, is te vinden in toelichting 8.g 'Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

Directiecomité**Rol en verantwoordelijkheden**

Overeenkomstig artikel 24 van de Bankwet en artikel 21 van de Statuten van BNP Paribas Fortis, heeft de Raad van Bestuur een Directiecomité opgericht. De leden van het Directiecomité worden hierna de 'uitvoerende bestuurders' genoemd.

Groote- en lidmaatschapscriteria

Het Directiecomité bestaat uitsluitend uit uitvoerende bestuurders van BNP Paribas Fortis. In overeenstemming met artikel 24, §2 van de Bankwet moet het totale aantal leden van het Directiecomité kleiner zijn dan de helft van het totale aantal bestuurders. Verder moet het Directiecomité het aantal leden beperkt houden om ervoor te zorgen dat dit comité effectief en met de vereiste flexibiliteit werkt.

Vermits alle leden van het Directiecomité als effectieve leiders beschouwd worden, gelden bovenop de geschiktheidscriteria die in het algemeen worden opgelegd aan bestuurders, bepaalde bijkomende geschiktheidscriteria. De beslissing om een uitvoerende bestuurder al dan niet te benoemen, behoort tot de bevoegdheid van de Raad van Bestuur, die zich zal steunen op een aanbeveling

van het Governance en Benoemingscomité. Deze beslissing is verder onderworpen aan een geschiktheidsbeoordeling door de bevoegde toezichthouder.

Samenstelling

Op 7 maart 2024 is het Directiecomité als volgt samengesteld:

ANSEEUW Michael

Uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Directiecomité

BEAUVOIS Didier

Uitvoerend bestuurder

---

de CLERCK Daniel

Uitvoerend bestuurder

VAN AKEN Piet

Uitvoerend bestuurder

VERMEIRE Stéphane

Uitvoerend bestuurder

WILIKENS Sandra

Uitvoerend bestuurster

Andere comités van de Raad van Bestuur

Artikel 27 van de Bankwet bepaalt dat de Raad van Bestuur vier (4) comités dient op te richten: een auditcomité, een risicocomité, een remuneratiecomité en een benoemingscomité.

Het bestaan van deze comités beperkt geenszins de bevoegdheid van de Raad om, indien en wanneer nodig, nog meer comités ad hoc op te richten met het oog op specifieke aangelegenheden.

De Raad van Bestuur heeft van dit recht gebruik gemaakt om onder andere een ad hoc comité op te richten dat is samengesteld uit drie (3) bestuurders en voorgezeten wordt door een onafhankelijk bestuurder en dat, wanneer nodig, beoordeelt of een voorgenomen transactie binnen het toepassingsgebied van artikel 72 van de Bankwet valt en nagaat of de voorwaarden van dit artikel zijn nageleefd.

Dit recht wordt door de Raad van Bestuur ook gebruikt wanneer het, overeenkomstig het intern governance beleid, in het kader van intra-groepstransacties een Special Board Committee samenstelt (cfr. rubriek 'Informatie over transacties met verbonden partijen').

Elk bestuurscomité heeft een adviserende rol ten aanzien van de Raad van Bestuur.

Met uitzondering van het ad hoc comité dat vergadert in het kader van artikel 72 van de Bankwet en onder zijn leden de Chief Risk Officer telt, die een uitvoerend bestuurder is, zijn alle leden van de andere comités niet-uitvoerende bestuurders. Bovenop de vereiste competenties van toepassing op niet-uitvoerende bestuurders, dient de voorzitter van een comité tevens te voldoen aan de vereisten nodig om zijn taken te vervullen.

De lidmaatschapsvereisten voor leden van een comité zijn dezelfde als deze voor de andere bestuurders.

De benoeming van comitéleden steunt verder op (i) hun specifieke bekwaamheden en ervaring, naast de algemene basiscompetenties die vereist zijn voor iedere bestuurder, en (ii) de noodzaak dat elk comité, als groep, over de bekwaamheid en de ervaring dient te beschikken die nodig zijn om de taken te vervullen.

Een apart comité (het Governance en Benoemingscomité – zie verder), ziet erop toe dat deze vereisten nageleefd worden. In het kader van deze evaluatie neemt het Governance en Benoemingscomité het vormingsprogramma, zoals door BNP Paribas Fortis voorgelegd aan elk nieuw lid van een comité, mee in overweging.

De vier (4) comités werken volgens onderstaande organisatie.

Auditcomité (AC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk AC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij audit gerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het AC worden uiteengezet in de Bankwet en opgesomd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Deze betreffen, in algemene zin, het volgende: financiën, interne controle en risicobeheer, interne en externe audit. Het AC zal de Raad van Bestuur op diens verzoek bijstaan (en aanbevelingen formuleren) bij alle audit en boekhouding gerelateerde aangelegenheden.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidsvereisten voor niet-uitvoerende bestuurders, moeten de leden van het AC over een collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van BNP Paribas Fortis en op het gebied van audit en boekhouding beschikken. Minstens één (1) lid van het AC moet over deskundigheid beschikken op het gebied van audit en/of boekhouding. De beide onafhankelijke bestuurders die momenteel lid zijn van het AC van BNP Paribas Fortis, hebben een specifieke kennis in audit en boekhouding.

Samenstelling

Het AC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, van wie er minstens twee (2) bestuurders onafhankelijk zijn in de zin van de Bankwet.

De voorzitter van het AC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

De voorzitters van het AC en RC (zie verder) vergaderen regelmatig met de voorzitters van de AC's en RC's van de belangrijkste entiteiten binnen de governance perimeter van BNP Paribas Fortis.

Samenstelling op 7 maart 2024:

- Wouter De Ploey (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder), voorzitter
- Dominique Auberon (niet-uitvoerend bestuurster)
- Anne Leclercq (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het AC vergaderde in 2023 negen (9) keer, waarvan drie (3) keer samen met het Risicocomité. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
DE PLOEY Wouter	9
AUBERNON, Dominique	9
LECLERCQ Anne	9

Risicocomité (RC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk RC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij risico gerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het RC zijn uiteengezet in de Bankwet en betreffen: (i) de strategie en risicotolerantie, (ii) de prijsbepaling en (iii) het remuneratiebeleid. Op vraag van de Raad van Bestuur staat het RC de Raad bij (en zal deze aanbevelingen overmaken) met betrekking tot alle risico gerelateerde domeinen.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het RC individueel te beschikken over de vereiste kennis, deskundigheid, ervaring en vaardigheden om in staat te zijn de risicostrategie en -tolerantie van BNP Paribas Fortis te begrijpen en te bevatten.

Samenstelling

Het RC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk dienen te zijn in de zin van de Bankwet.

De voorzitter van het RC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

De voorzitters van het AC en RC (zie verder) vergaderen regelmatig met de voorzitters van de AC's en RC's van de belangrijkste entiteiten binnen de governance perimeter van BNP Paribas Fortis.

Samenstelling op 7 maart 2024:

- Anne Leclercq (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Dominique Auberon (niet-uitvoerend bestuurster)
- Tita Van Waeyenberge (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen:

Het RC vergaderde in 2023 negen (9) keer, waarvan drie (3) keer samen met het Audit Comité. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
LECLERCQ, Anne	9
AUBERNON, Dominique	9
VAN WAEYENBERGE, Titia	9

Governance en benoemingscomité (GNC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk GNC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij governance en benoemingsgerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het GNC worden uiteengezet in de Bankwet en in de reglementen van de Nationale Bank van België. Deze betreffen het uiten van een gedegen en onafhankelijk oordeel op het gebied van de samenstelling en werking van de Raad van Bestuur en andere beleidsorganen van BNP Paribas Fortis, en in het bijzonder inzake de individuele en collectieve deskundigheid van hun leden, hun integriteit, reputatie, onafhankelijkheid van geest en beschikbaarheid.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het GNC collectief en individueel over de noodzakelijke deskundigheid en competenties te beschikken betreffende governance en betreffende de benoemingsregels van toepassing op de Belgische bankensector.

Samenstelling

Het GNC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk dienen te zijn in de zin van de Bankwet.

De voorzitter van het GNC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

Samenstelling op 7 maart 2024:

- Antoinette d'Aspremont Lynden (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Maxime Jadot, (niet-uitvoerende bestuurder)
- Titia Van Waeyenberge (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het benoemingscomité vergaderde in 2023 acht (8) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het Comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
d'ASPROMONT LYNDEN, Antoinette	8
JADOT, Maxime	7
VAN WAEYENBERGE, Titia	8

Remuneratiecomité (RemCo)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk RemCo op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij beloningsgerelateerde kwesties.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het RemCo worden uiteengezet in de Bankwet. Deze betreffen de uiting van een gedegen en onafhankelijk oordeel inzake het beloningsbeleid, de beloningspraktijken en -gerelateerde incentives, rekening houdend met de risicobeheersing, de eigen vermogensbehoeften en de liquiditeitspositie.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het RemCo individueel en collectief te beschikken over de bekwaamheid en competenties inzake

beloning, en meer bepaald deze van toepassing op de Belgische bankensector.

Samenstelling

Het RemCo bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk in de zin van de Bankwet dienen te zijn.

De voorzitter van het RemCo moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

Samenstelling op 7 maart 2024:

- Antoinette d'Aspremont Lynden (niet uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Sofia Merlo (niet-uitvoerende bestuurster)
- Titia Van Waeyenberge (niet uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het RemCo vergaderde in 2023 zes (6) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
d'ASPROMONT LYNDEN, Antoinette	6
MERLO, Sofia	6
VAN WAEYENBERGE, Titia	6

Uitvoerend comité

BNP Paribas Fortis heeft een Uitvoerend Comité opgericht met als opdracht het Directiecomité bij te staan bij de uitvoering van diens taken en verantwoordelijkheden en desgevallend advies te verlenen.

Het Uitvoerend Comité bestaat momenteel uit elf (11) leden, onder wie zes (6) uitvoerende bestuurders. Het verenigt het Directiecomité en de vijf (5) hoofden van de businesses en van de support functies.

Samenstelling op 7 maart 2024:

Michael ANSEEUW

Uitvoerend bestuurder, voorzitter van het Directiecomité /
Uitvoerend Comité, chief executive officer

Didier BEAUVOIS

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief corporate banking

Pierre BOUCHARA

Lid van het Uitvoerend Comité, chief financial officer

Marc CAMUS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief information officer

Daniel de CLERCK

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief operating officer

---

Christophe GALIMARD

Lid van het Uitvoerend Comité, chief compliance officer

Laurent LONCKE

Lid van het Uitvoerend Comité, chief retail banking

Khatleen PAUWELS

Lid van het Uitvoerend Comité, head of client service center

Piet VAN AKEN

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief risk officer

---

Stephane VERMEIRE

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief affluent & private banking

---

Sandra WILIKENS

Uitvoerend bestuurster, lid van het Uitvoerend Comité, chief human resources

---

3. Interne controle procedures

Missies en activiteiten van het Finance Departement – Finance Charter

Het Finance-departement, onder de bevoegdheid van de Chief Financial Officer, die rapporteert aan de Chief Executive Officer, is verantwoordelijk voor het voorbereiden en produceren van boekhoudkundige en financiële informatie. Deze verantwoordelijkheid is verder gedefinieerd in een specifiek Charter en omvat het volgende:

- het uitwerken van financiële informatie en het verzekeren dat de gepubliceerde financiële en prudentiële informatie accuraat en waarheidsgetrouw is weergegeven, in overeenstemming met het regelgevend kader en normen;
- het Executive Management voorzien van de nodige informatie voor het financieel sturen op organisatorisch niveau;
- het definiëren van de boekhoudkundige, prestatiebeheer en bepaalde prudentiële beleidslijnen en leiding geven aan hun operationele implementatie;
- het definiëren, implementeren en superviseren van het permanent controle raamwerk gelinkt aan de financiële informatie;
- het senior management bijstaan bij het bepalen van de strategie van de entiteit, het benchmarken van de prestaties van de entiteit en het initiëren en beoordelen van fusie- en overnametransacties;

- het verder zetten van de analyse en financieel structureren van de externe en interne aankoop, partnership en desinvesteringprojecten;
- het verzorgen van de financiële communicaties, waarbij een hoge kwaliteit en een duidelijke perceptie van de markt wordt verzekerd;
- opvolgen van wijzigingen in het regelgevings/prudentiële kader; ontwikkelen en bekendmaken van de standpunten van de entiteit met betrekking tot deze wijzigingen;
- het coördineren van de topics met de bancaire toezichthouders, met name de relatie met de ECB;
- het definiëren en runnen van de Finance functie organisatie en het monitoren van de middelen en kosten;
- het sturen van de implementatie van het vooropgestelde bedrijfsmodel, bijdragen tot de definitie van de functionele architectuur en het ontwerp en de implementatie van de financiële systemen.

Productie van financiële informatie

Beleid en regels

De lokale jaarrekening van elke entiteit wordt opgesteld in overeenstemming met de lokale boekhoudkundige beginselen, terwijl de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis wordt opgesteld in overeenstemming met de IFRS-regels (International

Financial Reporting Standards) die aanvaard werden door de Europese Unie.

Binnen het departement Finance, bepaalt het Accounting & Reporting (A&R) -team, op basis van de IFRS-regels die aanvaard werden door de Europese Unie, de grondslagen voor de financiële verslaggeving die moeten toegepast worden door alle entiteiten van BNP Paribas Fortis. Deze zijn afgestemd op de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep BNP Paribas. Dit A&R-team volgt de veranderingen in de regelgeving op en bepaalt de interne grondslagen voor financiële verslaggeving, die aangepast zijn aan de activiteiten van BNP Paribas Fortis. Een handboek met de boekhoudkundige instructies van de Groep BNP Paribas is beschikbaar, samen met aanvullende documentatie en richtlijnen met betrekking tot de specifieke producten en activiteiten van BNP Paribas Fortis. Dit IFRS-handboek is ter beschikking van alle boekhoudkundige en rapporteringsteams. Het wordt regelmatig aangepast aan veranderingen in de regelgeving. Het A&R-team voert ook specifieke boekhoudkundige analyses uit op verzoek van lokale entiteiten en Core businesses/Business Lines.

Het departement Management Control volgt het beheer op van de boekhoud- en rapporteringsregels zoals bepaald door BNPP Group Finance.

Op Finance niveau worden de wijzigingen in de prudentiële rapportering worden opgevolgd door het Financial Analysis & Planning departement en besproken tijdens het Prudential Affairs Coördination Committee. De financiële grondslagen betreffende solvabiliteit worden opgesteld door Risk management en deze gelinkt aan liquiditeit door ALM – Treasury.

Vorbereiden van financiële informatie

Er zijn twee afzonderlijke rapporteringskanalen die betrekking hebben op het proces voor het voorbereiden van informatie:

- Financiële boekhoud- en rapporteringsgegevens kanaal: de specifieke verantwoordelijkheid van dit kanaal is te zorgen voor de financiële en kosten boekhouding van de entiteiten en het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis, conform met de grondslagen en standaarden. Er wordt ook solvabiliteits- en liquiditeitsinformatie opgesteld, waarvan de consistentie verzekerd wordt met de boekhouding op elk niveau. Dit kanaal certificeert de betrouwbaarheid van de gegevens door gebruik te maken van specifieke controle tools en door de toepassing van een intern certificeringsproces (zoals verder beschreven) op de eerste lijn controle;
- Analytische boekhoud- en rapporteringsgegevens kanaal: dit kanaal stelt de analytische informatie op (van de divisies/ operationele entiteiten/businesses gebaseerd op de gegevens

per entiteit) die relevant is voor het economische management van de activiteiten met naleving van de interne principes en standaarden. Het waarborgt de overeenstemming van de managementgegevens met de boekhoudgegevens op elk niveau. Dit kanaal is ook verantwoordelijk voor het opstellen en analyseren van de solvabiliteits- en liquiditeitsratio's. Dit kanaal certificeert de betrouwbaarheid van de geproduceerde informatie door het toepassen van interne certificering procedures (zoals verder beschreven) op de eerste lijn controle.

Group Finance ontwikkelt, verspreidt en beheert de rapporteringstools van deze twee rapporteringskanalen. Deze tools werden ontwikkeld om informatie te verstrekken voor de hele BNP Paribas Groep, rekening houdend met de individuele doelstellingen van beide kanalen en hun noodzakelijke complementariteit. In het bijzonder promoot Groep Finance het gebruik van standaard boekhoudsystemen in de entiteiten binnen de Groep. Deze systemen worden ontwikkeld op Groepsniveau en worden geleidelijk aan in gebruik genomen. Deze benadering bevordert de informatie-uitwisseling en vergemakkelijkt de implementatie van functie-overschrijdende projecten in de context van de ontwikkeling van gedeelde boekhoudplatformen en synthese binnen de Groep.

Voor de voorbereiding van liquiditeits- en solvabiliteitsgegevens past de bank het principe toe om interne managementgegevens te integreren met de gegevens die nodig zijn voor de wettelijke rapportering, gebaseerd op volgende bouwstenen:

- een beheersmodel waar Finance, ALM-treasury en Risk Management toe bijdragen;
- toe te passen grondslagen en methodologieën zoals vereist door de regelgeving;
- specifieke tools voor datacollectie en de productie van interne en wettelijk vereiste rapporteringen.

Permanente controle - Finance

Interne controle binnen het Finance-departement

De interne controle in Finance is gecertificeerd door een specifiek tweede lijn controle team dat wordt ondersteund door specifieke tools, die boekhoudcontroles en andere permanente operationele controlegebieden omvatten. De basis voor hun controles zijn de controleresultaten en de certificering uitgevoerd door de eerste lijn controle in de operationele departementen en de andere functies.

De missie van dit team is het verzekeren, op permanente basis, van de betrouwbaarheid van de processen gevolgd voor de productie en validatie van de financiële gegevens van BNP Paribas

Fortis, en toe te zien op de naleving van de wettelijke en reglementaire rapporteringsvereisten. Naast het uitvoeren van deze tweede lijn controle de activiteiten van het departement zijn het onderhouden van contacten met externe auditors en ervoor zorgen dat hun aanbevelingen correct worden geïmplementeerd binnen BNP Paribas Fortis.

Interne certificeringsproces

BNP Paribas Fortis houdt toezicht op het boekhoudkundige en rapporteringsrisico via een certificeringsproces, dat als doel heeft om te rapporteren over de kwaliteit van de informatie verstrekt in de verschillende rapporteringssystemen. De resultaten van het certificeringsproces gerelateerd aan de financiële rapportering worden elk kwartaal voorgesteld aan het Audit Comité van BNP Paribas Fortis.

Gebaseerd op de algemene regels bepaald door de Groep BNP Paribas, dient elke entiteit die een rapporteringspakket indient, elk kwartaal de betrouwbaarheid van dat pakket te certificeren via de Finance Accounting Control Tool toepassing, een toepassing die bedoeld is om het certificeringsproces in de Groep BNP Paribas te ondersteunen. Certificaten bestaan uit gestandaardiseerde vragen, opgenomen in een generiek controle plan waarin de voornaamste boekhoudkundige en financiële risicodomeinen aan bod komen.

Permanente controle binnen Finance verzekert de CFO, Groep Finance, het Audit Comité van BNP Paribas Fortis, de externe auditors en de Nationale Bank van België, dat de interne controlemaatregelen afdoend worden nageleefd door het uitvoeren van een tweedelijns controle op deze certificaten en door het instaan voor een eindvalidatie door de CFO.

Het certificeringsproces omvat:

- de certificering dat de gerapporteerde boekhoudkundige en rapporteringsgegevens betrouwbaar zijn en voldoen aan de grondslagen voor financiële verslaggeving van BNP Paribas Groep;
- de certificering dat het interne controlesysteem voor de boekhouding en de rapportering, bedoeld om de kwaliteit van de gegevens te verzekeren, doeltreffend werkt.

Dit interne certificeringsproces maakt deel uit van het algemene systeem van permanent toezicht en stelt het Finance-departement van BNP Paribas Fortis in staat zich te informeren over alle incidenten die verband houden met de opstelling van de Jaarrekening en toezicht te houden op de correctieve maatregelen genomen door de boekhoudkundige entiteiten en, indien nodig, de gepaste voorzieningen te boeken. Wat BNP Paribas Fortis in België betreft, wordt het certificeringsproces ondersteund door een uitgebreide

reeks sub certificaten die alle activiteiten dekken die boekhoudkundige en financiële risico's voor het bedrijf kunnen inhouden.

Het certificeringssysteem wordt ook gebruikt in overleg met Risk Management voor informatie die deel uitmaakt van de reglementaire rapportering over het kredietrisico en de solvabiliteitsratio's. De betrokken medewerkers bevestigen dat de rapporten conform zijn met de normen en procedures en dat de gebruikte gegevens kwaliteitsvol zijn. Verder beschrijven zij de resultaten van de controles in de verschillende stadia van de productie van de verslagen, inclusief de reconciliatie van de boekhoudkundige gegevens met de aan het kredietrisico gerelateerde gegevens. Volgens dezelfde principes werd een certificeringssysteem geïnstalleerd voor liquiditeitsgegevens. De betrokken medewerkers rapporteren over de naleving van de normen en de resultaten van de belangrijkste controles die de kwaliteit van de rapportering waarborgen.

Controle op de waardering van financiële instrumenten en op het gebruik van deze waardering bij de resultaatsbepaling van markttransacties en de boekhoudrapportering

Het Finance-departement delegeert het bepalen van en de controle op de marktwaardes of modellen van financiële instrumenten aan de verschillende departementen die betrokken zijn bij het waarderen van financiële instrumenten als onderdeel van het toezicht op marktrisico's en managementgegevens. Het Finance-departement behoudt evenwel het overzicht over de nauwkeurigheid van deze activiteiten.

Het doel van deze controleprocedures in het Finance-departement is:

- ervoor zorgen dat transacties waarbij financiële instrumenten betrokken zijn, correct worden geregistreerd in de financiële en managementgegevens van BNP Paribas Fortis;
- de kwaliteit garanderen van de waardering en rapportering van financiële instrumenten, die gebruikt worden bij zowel de opstelling van de financiële en analytische boekhouding als bij het beheer van en toezicht op markt- en liquiditeitsrisico's; en
- ervoor zorgen dat resultaten van markttransacties nauwkeurig worden bepaald en correct worden geanalyseerd.

Periodieke controle – Algemene Inspectie

Interne audit heeft een team van auditors die gespecialiseerd zijn in de boekhoudkundige en financiële audit. Dit weerspiegelt de strategie van de versterking van de auditcapaciteit in de boekhouding, zowel op vlak van de technische complexiteit als op het vlak van het beperken van boekhoudkundige risico's.

Haar actieplan is gebaseerd op de boekhoudkundige interne controle tools, die beschikbaar zijn voor BNP Paribas Fortis en het risico-evaluatie overzicht dat wordt opgesteld door de interne audit.

De belangrijkste doelstellingen van het team zijn de volgende:

- het vormen van een boekhoudkundig en financieel expertisecentrum om zo de capaciteit van de interne audit te versterken bij het uitvoeren van audits in deze domeinen;
- het identificeren via risico analyse en onderzoeken van risicogebieden binnen BNP Paribas Fortis.

Relaties met de erkende commissaris

In 2022 was de erkende commissaris Deloitte Bedrijfsrevisoren bv, vertegenwoordigd door de heer Yves DEHOGNE, sinds de algemene vergadering van aandeelhouders.

De bedrijfsrevisor wordt aangesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders, op advies van het Auditcomité, op voorstel van de Raad van Bestuur en na goedkeuring van de ondernemingsraad.

De bedrijfsrevisor wordt gevraagd elk boekjaar een audit rapport op te stellen waarin hij het waar en getrouw beeld van de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis en haar

dochterondernemingen beoordeelt. Een overzicht van de bevindingen en aanbevelingen wordt voorgesteld in het Audit Comité in het '2023 Internal control findings & recommendations' document.

Naast dit rapport maakt de statutaire audit een Intern Controle Rapport waarin hij de beoordeling van het functioneren van de interne controle omgeving van de entiteit beschrijft.

De bedrijfsrevisor voert ook specifieke procedures uit voor de revisoren van de Groep en een audit/herziening van de procedures voor de prudentiële toezichthouder.

Als onderdeel van hun statutaire auditopdracht en gebaseerd op zijn audit taken, voert hij volgende controles uit:

- onderzoekt alle belangrijke veranderingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving en stelt zijn aanbevelingen voor de keuzes die een wezenlijke impact hebben, voor aan het Auditcomité;
- legt zijn bevindingen, opmerkingen en aanbevelingen voor om het interne controlesysteem te verbeteren aan de betrokken Bank entiteiten en aan Finance.

Het Audit comité van de Raad van Bestuur wordt ingelicht over de keuzes voor de grondslagen voor financiële verslaggeving die een wezenlijke impact hebben op de Jaarrekening, zodat zij die keuzes aan de Raad van Bestuur kunnen voorleggen met het oog op een definitieve beslissing.

4. Belangenconflicten

BNP Paribas Fortis moet voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake belangenconflicten uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, aan de bepalingen van de Bankwet en een aantal circulaires van de Nationale Bank van België die tot doel hebben belangenconflicten tussen BNP Paribas Fortis en haar bestuurders of algemene directie te vermijden, onder andere in verband met uitgeoefende externe functies; contracten, verrichtingen en kredieten.

Verder past BNP Paribas Fortis een algemeen integriteitsbeleid en specifieke gedragscodes inzake belangenconflicten toe. Deze stellen dat het behalen van commerciële, financiële, professionele of persoonlijke doelstellingen de naleving van de volgende basisprincipes niet in de weg mogen staan:

1. belang van de klanten (dit omvat inzicht hebben in de behoeften van klanten, garanderen dat de klanten een eerlijke behandeling krijgen, het beschermen van de klantenbelangen, ...);
2. financiële veiligheid (dit omvat het bestrijden van witwaspraktijken, externe omkoping, corruptie en de financiering van terrorisme, sancties & embargo's, ...);
3. marktintegriteit (dit omvat het ijveren voor eerlijke concurrentie, het naleven van regels inzake marktmisbruik, ...);
4. beroepsethiek (dit omvat het uit de weg gaan van belangenconflicten buiten de bank, het nemen van maatregelen tegen interne omkoping en corruptie, ...);
5. respect voor collega's (dit omvat het naleven van de hoogste normen voor professioneel gedrag, het verwerpen van elke vorm van discriminatie en het waarborgen van de veiligheid op de werkplek);
6. bescherming van de groep (dit omvat de waarde van de Groep BNP Paribas op lange termijn opbouwen en beschermen, de informatie van de Groep beschermen, verantwoordelijk communiceren, ...);
7. omgang met de samenleving (dit omvat het ijveren voor de eerbiediging van de mensenrechten, het beschermen van het milieu en het tegengaan van de klimaatverandering en het verantwoordelijk handelen in publieke aangelegenheden).

Tot slot worden de bestuurders van BNP Paribas Fortis, in overeenstemming met de Bankwet, vóór hun formele aanstelling beoordeeld door de relevante toezichthouder. Vooraleer een aanstelling goed te keuren, voert de relevante toezichthouder een onderzoek uit dat ook de afwezigheid van bepaalde belangenconflicten controleert.

BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

Opgesteld in overeenstemming met
International Financial Reporting Standards
zoals aanvaard binnen de Europese Unie

Resultatenrekening op 31 december 2023

In miljoenen euro's	Toelichting	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Rentebaten	3.a	15.041	8.236
Rentelasten	3.a	(10.284)	(3.370)
Commissiebaten	3.b	2.441	2.275
Commissielasten	3.b	(1.002)	(854)
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	3.c	518	413
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	3.d	20	40
Nettowinsten uit de afboeking van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs		63	(2)
Netto-inkomsten uit verzekeringsactiviteiten		68	58
Overige baten	3.e	16.697	13.968
Overige lasten	3.e	(13.011)	(11.124)
Nettobaten van het bankbedrijf		10.551	9.640
Overige algemene bedrijfskosten	3.f	(5.121)	(4.670)
Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	5.l	(375)	(397)
Brutobedrijfsresultaat		5.055	4.573
Risicokost	3.g	(280)	(328)
Bedrijfsresultaat		4.775	4.245
Aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast	5.k	311	263
Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa	3.h	(62)	56
Goodwill	5.m 8.b	-	245
Resultaat voor belastingen		5.024	4.809
Vennootschapbelasting	3.i	(1.482)	(1.211)
Nettoresultaat		3.542	3.598
waarvan minderheidsbelangen		447	462
Resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders		3.095	3.136

Overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Nettoresultaat	3.542	3.598
Wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	103	(106)
Elementen die zijn of kunnen geherclassificeerd worden naar de resultatenrekening	15	82
Wijzigingen in de reële waarde van elementen met betrekking tot wisselkoersverschillen	42	360
Wijzigingen in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	(64)	(79)
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	9	(29)
Wijzigingen in de reële waarde van beleggingen bij verzekeringsactiviteiten		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	4	(11)
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	-	-
Veranderingen in de waarde van afdekkingsinstrumenten		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	4	(122)
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	(1)	(3)
Belastinglast	14	63
Wijzigingen met betrekking tot ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	7	(97)
Elementen die niet geherclassificeerd zullen worden naar de resultatenrekening	88	(188)
Wijzigingen in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	17	46
Herwaardering van schulden als gevolg van het eigen kredietrisico van BNP Paribas Fortis	(5)	30
Herwaarderingswinsten (-verliezen) met betrekking tot de vergoedingen na uitdiensttreding	(60)	(240)
Belastinglast	19	60
Wijzigingen met betrekking tot ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	117	(84)
TOTAAL	3.645	3.492
- Aandeel van de groep	3.138	2.901
- Aandeel van minderheidsbelangen	507	591

Balans op 31 december 2023

In miljoenen euro's	Toelichting	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	1 januari 2022 IAS 29, IFRS 17 en 9
Activa				
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		38.467	39.009	61.263
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		9.419	12.315	13.634
<i>Effectenportefeuille</i>	5.a	1.604	1.376	1.317
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	5.a	1.674	2.558	4.282
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	5.a	6.141	8.381	8.035
Financiële afdekkingderivaten	5.b	5.418	6.499	1.982
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		10.802	5.877	7.871
<i>Schuldbewijzen</i>	5.c	10.651	5.739	7.557
<i>Effecten met een aandelenkarakter</i>	5.c	151	138	314
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		250.926	241.156	213.310
<i>Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen</i>	5.e	19.116	11.220	7.394
<i>Leningen aan en vorderingen op klanten</i>	5.e	219.303	216.785	194.102
<i>Schuldbewijzen</i>	5.e	12.507	13.151	11.814
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico		(804)	(907)	1.812
Investerings en andere activa in verband met verzekeringsactiviteiten		342	286	272
Actuele en uitgestelde belastingen	5.i	1.064	1.240	1.341
Overlopende rekeningen en overige activa	5.j	13.668	11.413	9.154
Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	5.k	2.631	2.480	2.830
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	5.l	36.475	29.581	26.240
Immateriële vaste activa	5.l	571	468	394
Goodwill	5.m	872	848	767
Activa aangehouden voor verkoop	8.d	4.029	-	-
Totaal activa		373.880	350.265	340.870
Verplichtingen				
Deposito's van centrale banken		1.971	2.363	426
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		21.347	18.520	22.379
<i>Effectenportefeuille</i>	5.a	697	603	159
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	5.a	11.788	7.562	13.061
<i>Schuldbewijzen</i>	5.a	2.721	2.388	3.034
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	5.a	6.141	7.967	6.125
Financiële afdekkingderivaten	5.b	8.271	9.692	3.215
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs		292.812	277.522	270.821
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	5.g	62.845	46.295	56.610
<i>Schulden aan klanten</i>	5.g	203.931	212.692	199.037
<i>Schuldbewijzen</i>	5.h	23.801	16.252	12.878
<i>Achtergestelde schulden</i>	5.h	2.235	2.283	2.296
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico		(3.895)	(5.216)	472
Actuele en uitgestelde belastingen	5.i	1.362	1.083	819
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	5.j	12.251	11.373	7.990
Verzekeringscontractverplichtingen		246	178	154
Voorzieningen voor risico's en kosten	5.n	4.325	3.782	4.209
Verplichtingen aangehouden voor verkoop	8.d	4.011	-	-
Totaal verplichtingen		342.701	319.297	310.485
Eigen vermogen				
<i>Kapitaal en reserves</i>		25.029	24.903	24.704
<i>Resultaat van het boekjaar, aandeel van de groep</i>		3.095	3.136	2.593
Totaal kapitaal, geconsolideerde reserves en resultaat van de periode, aandeel van de groep		28.124	28.039	27.297
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen		(2.711)	(2.743)	(2.291)
Aandeel van de groep		25.413	25.296	25.006
Minderheidsbelangen	8.c	5.766	5.672	5.379
Totaal eigen vermogen		31.179	30.968	30.385
Totaal passiva		373.880	350.265	340.870

Kasstroomoverzicht op 31 december 2023

In miljoenen euro's	Toelichting	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Resultaat voor belastingen		5.024	4.809
Niet-monetaire elementen opgenomen in het nettoresultaat voor belastingen en andere aanpassingen		11.105	8.657
Netto-afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa		4.265	4.230
Bijzondere waardevermindering op goodwill en overige vaste activa		(50)	45
Nettotoevoeging aan voorzieningen		295	(9)
Wijzigingen in activa/verplichtingen in verzekeringscontracten		62	25
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast		(311)	(263)
Nettobaten uit investeringsactiviteiten		(199)	(24)
Nettobaten uit financieringsactiviteiten		(2)	3
Overige wijzigingen		7.045	4.650
Nettostijging met betrekking tot activa en verplichtingen voortkomend uit operationele activiteiten		(21.387)	(35.717)
Nettodaling met betrekking tot verrichtingen met klanten en kredietinstellingen		(4.903)	(23.734)
Nettodaling met betrekking tot verrichtingen met andere financiële activa of verplichtingen		(1.368)	(1.468)
Nettodaling met betrekking tot verrichtingen met niet-financiële activa en verplichtingen		(14.262)	(9.845)
Betaalde belastingen		(854)	(670)
Nettodaling in geldmiddelen voortvloeiend uit operationele activiteiten		(5.258)	(22.251)
Nettodaling met betrekking tot aan- en verkopen van geconsolideerde entiteiten		46	1.440
Nettostijging met betrekking tot materiële en immateriële vaste activa		(74)	(295)
Nettodaling in geldmiddelen voortvloeiend uit investeringactiviteiten		(28)	1.145
Stijging (-daling) van geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot transacties met aandeelhouders		(3.341)	(2.836)
Daling van geldmiddelen en kasequivalenten voortvloeiend uit andere financieringsactiviteiten		6.847	2.589
Nettostijging in geldmiddelen voortvloeiend uit financieringsactiviteiten*		3.506	(247)
Effect van wisselkoersschommelingen op geldmiddelen en kasequivalenten		(985)	(668)
Nettostijging in het saldo van geldmiddelen en kasequivalenten		(2.765)	(22.021)
Saldo van geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode		40.802	62.823
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		39.023	61.274
Schulden aan centrale banken		(2.363)	(426)
Direct opvraagbare deposito's van kredietinstellingen		5.850	3.457
Direct opvraagbare leningen van kredietinstellingen	5.g	(1.702)	(1.478)
Aftrek van vorderingen en verworven rente op geldmiddelen en kasequivalenten		(6)	(4)
Saldo van geldmiddelen en kasequivalenten aan het eind van de periode		38.037	40.802
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		38.484	39.023
Schulden aan centrale banken		(1.971)	(2.363)
Direct opvraagbare deposito's van kredietinstellingen		3.043	5.850
Direct opvraagbare leningen van kredietinstellingen	5.g	(1.565)	(1.702)
Aftrek van vorderingen en verworven rente op geldmiddelen en kasequivalenten		(14)	(6)
Geldmiddelen en kasequivalenten geclassificeerd als 'voor verkoop beschikbaar'		60	-
Nettodaling in het saldo van geldmiddelen en kasequivalenten		(2.765)	(22.021)
Bijkomende informatie:			
Betaalde intresten		(8.844)	(3.128)
Ontvangen intresten		14.639	7.596
Betaalde/ontvangen dividenden		(3.098)	(2.482)

* Wijzigingen in schulden uit financieringsactiviteiten andere dan als gevolg van kasstromen bedragen 172 miljoen euros, veroorzaakt door wisselkoers- en herwaarderings-effecten, respectievelijk 92 miljoen euros en 51 miljoen euros.

Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Kapitaal en reserves				Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die niet kunnen geherclassificeerd worden in de resultatenrekening			
	Kapitaal	Achtergestelde eigenvermogensinstrumenten	Niet-uitgekeerde reserves	Totaal kapitaal en reserves	Financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	Eigen kredietrisico op schulden aangewezen tegen reële waarde met herwaarderingen via de resultatenrekening	Herschattingen van vergoedingen na uitdiensttreding	Totaal
Kapitaal en reserves per 31 december 2021	11.905	500	14.923	27.328	196	(19)	(255)	(78)
Impact van de eerste toepassing van IAS 29 in Turkije	-	-	(28)	(28)	-	-	-	-
Impact van de overgang naar IFRS 17 (toelichting 2)	-	-	(90)	(90)	-	-	-	-
Impact van de overgang naar IFRS 9 (toelichting 2)	-	-	87	87	170	-	-	170
Kapitaal en reserves per 1 januari 2022	11.905	500	14.892	27.297	366	(19)	(255)	92
Overige wijzigingen	-	-	(22)	(22)	-	-	-	-
Dividenden	-	-	(2.589)	(2.589)	-	-	-	-
Gerealiseerde winsten of verliezen geherclassificeerd naar ingehouden winsten	-	-	217	217	(217)	-	-	(217)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	(97)	22	(109)	(184)
Nettoresultaat van het boekjaar 2022	-	-	3.136	3.136	-	-	-	-
Kapitaal en reserves per 31 december 2022	11.905	500	15.634	28.039	52	3	(364)	(309)
Overige wijzigingen	-	-	(37)	(37)	-	-	-	-
Acquisities	-	-	12	12	-	-	-	-
Dividenden	-	-	(2.996)	(2.996)	-	-	-	-
Gerealiseerde winsten of verliezen geherclassificeerd naar ingehouden winsten	-	-	11	11	(11)	-	-	(11)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	112	(4)	(25)	83
Nettoresultaat van het boekjaar 2023	-	-	3.095	3.095	-	-	-	-
Kapitaal en reserves per 31 december 2023	11.905	500	15.719	28.124	153	(1)	(389)	(237)

	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen geherclassificeerd worden in de resultatenrekening					Totaal aandeel van de groep	Minderheids- belangen (toelichting 8.c)	Totaal eigen vermogen
	Wisselkoers- verschillen	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waarde- veranderingen in het eigen vermogen	Financiële beleggingen bij verzekerings- activiteiten	Afdekking- derivaten	Totaal			
<i>In miljoenen euro's</i>								
Kapitaal en reserves per 31 december 2021	(2.082)	10	762	(48)	(1.358)	25.892	5.305	31.197
Impact van de eerste toepassing van IAS 29 in Turkije	123	-	-	-	123	95	75	170
Impact van de overgang naar IFRS 17 (toelichting 2)	-	-	(1.449)	-	(1.449)	(1.539)	1	(1.538)
Impact van de overgang naar IFRS 9 (toelichting 2)	-	-	301	-	301	558	(2)	556
Kapitaal en reserves per 1 januari 2022	(1.959)	10	(386)	(48)	(2.383)	25.006	5.379	30.385
Overige wijzigingen	-	-	-	-	-	(22)	(73)	(95)
Dividenden	-	-	-	-	-	(2.589)	(225)	(2.814)
Gerealiseerde winsten of verliezen geherclassificeerd naar ingehouden winsten	-	-	-	-	-	-	-	-
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	150	(110)	(165)	74	(51)	(235)	129	(106)
Nettoresultaat van het boekjaar 2022	-	-	-	-	-	3.136	462	3.598
Kapitaal en reserves per 31 december 2022	(1.809)	(100)	(551)	26	(2.434)	25.296	5.672	30.968
Overige wijzigingen	-	-	-	-	-	(37)	(111)	(148)
Acquisities	-	-	-	-	-	12	11	23
Dividenden	-	-	-	-	-	(2.996)	(313)	(3.309)
Gerealiseerde winsten of verliezen geherclassificeerd naar ingehouden winsten	-	-	-	-	-	-	-	-
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	62	(8)	(81)	(13)	(40)	43	60	103
Nettoresultaat van het boekjaar 2023	-	-	-	-	-	3.095	447	3.542
Kapitaal en reserves per 31 december 2023	(1.747)	(108)	(632)	13	(2.474)	25.413	5.766	31.179

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2023

Opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie

1 Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis

1.a Toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving

1.a.1 Standaarden

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis werd opgemaakt volgens de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (International Financial Reporting Standards – IFRS), die aanvaard werden door de Europese Unie¹. In dit verband werden enkele bepalingen van IAS 39 met betrekking tot hedge accounting geschrapt.

Informatie betreffende de omvang en aard van risico's verbonden aan financiële instrumenten zoals vereist door IFRS 7 'Financiële instrumenten: informatieverschaffing' wordt, samen met de informatie over het wettelijk eigen vermogen, vereist door IAS 1 'Presentatie van de Jaarrekening' weergegeven in het hoofdstuk 'Risicobeheer en solvabiliteit' van het jaarverslag. Deze informatie maakt deel uit van de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

- De regels voor de toepassing van de tweede pijler ('Pillar 2') van de internationale belastinghervorming van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in de Europese Unie zijn vastgelegd in de richtlijn 2022/2523 van 14 december 2022. Deze voert een minimumbelasting van 15% in over de winst van multinationale ondernemingen vanaf 1 januari 2024.

Om de mogelijke impact van deze richtlijn op de financiële verslaggeving ter verduidelijken, heeft de IASB op 23 mei 2023 een aantal wijzigingen aan de standaard IAS 12

'Winstbelastingen' gepubliceerd. De aanpassingen zijn op 8 november 2023 aanvaard voor toepassing in de Europese Unie. Zoals bepaald in de gewijzigde tekst past BNP Paribas Fortis de verplichte tijdelijke uitzondering toe om geen uitgestelde belastingen te boeken voor deze bijkomende belasting.

De analyse van de tweede pijler en de beoordeling van de impact voor BNP Paribas Fortis is nog aan de gang.

De inwerkingtreding van standaarden en aanpassingen die verplicht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2023, meer bepaald de wijzigingen in IAS 1 'Presentatie van de jaarrekening', IAS 8 'Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten' en IAS 12 'Winstbelastingen' heeft geen impact op de jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2023.

BNP Paribas Fortis heeft nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties die door de Europese Unie aanvaard werden en waarvan de toepassing in 2023 optioneel was, niet vervroegd toegepast.

1.a.2 Nieuwe belangrijke boekhoudregels, verschenen maar nog niet van toepassing

IFRS 17 'Verzekeringscontracten' gepubliceerd in mei 2017 en daarna gewijzigd in juni 2020 vervangt IFRS 4 'Verzekeringscontracten'. Deze nieuwe standaard werd in november 2021 goedgekeurd voor gebruik binnen de Europese Unie en is verplicht van toepassing vanaf 1 januari 2023.

1.b Segmentrapportering

Binnen de wettelijke en regelgevende / toezichhoudende scope van BNP Paribas Fortis ('controlekring') worden de aard en de financiële gevolgen van de bedrijfsactiviteiten die zij uitoefent en de economische omgevingen waarin zij opereert het best weergegeven door de volgende operationele segmenten:

- bankactiviteiten in België;
- bankactiviteiten in Luxemburg;
- bankactiviteiten in Turkije;
- gespecialiseerde bedrijfsonderdelen;
- overige.

¹ De volledige set van standaarden aanvaard door de Europese Unie kan geconsulteerd worden op de website van de Europese Commissie: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting_nl

Operationele segmenten zijn onderdelen van BNP Paribas Fortis:

- die bedrijfsactiviteiten uitoefenen waaruit opbrengsten kunnen worden gehaald en waarbij kosten kunnen worden gemaakt;
- de operationele resultaten ervan worden regelmatig doorge-licht door de Raad van Bestuur van de entiteit om beslissingen te nemen over de middelen die aan het segment moeten worden toegewezen en om de financiële prestaties ervan te beoordelen;
- waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

In de context van IFRS 8 'Operationele segmenten', wordt de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis beschouwd als de 'hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt' (Chief operating decision maker, CODM) die gezamenlijk toezicht houdt over de activiteiten, prestaties en middelen van BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas Fortis organiseert en rapporteert, zoals vele andere bedrijven met diverse activiteiten, de financiële informatie naar de 'hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt' op meer dan één manier.

BNP Paribas Fortis en de wettelijke entiteiten die deel uitmaken van de Groep BNP Paribas Fortis oefenen managementcontrole uit over de volledige wettelijke en regelgevende scope, de zogenaamde 'controlekring', met inbegrip van het opzetten van een geschikte governancestructuur en controleprocessen.

Binnen deze organisatiestructuur en in de context van de regelgevende scope ('controlekring') van BNP Paribas Fortis, zijn de hierboven vermelde segmenten in lijn met de kernprincipes en -criteria voor het bepalen van de operationele segmenten zoals gedefinieerd in IFRS 8, 'Operationele segmenten'.

Transacties of transfers tussen de bedrijfssegmenten gebeuren op basis van de gebruikelijke commerciële voorwaarden die ook voor niet-verbonden partijen gelden

1.c Consolidatie

1.c.1 Consolidatiekring

De Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis bevat alle entiteiten waarover BNP Paribas Fortis exclusieve of gemeenschappelijke zeggenschap uitoefent of waarover BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent, met uitzondering van de entiteiten waarvan de consolidatie als niet materieel wordt beschouwd voor BNP Paribas Fortis. Entiteiten die aandelen aanhouden in geconsolideerde entiteiten worden eveneens geconsolideerd.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop BNP Paribas Fortis effectieve zeggenschap heeft verkregen. Entiteiten onder tijdelijke controle worden mee opgenomen in de Geconsolideerde Jaarrekening tot de datum waarop ze verkocht worden.

1.c.2 Consolidatiemethodes

Zeggenschap

Ondernemingen onder de zeggenschap van BNP Paribas Fortis worden volledig geconsolideerd. BNP Paribas Fortis heeft zeggenschap over een dochteronderneming wanneer zij blootgesteld is aan of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de entiteit en zij de mogelijkheid heeft om deze opbrengsten via haar macht over de entiteit te beïnvloeden.

BNP Paribas Fortis oefent zeggenschap uit over een entiteit waarin stemrechten aangehouden worden, als zij direct of indirect over de meerderheid van de stemmen beschikt (en er geen contractuele bepalingen bestaan die de rechten van deze stemrechten wijzigen) of als haar via contractuele overeenkomsten de macht is toevertrouwd om de relevante activiteiten van de entiteit te sturen.

Gestructureerde entiteiten zijn entiteiten die zo worden opgezet dat ze niet bestuurd worden door middel van stemrechten, bijvoorbeeld wanneer het beheer van de relevante activiteiten geregeld wordt via contractuele overeenkomsten en de stemrechten beperkt zijn tot het nemen van administratieve beslissingen. Deze entiteiten hebben vaak de volgende kenmerken of eigenschappen: beperkte activiteiten, een beperkte en duidelijk omliggende doelstelling en een eigen vermogen dat ontoereikend is om hun activiteiten te financieren zonder achtergestelde financiële steun.

Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde entiteiten houdt rekening met de redenen die tot de oprichting van de entiteit hebben geleid, de risico's die eraan verbonden zijn en de mate waarin BNP Paribas Fortis aan de variabiliteit van deze risico's is blootgesteld. De beoordeling van zeggenschap houdt rekening met alle feiten en omstandigheden die BNP Paribas Fortis in staat kunnen stellen om door haar beslissingen de opbrengsten te beïnvloeden, zelfs indien deze beslissingen afhankelijk zijn van bepaalde omstandigheden of onzekere toekomstige gebeurtenissen.

Voor het vaststellen van zeggenschap houdt BNP Paribas Fortis enkel rekening met materiële rechten met betrekking tot de entiteit waarover zij zelf of derde partijen beschikken. Een recht is materieel als de houder over de praktische mogelijkheid beschikt dat recht uit te oefenen wanneer beslissingen over de relevante activiteiten zich opdringen.

Het bestaan van zeggenschap moet opnieuw beoordeeld worden als er zich veranderingen voordoen in de elementen die bepalend zijn voor zeggenschap.

Wanneer BNP Paribas Fortis houder is van contractueel bepaalde besluitvormingsrechten, bijvoorbeeld wanneer BNP Paribas Fortis optreedt als vermogensbeheerder, zal zij moeten bepalen of zij een principaal is dan wel een agent. In combinatie met het niveau van blootstelling aan de variabele opbrengsten kunnen deze besluitvormingsrechten er op wijzen dat BNP Paribas Fortis optreedt voor eigen rekening en dus zeggenschap uitoefent over deze entiteiten.

Minderheidsbelangen worden afzonderlijk gepresenteerd in de geconsolideerde resultatenrekening, en ook in de geconsolideerde balans in het eigen vermogen. Bij de berekening van minderheidsbelangen wordt rekening gehouden met het uitstaand cumulatief bedrag van preferente aandelen geclassificeerd als eigenvermogensinstrumenten en uitgegeven door dochterondernemingen, wanneer deze aandelen buiten BNP Paribas Fortis worden aangehouden.

Wat de volledig geconsolideerde fondsen betreft, aandelen in deze fondsen aangehouden door derden worden opgenomen als schulden tegen marktwaarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, voor zover deze aandelen op het initiatief van de intekenaar aflosbaar zijn tegen de marktwaarde.

Voor transacties die geleid hebben tot een verlies van controle wordt elk aandeel dat BNP Paribas behoudt in het eigen vermogen gewaardeerd tegen de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Gezamenlijke zeggenschap

Wanneer BNP Paribas een bedrijfsactiviteit uitoefent met één of meerdere partijen en daarbij de zeggenschap deelt op basis van een contractuele overeenkomst die bepaalt dat de besluiten over de relevante activiteiten (deze die de opbrengsten van de entiteit aanzienlijk beïnvloeden) unanieme instemming vereisen, dan oefent BNP Paribas Fortis gezamenlijke zeggenschap uit over de activiteit. Wanneer de activiteit onder gezamenlijke zeggenschap uitgeoefend wordt via een afzonderlijke financiële structuur waarbij de partijen rechten hebben op de nettoactiva van de gezamenlijke overeenkomst, dan wordt deze joint venture geboekt volgens de equity-methode. Als de activiteit onder gezamenlijke zeggenschap

niet uitgeoefend wordt via een afzonderlijke financiële structuur of wanneer de partijen rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst onder gemeenschappelijke zeggenschap, dan zal BNP Paribas Fortis haar activa, haar verplichtingen en de opbrengsten en lasten die haar toekomen boeken in overeenstemming met de IFRS standaarden die daarop van toepassing zijn.

Invloed van betekenis

Ondernemingen waarover BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent, worden verantwoord op basis van de vermogensmutatiemethode. Een invloed van betekenis is de bevoegdheid om deel te nemen in het beslissingsproces over de financiële en operationele beleid van de onderneming zonder zeggenschap uit te oefenen. Een invloed van betekenis wordt verondersteld te bestaan wanneer BNP Paribas Fortis, direct of indirect, 20% of meer van de stemrechten van de onderneming uitoefent. Belangen van minder dan 20% kunnen geconsolideerd worden als BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent. Dit is van toepassing op ondernemingen ontwikkeld in samenwerking met andere geassocieerden waarin BNP Paribas Fortis deelneemt aan strategische beslissingen in de geassocieerde deelneming door de vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur of een equivalent bestuursorgaan, invloed uitoefent op het operationeel management van de onderneming door het ter beschikking stellen van managementsystemen of managementpersoneel en technische assistentie levert om de ontwikkeling van de onderneming te ondersteunen.

Wijzigingen in de netto-activa van geassocieerde ondernemingen (ondernemingen die verantwoord worden op basis van de vermogensmutatiemethode) worden verantwoord in 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast' aan de actiefzijde van de balans en in de relevante onderdelen van het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders. Goodwill op geassocieerde ondernemingen is ook opgenomen onder 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast'.

Wanneer er indicatie is van bijzondere waardevermindering, zal het bedrag van de participatie die geconsolideerd wordt op basis van de vermogensmutatiemethode (met inbegrip van goodwill), onderworpen worden aan een bijzondere waardeverminderingstest waarbij de realiseerbare waarde (gelijk aan de hoogste waarde van de gebruikswaarde of de marktwaarde) vergeleken worden met de boekwaarde. Indien nodig zal er een bijzondere waardevermindering erkend worden in de geconsolideerde resultatenrekening onder 'Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast' en dit kan nadien teruggedraaid worden.

Als het aandeel van BNP Paribas Fortis in het verlies van een geassocieerde onderneming gelijk is aan de boekwaarde van de investering in de geassocieerde onderneming of dit bedrag overtreft, dan stopt BNP Paribas Fortis de opname van haar aandeel in verdere verliezen. De belegging wordt verantwoord aan een waarde die nihil is. Verdere verliezen in de geassocieerde onderneming worden alleen verantwoord als BNP Paribas Fortis een in rechte afdwingbare of een feitelijke verplichting heeft of betalingen heeft verricht namens de geassocieerde onderneming.

Wanneer BNP Paribas Fortis een investering in een geassocieerde deelneming aanhoudt, direct of indirect via een entiteit die een organisatie is die durfkapitaal verstrekt, dan wel een gemeenschappelijk beleggingsfonds, een beleggingsfonds of een soortgelijke entiteit, met inbegrip van een verzekeringsfonds met beleggingscomponent, dan kan BNP Paribas ervoor kiezen deze investering te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Gerealiseerde resultaten op beleggingen in geconsolideerde ondernemingen worden verantwoord in de resultatenrekening onder de rubriek 'Netto winst op overige vaste activa'.

De Geconsolideerde Jaarrekening wordt opgesteld op basis van eenvormige grondslagen voor financiële verslaggeving voor transacties met een gelijkaardige rapportering en andere gebeurtenissen onder gelijkaardige omstandigheden.

1.c.3 Consolidatieprocedures

Eliminatie van intragroep saldi en transacties

Intragroep saldi voortvloeiend uit transacties tussen geconsolideerde ondernemingen en de transacties zelf (inclusief inkomen, uitgaven en dividenden) worden geëlimineerd. Winst en verliezen voortvloeiend uit intragroep verkopen van activa worden geëlimineerd uitgezonderd wanneer het verkocht actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen inbegrepen in de waarde van activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in eigen vermogen worden behouden in de Geconsolideerde Jaarrekening.

Omrekening van jaarrekeningen uitgedrukt in vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis wordt opgesteld in euro.

De jaarrekeningen van ondernemingen waarvan de functionele munt niet de euro is, worden omgerekend op basis van de slotkoersmethode. Op basis van deze methode worden alle activa en verplichtingen, monetair en niet-monetair, omgerekend tegen

de contantwisselkoers op balansdatum. Baten en lasten worden omgerekend tegen de gemiddelde koers van de periode.

De jaarrekening van dochterondernemingen van BNP Paribas Fortis gevestigd in een land met een hyperinflatie economie wordt, na correctie voor de effecten van inflatie door de toepassing van een algemene prijsindex, omgerekend tegen de slotkoers. Deze koers is van toepassing voor de omrekening van zowel de activa en verplichtingen als de baten en lasten.

Verschillen voortvloeiend uit de omrekening van balansposten en winst- en verlieselementen worden verantwoord in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders onder 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen' voor het deel dat toewijsbaar is aan de aandeelhouders en onder 'Minderheidsbelangen' voor het deel dat toewijsbaar is aan beleggers buiten de onderneming. Onder de optionele behandeling zoals toegelaten door IFRS 1 heeft BNP Paribas Fortis alle gecumuleerde omrekeningsverschillen toewijsbaar aan de aandeelhouders en aan de minderheidsbelangen op nul gezet in de openingsbalans van 1 januari 2004 door middel van een transfer naar ingehouden winsten.

Bij liquidatie of desinvestering van een deel van of alle belangen in een buitenlandse onderneming (gevestigd buiten de eurozone) die leidt tot een wijziging in de aard van de investering (verlies van controle, van invloed van betekenis of van gezamenlijke controle zonder behoud van invloed van betekenis), wordt op de datum van de liquidatie of de verkoop de cumulatieve omrekeningsaanpassing volledig overgedragen naar de resultatenrekening.

Indien het percentage van het aangehouden belang wijzigt zonder dat dit een wijziging in de aard van de investering met zich meebrengt, wordt de omrekeningsaanpassing verdeeld tussen het deel dat toewijsbaar is aan de aandeelhouders en het deel dat toewijsbaar is aan de minderheidsbelangen voor zover de onderneming volledig geconsolideerd wordt. Voor ondernemingen die geconsolideerd worden volgens de vermogensmutatiemethode wordt het deel gelinkt aan de verkochte deelneming opgenomen in de resultatenrekening.

1.c.4 Bedrijfscombinaties en waardering van goodwill

Bedrijfscombinaties

Bedrijfscombinaties worden verantwoord op basis van de overnamemethode.

Onder deze methode worden de identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen entiteit, gewaardeerd tegen de reële waarde op de overnamedatum. Uitgezonderd voor vaste activa geclassificeerd als activa aangehouden voor verkoop die worden gewaardeerd tegen reële waarde min verkoopkosten.

De voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij worden niet opgenomen in de geconsolideerde balans tenzij ze een bestaande verplichting vertegenwoordigen op de overnamedatum en hun reële waarde op een betrouwbare wijze gewaardeerd kan worden.

De kost van een bedrijfscombinatie is de reële waarde op datum van de uitwisseling, van de gegeven activa, de overgenomen en veronderstelde verplichtingen en de eigenvermogensinstrumenten uitgegeven voor het verkrijgen van controle over de overgenomen partij. Kosten die direct toewijsbaar zijn aan de bedrijfscombinatie worden als een afzonderlijke transactie behandeld en opgenomen in de resultatenrekening.

Elk voorwaardelijk bedrag wordt tegen de reële waarde opgenomen in het op de overnamedatum getransfereerde bedrag van zodra er controle verworven is. Latere veranderingen in de reële waarde van elk voorwaardelijk bedrag opgenomen als een financiële verplichting worden verantwoord in de resultatenrekening.

BNP Paribas Fortis mag aanpassingen aan de voorlopige boekingen van de bedrijfscombinatie verantwoorden tot 12 maanden na de verwervingsdatum.

Goodwill vertegenwoordigt het verschil tussen de kost van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de overnemer in de netto reële waarde van de geïdentificeerde activa en verplichtingen van de overgenomen partij op de overnamedatum. Positieve goodwill wordt verantwoord in de balans van de overnemer, terwijl badwill onmiddellijk wordt opgenomen in resultatenrekening op de overnamedatum.

Minderheidsbelangen worden gewaardeerd voor hun deel in de geherwaardeerde nettoactiva van de overgenomen partij. Maar BNP Paribas Fortis kan er ook voor kiezen om, voor elke bedrijfscombinatie, de minderheidsbelangen te waarderen tegen hun marktwaarde, wat hun toegewezen deel is van de goodwill. Tot dusver heeft BNP Paribas Fortis nog nooit voor deze laatste optie gekozen.

Goodwill wordt verantwoord in de functionele munt van de overgenomen partij en omgerekend tegen de slotkoers.

Op de overnamedatum wordt elk voorheen aangehouden belang in het eigen vermogen van de overgenomen partij gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. In het geval van een stapsgewijze overname wordt de goodwill bepaald op basis van de reële waarde op de overnamedatum.

Omdat de herziene IFRS 3 prospectief wordt toegepast, werden bedrijfscombinaties die plaatsvonden voor 1 januari 2010 niet herzien volgens de principes van IFRS 3.

Zoals toegelaten onder IFRS 1 moeten bedrijfscombinaties, die plaatsvonden voor 1 januari 2004 en die gerapporteerd werden in overeenstemming met de vorige toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving (Belgian GAAP), niet worden geherwaardeerd in overeenstemming met de principes van IFRS 3.

Waardering van goodwill

BNP Paribas Fortis toetst goodwill op bijzondere waardeverminderingen op een regelmatige basis.

Kasstroomgenererende eenheden

BNP Paribas Fortis heeft al haar activiteiten opgesplitst in homogene groepen van businesses² die de rapporteringsentiteiten of groepen van entiteiten van BNP Paribas Fortis vertegenwoordigen. Deze splitsing is consistent met de organisatorische structuur en beheersmethodes van BNP Paribas Fortis en weerspiegelt de onafhankelijkheid van elke rapporteringsentiteit of groep van entiteiten in termen van resultaat- en beheersaanpak. Dit wordt op regelmatige basis herzien met als doel rekening te houden met gebeurtenissen die de samenstelling van de kasstroomgenererende eenheden waarschijnlijk beïnvloeden zoals acquisities, desinvesteringen en belangrijke reorganisaties.

Toetsen van kasstroomgenererende eenheden op bijzondere waardeverminderingen

Goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden wordt jaarlijks getoetst of ze een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan of wanneer er een indicatie is dat de eenheid een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, door het vergelijken van de boekwaarde van de eenheid met de realiseerbare waarde. Wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt er een onomkeerbaar bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord en wordt de goodwill afschreven voor het overschot van de boekwaarde van de eenheid over het realiseerbaar bedrag.

Realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid

De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid is de hoogste van de reële waarde van de eenheid na aftrek van kosten voor verkoop of de gebruikswaarde.

De reële waarde is de prijs die men zou verkrijgen uit de verkoop van de eenheid tegen marktvoorwaarden van toepassing op de datum van de waardering en vooral bepaald door middel van actuele prijzen van recente transacties tussen gelijkaardige ondernemingen of op basis van 'stock market multiples' voor vergelijkbare ondernemingen.

² IAS 36 'Bijzondere waardevermindering van activa' hanteert het begrip kasstroomgenererende eenheid voor homogene groepen van businesses.

De gebruikswaarde is gebaseerd op een schatting van de toekomstige kasstromen die gegeneerd zullen worden door de kasstroomgenererende eenheid afgeleid van de jaarlijkse budgetten voorbereid door het management van de eenheid en goedgekeurd door het Executive Committee en afgeleid van analyses van de wijzigingen in de relatieve positionering van de activiteiten van de eenheid in hun markt. Deze kasstromen worden verdisconteerd tegen de rentevoet die het rendement weergeeft dat investeerders zouden verwachten van een investering in de betrokken businesssector en regio.

Transacties onder gemeenschappelijke zeggenschap

Transfers van activa of uitwisseling van aandelen tussen entiteiten onder gemeenschappelijke zeggenschap behoren niet tot het toepassingsgebied van IFRS 3 'Bedrijfscombinaties' of andere

IFRS-standaarden. IAS 8 bepaalt dat in dergelijke gevallen het management op oordeelkundige wijze een grondslag voor financiële verslaggeving moet ontwikkelen waarvan de toepassing resulteert in relevante en betrouwbare informatie in het jaarverslag. Daarom heeft BNP Paribas Fortis beslist om de 'voorgangerswaardemethode' toe te passen op transacties onder gemeenschappelijke zeggenschap. Onder deze methode verantwoordt BNP Paribas Fortis, als overnemende partij, deze activa en verplichtingen aan hun boekwaarde zoals bepaald en gerapporteerd door de overdragende partij in de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas op datum van de overdracht. Als gevolg wordt er geen nieuwe goodwill (andere dan de bestaande goodwill van de gecombineerde entiteiten) verantwoord. Elk verschil tussen de betaalde/getransfereerde vergoeding en het verworven aandelenkapitaal wordt voorgesteld als een aanpassing in het eigen vermogen. Deze 'voorgangerswaardemethode' voor bedrijfscombinaties onder gemeenschappelijk zeggenschap wordt prospectief toegepast vanaf de verwervingsdatum.

1.d Omrekening van transacties in vreemde valuta

De methodes gebruikt om activa en verplichtingen verbonden aan transacties luidende in vreemde valuta aangegaan door BNP Paribas Fortis te verantwoorden en om het wisselkoersrisico die voortvloeit uit deze transacties te meten, hangt af van het feit of de desbetreffende activa en verplichtingen geëvalueerd zijn als een monetair of niet-monetair item.

Monetaire activa en verplichtingen³ uitgedrukt in vreemde valuta

Monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele munt van de relevante groepsentiteit tegen de slotkoers. Wisselkoersverschillen worden verantwoord in de resultatenrekening uitgezonderd voor deze die voortvloeien uit financiële instrumenten aangemerkt als een kasstroomafdekking of als afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit. Deze worden verantwoord in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders.

Niet-monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta

Niet-monetaire activa kunnen ofwel gewaardeerd worden tegen historische kostprijs of tegen reële waarde. In het eerste geval worden niet-monetaire activa uitgedrukt in vreemde valuta, omgerekend op basis van de historische wisselkoers op de transactiedatum. Dit is de datum van eerste opname van de niet-monetaire activa. In het tweede geval worden ze gewaardeerd tegen de slotkoers.

Wisselkoersverschillen op niet-monetaire activa uitgedrukt in vreemde valuta en gewaardeerd tegen reële waarde (eigen-vermogensinstrumenten) worden verantwoord in de resultatenrekening als het actief geëvalueerd is in 'Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening' en in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders wanneer het actief is geëvalueerd in 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in eigen vermogen'.

1.e Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie

BNP Paribas Fortis past IAS 29 toe op de voorstelling van de rekeningen van haar geconsolideerde dochterondernemingen gevestigd in landen met een economie met hyperinflatie.

IAS 29 vermeldt enkele kwalitatieve en kwantitatieve kenmerken om te beoordelen of een economie te kampen heeft met hyperinflatie, waaronder een cumulatief inflatiepercentage over een periode van drie jaar dat 100% benadert of overschrijdt.

³ Monetaire activa en verplichtingen zijn activa en verplichtingen die ontvangen of betaald moeten worden in een vast of vast te stellen aantal valuta-eenheden.

Alle niet-monetaire activa en verplichtingen van dochterondernemingen in landen met een economie met hyperinflatie, met inbegrip van het eigen vermogen en elke lijn van de resultatenrekening, worden geherwaardeerd op basis van de evolutie van de index van de consumentenprijzen (Consumer Price Index - CPI). Voor de periode tussen 1 januari en de balansdatum resulteerde deze aanpassing in een winst of verlies op de netto monetaire positie. Dit resultaat werd opgenomen op de lijn 'Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa'. De aangepaste jaarrekening van deze dochterondernemingen wordt omgerekend in euro tegen de slotkoers.

Overeenkomstig de bepalingen van de beslissing van IFRIC in maart 2020 met betrekking tot de classificatie van de effecten van de indexerings- en de omrekening van de jaarrekening van dochterondernemingen in landen met een economie met hyperinflatie heeft BNP Paribas Fortis beslist om deze resultaten (met inbegrip van de effecten op de netto positie bij de eerste toepassing van IAS 29) op te nemen onder de wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen met betrekking tot wisselkoersverschillen.

BNP Paribas Fortis past sinds 1 januari 2022 IAS 29 toe op de presentatie van de jaarrekening van haar geconsolideerde dochterondernemingen die in Turkije gevestigd zijn.

1.f Rentemarge, commissies en opbrengsten van overige activiteiten

1.f.1 Rentemarge

Baten en lasten voortvloeiend uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde met waardewijzigingen in eigen vermogen worden verantwoord in de resultatenrekening op basis van de effectieve-rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de geschatte toekomstige kasstromen over de verwachte levensduur van het financieel instrument of over een kortere periode indien meer geschikt nauwkeurig verdisconteert om tot de netto-boekwaarde van het actief of de verplichting in de balans te komen. De effectieve-renteberekening houdt rekening met alle ontvangen of betaalde commissies die een vast onderdeel zijn van de effectieve rentevoet van het contract, transactiekosten en premies en kortingen.

Commissies die beschouwd worden als een onderdeel van de rente worden opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord in de resultatenrekening onder 'Rente en opbrengsten / Soortgelijke lasten'. Commissies die in deze categorie opgenomen worden zijn de commissies op kredietverbintenissen wanneer de realisatie van een lening eerder waarschijnlijk dan onwaarschijnlijk is. De commissies ontvangen voor kredietverbintenissen worden uitgesteld tot de trekking van het krediet en vervolgens geïntegreerd in de berekening van de effectieve rentevoet en gespreid over de looptijd van het krediet. Commissies voor gesyndiceerde kredieten worden eveneens in deze rubriek gerapporteerd voor het deel dat overeenstemt met de vergoeding van andere deelnemers in het syndicaat.

1.f.2 Commissies en opbrengsten van andere activiteiten

Commissies ontvangen voor bancaire en gelijkaardige diensten (met uitzondering van de commissies die deel uitmaken van de effectieve rentevoet) en voor de dienstverlening die verband houdt met leasingcontracten vallen binnen het toepassingsgebied van IFRS 15 'Opbrengsten van contracten met klanten'.

Deze standaard legt voor het boeken van inkomsten een uniform model vast waarvan de basisprincipes vertaald worden in vijf stappen. Op basis van deze criteria laten toe om de verschillende prestatieverplichtingen die in een contract vervat zijn te identificeren en daar de transactieprijs aan toe te kennen. De opbrengsten die verbonden zijn aan de verschillende prestatieverplichtingen worden opgenomen naarmate deze vervuld zijn, dit is wanneer de zeggenschap over het goed of de dienst is overgedragen.

Als de transactieprijs een variabele component bevat, dan wordt het variabele bedrag pas in de resultatenrekening opgenomen wanneer het zeer waarschijnlijk is dat er geen significante terugnemingen van de opgenomen cumulatieve opbrengsten zal plaatsvinden.

Commissies

BNP Paribas Fortis neemt de commissiebatens en -lasten op in de resultatenrekening:

- ofwel progressief, naarmate de diensten worden verleend worden in geval van continue dienstverlening aan de klant. Dit betreft vooral bepaalde commissies op transacties met de cliënteel voor diensten die continu verstrekt worden, commissies op kredietverbintenissen die geen deel uitmaken van de rentemarge omdat het weinig waarschijnlijk is dat er een

krediet zal opgenomen worden, commissies voor financiële garantieverbintenissen, commissies voor de compensatie van financiële instrumenten, commissies in het kader van fiduciaire en gelijkaardige verrichtingen, bewaarlonen of effecten, enz.

Commissies ontvangen voor financiële garantieverbintenissen worden beschouwd als de weergave van de initiële reële waarde van de verbintenis. De hieruit voortvloeiende verplichting wordt vervolgens afgeschreven naar de rentebaten over de duur van de verbintenis.

■ ofwel, in alle andere gevallen, wanneer de dienst werd gepresteerd. Hieronder vallen onder meer ontvangen plaatsingscommissies, commissies als vergoeding voor het opzetten van een krediet syndicaat, commissies voor adviesverlening, enz.

Opbrengsten van andere activiteiten

De opbrengsten van dienstverlening in het kader van leaseovereenkomsten worden in de resultatenrekening opgenomen naarmate deze diensten verstrekt worden, d.w.z. pro rata de kosten gemaakt voor de onderhoudscontracten.

1.g Financiële activa en financiële verplichtingen

De financiële activa worden op basis van hun bedrijfsmodel en de eigenschappen van hun contractuele kasstromen bij eerste opname geclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen of tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De financiële verplichtingen worden bij eerste opname geclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs of tegen de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De financiële activa en de financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen wanneer BNP Paribas Fortis partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument. De aan- en verkopen van financiële activa die afgewikkeld worden binnen een termijn die is vastgelegd door de reglementering of gebruiken van een markt worden op de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum.

1.g.1 Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Financiële activa worden geclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs als aan twee voorwaarden is voldaan: het bedrijfsmodel is erop gericht de financiële activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen ('collect') en de kasstromen bestaan uitsluitend uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag.

De 'bedrijfsmodel' voorwaarde

De financiële activa worden beheerd met het oog op de ontvangst van de kasstromen door het innen van de contractuele betalingen tijdens de looptijd van het instrument.

Verkopen die dicht bij het einde van de looptijd van het instrument plaatsvinden voor een bedrag dat de resterende te ontvangen contractuele kasstromen benadert of verkopen omwille van een toename van het kredietrisico van de tegenpartij zijn verenigbaar

met het 'collect' bedrijfsmodel. Verkopen als gevolg van regelgevende beperkingen of om het kredietconcentratierisico te beheren (zonder een toename van het kredietrisico) zijn ook verenigbaar met dit bedrijfsmodel zolang deze verkopen infrequent of insignificant in waarde zijn.

De 'kasstromen' voorwaarde

De voorwaarde van de kasstromen wordt nageleefd als de contractvoorwaarden van het schuldinstrument op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die uitsluitend bestaan uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag.

Er is niet voldaan aan deze vereiste als een contractvoorwaarde de houder blootstelt aan risico's of volatiliteit van de contractuele kasstromen die onverenigbaar is met de voorwaarden van een basiskredietovereenkomst. Deze voorwaarde is evenmin gerespecteerd bij een instrument met hefboomwerking die er toe leidt dat de variabiliteit van de contractuele kasstromen groot is.

De rentebetalingen bestaan uit een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, het kredietrisico en eventueel ook voor andere risico's (bijvoorbeeld liquiditeitsrisico) en kosten (bijvoorbeeld administratieve kosten), en een winstmarge die consistent is met een basiskredietovereenkomst. Negatieve rente doet geen afbreuk aan de voorwaarde van de kasstromen.

De tijdswaarde van geld is het element van de rente waarvoor de vergoeding alleen op het verstrijken van tijd betrekking heeft. De relatie tussen de rente en het verstrijken van de tijd mag niet herzien worden op basis van specifieke kenmerken die er kunnen toe leiden de kasstroomeigenschap in vraag te stellen.

De tijdswaarde van geld kan worden herzien, bijvoorbeeld wanneer de variabele rente van een financieel actief periodiek opnieuw wordt vastgesteld volgens een frequentie die niet overeenstemt met de rentelooptijd. Naargelang de omvang van deze afwijking

kan dit er toe leiden dat niet is voldaan aan de voorwaarde van de kasstromen. Bepaalde financiële activa aangehouden door BNP Paribas Fortis vertonen een verschil ('mismatch') tussen de frequentie voor het herzien van de rente en de rentelooptijd, of de rente wordt bepaald als een gemiddelde van rentevoeten. BNP Paribas Fortis analyseert dergelijke wijzigingen van de tijdswaarde van geld aan de hand van de benadering die de groep BNP Paribas hiervoor hanteert.

Gereguleerde rentevoeten voldoen aan de kasstroomeigenschap zodra zij zorgen voor een vergoeding die alleen op het verstrijken van tijd betrekking heeft en niet leiden tot blootstelling aan andere risico's of volatiliteit in de kasstromen die inconsistent zijn met een basiskredietovereenkomst.

Bepaalde contractvoorwaarden kunnen het tijdstip of het bedrag van de contractuele kasstromen wijzigen. Opties voor vervroegde aflossing doen geen afbreuk aan het criterium van de kasstromen als het vervroegd afgeloste bedrag hoofdzakelijk bestaat uit onbetaalde aflossingen van de hoofdsom en de rente daarop. Dat bedrag kan daarnaast ook een redelijke aanvullende compensatie voor de voortijdige beëindiging van het contract omvatten. Voor kredieten aan particulieren bijvoorbeeld wordt een vergoeding van zes maanden rente of 3% van de resterende hoofdsom beschouwd als een redelijke vergoeding. Actuariële vergoedingen worden eveneens beoordeeld als redelijk als ze overeenstemmen met het verdisconteerde verschil tussen de resterende contractuele kasstromen van het krediet en hun wederbelegging voor dezelfde looptijd bij soortgelijke tegenpartijen of op de interbankenmarkt, ongeacht of deze vergoeding positief of negatief is (zogenaamde symmetrische vergoedingen). Clausules die voorzien in de overschakeling van een vlottende rente naar een vaste rente doen geen afbreuk aan de kasstroomvereiste op voorwaarde dat de vaste rente vastgelegd is bij aanvang, of als de rente overeenstemt met de tijdswaarde van geld voor de resterende looptijd van het krediet op datum van de uitoefening van de clause. Financieringen toegekend met het oog op de bevordering van de duurzame ontwikkeling van ondernemingen kunnen clausules bevatten voor een aanpassing van de marge in functie van het bereiken van doelstellingen op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur (ESG). Dergelijke clausules doen geen afbreuk aan de voorwaarde van de kasstromen zolang de aanpassing slechts een minimaal effect ('de minimis') kan hebben op de contractuele kasstromen. Gestructureerde instrumenten die gekoppeld zijn aan ESG-marktindices beantwoorden niet aan de kasstromen voorwaarde.

Wanneer financiële activa contractueel gekoppeld zijn aan de betalingen ontvangen op een onderliggende pool van financiële instrumenten en er tussen de investeerders een rangorde bepaald is voor de betalingen van de kasstromen die tot

kredietrisicoconcentraties aanleiding geeft (tranches) zal een specifieke analyse nodig zijn. De contractvoorwaarden van de tranche en van de onderliggende pool van financiële instrumenten moeten beantwoorden aan de kasstroomeigenschap en het kredietrisico inherent aan de tranche moet kleiner zijn dan of gelijk aan het kredietrisico verbonden aan de onderliggende pool van financiële instrumenten.

Kredieten kunnen 'non-recourse' kenmerken vertonen, hetzij contractueel, hetzij in wezen, wanneer ze aan een welbepaalde entiteit verstrekt worden. Dat komt vooral voor bij projectfinanciering of bij financiering van activa. Er is aan de kasstroomeigenschap voldaan zolang deze leningen niet leiden tot een rechtstreekse blootstelling aan de activa die als zekerheid gesteld zijn. In de praktijk is het enkele feit dat het financiële actief zorgt voor betalingen van hoofdsom en rente onvoldoende om te besluiten dat het 'non-recourse' instrument beantwoordt aan de voorwaarde van de kasstromen. In dergelijke gevallen moeten de specifieke onderliggende activa waarop het beperkte verhaal betrekking heeft, geanalyseerd worden volgens de 'doorkijkbenadering'. Als die activa zelf niet beantwoorden aan de kasstroomeigenschap, moet de aanwezige kredietbescherming beoordeeld worden. Daarbij worden de volgende elementen geanalyseerd: de structurering en de grootte van de transactie, het eigen vermogen van de ontlenende structuur, de verwachte bron van de terugbetaling, de prijsvolatiliteit van de onderliggende activa. BNP Paribas Fortis past deze analyse toe op de 'non-recourse' leningen door haar verleend.

De categorie 'Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs' bevat o.a. de kredieten toegestaan door BNP Paribas Fortis evenals de terugkoopovereenkomsten en de effecten aangehouden door ALM-Treasury met het oog op het incasseren van de contractuele kasstromen en die voldoen aan de kasstroomeigenschap.

Boekingen

Bij de eerste opname worden financiële activa geboekt tegen hun reële waarde, met inbegrip van de transactiekosten direct toerekenbaar aan de transactie en de commissies ontvangen voor het tot stand brengen van de kredieten.

Daarna worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs inclusief de opgebouwde rente, en verminderd met de betalingen van hoofdsom en rente tijdens de voorbije periode. Vanaf de eerste opname worden deze activa ook onderworpen aan de berekening van een voorziening voor verwachte kredietverliezen (toelichting 1.g.4).

De rente wordt berekend op basis van de effectieve rentevoet bepaald bij aanvang van het contract.

1.g.2 Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

Schuldinstrumenten

De schuldinstrumenten worden geclassificeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen als aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:

- de voorwaarde van het bedrijfsmodel: de financiële activa worden aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen ('collect and sell'). Dit laatste aspect is geen bijzaak maar maakt integraal deel uit van het bedrijfsmodel;
- de voorwaarde van de kasstromen: de principes zijn identiek aan deze van toepassing voor financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs.

In deze categorie worden de effecten opgenomen die door ALM-Treasury worden aangehouden met het oog op het incasseren van de contractuele kasstromen of om te verkopen, en die voldoen aan de kasstroomeigenschap.

Bij de eerste opname worden financiële activa geboekt tegen hun reële waarde, met inbegrip van de transactiekosten direct toerekenbaar aan de transactie. Daarna worden ze gewaardeerd aan de reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde worden gerapporteerd in een specifieke rubriek van het eigen vermogen 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen'. Daarnaast worden ook de verwachte kredietverliezen, die berekend worden volgens dezelfde modaliteiten als deze van toepassing op schuldinstrumenten tegen geamortiseerde kostprijs, geboekt in deze specifieke rubriek van het eigen vermogen met de risicokost als tegenpost. Bij verkoop worden de bedragen die voorheen in het eigen vermogen werden geboekt overgebracht naar de resultatenrekening.

De rente wordt in de resultatenrekening opgenomen op basis van de effectieve rente bepaald bij de aanvang van het contract.

Eigenvermogensinstrumenten

Voor de beleggingen in eigenvermogensinstrumenten onder de vorm van aandelen is er de keuzemogelijkheid om, transactie per transactie, de instrumenten te klasseren als instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in (een specifieke rubriek van) het eigen vermogen. Bij verkoop van de aandelen worden de waardeveranderingen die tot dusver in het eigen vermogen geboekt werden, niet overgedragen naar de resultatenrekening. Enkel de dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen

voor zover ze een vergoeding vormen voor de investering en geen terugbetaling van het kapitaal. Op deze instrumenten worden geen bijzondere waardeverminderingen geboekt.

Participaties in een open-end beleggingsfonds die op verzoek van de houder aflosbaar zijn, beantwoorden niet aan de definitie van een eigenvermogensinstrument. Ze voldoen ook niet aan de kasstroomeigenschap en worden daarom geboekt tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

1.g.3 Krediet- en garantieverbintenissen

De kredietverbintenissen en de verstrekte financiële garanties die niet gerapporteerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden opgenomen in de toelichting met betrekking tot de gegeven en ontvangen verbintenissen. De bijzondere waardevermindering voor verwachte kredietverliezen op deze instrumenten wordt opgenomen onder de rubriek 'Voorzieningen voor risico's en kosten'.

1.g.4 Bijzondere waardevermindering op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en schuldinstrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

Het model voor de bijzondere waardevermindering is gebaseerd op de verwachte kredietverliezen.

Dit model is van toepassing op leningen, schuldinstrumenten tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen, verstrekte financierings- en garantieverbintenissen die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde, en ook op de vorderingen uit leaseovereenkomsten, op handelsvorderingen en contractactiva.

Algemene model

BNP Paribas Fortis maakt een onderscheid tussen drie stadia in de evolutie van het tegenpartijkredietrisico sinds de eerste opname van het actief.

- Binnen de 12 maanden te verwachten kredietverliezen (Stadium 1): indien op de rapportagedatum het aan een financieel instrument verbonden kredietrisico niet significant is toegenomen sinds de eerste opname, is het instrument onderhevig aan een bijzondere waardevermindering gelijk aan de binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen (voortvloeiend uit gebeurtenissen die kunnen leiden tot wanbetaling en die zich binnen een periode van 12 maanden na de verslagdatum kunnen voordoen);

- Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen voor activa zonder verminderde kredietwaardigheid (Stadium 2): de voorziening voor verliezen is een bedrag gelijk aan de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen als het kredietrisico verbonden aan het financiële instrument sinds de eerste opname significant is toegenomen zonder dat het actief een verminderde kredietwaardigheid vertoont of dubieus is;
- Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen voor financiële activa met verminderde kredietwaardigheid of financiële activa die dubieus zijn (Stadium 3): de voorziening voor verliezen is eveneens gelijk aan de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen.

Dit algemene model is van toepassing op alle financiële instrumenten die vallen binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 met uitzondering van de financiële activa die bij de verwerving of creatie reeds een verminderde kredietwaardigheid vertonen en de instrumenten waarvoor een vereenvoudigde benadering gebruikt wordt (zie verder).

De benadering onder IFRS 9 op basis van de verwachte kredietverliezen is symmetrisch. Dit betekent dat wanneer in een vorige periode tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geboekt werden, en daarna tijdens de lopende periode blijkt dat het aan het financiële instrument verbonden kredietrisico sinds de eerste opname niet langer significant is toegenomen, de voorziening opnieuw berekend zal worden op basis van binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen.

De rentebaten voor activa 'stadium' 1 en 2 worden berekend op basis van de bruto boekwaarde. Voor activa 'stadium' 3 worden de rentebaten berekend op basis van de geamortiseerde kostprijs. Dit is de bruto boekwaarde na aftrek van de voorziening voor bijzondere waardevermindering.

Definitie van wanbetaling

De definitie van wanbetaling wordt afgestemd op de definitie van wanbetaling uit het Bazelaanpak. Er is echter een weerlegbaar vermoeden dat een wanbetaling niet later plaatsvindt dan wanneer een financieel actief 90 dagen achterstallig is. Deze definitie houdt rekening met de EBA-richtlijnen van 28 september 2016, meer bepaald voor wat betreft de drempelwaarden van toepassing voor de wanbetalingen en de proefperiodes.

De definitie van wanbetaling wordt op identieke wijze toegepast zowel voor het vaststellen van de toename van het kredietrisico als voor het bepalen van de te verwachten kredietverliezen.

Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid of dubieuze financiële activa

Definitie

Een financieel actief heeft een verminderde kredietwaardigheid wordt beschouwd als dubieus en wordt gerapporteerd als 'stadium' 3 wanneer zich één of meerdere gebeurtenissen voordoen die een negatief effect hebben op de toekomstige kasstromen van dit instrument.

Op individuele basis bevatten objectieve aanwijzingen dat een financieel actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, waarneembare gegevens over de volgende gebeurtenissen:

- het bestaan van rekeningen die meer dan 90 dagen achterstallig zijn;
- kennis hebben van of vaststellen dat er aanwijzingen dat de kredietlener in belangrijke financiële moeilijkheden verkeert zodat kan aangenomen worden dat er een risico is ontstaan ongeacht of de kredietlener betalingen al dan niet heeft uitgevoerd;
- concessie met betrekking tot kredietvoorwaarden toegestaan aan de kredietlener die de kredietontlener niet overwogen zou hebben mocht de kredietlener niet in financiële moeilijkheden verkeren (zie hieronder 'Herstructurering van financiële activa').

Bijzonder geval van financiële activa die bij de verwerving of creatie een verminderde kredietwaardigheid vertonen

In een aantal gevallen hebben financiële activa reeds bij eerste opname een verminderde kredietwaardigheid.

Voor deze activa wordt bij de eerste opname geen voorziening geboekt. Bij de berekening van de effectieve rentevoet wordt voor de aanvankelijke schatting van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. Elke daaropvolgende wijziging, hetzij in positieve dan wel negatieve zin, van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geeft aanleiding tot het boeken van een winst of verlies voor bijzondere waardevermindering in de resultatenrekening.

Vereenvoudigde benadering

De vereenvoudigde benadering houdt in dat van bij de eerste opname een voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt geboekt op basis van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen.

BNP Paribas Fortis past dit model toe voor handelsvorderingen met een looptijd van ten hoogste één jaar.

Significante toename van het kredietrisico

Een significante toename van het kredietrisico kan vastgesteld worden hetzij op individuele basis hetzij op collectieve basis (waarbij de financiële instrumenten gegroepeerd worden in functie van hun gemeenschappelijke risicokenmerken) rekening houdend met alle redelijke en gefundeerde informatie. Daartoe wordt het risico op wanbetaling van het financiële instrument op rapportagedatum vergeleken met het risico op wanbetaling op datum van eerste opname.

Het beoordelen van de verslechtering gebeurt op basis van de vergelijking van de kansen op wanbetaling volgens de ratings op datum van eerste opname van het financiële instrument met deze op datum van rapportering.

Overigens bestaat er volgens de standaard een weerlegbaar vermoeden dat het kredietrisico van het financiële instrument significant is toegenomen sinds de datum van eerste opname zodra de contractuele betalingen meer dan 30 dagen achterstallig zijn.

Voor de specifieke activiteit van de consumentenkredieten wordt de verslechtering beoordeeld op basis van betalingsproblemen die zich hebben voorgedaan tijdens de laatste 12 maanden, zelfs als die reeds geregulariseerd zijn.

De principes die BNP Paribas Fortis toepast bij de beoordeling van de significante toename van het kredietrisico zijn opgenomen in toelichting 3.g 'Risicokost'.

Bepaling van het bedrag van de verwachte kredietverliezen

De verwachte kredietverliezen worden gedefinieerd als geschatte kredietverliezen (met name de verdisconteerde waarde van de kasstroomtekorten) gewogen tegen kans dat deze verliezen zich voordoen tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument. De berekening gebeurt op individuele basis berekend voor elke positie.

In de praktijk worden de verwachte kredietverliezen voor de posities die geclassificeerd zijn in Stadium 1 en Stadium 2, berekend als het resultaat van de vermenigvuldiging van de kans op wanbetaling ('PD'), het verlies bij wanbetaling (Loss Given Default of 'LGD') en het uitstaande bedrag bij wanbetaling (Exposure at Default of 'EaD'), verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet (Effective Interest Rate of 'EIR') van de positie. Deze verliezen zijn het resultaat van het risico op wanbetaling binnen de komende 12 maanden (Stadium 1) of het risico op wanbetaling tijdens de looptijd van het instrument (Stadium 2). Voor de gespecialiseerde activiteit van de consumentenkredieten wordt, rekening houdend met kenmerken van de portefeuilles, een methode toegepast die enerzijds gebaseerd is op de kans op beëindiging van het contract door vervroegde

opeisbaarheid en anderzijds op geactualiseerde verliespercentages na vervroegde opeisbaarheid. De berekening van de parameters gebeurt op statistische wijze voor een homogene populatie.

Voor de posities gerapporteerd als Stadium 3 worden de verwachte kredietverliezen berekend als de waarde van de kasstroomtekorten voor de looptijd van het instrument verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet. De kasstroomtekorten vertegenwoordigen het verschil tussen de contractueel opeisbare betalingen en de verwachte ontvangsten (n.l. die zouden moeten ontvangen worden). Indien van toepassing wordt bij de schatting van de verwachte kasstromen rekening gehouden met een scenario waarbij de kasstromen afkomstig zijn van de overdracht van leningen of een pakket van leningen met betalingsachterstand. Daarbij wordt rekening gehouden met de opbrengst van de verkoop na aftrek van de verkoopkosten.

De ontwikkelde methodologie maakt gebruik van bestaande begrippen en bepalingen (met name het Bazelkader) voor posities waarvoor de kapitaalvereisten voor het kredietrisico berekend worden volgens de IRBA methodologie. De methode wordt ook toegepast op portefeuilles waarvoor de kapitaalvereisten voor het kredietrisico vastgesteld worden volgens de standaardbenadering. Daarnaast zal het Bazelraamwerk aangevuld worden met de specifieke bepalingen van IFRS 9, meer bepaald het gebruik van toekomstgerichte informatie.

Einde van de looptijd

Er wordt rekening gehouden met alle contractvoorwaarden over de verwachte looptijd van het financiële instrument, onder meer de vervroegde terugbetalingen, de verlengingen en vergelijkbare opties. In het uitzonderlijke geval waarin de verwachte looptijd van een financieel instrument niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat, maakt BNP Paribas Fortis gebruik van de resterende contractduur.

- De periode die voor de berekening van de verwachte kredietverliezen wordt gebruikt, mag volgens de standaard niet langer zijn dan de maximale contractduur. Niettemin maakt BNP Paribas Fortis voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen voor toegestane overschrijdingen en kredietlijnen (op basis van een uitzondering voorzien in IFRS 9 voor dit soort transacties), gebruik van de periode tijdens dewelke de entiteit is blootgesteld aan kredietrisico en die periode kan de contractuele looptijd overschrijden (opzegtermijn). Voor toegestane overschrijdingen en kredietlijnen verleend aan tegenpartijen die geen klant zijn bij de retailbank kan de contractduur weerhouden worden als deze transacties op individuele basis opgevolgd worden en de eerstvolgende kredietherziening plaatsvindt op het einde van de contractuele looptijd.

Kans op wanbetaling

De kans op wanbetaling is de schatting van de kans dat zich een wanbetaling voordoet tijdens welbepaalde periode.

Het bepalen van de kans op wanbetaling steunt op de interne ratings gebaseerde systemen van BNP Paribas Fortis. Het krediet- en ratingbeleid houdt rekening met de risico's op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur (ESG).

Het bepalen van de verwachte kredietverliezen vereist een schatting van zowel de kans op wanbetaling voor het komende jaar als de kans op wanbetaling tijdens de looptijd:

- de kans op wanbetaling voor het komende jaar wordt afgeleid van de reglementaire kansen op wanbetaling, die gebaseerd zijn op lange termijn gemiddelden through-the-cycle, ten-einde rekening te houden met de heersende omstandigheden (point-in-time of 'PIT');
- de kans op wanbetaling tijdens de looptijd wordt bepaald aan de hand van migratiematrixen die de verwachte evolutie weergeven van de intern gehanteerde notering tot op het einde van de looptijd en de daaraan gekoppelde kansen op wanbetaling.

Verlies bij wanbetaling (LGD)

Het verlies bij wanbetaling is het verschil tussen de contractuele kasstromen en de verwachte kasstromen, verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet (of een benadering daarvan) op datum van de wanbetaling. De LGD wordt uitgedrukt als een percentage van het uitstaande bedrag bij wanbetaling (Exposure at Default of 'EaD').

Het schatten van de verwachte kredietverliezen houdt rekening met de kasstromen die voortvloeien uit de realisatie van een ontvangen zekerheid of andere vormen van kredietbescherming die integraal deel uitmaken van de contractvoorwaarden en die door BNP Paribas Fortis niet afzonderlijk geboekt worden (bijvoorbeeld, een hypothecaire inschrijving gekoppeld aan een hypotheeklening), na aftrek van de kosten voor verkrijging en verkoop van deze zekerheden.

Bij gegarandeerde leningen wordt de garantie beschouwd als inherent aan de kredietovereenkomst op voorwaarde dat ze deel uitmaakt van de contractuele voorwaarden of gelijktijdig met het krediet verstrekt werd. Bovendien moet het mogelijk zijn om het bedrag van de verwachte terugbetaling toe te wijzen aan een welbepaalde lening. Een dergelijke garantie wordt opgenomen in de berekening van de verwachte kredietverliezen. Als de uitwinning van de garantie daarentegen onderhevig is aan een mutualisatie of 'pooling' effect door middel van een mechanisme van achterstelling of van een globaal plafond voor het geheel van de portefeuille, dan wordt het recht op terugbetaling geboekt als een afzonderlijk actief.

De LGD gebruikt bij de toepassing van IFRS 9 wordt afgeleid van de Bazel parameters voor LGD. Daartoe worden deze gezuiverd van het effect van ongunstige conjunctuur en reglementaire voorzichtigheidsmarges, met uitzondering van de marges voor modelonzekerheid.

Uitstaand bedrag bij wanbetaling (EAD)

Het uitstaande bedrag bij wanbetaling van een financieel instrument is het verwachte resterende bedrag dat de bank bij wanbetaling tegoed heeft van de debiteur. Dit bedrag wordt bepaald op grond van het verwachte terugbetalingsprofiel en houdt rekening met, naargelang de aard van het uitstaande bedrag, de contractuele aflossingen, de verwachte vervroegde terugbetalingen en de trekkingen op kredietlijnen.

Integratie van toekomstgerichte informatie

Het bedrag van de verwachte kredietverliezen wordt berekend op basis van een kansgewogen gemiddelde van een reeks van mogelijke uitkomsten, rekening houdend met informatie over gebeurtenissen uit het verleden, de heersende omstandigheden en prognoses van toekomstige economische omstandigheden.

De principes die BNP Paribas Fortis bij de berekening van de verwachte kredietverliezen toepast om rekening te houden met de economische scenario's wordt beschreven in toelichting 3.g 'Risicokost'.

Opname van verliezen

Bij de opname van verliezen vermindert BNP Paribas Fortis de brutoboekwaarde van een financieel actief wanneer zij niet in redelijkheid verwacht dat een financieel actief geheel of gedeeltelijk realiseerbaar zal zijn of wanneer het instrument het voorwerp was van de gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. De opname van verliezen betekent dat alle beschikbare rechtsmiddelen die ter beschikking staan van de bank zijn uitgeput, wat in de praktijk afhankelijk is van de context eigen aan elke jurisdictie.

Wanneer het bedrag van het verlies groter is dan de gecumuleerde voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt het verschil in de rubriek 'Risicokost' geboekt als een bijkomende waardevermindering. Bij elke recuperatie na het (gedeeltelijk) afboeken van het financiële actief boekt de bank het ontvangen bedrag als een winst in de rubriek 'Risicokost'.

Terugvordering door gebruikmaking van ontvangen zekerheden

Wanneer een krediet gegarandeerd is door een financieel of niet-financieel actief ontvangen als onderpand en de tegenpartij blijft in gebreke, kan BNP Paribas Fortis beslissen om de garantie uit te oefenen. Afhankelijk van de bepalingen in de betreffende

jurisdictie kan de bank de eigendom van het actief verwerven. In dergelijke gevallen zal de bank het krediet afboeken met als tegenpost de opname van het actief ontvangen als onderpand.

Zodra de bank effectief eigenaar is, zal dit actief gewaardeerd worden tegen reële waarde en geëvalueerd worden in functie van de verdere beheersintentie.

Herstructurering van financiële activa als gevolg van financiële problemen

Een herstructurering als gevolg van financiële problemen van de debiteur kan omschreven worden als een wijziging van de voorwaarden van de oorspronkelijke transactie die BNP Paribas Fortis enkel overweegt omwille van economische of juridische redenen verbonden met de financiële problemen van de debiteur.

Wanneer herstructureringen niet leiden tot het afboeken van het financiële actief, zal het geherstructureerde instrument het voorwerp zijn van een waardeaanpassing die de boekwaarde terugbrengt tot het bedrag van de nieuwe toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet bij aanvang. De wijziging van de waarde van het actief wordt geboekt in de resultatenrekening, rubriek 'Risicokost'.

Een significante toename van het kredietrisico wordt voor het financiële instrument beoordeeld door het risico op wanbetaling na de herstructurering (op basis van de gewijzigde contractvoorwaarden) te vergelijken met risico op wanbetaling op de datum van eerste opname (op basis van de oorspronkelijke contractvoorwaarden). Het bewijs dat niet langer voldaan is aan de voorwaarden voor het boeken van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen moet geleverd worden door een patroon van regelmatige en kwaliteitsvolle betalingen gedurende een bepaalde tijd.

Als de herstructurering bestaat uit een gedeeltelijke of totale inwisseling tegen wezenlijk verschillende activa (bijvoorbeeld, de inwisseling van een schuldinstrument tegen eigenvermogensinstrumenten), dan wordt die vertaald als het beëindigen van de vordering en het boeken van de bekomen activa tegen hun reële waarde op datum van de ruil. Het waardeverschil dat bij de inwisseling ontstaat wordt geboekt in de resultatenrekening, rubriek 'Risicokost'.

Wijzigingen aan financiële activa die niet gebeuren omwille van financiële problemen van de kredietnemer noch in het kader van moratoria, (bijvoorbeeld commerciële heronderhandelingen), worden doorgaans verwerkt als de vervroegde terugbetaling van de oude lening die wordt afgeboekt, gevolgd door de realisatie van een nieuwe lening aan marktvoorwaarden. Als er geen aanzienlijke vergoeding voor vervroegde aflossing verschuldigd is, betekenen de wijzigingen immers de aanpassing van de rentevoet aan de marktvoorwaarden aangezien de klant geen financiële

moelijkheden ondervindt en de mogelijkheid heeft om van bank te veranderen.

Proefperiodes

BNP Paribas Fortis hanteert observatieperiodes om de mogelijke terugkeer naar een stadium van hogere kwaliteit te beoordelen. Bijgevolg is voor de overgang van Stadium 3 naar Stadium 2 een proefperiode van drie maanden van toepassing, uit te breiden tot 12 maanden in geval van herstructurering omwille van financiële moeilijkheden.

Voor de overgang van Stadium 2 naar Stadium 1 van vorderingen die wegens financiële problemen geherstructureerd werden, bedraagt de observatieperiode twee jaar.

1.g.5 Risicokost

De 'risicokost' omvat de volgende resultaten:

- de toevoegingen aan en terugnemingen van de voorzieningen voor binnen de twaalf maanden en de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen 'Stadium 1 en Stadium 2' met betrekking tot schuldinstrumenten geboekt tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen, krediet- en garantieverbintenissen die niet tegen reële waarde geboekt worden, evenals schuldvorderingen die voortvloeien uit leaseovereenkomsten, handelsvorderingen en contractactiva;
- de toevoegingen aan en terugnemingen van de voorzieningen voor financiële instrumenten waarvoor objectieve aanwijzingen zijn dat ze een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan 'Stadium 3', verliezen op oninbare vorderingen en recuperaties op afgeschreven schuldvorderingen.

Verder worden eveneens de kosten van fraude en geschillen in verband met de financieringsactiviteit in de rubriek risicokost geboekt.

1.g.6 Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden en andere financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

De portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden bevat naast de instrumenten die BNP Paribas Fortis aanhoudt om te verhandelen ook derivaten.

De andere activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening hebben betrekking op schuldinstrumenten niet aangehouden voor handelsdoeleinden die niet voldoen aan de voorwaarden van het bedrijfsmodel 'collect' of 'collect and sell', of aan de kasstroomeigenschap. Eigenvermogensinstrumenten waarvoor de optie tot classificatie tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen niet wordt weerhouden, worden eveneens in deze rubriek opgenomen. Tenslotte kunnen financiële activa aangeduid worden als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies om een asymmetrie in de opname en waardering te elimineren of aanzienlijk te beperken die anders zou ontstaan door de opname van de betrokken activa en verplichtingen in verschillende categorieën.

Deze instrumenten worden geboekt tegen hun reële waarde. De initiële transactiekosten worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen. Op de rapportagedatum worden de waardeveranderingen in de reële waarde getoond in de rubriek 'Nettowinsten of -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'. Hetzelfde geldt voor de inkomsten, dividenden en de meer- of minderwaarden bij realisatie.

Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

BNP Paribas maakt van deze mogelijkheid gebruik in de volgende twee gevallen:

- bij samengestelde financiële instrumenten die één of meerdere besloten derivaten bevatten die anders moeten afgescheiden worden en afzonderlijk verwerkt. Een in een contract besloten derivaat is een component waarvan de economische kenmerken en de risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract;
- als de toepassing van deze optie een inconsistentie in de waardering of de opname van activa en verplichtingen elimineert of aanzienlijk beperkt zodat deze niet in afzonderlijke categorieën moeten opgenomen worden.

De waardeveranderingen in de reële waarde die toe te rekenen zijn aan veranderingen in het aan de verplichting verbonden kredietrisico moeten in het eigen vermogen gepresenteerd worden.

1.g.7 Financiële verplichtingen en eigenvermogensinstrumenten

Een uitgegeven financieel instrument of de onderdelen daarvan worden geclassificeerd als financiële verplichting of

eigenvermogensinstrument op basis van de economische kenmerken van de juridische overeenkomst.

Financiële instrumenten uitgegeven door BNP Paribas Fortis worden als schuldinstrumenten gekenmerkt als zij voor de uitgevende entiteit een contractuele verplichting inhouden om geldmiddelen of een financieel actief te leveren aan de houder van de effecten. Hetzelfde geldt als de entiteit ertoe gedwongen kan worden om financiële activa of financiële verplichtingen te ruilen met de tegenpartij onder voorwaarden die potentieel nadelig zijn voor de entiteit, of om een variabel aantal van haar eigenvermogensinstrumenten te leveren.

Eigenvermogensinstrumenten vloeien voort uit contracten die recht geven op het overblijvende belang in de activa van een entiteit, na aftrek van alle verplichtingen.

Schulden vertegenwoordigd door effecten en achtergestelde schulden

Schulden vertegenwoordigd door effecten en achtergestelde schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij ze tegen de reële waarde geboekt worden.

Uitgegeven schulden vertegenwoordigd door effecten worden geboekt tegen hun oorspronkelijke uitgiftekoers, met inbegrip van de transactiekosten. Vervolgens gebeurt de waardering tegen hun geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentevoet.

Obligaties terugbetaalbaar of converteerbaar in eigen aandelen zijn hybride instrumenten die mogelijk een schuldc component en een eigenvermogenscomponent bevatten, die bij de eerste opname van de transactie geïdentificeerd zal worden.

Eigenvermogensinstrumenten

De term 'eigenvermogensinstrumenten' verwijst naar aandelen uitgegeven door de moedermaatschappij (BNP Paribas Fortis) of door één van haar dochterondernemingen die volledig worden opgenomen in de consolidatie. Externe kosten die direct toewijsbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen worden in mindering gebracht van het eigen vermogen, verminderd met alle verbonden belastingen.

Eigenvermogensinstrumenten aangehouden door BNP Paribas Fortis, ook gekend als eigen aandelen, worden afgetrokken van het geconsolideerde eigen vermogen ongeacht het doel waarvoor ze zijn aangehouden. Winsten en verliezen voortvloeiend uit deze instrumenten worden geëlimineerd uit de geconsolideerde resultatenrekening.

Wanneer BNP Paribas Fortis eigenvermogensinstrumenten verwerft, uitgegeven door dochterondernemingen die onder exclusieve controle vallen, wordt het verschil tussen de aankoopprijs en het

aandeel in de netto verworven activa opgenomen in overgedragen resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van BNP Paribas Fortis. Daarnaast worden de verplichtingen in overeenstemming met de putoptie toegekend aan de minderheidsaandeelhouders in deze dochterondernemingen en de veranderingen in de waarde van die verplichting initieel gecompenseerd tegen minderheidsbelangen met elk overschot gecompenseerd in overgedragen resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van BNP Paribas Fortis. Tot de uitoefening van deze opties, wordt het deel van het nettoresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen toegekend aan minderheidsbelangen in de resultatenrekening. Een daling in het belang van BNP Paribas Fortis in een volledig geconsolideerde dochteronderneming wordt verantwoord in de rekeningen van BNP Paribas Fortis als een wijziging in het eigen vermogen.

Financiële instrumenten uitgegeven door BNP Paribas Fortis die beschouwd worden als eigenvermogensinstrumenten (bijvoorbeeld super achtergestelde effecten met onbepaalde looptijd) worden gerapporteerd in de rubriek 'Kapitaal en reserves'.

De uitkeringen van een financieel instrument dat geboekt werd als eigenvermogensinstrument worden rechtstreeks afgetrokken van het eigen vermogen. Hetzelfde geldt voor de transactiekosten op dergelijke instrumenten.

Derivaten op eigenvermogensinstrumenten worden als volgt behandeld, afhankelijk van de afwikkelingsmethode:

- als eigenvermogensinstrument indien ze afgewikkeld worden door de fysieke levering van een vast aantal eigenvermogensinstrumenten voor een vast bedrag van geld of ander financieel actief. Deze instrumenten worden niet geherwaardeerd;
- als derivaten indien ze afgewikkeld worden in geld of wanneer men de keuze heeft om ze af te wikkelen door de fysieke levering van aandelen of in geld. Wijzigingen in de waarde van deze instrumenten worden opgenomen in de resultatenrekening.

Als het contract een verplichting, voorwaardelijk of niet, bevat voor de bank om haar eigen aandelen terug te kopen, dan moet de bank de contante waarde van deze schuld opnemen met een tegenboeking in het eigen vermogen.

1.g.8 Hedge accounting

BNP Paribas Fortis heeft gebruik gemaakt van de optie voorzien door de standaard om de vereisten van IAS 39 inzake hedge accounting verder toe te passen tot een nieuwe standaard voor portefeuilleafdekking ('macrohedging') van kracht wordt. Bovendien verwijst IFRS 9 niet expliciet naar de

reële waardeafdekking van het renterisico op een portefeuille van financiële activa of financiële verplichtingen. De bepalingen van IAS 39 voor deze portefeuilleafdekkingen, zoals goedgekeurd door de Europese Unie, blijven van toepassing.

Derivaten aangegaan als deel van een afdekkingsrelatie worden geclassificeerd volgens het doel van de afdekking.

Reële waardeafdekkingen worden hoofdzakelijk gebruikt om het renterisico op vastrentende activa en verplichtingen af te dekken, voor zowel geïdentificeerde financiële instrumenten (effecten, obligaties, leningen, ontleningen) als voor portefeuilles van financiële instrumenten (hoofdzakelijk direct opvraagbare deposito's en vastrentende leningen).

Kasstroomafdekkingen worden hoofdzakelijk gebruikt om het renterisico op niet-vastrentende activa en verplichtingen inclusief roll-overs af te dekken en het valutarisico op heel waarschijnlijke verwachte inkomsten in vreemde valuta.

Bij aanvang van de afdekking bereidt BNP Paribas Fortis een formele documentatie over de afdekkingsrelatie voor waarin het volgende wordt vastgelegd: het instrument (of een deel van het instrument of een deel van het risico) dat wordt afgedekt; de afdekkingsstrategie en het soort risico dat afgedekt wordt; het afdekkingsinstrument; en de methodes gebruikt om de effectiviteit van de afdekkingsrelatie te beoordelen.

Bij aanvang en tenminste elk kwartaal beoordeelt BNP Paribas Fortis, consistent met de originele documentatie, de actuele (retrospectieve) en de verwachte (prospectieve) effectiviteit van de afdekkingsrelatie. Retrospectieve effectiviteitstesten worden aangewend om te beoordelen of de actuele wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van het afdekkingsinstrument en het afgedekte instrument binnen een bereik vallen van 80% tot 125%. Prospectieve effectiviteitstesten worden aangewend om te verzekeren dat de verwachte wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van het derivaat deze van het afgedekte element voldoende compenseren over de resterende duur van de afdekking. Voor heel waarschijnlijke verwachte transacties wordt de effectiviteit grotendeels beoordeeld op basis van historische gegevens van gelijkaardige transacties.

Onder IAS 39 zoals aanvaard door de Europese Unie (dat bepaalde passages over portefeuilleafdekking uitsluit) komen relaties die het renterisico afdekken gebaseerd op portefeuilles van activa en verplichtingen als volgt in aanmerking voor reële waardeafdekkingen:

- het risico aangemerkt als af te dekken is het renterisico in verband met de interbancaire rentecomponent van rentevoeten op commerciële banktransacties (leningen aan klanten, spaarrekeningen en direct opvraagbare deposito's);

- het instrument aangemerkt als af te dekken komt overeen, voor elke looptijdklasse, met een deel van het verschil in rentevoet geassocieerd met de afgedekte onderliggende instrumenten;
- de gebruikte afdekkingsinstrumenten bestaan exclusief uit 'plain vanilla'-swaps;
- prospectieve afdekkingseffectiviteit wordt vastgesteld door het feit dat alle derivaten bij aanvang het effect moeten hebben van een vermindering van het renterisico in de portefeuille van de afgedekte onderliggende instrumenten. Retrospectief zal een afdekking gediskwalificeerd worden van hedge accounting wanneer er een tekort ontstaat in de onderliggende activa specifiek geassocieerd met de afdekking voor elke looptijdklasse (als gevolg van een vervroegde terugbetaling van de lening of intrekking van de deposito's).

De boekhoudkundige verwerking van derivaten en afgedekte instrumenten hangt af van de afdekkingsstrategie.

In een reële waardeafdekkingsrelatie wordt het derivaat geherwaardeerd tegen reële waarde in de balans met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in de resultatenrekening in 'Nettowinsten en -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening', symmetrisch met de herwaardering van het afgedekte element om het afdekkingsrisico weer te geven. In de balans wordt de reële waardeherwaardering van het afgedekte element verantwoord volgens de classificatie van het afgedekte element in het geval van een afdekking van individuele activa en verplichtingen of onder 'Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico' in het geval van een portefeuilleafdekking.

Wanneer een afdekkingsrelatie wordt stopgezet of niet langer beantwoordt aan de effectiviteitscriteria, dan wordt het afdekkingsinstrument getransfereerd naar de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden en gewaardeerd volgens de methode toegepast in deze categorie. In het geval van geïdentificeerde afgedekte rente-instrumenten wordt de herwaarderingsaanpassing, verantwoord in de balans, afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument op basis van de effectieve-rentemethode. In het geval van portefeuilles van rente-instrumenten bij aanvang afgedekt voor het renterisico wordt de aanpassing lineair afgeschreven over de resterende termijn van de oorspronkelijke afdekking. Wanneer het afgedekte element niet langer in de balans verschijnt, vooral door vervroegde afbetalingen, wordt de aanpassing onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

Bij een kasstroomafdekkingsrelatie wordt het derivaat in de balans verantwoord tegen reële waarde met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders op de afzonderlijke lijn 'Wijzigingen in

activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen'. De bedragen opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders over de looptijd van de afdekking worden getransfereerd naar 'Netto rentebaten' in de resultatenrekening wanneer de kasstromen van het afgedekte element een invloed hebben op het resultaat. De afgedekte elementen blijven geboekt op basis van de waarderingsregels specifiek aan de categorie van activa of verplichtingen waartoe ze behoren.

Wanneer de afdekkingsrelatie wordt stopgezet of niet langer beantwoordt aan de effectiviteitscriteria blijven de cumulatieve bedragen, opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders als gevolg van de herwaardering van het afdekkingsinstrument, verantwoord in het eigen vermogen tot de afdekkingstransactie zelf een invloed heeft op het resultaat of tot het duidelijk wordt dat de transactie niet zal plaatsvinden. Op dat moment worden ze getransfereerd naar de resultatenrekening.

Wanneer een afgedekt element ophoudt te bestaan worden de cumulatieve bedragen, opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouder, onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

Ongeacht welke afdekkingsstrategie gebruikt is, wordt elke ineffectiviteit van de afdekking verantwoord in de resultatenrekening onder de rekening 'Nettowinsten en -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Afdekkingsrelaties van netto-investeringen in een buitenlandse dochteronderneming of bijkantoor worden op dezelfde manier in de boekhouding opgenomen als bij kasstroomafdekkingsrelaties. Afdekkingsinstrumenten kunnen valutaderivaten of elk ander niet-derivaat financieel instrument zijn.

1.g.9 Bepaling van de reële waarde

De reële waarde is de prijs die ontvangen zou worden bij verkoop van een actief of die betaald zou worden bij de overdracht van een verplichting in een regelmatige transactie tussen markspelers in de belangrijkste of meest voordelig markt op waarderingsdatum.

BNP Paribas Fortis bepaalt de reële waarde van financiële instrumenten ofwel op basis van prijzen die rechtstreeks voortvloeien uit externe gegevens ofwel op basis van waarderings technieken. Deze waarderings technieken zijn voornamelijk markt -en inkomstenbenaderingen die omvat zijn in algemeen aanvaarde modellen (vb. verdisconteerde kasstromen, 'Black-Scholes'-model, interpolatietechnieken). Ze maximaliseren het gebruik van waarneembare inputs en minimaliseren het gebruik van niet-waarneembare inputs. Ze worden gekalibreerd om de huidige marktomstandigheden te weerspiegelen en waarde-aanpassingen worden

toegepast wanneer nodig, zoals wanneer bepaalde factoren zoals model-, liquiditeits- en kredietrisico niet opgenomen zijn in de modellen of hun onderliggende inputs, maar toch in aanmerking worden genomen door de markspelers bij het vaststellen van de uitstapprijs.

De waarderingseenheid is over het algemeen het individueel financieel actief of de individuele financiële verplichting maar er kan onder bepaalde voorwaarden gekozen worden voor een waardering gebaseerd op een portefeuille. BNP Paribas Fortis past deze uitzondering toe wanneer een groep van financiële activa en financiële verplichtingen of andere contracten waarop de standaard voor financiële instrumenten van toepassing is, beheerd wordt op basis van de netto blootstelling aan vergelijkbare markt- of kredietrisico's die verrekend worden in overeenstemming met een gedocumenteerde interne strategie voor risicobeheer.

Activa en verplichtingen gewaardeerd of gerapporteerd tegen reële waarde worden opgedeeld in de volgende drie niveaus van de reël-waardehiërarchie:

- Niveau 1: reële waarden worden bepaald door rechtstreeks gebruik van prijzen genoteerd in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen. Een actieve markt is een markt waarop transacties voldoende frequent en in voldoende volume plaatsvinden en waarop prijzen continu beschikbaar zijn;
- Niveau 2: reële waarden worden bepaald op basis van waarderingstechnieken waarvoor direct of indirect waarneembare marktgegevens een belangrijke input vormen. Deze technieken worden regelmatig gekalibreerd en de parameters bevestigd aan de hand van informatie van afkomstig van actieve markten;
- Niveau 3: reële waarden worden bepaald op basis van waarderingstechnieken waarvoor belangrijke inputs niet waarneembaar zijn of niet bevestigd kunnen worden door markt gebaseerde waarnemingen, bijvoorbeeld als gevolg van de illiquiditeit van het instrument en belangrijk modelrisico. Een niet-waarneembare input is een parameter waarvoor er geen beschikbare marktgegevens bestaan en dat daarom wordt afgeleid van eigen veronderstellingen over wat andere markspelers in aanmerking zouden nemen bij het bepalen van de reële waarde. Het vaststellen of een product niet liquide is of onderhevig is aan belangrijke modelrisico's is ook een kwestie van beoordeling.

De classificatie van activa of verplichtingen in de reëlewaardehiërarchie is gebaseerd op het niveau van de input die voor de reële waarde doorslaggevend is.

Er kan voor financiële instrumenten gerapporteerd in Niveau 3 van de reëlewaardehiërarchie en in mindere mate voor bepaalde financiële instrumenten gerapporteerd in Niveau 2 een verschil ontstaan tussen de transactieprijs en de reële waarde. Deze 'day-one profit' uitgesteld en opgenomen in de resultatenrekening over de periode waarin verwacht wordt dat de waarderingparameters niet-waarneembaar blijven. Wanneer parameters die oorspronkelijk niet-waarneembaar waren waarneembaar worden, of wanneer de waardering onderbouwd kan worden in vergelijking met recente gelijkaardige transacties in een actieve markt, wordt het niet-opgenomen deel van de 'day-one profit' opgenomen in de resultatenrekening.

1.g.10 Verwijdering van financiële activa en financiële verplichtingen

Verwijdering van financiële activa

BNP Paribas Fortis verwijdert een financieel actief geheel of gedeeltelijk wanneer de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen of wanneer BNP Paribas Fortis het actief overdraagt – hetzij door de overdracht van de contractuele rechten op de kasstromen, hetzij door het contractuele recht op de ontvangst van de kasstromen van het actief te behouden maar wel de verplichting op te nemen om de kasstromen uit het actief te betalen in het kader van een in aanmerking komende regeling voor retrocessie – evenals vrijwel alle risico's en voordelen van het actief.

Indien BNP Paribas Fortis de kasstromen van een financieel actief overdraagt, maar nagenoeg alle risico's en voordelen van eigendom van het financiële actief niet overdraagt noch behoudt, zal het financiële actief niet langer opgenomen worden als BNP Paribas Fortis de beschikkingsmacht over het financiële actief niet heeft behouden. Eventuele bij de overdracht gecreëerde of behouden rechten en verplichtingen worden dan afzonderlijk opgenomen als activa en verplichtingen. Als BNP Paribas Fortis wel de beschikkingsmacht over het financiële actief heeft behouden, blijft het financiële actief opgenomen overeenkomstig de omvang van de aanhoudende betrokkenheid bij het financiële actief.

Bij het niet langer opnemen van een financieel actief in zijn geheel, wordt het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de ontvangen vergoeding in winst of verlies opgenomen, indien nodig gecorrigeerd voor latente winsten of verliezen die voordien rechtstreeks in eigen vermogen zouden geboekt zijn.

Tenzij deze voorwaarden zijn vervuld, behoudt BNP Paribas Fortis het actief op de balans en verantwoordt de bank een schuld voor de verplichting ontstaan als resultaat van de overdracht van het actief.

Verwijdering van financiële verplichtingen

BNP Paribas Fortis verwijderd een financiële verplichting geheel of gedeeltelijk wanneer de verplichting geheel of gedeeltelijk is uitgedoofd, nl. wanneer de in het contract vastgelegde verplichting nagekomen of ontbonden wordt, dan wel afloopt. Een financiële verplichting kan ook verwijderd worden in het geval van een aanzienlijke wijziging van de contractuele voorwaarden of een ruil met de kredietverstrekker tegen een instrument met aanzienlijk verschillende voorwaarden.

Terugkoopovereenkomsten ('repurchase agreements') en lenen of uitlenen van effecten ('securities lending')

Effecten tijdelijk verkocht onder een terugkoopovereenkomst blijven in de balans van BNP Paribas Fortis verantwoord in de categorie van effecten waartoe ze behoren. De overeenkomstige verplichting wordt in de balans verantwoord tegen de geamortiseerde kostprijs in de gepaste categorie 'Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs' uitgezonderd in het geval van terugkoopovereenkomsten aangegaan voor handelsdoeleinden, waarbij de overeenkomstige verplichting is geclassificeerd in 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Effecten die tijdelijk zijn aangekocht als gevolg van een terugkoopovereenkomst ('reverse repurchase agreements') worden niet verantwoord in de balans van BNP Paribas Fortis. De overeenkomstige vordering wordt in de balans verantwoord tegen geamortiseerde kostprijs in de gepaste categorie 'Financiële

activa tegen geamortiseerde kostprijs' uitgezonderd in het geval van effecten die zijn aangekocht als gevolg van een terugkoopovereenkomst aangegaan voor handelsdoeleinden, waarbij de overeenkomstige vordering is verantwoord in 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Het uitlenen van effecten leidt niet tot het verwijderen van de uitgeleende effecten van de balans en het lenen van effecten leidt niet tot het opnemen van de geleende effecten in de balans met uitzondering van het geval waarin de geleende effecten vervolgens worden verkocht door BNP Paribas Fortis. In deze gevallen wordt de verplichting om de geleende effecten terug te geven op de vervaldag opgenomen in de balans onder 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

1.g.11 Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Financiële activa en financiële verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans gerapporteerd wanneer BNP Paribas Fortis een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de verantwoorde bedragen te salderen en er de intentie is om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Terugkoopovereenkomsten en derivaten die voldoen aan de twee voorwaarden opgenomen in de standaard worden gesaldeerd in de balans.

1.h Materiële en immateriële vaste activa

De vaste activa gerapporteerd in de geconsolideerde balans omvatten de materiële en immateriële activa gebruikt voor de operationele activiteiten alsook vastgoedbeleggingen. De gebruiksrechten van geleasede activa (zie Toelichting 1.i.2) worden gerapporteerd in de rubriek van de materiële vaste activa die overeenstemt met de aard van de activa.

De bedrijfsactiva worden gebruikt voor de levering van diensten of voor administratieve doeleinden. Hiertoe behoren ook alle andere dan onroerende goederen die in operationele leasing gegeven zijn.

Bedrijfsgebouwen die buiten gebruik gesteld worden met het oog op verkoop na renovatie en herinrichting worden overgeboekt van 'Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen' naar 'Overige activa' tegen de boekwaarde. Gebouwen in ontwikkeling worden in overeenstemming met IAS 2 'Vorraden' gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs of de opbrengstwaarde, dit is de

geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten die nodig zijn om de verkoop te realiseren. Elke afschrijving van deze voorraden tot de opbrengstwaarde wordt in de resultatenrekening opgenomen in de periode waarin de afschrijving plaatsvindt.

Vastgoedbeleggingen omvatten onroerende activa die worden aangehouden om huuropbrengsten en winsten op het geïnvesteerde kapitaal te realiseren en worden tegen kostprijs geboekt.

Materiële en immateriële vaste bedrijfsactiva worden initieel opgenomen tegen de aankoopprijs plus rechtstreeks toerekenbare kosten, samen met financieringskosten wanneer een lange periode van opbouw of aanpassingen nodig is voor dat het actief gebruiksklaar is.

Software intern ontwikkeld door BNP Paribas Fortis die voldoet aan de criteria voor activering, wordt geactiveerd als directe

ontwikkelingskosten die externe kosten en arbeidskosten van werknemers rechtstreeks toewijsbaar aan het project omvatten.

Volgend op de initiële opname worden materiële en immateriële vaste activa gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen.

Het afschrijfbaar bedrag van materiële vaste activa en immateriële vaste activa wordt berekend na aftrek van de restwaarde van het actief. Enkel activa, geleased onder een operationele lease door BNP Paribas Fortis als leasinggever, worden verondersteld een restwaarde te hebben omdat de levensduur van materiële en immateriële activa gebruikt in de bedrijfsuitvoering in het algemeen gelijk is aan de economische levensduur.

Materiële en immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over de levensduur van het actief. De afschrijvingskost wordt verantwoord in de resultatenrekening onder 'Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa'.

Activa kunnen samengesteld zijn uit meerdere onderdelen, met verschillende functies, die op regelmatige tijdstippen vervangen moeten worden of die een verschillend patroon van consumptie van de economische voordelen vertonen. Elk onderdeel wordt afzonderlijk opgenomen en afgeschreven op basis van een voor dat onderdeel geschikte methode. BNP Paribas Fortis past de componentenbenadering toe voor activa gebruikt bij de bedrijfsuitvoering en vastgoedbeleggingen.

De volgende afschrijvingsperiodes zijn van toepassing op kantoorgebouwen: 80 of 60 jaar voor de funderingen (respectievelijk voor residentiële en andere gebouwen); 30 jaar voor de buitengevels; 20 jaar voor algemene en technische installaties en 10 jaar voor inrichting.

Software wordt afgeschreven, afhankelijk van het type, over een periode van maximum acht jaar in het geval van infrastructuur ontwikkelingen en over drie of vijf jaar in het geval van software hoofdzakelijk ontwikkeld met als doel het verlenen van diensten aan klanten.

1.i Leaseovereenkomsten

De entiteiten van BNP Paribas Fortis kunnen hetzij leasingnemer of leasinggever zijn in een leaseovereenkomst.

1.i.1 BNP Paribas Fortis als de leasinggever

Leaseovereenkomsten aangegaan door BNP Paribas Fortis als leasinggever kunnen geclassificeerd worden als een financiële of een operationele lease.

Software-onderhoudskosten worden als last verantwoord in de periode waarin ze zijn gemaakt. Evenwel worden uitgaven die worden gezien als een upgrade van de software of die de levensduur verlengen opgenomen in de initiële aanschaffings- of constructiekost.

Voor afschrijfbaar materiële en immateriële vaste activa wordt beoordeeld of er een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden wanneer er op balansdatum een aanwijzing bestaat van een mogelijke bijzondere waardevermindering. Voor niet-afschrijfbaar activa wordt minstens eenmaal per jaar beoordeeld of er een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden op basis van dezelfde methode als goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden.

Indien er indicaties zijn die wijzen op een mogelijke bijzondere waardevermindering wordt de nieuwe realiseerbare waarde van het actief vergeleken met de boekwaarde. Wanneer een actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, dan wordt een bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen in de resultatenrekening. Dit verlies wordt teruggedraaid wanneer er een wijziging is in het geschatte realiseerbaar bedrag of wanneer er niet langer een indicatie is die wijst op een mogelijke bijzondere waardevermindering. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de resultatenrekening onder 'Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa'.

Winsten en verliezen bij desinvesteringen van materiële en immateriële vaste activa gebruikt in de bedrijfsvoering worden verantwoord in de resultatenrekening onder 'Netto winst/verlies op overige vaste activa'.

Bij de verkoop van een gebouw in ontwikkeling wordt de boekwaarde opgenomen in de resultatenrekening als 'Overige lasten' in de periode waarin de daarmee verband houdende opbrengsten in de resultatenrekening als 'Overige baten' worden geboekt.

Winsten en verliezen bij desinvesteringen van vastgoedbeleggingen worden verantwoord in de resultatenrekening onder 'Overige baten' of 'Overige lasten'.

Financiële lease

In een financiële leaseovereenkomst draagt de leasinggever vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over naar de leasingnemer. Het wordt behandeld als een lening gegeven aan de leasingnemer ter financiering van de aankoop van het actief.

De contante waarde van de leasebetalingen en eventuele restwaarden worden verantwoord als een vordering. De nettobaten ontvangen door de leasinggever uit het leasingcontract zijn gelijk aan het bedrag van rente op een lening en is opgenomen in de resultatenrekening onder 'Rentebaten'. De leasebetalingen worden gespreid over de duur van de lease en worden toegewezen als een vermindering van de hoofdsom en als rente zodat de nettobaten een constant rendement weerspiegelen op de netto-investering in de lease. De gebruikte rentevoet is de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst.

Bijzondere waardeverminderingen op leasevorderingen worden bepaald op basis van dezelfde principes als toegepast op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kost.

Operationele lease

Een operationele lease is een leaseovereenkomst waarbij vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen niet worden overgedragen naar de leasingnemer.

De activa worden verantwoord onder materiële vaste activa in de balans van de leasinggever en worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur. Het afschrijfbaar bedrag bevat niet de restwaarde van het actief. De huurbetalingen worden volledig opgenomen in de resultatenrekening op een lineaire basis over de leasetermijn. De leasebetalingen en afschrijvingskost worden opgenomen in de resultatenrekening onder 'Overige baten' en 'Overige lasten'.

Operationele lease van voertuigen

De grote meerderheid van de operationele leaseovereenkomsten van voertuigen dragen de aan de eigendom verbonden risico's en voordelen niet over, en worden daarom geclassificeerd als een operationele lease. Ter vereenvoudiging en omwille van hun uiterst beperkte belang worden de contracten die geen operationele lease zijn, niet afzonderlijk weergegeven.

De contracten met de autofabrikanten bevatten geen terugkoopclausule.

De operationele leaseovereenkomsten worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en de bijzondere waardeverminderingverliezen. De kostprijs bestaat uit de aankoopprijs en de directe toerekenbare kosten.

De geleasede activa worden op tijdsevenredige basis over de looptijd van het contract afgeschreven tot hun restwaarde. De afschrijvingsgrondslagen stemmen overeen met het verwachte verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen door de entiteit. De restwaarde van het actief is het bedrag dat de entiteit naar verwachting momenteel voor het actief zou ontvangen bij vervreemding, na aftrek van de verwachte kosten van de vervreemding, indien het actief reeds de verwachte ouderdom

zou hebben en in de staat zou verkeren die aan het eind van zijn gebruiksduur wordt verwacht. De waardering van het wagenpark houdt rekening met de impact van de milieueffecten en de energietransitie.

Bijgevolg worden voor de berekening van de afschrijvingen op de verhuurvloot:

- de restwaarde en de gebruiksduur van de geleasede activa maandelijks herzien;
- de wijzigingen ten opzichte van de vorige maand prospectief verwerkt als een schattingswijziging.

Bijzondere waardeverminderingen op de verhuurvloot worden geboekt in overeenstemming met de grondslagen die beschreven zijn in toelichting 1.g Materiële en immateriële vaste activa.

De inkomsten bestaan voornamelijk uit de huur die aan de klanten wordt aangerekend. Bovenop de huurprijs van het voertuig (met inbegrip van de afschrijvingen en de interest), bevat de aangerekende huur de vergoeding voor verschillende diensten waarop de klanten kunnen intekenen.

De leasebaten worden op tijdsevenredige basis over de leaseperiode volledig opgenomen in winst of verlies op de lijn 'Overige baten'. De afschrijvingen worden verantwoord onder de post 'Overige lasten'.

De opbrengsten van overige huurgerelateerde diensten worden geboekt volgens de 'vijf stappen' principes, vastgelegd in IFRS 15 'Opbrengsten van contracten met klanten', voor het boeken van inkomsten.

Sinds de toepassing van deze standaard worden de opbrengsten uit de diensten van onderhoud en banden niet langer geboekt op tijdsevenredige basis, maar naargelang de dienst wordt verstrekt en de daarmee verband houdende uitgaven worden gemaakt. Daartoe worden uitgestelde inkomsten verantwoord onder de post 'Overige lasten'.

1.i.2 Boekingen uit hoofde van de leasingnemer

De leaseovereenkomsten afgesloten door BNP Paribas Fortis, met uitzondering van de contracten voor een periode van ten hoogste 12 maanden en de leaseovereenkomsten waarvan het onderliggende actief een lage waarde heeft, worden op de balans geboekt als een gebruiksrecht en een leaseverplichting uit hoofde van de lease- en andere betalingen tijdens de leaseperiode. Het gebruiksrecht en de leaseverplichting worden afgeschreven over de looptijd van het contract, respectievelijk op lineaire en actuariële basis. De ontmantelingskosten die verband houden met welbepaalde en belangrijke inrichtingen worden bij de aanvang opgenomen in het gebruiksrecht met een tegenboeking als verplichtingen wegens voorzieningen.

De belangrijkste hypothesen die BNP Paribas Fortis hanteert als grondslag voor de waardering van het gebruiksrecht en de leaseverplichtingen worden hieronder opgelijst.

- De leaseperiodes stemmen overeen met de niet-opzegbare periode van de leaseovereenkomst, eventueel aangevuld met de verlengingsopties waarvan de uitoefening redelijk zeker is. De standaard handelshuurovereenkomst in België is het zogenaamde “3-6-9” contract. Bij dit type van overeenkomst bedraagt de afdwingbare basisperiode maximum negen jaar, met een eerste niet-opzegbare periode van drie jaar gevolgd door twee optionele verlengingsperiodes van elk drie jaar. Naargelang de uitkomst van de analyse kunnen deze contracten daarom een looptijd hebben van drie, zes of negen jaar. Wanneer tijdens het contract investeringen worden uitgevoerd voor inrichting, uitrusting en installaties, wordt de looptijd van het contract afgestemd op de periode waarover deze afgeschreven worden.

Voor contracten die stilzwijgend verlengd kunnen worden (met of zonder afdwingbare periode) worden de gebruiksrechten en de leaseverplichtingen geboekt op basis van de redelijkerwijs te verwachten geschatte economische levensduur van het contract, met inbegrip van de minimale gebruikperiode.

- De disconteringsvoeten gebruikt voor de berekening van het gebruiksrecht en de leaseverplichting wordt voor elk actief bepaald als de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst, indien beschikbaar, of anders als de marginale rentevoet van de lessee op de contractdatum rekening houdend met de gemiddelde looptijd (‘duration’) van het contract;
- Bij wijziging van een contract wordt de contractuele verplichting opnieuw geëvalueerd op basis van de nieuwe resterende leaseperiode met een nieuwe waardering van het gebruiksrecht en de leaseverplichting als gevolg.

1.j Activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Wanneer BNP Paribas Fortis beslist om een actief te verkopen en het hoogstwaarschijnlijk is dat de verkoop zal plaatsvinden binnen de 12 maanden, dan worden deze activa afzonderlijk getoond in de lijn ‘Activa aangehouden voor verkoop’ op de balans. Verplichtingen verbonden aan deze activa worden ook afzonderlijk getoond op de balans in de lijn ‘Verplichtingen verbonden aan activa aangehouden voor verkoop’. Wanneer BNP Paribas Fortis gebonden is door een verkoopplan dat zal leiden tot verlies van controle over een dochteronderneming en verkoop binnen de twaalf maanden is hoogstwaarschijnlijk, dan worden alle activa en verplichtingen van de dochteronderneming beschouwd als aangehouden voor verkoop.

Bij classificatie in deze categorie worden de activa of de groepen van activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de boekwaarde of, wanneer deze lager is, tegen de marktwaarde min verkoopkosten.

Deze activa worden niet langer afgeschreven. Wanneer een actief of een groep van activa daalt in waarde, dan wordt een bijzondere

waardevermindering verantwoord in de resultatenrekening. Bijzondere waardeverminderingen kunnen worden teruggenomen.

Wanneer een groep van activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop een belangrijke kasstroomgenererende eenheid vertegenwoordigt, dan wordt deze geclassificeerd als ‘Beëindigde bedrijfsactiviteiten’. De beëindigde bedrijfsactiviteiten omvatten zowel activiteiten die worden aangehouden voor verkoop, activiteiten die worden afgestoten en dochterondernemingen die uitsluitend zijn overgenomen met het oog op wederverkoop.

Alle winsten en verliezen in verband met beëindigde bedrijfsactiviteiten worden afzonderlijk getoond in de resultatenrekening op de lijn ‘Winst/verlies op activa aangehouden voor verkoop’. Deze lijn bevat de winsten of verliezen na belastingen op beëindigde bedrijfsactiviteiten, de winst of het verlies na belastingen voortvloeiend uit de herwaardering tegen reële waarde min verkoopkosten en de winst of het verlies na belastingen bij de afstoting van de activiteiten.

1.k Personeelsvoordelen

Personeelsvoordelen worden geclassificeerd in een van de volgende vier categorieën:

- kortetermijnvoordelen zoals salarissen, jaarlijkse vakantie, aanmoedigingsplannen, winstdelende en aanvullende betalingen;

- langetermijnvoordelen, inclusief uitkeringen voor langdurige arbeidsongeschiktheid, voordelen die samenhangen met langdurig dienstverband en andere types van op geldmiddelen gebaseerde uitgestelde vergoedingen;
- ontslagvergoedingen;
- vergoedingen na uitdiensttreding.

Kortetermijvoordelen

BNP Paribas Fortis verantwoordt een kost wanneer men heeft gebruik gemaakt van de diensten geleverd door werknemers in ruil voor personeelsvoordelen.

Langetermijvoordelen

Dit zijn voordelen, andere dan kortetermijvoordelen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen. Dit heeft hoofdzakelijk betrekking op vergoedingen die meer dan 12 maanden zijn uitgesteld en die niet verbonden zijn aan de BNP Paribas aandelenprijs en deze worden toegewezen in het jaarverslag aan de periode waarin ze zijn verdiend.

De gebruikte actuariële technieken zijn gelijkaardig aan deze die gebruikt worden voor pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen uitgezonderd dat de actuariële winsten en verliezen verantwoord worden in de resultatenrekening en niet in het eigen vermogen.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn verschuldigde personeelsvoordelen als gevolg van een beslissing van BNP Paribas Fortis om een arbeidscontract te beëindigen voor de wettelijke pensioenleeftijd of als gevolg van een beslissing van een werknemer een vrijwillig vervroegd vertrek te aanvaarden in ruil voor een vergoeding. Ontslagvergoedingen die betaalbaar worden over meer dan 12 maanden na balansdatum worden verdisconteerd.

Vergoedingen na uitdiensttreding

In overeenstemming met IFRS maakt BNP Paribas Fortis een onderscheid tussen pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen en pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen.

Pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen leidt niet tot een verplichting voor BNP Paribas Fortis en vereist bijgevolg geen voorziening. Het bedrag van de verschuldigde werkgeversbijdrage tijdens de periode wordt verantwoord als een kost.

Enkel schema's op basis van vaste toezeggingen geven aanleiding tot een verplichting voor BNP Paribas Fortis. Deze verplichting moet gewaardeerd en verantwoord worden als een verplichting door middel van een voorziening.

De classificatie van pensioenregelingen in deze twee categorieën is gebaseerd op de economische werkelijkheid van de pensioenregeling die herzien wordt om te bepalen of BNP Paribas Fortis

een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om de overeengekomen voordelen te betalen aan de werknemers.

De vergoedingsverplichting na uitdiensttreding onder een plan met vaste toezeggingen wordt gewaardeerd op basis van actuariële technieken die rekening houden met demografische en financiële veronderstellingen.

De verantwoorde netto verplichting met betrekking tot pensioenplannen met vaste toezeggingen is het verschil tussen de contante waarde van de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De contante waarde van de verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen wordt gewaardeerd op basis van actuariële veronderstellingen toegepast door BNP Paribas Fortis waarbij gebruik wordt gemaakt van de 'projected unit credit'-methode. Deze methode houdt rekening met verschillende parameters eigen aan het land of de entiteit van BNP Paribas Fortis zoals demografische veronderstellingen, de kans dat werknemers de onderneming zullen verlaten voor pensioenleeftijd, salarisinflatie, de verdisconteringsvoet en de algemene inflatie.

Wanneer de waarde van de fondsbeleggingen het bedrag van de verplichting overschrijdt, wordt een actief opgenomen als het een toekomstig voordeel voor BNP Paribas Fortis weergeeft onder de vorm van een vermindering in de toekomstige bijdragen of een toekomstige terugbetaling van de bedragen betaald in het plan.

De jaarlijkse kost verantwoord in de resultatenrekening onder 'Salarissen en personeelsvoordelen' met betrekking tot pensioenplannen met vaste toezeggingen omvatten de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten (de verworven rechten van elk personeelslid op basis van de geleverde diensten), de rentekosten verbonden aan de impact van het verdisconteren van de netto verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen, de pensioenkosten van verstreken diensttijd voortvloeiend uit pensioenplanwijzigingen en de gevolgen van inperkingen of afwijkingen en het verwachte rendement op eventuele fondsbeleggingen.

Herwaarderingen van de netto verplichting (activa) voor pensioenplannen met vaste toezeggingen worden verantwoord in niet-gerealiseerde resultaten en worden nooit geherclassificeerd naar de resultatenrekening. Ze omvatten actuariële winsten of verliezen, het rendement op de fondsbeleggingen en de wijzigingen in niet-verantwoorde activa door beperkingen (exclusief het bedrag opgenomen in de netto rente van de verplichting (activa) voor pensioenplannen met vaste toezeggingen).

1.l Op aandelen gebaseerde beloningen

Op aandelen gebaseerde beloningen zijn betalingen gebaseerd op aandelen uitgegeven door BNP Paribas die ofwel worden afgewikkeld onder de vorm van eigen vermogen of geldmiddelen waarvan het bedrag is gebaseerd op de trends in de waarde van de BNP Paribas-aandelen.

Aandelenopties en toewijzingsplannen van gratis aandelen

De kost met betrekking tot aandelenopties en toewijzingsplannen van gratis aandelen wordt verantwoord over de wachtperiode als het voordeel enkel wordt toegekend als de begunstigde blijft voor de entiteit werken.

Kosten met betrekking tot aandelenopties en gratis aandelen worden opgenomen onder salarissen en andere personeelsvoordelen tegenover een 'credit'-boeking in het eigen vermogen in de jaarrekening van BNP Paribas. De kost wordt berekend op basis van de algemene waarde van het plan bepaald op de datum waarop het is toegekend door de Raad van Bestuur.

In afwezigheid van enige markt voor deze instrumenten worden financiële waarderingsmodellen gebruikt die rekening houden met de prestatievoorwaarden verbonden aan de BNP Paribas-aandelenprijs. De totale kost van een plan wordt bepaald door de eenheidswaarde per toegekende optie of aandeel te vermenigvuldigen met het geschatte aantal van toegekende opties en aandelen die onvoorwaardelijk zullen worden aan het eind van de periode rekening houdend met de voorwaarden met betrekking tot het blijvend dienstverband van de begunstigde.

De enige veronderstellingen die worden herzien tijdens de wachtperiode en dus resulteren in de herwaardering van de kost, zijn deze die betrekking hebben op de waarschijnlijkheid dat werknemers BNP Paribas Fortis zullen verlaten en deze die betrekking hebben tot de prestatievoorwaarden die niet verbonden zijn aan de waarde van de BNP Paribas-aandelen.

Op aandelen gebaseerde en in geldmiddelen afgewikkelde uitgestelde vergoedingen

De kosten die gepaard gaan met deze plannen worden opgenomen in het jaar waarin de werknemer de betreffende diensten verleent.

Als de betaling van een op aandelen gebaseerde variabele vergoeding uitdrukkelijk afhankelijk is van het voortzetten van het dienstverband van de werknemer tijdens de wachtperiode, neemt men aan dat de diensten verleend werden tijdens deze periode. De kosten voor de overeenkomstige vergoeding worden gespreid over de periode opgenomen en worden geboekt als kosten voor salarissen en personeelsvoordelen tegenover een overeenkomstige verplichting op de balans. De kost wordt daarna herzien om rekening te houden met een eventuele stopzetting van het dienstverband of de niet-naleving van een aan de prestatie verbonden voorwaarde en de gewijzigde prijs van het BNP Paribas aandeel.

Als er geen verplichting is tot voortzetting van het dienstverband worden de kosten niet gespreid maar onmiddellijk opgenomen tegenover een overeenkomstige verplichting op de balans. Vervolgens worden de kosten tot aan de afwikkeling op elke rapporteringsdatum herzien om rekening te houden met een eventuele aan de prestatie gerelateerde voorwaarde en de gewijzigde prijs van het BNP Paribas aandeel.

1.m Voorzieningen gerapporteerd onder verplichtingen

Voorzieningen worden verantwoord onder verplichtingen (andere dan deze die betrekking hebben op financiële instrumenten en personeelsvoordelen) die hoofdzakelijk betrekking hebben op herstructureringen, geschillen, boetes en sancties.

Een voorziening wordt verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen

inhouden vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden en het bedrag van de verplichting kan op betrouwbare wijze worden geschat. Het bedrag van zo een verplichting wordt verdisconteerd, in geval het effect van verdisconteren materieel is, met als doel het bedrag van de voorziening te bepalen.

1.n Actuele en uitgestelde belastingen

De actuele belastingslast wordt bepaald op basis van de belastingregelgeving en belastingsvoeten die van kracht zijn in elk land waarin BNP Paribas Fortis actief is tijdens de periode waarin de inkomsten gegenereerd zijn.

Uitgestelde belastingen worden verantwoord wanneer er tijdelijke verschillen zijn tussen de boekwaarde van een actief of verplichting in de balans en de fiscale boekwaarde ervan.

Uitgestelde belastingsverplichtingen worden verantwoord voor alle belastbare tijdelijke verschillen die verschillen van:

- uitgestelde belastingsverplichtingen voortvloeiend uit de eerste opname van goodwill,
- uitgestelde belastingsverplichtingen die verband houden met investeringen waarover BNP Paribas Fortis exclusieve of gezamenlijke controle uitoefent, wanneer BNP Paribas Fortis het tijdstip kan bepalen waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen worden verantwoord voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en niet-gebruikte overdraagbare fiscale verliezen maar enkel in de mate waarin het waarschijnlijk is dat de onderneming in kwestie toekomstige fiscale winst zal genereren waartegen deze tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd op basis van de balansmethode en gebaseerd op basis van belastingstarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingstarieven waarvan het wetgevingsproces materieel is afgesloten of zal afgesloten zijn tegen het eind van de verslagperiode. Ze worden niet verdisconteerd.

1.0 Kasstroomoverzicht

De geldmiddelen en kasequivalenten zijn samengesteld uit het nettosaldo van de kasrekeningen, de rekeningen bij centrale banken en het nettosaldo van interbancaire direct opeisbare leningen en deposito's.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot operationele activiteiten geven de kasstromen weer gecreëerd door de bedrijfsactiviteiten van BNP Paribas Fortis inclusief de kasstromen met betrekking tot verhandelbare depositocertificaten.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot investeringsactiviteiten geven de kasstromen weer die voortvloeien uit de acquisities en desinvesteringen van

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer ze ontstaan binnen een belastingsgroep die in de jurisdictie van eenzelfde belastingautoriteit valt en wanneer er een in rechte afdwingbaar recht is om te salderen.

Bij onzekerheid over fiscale behandelingen van inkomsten past BNP Paribas Fortis de volgende werkwijze toe:

- BNP Paribas Fortis gaat na of het waarschijnlijk is dat een belastingautoriteit een onzekere fiscale behandeling zal aanvaarden;
- een eventuele onzekerheid wordt weergegeven bij de bepaling van de fiscale winst (het fiscaal verlies) door rekening te houden met hetzij het meest waarschijnlijke bedrag (het ene, meest waarschijnlijke bedrag van een reeks mogelijke uitkomsten), hetzij de verwachte waarde (de som van de kansgewogen bedragen uit een reeks mogelijke uitkomsten).

Actuele en uitgestelde belastingen worden verantwoord als belastingbaten of -lasten in de resultatenrekening met uitzondering van degene die verband houden met een transactie of gebeurtenis die rechtstreeks in het eigen vermogen wordt geboekt. Die worden eveneens in het eigen vermogen opgenomen.

Wanneer fiscale tegoeden op inkomsten van vorderingen en obligaties worden gebruikt om de winstbelasting die moet betaald worden af te wikkelen, dan worden deze fiscale tegoeden op dezelfde lijn verantwoord als de baten waartoe ze betrekking hebben. De overeenkomstige belastinglast wordt behouden in de resultatenrekening onder 'Winstbelastingen'.

dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen of joint ventures opgenomen in de geconsolideerde groep, evenals de acquisities en desinvesteringen van materiële vaste activa exclusief vastgoedbeleggingen en eigendommen aangehouden onder een operationele leasing.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot financieringsactiviteiten geven de kasstromen weer die voortvloeien uit transacties met aandeelhouders, kasstromen met betrekking tot obligaties en achtergestelde schulden en schulden vertegenwoordigd door effecten (exclusief verhandelbare depositocertificaten).

1.p Gebruik van schattingen in de voorbereiding van het jaarverslag

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat managers van kernactiviteiten en bedrijfsfuncties veronderstellingen en schattingen maken die worden weergegeven in de waardering van baten en lasten in de resultatenrekening, van activa en verplichtingen in de balans en in de openbaarmaking van informatie in de toelichting van de jaarrekening.

Dit zorgt ervoor dat de desbetreffende managers beoordelingen moeten maken en gebruik moeten maken van de beschikbare informatie op de datum van de voorbereiding van de jaarrekening wanneer ze hun schattingen maken. De actuele toekomstige resultaten van activiteiten waarvoor managers gebruik gemaakt van schattingen kunnen in realiteit erg verschillen van deze schattingen, hoofdzakelijk door de marktvoorwaarden. Dit kan een materiële impact hebben op de jaarrekening.

Dit is hoofdzakelijk van toepassing op:

- de analyse van de kasstroomeigenschap voor bepaalde financiële activa;
- de berekening van de verwachte kredietverliezen. Dit betreft vooral de beoordeling van de voorwaarde van de significante toename van het kredietrisico, de modellen en hypothesen toegepast voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen en de bepaling van de verschillende economische scenario's met hun respectievelijke weging;
- de analyse van heronderhandelde kredieten om te bepalen of ze op de balans kunnen blijven dan wel uitgeboekt moeten worden;
- de beoordeling of een markt actief of niet actief is, het gebruik van intern ontwikkelde modellen om financiële instrumenten te waarderen die niet genoteerd zijn op een actieve markt en die gerapporteerd worden als 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen' of als 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening' op het actief of het passief, en meer in het algemeen de berekeningen van de reële waarde van financiële instrumenten waarover informatie verstrekt wordt in de toelichting op de jaarrekening;
- de veronderstellingen toegepast bij de beoordeling van de gevoeligheid van de reële waarde van financiële instrumenten voor elk type marktrisico, alsook de gevoeligheid van deze waarderingen voor de belangrijkste niet-waarneembare inputs zoals vermeld in de toelichting bij de jaarrekening
- de relevantie van de documentatie van bepaalde afdekkingen van het resultaat door middel van derivaten en het vaststellen van de effectiviteit van afdekkingsstrategieën;
- de bijzondere waardeverminderingstests uitgevoerd op immateriële vaste activa en goodwill, met name op de waardering van de toekomstige kasstromen, de disconterings- en groei-percentages en de eindwaarden teneinde rekening te houden met onder meer de macro-economische context;
- de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen op deelnemingen in vermogensmutatiemethode;
- de schatting van de restwaarden van vaste activa die het voorwerp uitmaken van een operationele lease en die dienen als basis voor de bepaling van de afschrijvingen en een eventuele bijzondere waardevermindering, voornamelijk met betrekking tot de impact van milieuoverwegingen op de waardering van de toekomstige prijzen van tweedehandswagens;
- de erkende belastinglatenties;
- het meten van de onzekerheid over de fiscale behandelingen van inkomsten en van andere voorzieningen voor risico's en kosten (met inbegrip van de voorzieningen voor personeelsvoordelen). Het is moeilijk om voor het einde van lopende onderzoeken en geschillen de mogelijke uitkomst en gevolgen in te schatten. De raming van de voorzieningen houdt rekening met alle inlichtingen die beschikbaar zijn op de datum van afsluiting van de jaarrekening, waaronder de aard van het geschil, de onderliggende feiten, de lopende procedures en de rechterlijke beslissingen, alsook met informatie over vergelijkbare zaken. BNP Paribas Fortis kan bij de beoordeling ook beroep doen op het advies van deskundigen en onafhankelijke raadgevers.

2 IFRS 17 en IFRS 9 impact van de eerste toepassing

IFRS 17 en IFRS 9 impact van de eerste toepassing op de balans op 31 december 2022

In miljoenen euro's	31 december 2022	IFRS 17 and 9 impact van de eerste toepassing	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
ACTIVA			
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	39.009	-	39.009
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	12.315	-	12.315
<i>Effectenportefeuille</i>	1.376	-	1.376
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	2.558	-	2.558
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	8.381	-	8.381
Financiële afdekkingderivaten	6.499	-	6.499
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	5.877	-	5.877
<i>Schuldbewijzen</i>	5.739	-	5.739
<i>Effecten met een aandelenkarakter</i>	138	-	138
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	241.156	-	241.156
<i>Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen</i>	11.220	-	11.220
<i>Leningen aan en vorderingen op klanten</i>	216.785	-	216.785
<i>Schuldbewijzen</i>	13.151	-	13.151
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico	(907)	-	(907)
Investerings- en andere activa in verband met verzekeringsactiviteiten	266	20	286
Actuele en uitgestelde belastingen	1.241	(1)	1.240
Overlopende rekeningen en overige activa	11.467	(54)	11.413
Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	2.572	(92)	2.480
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	29.581	-	29.581
Immateriële vaste activa	468	-	468
Goodwill	848	-	848
TOTAAL ACTIVA	350.392	(127)	350.265
VERPLICHTINGEN			
Deposito's van centrale banken	2.363	-	2.363
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	18.520	-	18.520
<i>Effectenportefeuille</i>	603	-	603
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	7.562	-	7.562
<i>Schuldbewijzen</i>	2.388	-	2.388
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	7.967	-	7.967
Financiële afdekkingderivaten	9.692	-	9.692
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	277.522	-	277.522
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	46.295	-	46.295
<i>Schulden aan klanten</i>	212.692	-	212.692
<i>Schuldbewijzen</i>	16.252	-	16.252
<i>Achtergestelde schulden</i>	2.283	-	2.283
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico	(5.216)	-	(5.216)
Actuele en uitgestelde belastingen	1.083	-	1.083
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	11.405	(32)	11.373
Technische voorzieningen en overige verzekeringsverplichting	190	(190)	-
Verzekeringscontractverplichtingen	-	178	178
Voorzieningen voor risico's en kosten	3.782	-	3.782
TOTAAL VERPLICHTINGEN	319.341	(44)	319.297
EIGEN VERMOGEN			
<i>Kapitaal en reserves</i>	24.898	5	24.903
<i>Resultaat van het boekjaar, aandeel van de groep</i>	3.161	(25)	3.136
Totaal kapitaal, geconsolideerde reserves en resultaat van de periode, aandeel van de groep	28.059	(20)	28.039
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(2.673)	(70)	(2.743)
Aandeel van de groep	25.386	(90)	25.296
Minderheidsbelangen	5.665	7	5.672
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	31.051	(83)	30.968
TOTAAL PASSIVA	350.392	(127)	350.265

Sinds 1 januari 2023 passen de verzekeringsentiteiten van de BNP Paribas Fortis Groep IFRS 17 'Verzekeringscontracten' toe, die voor het eerst werd gepubliceerd in mei 2017 en vervolgens werd gewijzigd in juni 2020, en die in november 2021 is goedgekeurd door de Europese Unie, met als overgangsdatum 1 januari 2022 voor de openingsbalans van de vergelijkende periode die onder de norm is vereist.

Aangezien de BNP Paribas Fortis Groep de toepassing van IFRS 9 'Financiële instrumenten' voor de verzekeringsentiteiten heeft uitgesteld tot de inwerkingtreding van IFRS 17, passen zij die norm dus toe vanaf 1 januari 2023.

Verder worden door de inwerkingtreding van IFRS 17 diverse wijzigingen in andere normen van kracht, waaronder IAS 1 over de presentatie, IAS 16 en IAS 40 over de waardering en presentatie van vastgoedactiva, IAS 28 over vrijstellingen voor de methode van de vermogensmutatiemethode en IAS 32 en IFRS 9 over eigen aandelen en andere effecten die zijn uitgegeven door de BNP Paribas Fortis Groep.

De voornaamste effecten van deze veranderingen zijn zichtbaar in de balans van 31 december 2022 in de rubriek eigen vermogen ten belope van (0.09) miljard euro. De impact is voornamelijk gelinkt aan een niet-gecontroleerde entiteit die geconsolideerd wordt via de vermogensmutatiemethode.

3 Toelichting op de resultatenrekening op 31 december 2023

3.a Netto-rentebaten

BNP Paribas Fortis rapporteert als 'Rentebaten' en 'Rentelasten' alle opbrengsten en kosten berekend door gebruik te maken van de effectieve interestmethode (rente, commissies en transactie-kosten) uit financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs en uit financiële instrumenten geboekt op basis van reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen.

Hierin zijn ook de rentebaten en rentelasten uit financiële instrumenten uit de niet-handelsportefeuille begrepen die niet in aanmerking komen voor erkenning aan geamortiseerde kostprijs, aan reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen evenals financiële instrumenten die de bank heeft aangewezen om te worden geboekt aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. De waardeveranderingen op financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening (met uitzondering

van de gelopen intresten) worden geboekt onder 'Nettowinsten op financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Rentebaten en rentelasten uit derivaten geboekt als reëlewaar-deafdekkingen worden toegevoegd aan de opbrengsten uit de afgedekte transactie. Op dezelfde wijze worden rentebaten en rentelasten uit derivaten gebruikt om transacties af te dekken die gewaardeerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening in dezelfde rekeningen geboekt als de rentebaten en rentelasten van de onderliggende transacties.

In het geval van negatieve interestvoeten die betrekking hebben op leningen en te ontvangen bedragen of op deposito's van klanten en kredietinstellingen, worden deze respectievelijk geboekt als rentelasten of rentebaten.

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023			Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	12.412	(6.921)	5.491	7.185	(2.141)	5.044
Deposito's, leningen en ontleningen	10.249	(4.944)	5.305	5.945	(1.866)	4.079
Terugkoopovereenkomsten	604	(1.167)	(563)	57	(36)	21
Financiële lease-verrichtingen	1.342	(101)	1.241	1.073	(93)	980
Schuldbewijzen	217	-	217	110	-	110
Uitgegeven schuldbewijzen en achtergestelde schulden	-	(709)	(709)	-	(146)	(146)
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	275	-	275	71	-	71
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening (effecten in de handelsportefeuille uitgesloten)	10	(80)	(70)	4	(35)	(31)
Kasstroomafdekkingsinstrumenten	273	(299)	(26)	221	(227)	(6)
Afdekkingsinstrumenten voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	2.071	(2.969)	(898)	755	(957)	(202)
Leaseverplichtingen	-	(15)	(15)	-	(10)	(10)
Totaal rentebaten / lasten	15.041	(10.284)	4.757	8.236	(3.370)	4.866

Rentebaten op leningen die onderhevig zijn aan individuele waardeverminderingen bedroegen 47 miljoen euro op 31 december 2023 vergeleken met 31 miljoen euro op 31 december 2022.

BNP Paribas Fortis heeft ingeschreven op het TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) -programma, zoals gewijzigd door de Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank in maart 2020, in december 2020 en in oktober 2022 (zie toelichting

5.g). BNP Paribas Fortis bereikte de kredietverleningsprestatiedrempels waardoor het kan genieten van gunstige interestvoeten, van toepassing of elke referentieperiode, namelijk:

- voor de twee speciale interestperiodes (i.e. van juni 2020 tot juni 2022): het gemiddeld tarief van de depositofaciliteit ('DFR') - 50 basispunten, d.w.z. -1%;

- voor de daaropvolgende periode (i.e. van juni 2022 tot november 2022): de gemiddelde DFR tussen het onderschrijven van de TLTRO III verrichting en 22 november 2022, hetzij voor de belangrijkste trekkingen -0,36% voor de trekking van juni 2020 en -0,29% voor de trekking van maart 2021;
- voor de laatste periode (sinds 23 november 2022): de gemiddelde DFR tussen 23 november 2022 en de datum van terugbetaling. De gemiddelde effectieve interestvoet voor deze laatste periode bedroeg 2,55% (1,64% tot en met 31 december 2022 en 2,75% voor het jaar 2023).

Deze variabele interestvoet wordt beschouwd als een marktrente aangezien het van toepassing is op alle financiële instellingen die aan de kredietverleningscriteria opgesteld door de Europese Centrale Bank voldoen. De effectieve interestvoet van deze financiële passiva wordt bepaald voor elke referentieperiode, de twee componenten (referentie-rentevoet en marge) aanpasbaar zijnde, stemt dit overeen met de nominale interestvoet. De toevoeging van de laatste interestperiode in oktober 2022 maakt deel uit van het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank en wordt dus niet aanzien als een contractuele aanpassing volgens IFRS9 maar als een herziening van de marktrentevoet.

3.b Commissiebat en -lasten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023			Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Klantenverrichtingen	138	(62)	76	135	(82)	53
Activiteiten met betrekking tot effecten en derivaten	1.098	(332)	766	1.040	(267)	773
Financierings- en garantieverbintenissen	191	(26)	165	181	(27)	154
Vermogensbeheer en overige diensten	659	(11)	648	643	(26)	617
Overige	355	(571)	(216)	276	(452)	(176)
Totaal commissiebat en -lasten	2.441	(1.002)	1.439	2.275	(854)	1.421
<i>Waarvan commissiebat en -lasten gelinkt aan trust- en gelijkaardige activiteiten waarbij BNP Paribas Fortis activa aanhoudt of belegt in opdracht van klanten, trusts, pensioen- en voorzieningsfondsen of andere instellingen</i>	460	(7)	453	431	(4)	427
<i>Waarvan commissiebat en -lasten gelinkt aan financiële instrumenten die niet gewaardeerd zijn aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	373	(92)	281	370	(131)	239

3.c Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bevatten alle verlies- en winstitems met betrekking tot financiële instrumenten die deel uitmaken van de handelsportefeuille, eigenvermogensinstrumenten niet behorend tot de handelsportefeuille waarvoor BNP Paribas Fortis niet gekozen heeft voor een waardering tegen reële waarde via het eigen vermogen, financiële instrumenten die de bank aangewezen heeft als tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, evenals schuldinstrumenten waarvan de kasstromen niet louter de terugbetaling van hoofdsom en interesten op de hoofdsom vormen of waarvoor het bedrijfsmodel niet

het verzamelen van kasstromen en evenmin het verzamelen van kasstromen en het verkopen van de activa vormt.

Deze inkomsten bevatten de dividenden op deze instrumenten en sluiten interestinkomsten en -uitgaven op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en instrumenten waarvan de kasstromen niet louter de terugbetaling van hoofdsom en interesten op de hoofdsom vormen of waarvoor het bedrijfsmodel niet het verzamelen van kasstromen en evenmin het verzamelen van kasstromen en het verkopen van de activa vormt, uit. Deze worden getoond in de 'Nettorentebaten' (toelichting 3.a).

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Financiële instrumenten van de handelsportefeuille	570	(46)
Interest-en kredietinstrumenten	86	(35)
Aandeleninstrumenten	106	(286)
Wisselkoersinstrumenten	512	288
Leningen en terugkoopovereenkomsten	(134)	(13)
Andere financiële instrumenten	-	-
Financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	(144)	371
Overige financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	90	80
Impact van afdekkingsboekhouding	2	8
Reëlewaarde afdekkingsinstrumenten	383	(1,533)
Items onder reële-waardeafdekking	(381)	1,541
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening van de handelsportefeuille	518	413

Winsten en verliezen op financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeverminderingen in de resultatenrekening hebben voornamelijk betrekking op instrumenten waarvan de waardeveranderingen gecompenseerd kunnen worden door waardeveranderingen van economische afdekkingderivaten in de handelsportefeuille.

Nettowinsten op de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden bevatten in 2023 en 2022 een niet-materieel bedrag overeenstemmend met de inefficiëntie van de kasstroomafdekkingen.

Mogelijke bronnen van inefficiëntie kunnen liggen aan verschillen tussen de afdekkingsinstrumenten en het afgedekte item, met name veroorzaakt door de niet-overeenstemming van de kenmerken van de afgedekte posten en de afdekkingsinstrumenten, zoals de frequentie en het tijdstip van de renteherziening, de regelmaat van de betalingen en de actualisatiefactoren, of wanneer de derivaten ter afdekking een niet-nul reële waarde hebben op de aanvangsdatum van de afdekkingsrelatie. Kredietwaardingsaanpassingen (CVA) toegepast op afdekkingsderivaten zijn ook een bron van inefficiëntie.

Gecumuleerde wijzigingen in reële waarde met betrekking tot beëindigende kasstroomafdekkingsrelaties, voorheen erkend in het eigen vermogen en in 2023 opgenomen in de verlies- en winstrekening zijn niet materieel, ongeacht of het afgedekte bestanddeel opgehouden heeft te bestaan of niet.

3.d Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Nettowinsten op schuldbewijzen ⁽¹⁾	14	19
Dividendopbrengsten op effecten met een aandelenkarakter	6	21
Nettowinsten op financiële instrumenten met waardeveranderingen in het eigen vermogen	20	40

(1) Rentebaten op schuldbewijzen zijn opgenomen in 'Nettorentebaten' (toelichting 3.a), en verliezen door bijzondere waardevermindering met betrekking tot mogelijke wanbetaling van de emittent worden verantwoord in 'Risicokost' (toelichting 3.g).

De latente resultaten op schuldbewijzen, die voorheen werden geboekt in de rubriek 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen geherclassificeerd worden naar de resultatenrekening' en die nu in resultaat voor

belastingen werden geboekt, vertegenwoordigen een nettowinst van (3) miljoen euro in het boekjaar 2023 tegenover 28 miljoen euro in het boekjaar 2022.

3.e Nettobaten uit overige activiteiten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023			Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Nettobaten uit vastgoedbeleggingen	39	(8)	31	35	(9)	26
Nettobaten uit activa aangehouden onder operationele lease	15.684	(12.046)	3.638	13.040	(10.287)	2.753
Overige baten en lasten	974	(957)	17	893	(828)	65
Nettototaal baten uit overige activiteiten	16.697	(13.011)	3.686	13.968	(11.124)	2.844

Het bedrag aan Nettobaten uit activa aangehouden onder operationele lease is bijna volledig gelinkt aan de leaseactiviteit van voertuigen. Het bedrag omvat de opbrengst van de

lease-overeenkomst (minus de afschrijvingen), de lease service marge (onderhoud en reparatie, verzekering, ...) en het resultaat op de verkochte auto's en herwaarderingen.

3.f Overige algemene bedrijfskosten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Vergoedingen en personeelskosten (toelichting 7.a)	(2.895)	(2.588)
Externe diensten en overige algemene bedrijfskosten	(1.740)	(1.565)
Belastingen en bijdragen ⁽¹⁾	(486)	(517)
Totaal overige algemene bedrijfskosten	(5.121)	(4.670)

(1) De bijdragen aan de Europese resolutiefondsen, waarin ook de uitzonderlijke bijdragen begrepen zijn, bedragen (92) miljoen euro in 2023 ((127) miljoen euro in 2022).

3.g Risicokost

Het algemene model dat BNP Paribas Fortis gebruikt voor het vaststellen van bijzondere waardeverminderingen en dat beschreven wordt in de toelichting 1.g.4 bestaat uit twee stappen:

- De beoordeling of er zich sinds de eerste opname een significante toename van het kredietrisico heeft voorgedaan, en
- De berekening van de voorziening voor kredietverliezen hetzij als de binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen hetzij als de tijdens de volledige looptijd te verwachten kredietverliezen.

Bij beide stappen wordt rekening gehouden met toekomstgerichte informatie.

Significante toename van het kredietrisico

Op 31 december 2022 heeft BNP Paribas haar criteria voor de beoordeling van de significante toename van het kredietrisico herzien in overeenstemming met de aanbevelingen van de Europese Bankautoriteit en de Europese Centrale Bank.

Voorheen werd de verslechtering van het kredietrisico, uitgezonderd voor de consumentenkrediet activiteiten, voornamelijk beoordeeld op basis van veranderingen in de interne kredietrating, een indicator van de gemiddelde kans op wanbetaling gedurende één jaar tijdens de kredietcyclus. Om volledig rekening te houden met toekomstgerichte informatie, gebruiken de nieuwe criteria als belangrijkste indicator de kans op wanbetaling tot op vervalddag, die is afgeleid van de interne rating waarin de verwachte gevolgen van veranderingen in macro-economische scenario's zijn verwerkt.

Volgens deze nieuwe criteria wordt aangenomen dat het kredietrisico aanzienlijk is toegenomen en wordt het activa ingedeeld in Stadium 2 indien de kans op wanbetaling tot vervalddag van het instrument ten minste verdrievoudigd is sinds het ontstaan ervan. Dit relatieve variatiecriterium wordt aangevuld met een absoluut variatiecriterium van de kans op wanbetaling van 400 basispunten.

Verder geldt voor alle portefeuilles (behalve voor de consumentenkrediet activiteiten):

Onderstaande tabel vergelijkt de oude en de nieuwe criteria voor het beoordelen van de significante toename van het kredietrisico:

		Vermoeden Stadium 1	Verslechtering vanaf de eerste opname van het krediet die leidt tot de overgang naar Stadium 2	Vermoeden Stadium 2
Eerder gebruikte criteria	Retail	Een jaar kans op wanbetaling* < 0,25%	$\frac{\text{Een jaar kans op wanbetaling}}{\text{Een jaar kans op wanbetaling sinds eerste opname}} > 4$ of Verslechtering rating ≥ 6 stappen	Een jaar kans op wanbetaling > 10%
	Middenen kleine ondernemingen	Rating $\leq 4-$	Verslechtering rating ≥ 6 stappen	Rating $\geq 9+$
	Grote ondernemingen		Verslechtering rating ≥ 3 stappen	
Nieuwe criteria		Een jaar PiT kans op wanbetaling** < 0,3%	$\frac{\text{Tijdens de looptijd PiT kans op wanbetaling}}{\text{Tijdens de looptijd PiT kans op wanbetaling sinds eerste opname}} > 3$ of Variatie van tijdens de looptijd PiT waarschijnlijkheid van wanbetaling sinds eerste opname > 400bps	Een jaar PiT kans op wanbetaling > 20%

* Kans op wanbetaling gedurende de cyclus.

** "Point in Time" (PiT) waarschijnlijkheid van wanbetaling inclusief toekomstgerichte blik.

Er wordt aangenomen dat het kredietrisico significant is toegenomen sinds de initiële herkenning en het activa in het 2de stadium werd geïnclassificeerd, in geval van een laattijdige betaling van meer dan 30 dagen of indien er een herstructurering heeft plaatsgevonden door financiële moeilijkheden (zolang de faciliteit geen verminderde kredietwaardigheid heeft). Sinds 31 december 2023 worden goed presterende zakelijke cliënten die onder toezicht staan, systematisch gedegradeerd tot stadium 2.

- het krediet wordt geacht zich in Stadium 1 te bevinden wanneer de 1-jarige 'Point in Time' kans op wanbetaling (PiT PD) lager is dan 0,3% op de rapporteringsdatum, aangezien veranderingen in de kans op wanbetaling als gevolg van kredietverlagingen in deze zone niet materieel zijn en daarom niet als 'significant' worden beschouwd;
- wanneer de 1-jarige PiT PD groter is dan 20% op de rapporteringsdatum, gezien de kredietuitgiftepraktijken van de Groep, wordt de verslechtering als significant beschouwd en wordt de faciliteit geïnclassificeerd in Stadium 2 (zolang de faciliteit geen verminderde kredietwaardigheid heeft).

Voor de activiteiten consumentenkredieten wordt het bestaan van een mogelijks geregulariseerd betalingsincident gedurende de laatste 12 maanden beschouwd als een aanwijzing van een significante toename van het kredietrisico en wordt de faciliteit daarom ingedeeld in Stadium 2.

Het totale bedrag aan leningen en verplichtingen buiten de balans ten opzichte van Russische en Oekraïense tegenpartijen is zeer beperkt en vormt slechts een niet significant deel van de activiteiten van BNP Paribas Fortis. In de eerste helft van 2022 werden de interne ratings van de Russische tegenpartijen (met inbegrip van de overheidsrating) systematisch verlaagd om rekening te houden met recente gebeurtenissen, hetgeen leidde tot een overdracht van hun openstaande posities naar stadium 2. Gezien de beperkte blootstelling aan dit land had deze verslechtering echter geen significant effect op de risicokosten voor de periode.

Toekomstgerichte informatie

De bank houdt rekening met toekomstgerichte informatie zowel bij het beoordelen van de significante toename van het kredietrisico als bij het meten van de verwachte kredietverliezen (Expected Credit Loss of ECL).

Voor het bepalen van het bedrag van de verwachte kredietverliezen heeft de bank er voor gekozen om voor elke geografische zone vier macro-economische scenario's te hanteren die een breed spectrum van potentieel toekomstige economische condities afdekken:

- Een basisscenario dat overeenstemt met het scenario dat gehanteerd wordt voor het budgetproces,
- Een gunstig scenario dat rekening houdt met situaties waarin de economie beter presteert dan verwacht,
- Een ongunstig scenario overeenkomstig het scenario dat de Groep BNP Paribas toepast voor de driemaandelijkse stress tests,
- Een ernstig scenario dat overeenkomt met een grotere schok dan die van het ongunstige scenario.

De relatie tussen de macro-economische scenario's en de bepaling van het bedrag van de verwachte kredietverliezen steunt voornamelijk op de modellering van de kans op wanbetaling en de vervorming van migratiematrixen gebaseerd op de interne rating (of risicoparameter). De kansen op wanbetaling die op basis van deze macro-economische scenario's worden vastgesteld worden gebruikt om de verwachte kredietverliezen te meten voor elk van deze scenario's.

De opzet van de Groep is uitgesplitst per sector om rekening te houden met de heterogeniteit van de sectorale dynamiek bij het beoordelen van de kans op wanbetaling voor bedrijven.

Bij het bepalen van de significante verslechtering van het kredietrisico wordt ook rekening gehouden met toekomstgerichte informatie, aangezien de kansen op wanbetaling die als basis voor deze beoordeling worden gebruikt, op dezelfde manier toekomstgerichte Multi scenario-informatie omvatten als voor de berekening van de verwachte verliezen.

Het gewicht dat moet worden toegekend aan de verwachte kredietverliezen berekend in elk van de scenario's is gedefinieerd als 50% voor het basisscenario en:

- het gewicht van de drie alternatieve scenario's wordt bepaald op basis van de positie in de kredietcyclus. In deze benadering weegt het ongunstige scenario zwaarder door in situaties aan de bovenkant van de cyclus dan in situaties aan de onderkant van de cyclus, vooruitlopend op een mogelijke neergang van de economie.
- het gewicht van het gunstige scenario bedraagt ten minste 10% en ten hoogste 40%.
- het totale gewicht van de ongunstige scenario's fluctueert symmetrisch met het gunstige ook binnen een marge van 10 tot 40%; een ernstig element vertegenwoordigt 20% van dit gewicht met een minimum gewicht van 5%.

Indien van toepassing kan de ECL-meting rekening houden met scenario's voor de verkoop van activa.

Macro-economische scenario's

De vier macro-economische scenario's zijn gedefinieerd met een drie-jaar horizon. Ze komen overeen met:

- Een basisscenario dat de meest waarschijnlijke economische evolutie voor de periode van de prognose beschrijft. Dit scenario wordt elk kwartaal bijgewerkt en wordt ontwikkeld door de dienst Economic Research van de BNP Paribas Groep in samenwerking met diverse experts binnen de Groep, waaronder die van BNP Paribas Fortis. Er worden projecties ontworpen voor elke kernmarkt van de bank door middel van de belangrijkste macro-economische variabelen (het BNP en zijn onderdelen, werkloosheidsgraad, consumentenprijzen, rentevoeten, wisselkoersen, olie- en vastgoedprijzen, ...) die bepalend zijn voor de modellering van de risicoparameters gebruikt bij de stress tests.
- een ongunstig scenario, dat de impact beschrijft van de verwezenlijking van sommige van de risico's die wegen op het basisscenario, resulterend in een veel minder gunstig economisch verloop dan in het basisscenario. De bbp-schok wordt in verschillende mate, maar tegelijkertijd, toegepast op de economieën in kwestie. Over het algemeen komen deze aannames in grote lijnen overeen met die voorgesteld door de toezichhouders. De kalibratie van schokken op andere variabelen (bv. werkloosheid, consumentenprijzen, rentevoeten, enz.) is gebaseerd op modellen en het oordeel van deskundigen;
- een zeer ongunstig scenario, dat een verergering is van het ongunstige scenario;

- een gunstig scenario, waarin rekening wordt gehouden met het effect van de verwezenlijking van sommige van de opwaartse risico's voor de economie, met als gevolg een gunstiger economisch pad. De gunstige schok voor het BBP wordt afgewogen tegen de negatieve schok voor de BBP zodanig dat de waarschijnlijkheid van de twee gemiddeld over de cyclus gelijk is. Andere variabelen (bijv. werkloosheid, gezamenlijke, rentevoeten, enz.) worden op dezelfde wijze als in het ongunstig scenario gedefinieerd.

De koppeling tussen de macro-economische scenario's en de meting van de ECL wordt aangevuld met een benadering die het mogelijk maakt rekening te houden met anticipatieaspecten die niet door de modellen in de generieke benadering worden gedekt. Dit is met name het geval wanneer gebeurtenissen ongekend in de historische kroniek waarmee rekening is gehouden om de modellen op te bouwen, plaatsvinden of worden verwacht, of wanneer de aard of omvang van verandering in macro-economische parameters vraagtekens plaatst bij eerdere correlaties. De situatie van hoge inflatie en de huidige en verwachte rentestijging komen dus overeen met aspecten die niet zijn waargenomen in de referentiegeschiedenis. In deze context heeft de Groep een aanpak ontwikkeld om rekening te houden met de toekomstige economische vooruitzichten bij het beoordelen van de financiële draagkracht van tegenpartijen. Deze aanpak bestaat erin de impact van hogere rentetarieven te projecteren op de financiële ratio's van klanten, m.n. rekening houdend met hun schuldenlast. Kredietbeoordelingen en de daarbij behorende kans op wanbetaling worden geherwaardeerd gebaseerd op deze gesimuleerde financiële ratio's. Deze aanpak werd ook gebruikt om te anticiperen op het effect van lagere prijzen van commerciële onroerende goederen.

Basisscenario

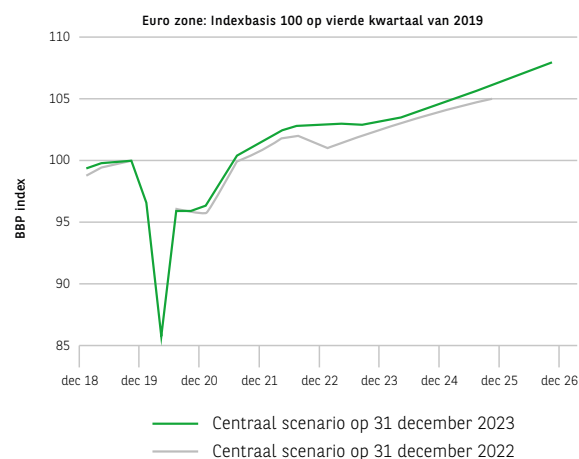
In een context van krappe financiële omstandigheden en nog steeds hoge inflatie vertraagde de mondiale bedrijvigheid in 2023. Het mondiale BBP zal naar verwachting jaarlijks gemiddeld met 2,8% groeien (in vergelijking met 3,3% in 2022), voornamelijk als gevolg van de zwakkere ontwikkeling in de Europese economieën. In de eurozone zal de groei van de bedrijvigheid naar verwachting in 2023 vertragen tot 0,5% (terwijl deze per 30 juni 2023 naar verwachting 0,7% zou bedragen) als gevolg van de veel minder dynamische binnenlandse vraag (zowel in termen van consumptie als investering). De economie van de VS bewees

veerkrachtiger gebleken dan aanvankelijk verwacht en zal naar verwachting in 2023 met 2,3% groeien (terwijl deze op 30 juni 2023 naar verwachting slechts met 0,9% zou groeien). In 2024 zullen de economische omstandigheden naar alle verwachting in de geavanceerde economieën traag zijn met groeicijfers van iets minder dan 1%, in zowel eurozone als de VS.

Terwijl de inflatie in de loop van 2023 in een vrij snel tempo is teruggelopen bleef zij in veel landen aanzienlijk boven de doelstellingen van de centrale banken. Dit klimaat van hoge inflatie heeft de centrale banken ertoe aangezet om de meest uitgesproken monetaire verkapping van de laatste decennia door te voeren.

De belangrijkste centrale banken (Europese Centrale Bank, US Federal Reserve) hebben mogelijk hun verscherpingscyclus van het monetaire beleid voltrokken. Er wordt verwacht dat zij hun monetaire beleid grotendeels ongewijzigd zullen laten. Zowel de korte als lange termijn rentevoeten hebben ongeziene niveaus bereikt sinds de jaren 2000 en er wordt verwacht dat deze niveaus enige tijd worden aangehouden. De krappe financiële omstandigheden zullen aldus wegeen op de bedrijvigheid in 2024.

De onderstaande grafiek toont een vergelijking van de bbp-projecties van de eurozone die in het basisscenario zijn gebruikt voor de berekening van ECL's op 31 december 2022 en 2023.

Macro-economische variabelen, centraal scenario per 31 december 2023

Jaargemiddelde	2023	2024	2025	2026
Bbp-groei				
Eurozone	0,5%	0,8%	1,6%	1,7%
Frankrijk	0,9%	0,8%	1,5%	1,6%
Italië	0,7%	0,8%	1,2%	1,3%
Belgie	1,1%	0,9%	1,5%	1,6%
Verenigde Staten	2,3%	0,7%	2,0%	2,1%
Werkloosheidsgraad				
Eurozone	6,6%	6,8%	6,6%	6,2%
Frankrijk	7,3%	7,6%	7,3%	6,7%
Italië	7,6%	7,7%	7,6%	7,4%
Belgie	5,6%	5,9%	5,8%	5,5%
Verenigde Staten	3,7%	4,4%	4,2%	3,6%
Inflatie				
Eurozone	5,6%	2,8%	2,1%	2,2%
Frankrijk	5,8%	2,6%	2,2%	2,2%
Italië	6,2%	2,9%	2,3%	2,3%
Belgie	2,4%	3,2%	1,6%	2,1%
Verenigde Staten	4,2%	2,6%	2,1%	2,1%
Rendement op 10-jaars staatsobligaties				
Allemagne	2,51%	2,58%	2,50%	2,50%
France	3,06%	3,13%	3,05%	3,05%
Italie	4,33%	4,58%	4,50%	4,50%
Belgique	3,15%	3,22%	3,14%	3,14%
États-Unis	4,04%	4,19%	4,00%	4,00%

Ongunstige en ernstig ongunstige scenario's

De ongunstige en ernstig ongunstige scenario's zijn gebaseerd op de veronderstelling dat bepaalde nadelige risico's materieel zullen zijn, wat resulteert in veel minder favorabele economische paden dan in basis scenario's.

De volgende hoofdrisico's worden geïdentificeerd:

- Geopolitieke risico's en ontwikkeling van de globalisering. Geopolitieke risico's zijn de laatste tijd significant toegenomen, en dragen bij tot de verbrokkeling van de wereldeconomie. Geopolitieke spanningen kunnen wegen op de globale economie door verschillende kanalen, inclusief prijsschokken op grondstoffen, financiële markten, ondernemersvertrouwen, toeleveringsketens, en handel. Dergelijke ontwikkelingen kunnen tegelijkertijd leiden tot hogere inflatieontwikkelingen en zwakkere bedrijvigheid en bemoeilijkt de taak van de centrale banken. Het toenemende gebruik van internationale

sancties vergroot ook de mogelijke omvang van de gevolgen van dergelijke gebeurtenissen.

- Een grotere impact van krappe monetaire omstandigheden. De aanscherping op de markt van het monetaire beleid als antwoord op de hogere inflatie van de laatste kwartalen heeft geleid tot hogere korte en lange termijn rentevoeten dan de voorbije jaren. Dit heeft al gewogen op de activiteit, meer bepaald door zwakkere ontwikkelingen in de meeste rentegevoelige sectoren, meer bepaald in de immobielien sector. Deze negatieve gevolgen kunnen uitbreiden gezien de gebruikelijke vertraging tussen de stijging van de rentevoeten en zijn effect op de economie. In een ongunstiger klimaat zouden krapere financiële omstandigheden, gecombineerd met zwakkere ontwikkelingen in de bedrijvigheid, tot zwakkere trends kunnen leiden (dan aangenomen in het basisscenario) met betrekking tot krediet-, investerings-, woning- en commercieel vastgoedprijzen, en leiden tot hogere wanbetalingspercentages.

- Kwetsbare overheidsfinanciën. Het feit dat de schulden vergeleken met het BBP hoog zijn, vergroot dit de risico's met betrekking tot de overheidsfinanciën in een omgeving van hoge rentetarieven en zwakke groei. Deze gecombineerde ontwikkelingen zouden in sommige landen aanleiding kunnen geven tot marktspanningen (verbreding van de spreads op staatsobligaties) en een invloed kunnen hebben op de bedrijvigheid via verschillende kanalen (hogere rentetarieven, lagere overheidsuitgaven, hogere belastingen).

De ongunstige en ernstige ongunstige scenario's gaan ervan uit dat deze geïdentificeerde latente risico's zich vanaf het eerste kwartaal van 2024 zullen manifesteren.

Hoewel de neerwaartse risico's worden gedeeld door de ongunstige en de ernstig ongunstige scenario's, wordt aangenomen dat de gevolgen aanzienlijk groter zullen zijn in het ernstig ongunstige scenario, als gevolg van zowel meer uitgesproken directe schokken (bijvoorbeeld hogere grondstofprijzen) en de ontwikkeling van een negatieve spiraal tussen belangrijke kernfactoren (bijv. activiteit, staatsschuld, rendementen op obligaties, aandelenkoersen).

Tussen de betreffende landen ligt het BBP niveau in het ongunstige scenario tussen 7,8% en 11,1% lager dan in het basisscenario aan het einde van het schokperiode. In het bijzonder bedraagt deze afwijking gemiddeld 9% in zowel de eurozone als in de Verenigde Staten.

In ernstige scenario's liggen de BBP niveaus tussen 11,6% en 16,2% lager dan in het basisscenario aan het einde van schokperiode. Deze afwijking bedraagt 13,2% in zowel eurozone als in de Verenigde Staten.

Risicokost van de periode

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Nettotoename bijzondere waardeverminderingen	(265)	(311)
Recuperaties op voorheen afgeschreven leningen en vorderingen	25	28
Verliezen op oninbare leningen	(40)	(45)
Totale risicokost van de periode	(280)	(328)

Weging van het scenario en de sensitiviteit van de risico-kost

Op 31 december 2023 bedraagt de weging van het gunstige scenario 34,5%, en 10,5% ongunstige scenario en 5% zeer ongunstige scenario. Op 31 december 2022, bedraagt de weging van het gunstige scenario 34% en 16% ongunstige scenario (het ernstige scenario werd in de eerste helft van 2023 geïntroduceerd).

De gevoeligheid van het bedrag van de verwachte kredietverliezen voor alle financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde via eigen vermogen en krediettoezeggingen wordt beoordeeld door de geschatte verwachte verliezen als gevolg van de weging van de bovenstaande scenario's te vergelijken met het geschatte verwachte verlies als gevolg van elk van de twee alternatieve scenario's gewogen op 100% (en het basisscenario gewogen op 0%):

- een stijging van de ECL met 29%, of 173,62 miljoen euro volgens het ongunstige scenario met een wegingsfactor van 100% (29% op 31 december 2022);
- een daling van de ECL met (15)%, of (90,69) miljoen euro volgens het gunstige scenario met een wegingsfactor van 100% ((9)% op 31 december 2022).

Post-model aanpassingen:

Er werd rekening gehouden met conservatieve aanpassingen wanneer de gebruikte modellen gebaseerd waren op indicatoren die ongebruikelijke niveaus lieten zien in de context van de gezondheids crisis en de steunprogramma's, zoals de stijging van de deposito's en de daling van het aantal achterstallige gebeurtenissen voor particuliere klanten en ondernemers.

Risicokost van de periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	(8)	(4)
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	2	(3)
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	4	15
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	(326)	(316)
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	(325)	(312)
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	(1)	(4)
Overige activa	(3)	(7)
Financierings-en garantieverbintenissen en overige	51	(13)
TOTALE RISICOKOST VAN DE PERIODE	(280)	(328)
Risicokost op leningen en verbintenissen zonder bijzondere waardevermindering	39	(156)
<i>waarvan Stadium 1</i>	24	(115)
<i>waarvan Stadium 2</i>	15	(41)
Risicokost op leningen en verbintenissen met bijzondere waardevermindering - Stadium 3	(319)	(172)

Voorzieningen voor bijzondere waardeverminderingen: kredietrisico

Wijziging in de provisies voor bijzondere waardeverminderingen gedurende de periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Nettotoename bijzondere waardeverminderingen	Aanwending bijzondere waardeverminderingen	Omrekeningsverschillen en overige	31 december 2023
Bijzondere waardeverminderingen op activa					
Vorderingen op centrale banken	15	8	-	(6)	17
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	8	(1)	-	(1)	6
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	19	(4)	-	(1)	14
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	3.067	318	(343)	190	3.232
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	3.060	317	(343)	192	3.226
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	7	1	-	(2)	6
Overige activa	9	2	(1)	1	11
Totaal bijzondere waardeverminderingen op financiële activa	3.118	323	(344)	183	3.280
<i>waarvan Stadium 1</i>	356	(10)	-	29	375
<i>waarvan Stadium 2</i>	477	7	-	14	498
<i>waarvan Stadium 3</i>	2.285	326	(344)	140	2.407
Voorzieningen geboekt als verplichting					
Voorzieningen voor verbintenissen	242	(54)	-	7	195
Overige voorzieningen	29	(4)	-	10	35
Totaal voorzieningen geboekt als verplichtingen	271	(58)	-	17	230
<i>waarvan Stadium 1</i>	66	(17)	-	4	53
<i>waarvan Stadium 2</i>	85	(27)	-	5	63
<i>waarvan Stadium 3</i>	120	(14)	-	8	114
Totaal bijzondere waardeverminderingen	3.389	265	(344)	200	3.510

Wijziging in de bijzondere waardeverminderingen en voorzieningen gedurende de vorige periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2021	Nettotoename bijzondere waarde- verminderingen	Aanwending bijzondere waarde- verminderingen	Omrekenings- verschillen en overige	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Bijzondere waardeverminderingen op activa					
Vorderingen op centrale banken	12	5	-	(2)	15
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	10	2	-	(4)	8
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	32	(15)	-	2	19
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	3.048	307	(258)	(30)	3.067
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	3.044	303	(258)	(29)	3.060
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	4	4	-	(1)	7
Overige activa	10	-	(1)	-	9
Totaal bijzondere waardeverminderingen op financiële activa	3.112	299	(259)	(34)	3.118
<i>waarvan Stadium 1</i>	268	91	-	(3)	356
<i>waarvan Stadium 2</i>	483	24	-	(30)	477
<i>waarvan Stadium 3</i>	2.361	184	(259)	(1)	2.285
Voorzieningen geboekt als verplichtingen					
Voorzieningen voor verbintenissen	230	11	-	1	242
Overige voorzieningen	29	1	-	(1)	29
Totaal voorzieningen geboekt als verplichtingen	259	12	-	-	271
<i>waarvan Stadium 1</i>	44	22	-	-	66
<i>waarvan Stadium 2</i>	66	19	-	-	85
<i>waarvan Stadium 3</i>	149	(29)	-	-	120
Totaal bijzondere waardeverminderingen en voorzieningen	3.371	311	(259)	(34)	3.389

Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs gedurende de periode

In miljoenen euro's	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over 12 maanden (Stadium 1)	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over de resterende looptijd (Stadium 2)	Waarde- vermindering op dubieuze activa (Stadium 3)	Totaal
Op Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	338	462	2.267	3.067
Nettotoename bijzondere waardeverminderingen	(16)	11	323	318
Financiële activa aangekocht of verstrekt tijdens de periode	147	72	1	220
Financiële activa afgeboekt tijdens de periode ⁽¹⁾	(56)	(41)	(155)	(252)
Transfer naar Stadium 2	(50)	304	(45)	209
Transfer naar Stadium 3	(4)	(88)	378	286
Transfer naar Stadium 1	26	(130)	(15)	(119)
Overige nettotoenames zonder transfer van stadium ⁽²⁾	(79)	(106)	159	(26)
Aanwending bijzondere waardeverminderingen	-	-	(343)	(343)
Omrekeningsverschillen en overige items	34	14	143	191
Op 31 december 2023	356	487	2.390	3.233

(1) Inclusief desinvesteringen

(2) Inclusief afschrijvingen

Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs gedurende de vorige periode

In miljoenen euro's	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over 12 maanden (Stadium 1)	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over de resterende looptijd (Stadium 2)	Waardevermindering op dubieuze activa (Stadium 3)	Totaal
Op 31 december 2021	253	455	2.340	3.048
Nettotoename bijzondere waardeverminderingen	86	39	182	307
Financiële activa aangekocht of verstrekt tijdens de periode	114	95	-	209
Financiële activa afgeboekt tijdens de periode ⁽¹⁾	(42)	(63)	(205)	(310)
Transfer naar Stadium 2	(34)	196	(46)	116
Transfer naar Stadium 3	(3)	(24)	238	211
Transfer naar Stadium 1	33	(192)	(6)	(165)
Overige nettotoenames zonder transfer van stadium ⁽²⁾	18	27	201	246
Aanwending bijzondere waardeverminderingen	-	-	(258)	(258)
Omrekeningsverschillen en overige items	(1)	(32)	3	(30)
Op 31 december 2022	338	462	2.267	3.067

(1) Inclusief desinvesteringen

(2) Inclusief afschrijvingen

3.h Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Netto winst op investeringen in geconsolideerde ondernemingen	-	7
Netto winst op materiële en immateriële activa	191	18
Resultaat uit monetaire positie	(253)	31
Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa	(62)	56

Volgens IAS 29 aangaande de toestand van hyperinflatie van de Turkse economie is het bedrag vermeld onder 'Resultaten uit monetaire posities' voornamelijk het resultaat van het effect van de evolutie van de consumentenprijsindex in Turkije op de waardering van niet-monetaire activa en passiva (- 545 miljoen

euro) en op de inkomsten uit interesten uit de aan de inflatie geïndexeerde Turkse staatsobligatieportefeuille (+ 291 miljoen euro, geherclassificeerd uit rentemarge) in 2023 ((respectievelijk -400 miljoen euro, +431 miljoen euro in 2022).

3.i Vennootschapsbelasting

Afstemming van de effectieve winstbelastingen met de theoretische winstbelasting tegen de standaardbelastingsvoet in België	Boekjaar 2023		Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	In miljoenen euro's	Belastingsvoet	In miljoenen euro's	Belastingsvoet
Vennootschapsbelastingen op de winst aan de standaard belastingsvoet⁽¹⁾	(1.178)	25,00 %	(1.074)	25,00 %
Effect van het verschil in belastingsvoet van toepassing op buitenlandse entiteiten	(41)	0,9 %	13	(0,3 %)
Effect van verlaagd tarief op dividenden en verkopen	14	(0,3 %)	17	(0,4 %)
Effect van de hyperinflatie in Turkije	(157)	3,3 %	(137)	3,2 %
Overige effecten	(120)	2,5 %	(30)	0,7 %
Vennootschapsbelastingen	(1.482)	31,40 %	(1.211)	28,20 %
waarvan				
Actuele belastingslast voor het jaar tot 31 december	(864)		(853)	
Uitgestelde belastingslast voor het jaar tot 31 december (toelichting 5.i)	(618)		(358)	

(1) Aangepast voor het aandeel in het resultaat in geassocieerde deelnemingen en bijzondere waardevermindering van goodwill

4 Segmentinformatie

4.a Operationele segmenten

Bankactiviteiten in België

BNP Paribas Fortis biedt in België een breed pakket financiële diensten aan, bestemd voor particulieren, zelfstandigen, professionele klanten en kmo's. De bank levert ook oplossingen op maat aan vermogende personen, ondernemingen en publieke en financiële instellingen. Daarvoor kan zij een beroep doen op de expertise en het internationale netwerk van haar moederbedrijf, BNP Paribas.

Retail Banking is gericht op particulieren en zelfstandigen die worden bediend door een multidisciplinair team; Affluent & Private Banking is gericht op particuliere klanten en zelfstandigen met meer dan 85.000 euro aan activa met begeleiding door een Relationship Manager. BNP Paribas Fortis is sterk aanwezig in de lokale markt, via een netwerk van 308 kantoren en ook met andere distributiekanaalen als geldautomaten en online banking-faciliteiten (waaronder mobiel bankieren). Voor zijn retailbankieren opereert BNP Paribas Fortis onder drie elkaar aanvullende merken: het hoofdmerk BNP Paribas Fortis, plus Fintro en Hello bank!, een 100% digitale mobiele bankdienst. In de verzekeringssector werkt BNP Paribas Fortis nauw samen met AG Insurance, de Belgische marktleider.

Corporate Banking (CB) is gericht op bedrijfsklanten die begeleid worden door een Relationship Manager (Enterprises voor kleine en middelgrote ondernemingen en Corporate Coverage voor grote ondernemingen, openbare instellingen en institutionelen). CB bedient een breed gamma aan klanten, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, Belgische en Europese bedrijven, overheidsinstellingen, financiële instellingen, lokale besturen en institutionele beleggers. CB is met zijn zeer omvangrijk klantenbestand van grote en middelgrote bedrijven, marktleider in die twee categorieën en is ook een sterke uitdager in de overheidssector. CB beschikt over een groot aantal zowel klassieke als gespecialiseerde oplossingen en diensten op maat. Het kan daarvoor een beroep doen op het internationaal netwerk van de BNP Paribas Groep in 64 landen. Daardoor kan CB perfect inspelen op de precieze behoeften van zijn klanten op het vlak van financiering, transaction banking, investeringsbankieren en verzekeringen.

Bankactiviteiten in Luxemburg

BGL BNP Paribas behoort tot de leidende banken op de Luxemburgse financiële markt. Het heeft een belangrijke bijdrage geleverd tot de ontwikkeling van het land als belangrijk internationaal financieel centrum en het is diep geworteld in

het economische, culturele, sportieve en maatschappelijke leven in Luxemburg.

Als partner met een jarenlang engagement voor de nationale economie, biedt BGL BNP Paribas een ruim productenpakket aan, zowel voor particulieren als voor professionele en institutionele klanten. De bank is marktleider voor bedrijven en nummer twee voor residerende particulieren in het Groothertogdom Luxemburg. Zij is ook marktleider in bankverzekeringen, met een gecombineerd aanbod van verzekerings- en bankdiensten.

Bankactiviteiten in Turkije

In Turkije opereert BNP Paribas Fortis via Türk Ekonomi Bankası (TEB) waarin het een participatie van 48,7% heeft. Het aanbod van Retail Banking bestaat uit debet- en kredietkaarten, consumentenkredieten en beleggings- en verzekeringsproducten verkocht via zijn kantorennetwerk en via internet- en telefoonbankieren. Corporate banking-diensten omvatten internationale handelsfinanciering, vermogensbeheer en cashmanagement, kredietdiensten, afdekking van valuta-, rente- en grondstoffenrisico's, alsook factoring en leasing. De bank biedt via haar departementen van commercieel bankieren en kmo-bankieren een waaier van bankdiensten voor kleine en middelgrote ondernemingen aan.

Gespecialiseerde bedrijfsonderdelen

Het operationele segment 'Gespecialiseerde bedrijfsonderdelen' omvat Arval, BNP Paribas Leasing Solutions en Personal Finance.

Arval is een 100%-dochtermaatschappij van BNP Paribas Fortis. Het is gespecialiseerd in operationele leasing van bedrijfsvoertuigen. Arval biedt zijn klanten – professionals, kmo's en grote internationale groepen – specifieke leasingoplossingen om de mobiliteit van hun medewerkers te optimaliseren en de risico's verbonden aan hun wagenpark uit te besteden. Arval verstrekt deskundig advies en kwaliteitsservice – de basis van zijn merkbelofte – in 29 landen.

BNP Paribas Leasing Solutions is een Europese leider in leasing voor grote bedrijven en kmo's. Het is gespecialiseerd in verhuur- en financieringsoplossingen, gaande van leasing van professionele uitrusting tot uitbesteding van het wagenparken.

Personal Finance omvat Alpha Credit, een 100% dochteronderneming van BNP Paribas Fortis en leider op de markt voor consumentenkredieten in België en het Groothertogdom Luxemburg, alsook Creation Consumer Finance en Creation

Financial Services in het Verenigd Koninkrijk. Zij commercialiseren alle types leningen op afbetaling (persoonlijke leningen, autoleningen, motorleningen, keukenleningen...) en betaalkaarten met een permanente geldreserve (revolving).

Overige

Dit segment omvat hoofdzakelijk BNP Paribas Asset Management, AG Insurance, BNP Paribas Bank Polska, Cardif Lux Vie en de buitenlandse bijkantoren van BNP Paribas Fortis.

4.b Informatie per operationeel segment

Opbrengsten en kosten per operationeel segment

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023						Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9					
	Bank-activiteiten in België	Bank-activiteiten in Luxemburg	Bank-activiteiten in Turkije	Gespecialiseerde bedrijfs-onderdelen	Overige	Totaal	Bank-activiteiten in België	Bank-activiteiten in Luxemburg	Bank-activiteiten in Turkije	Gespecialiseerde bedrijfs-onderdelen	Overige	Totaal
Opbrengsten	4.456	878	981	4.236	-	10.551	4.337	697	910	3.692	4	9.640
Algemene bedrijfskosten	(2.920)	(435)	(511)	(1.627)	(3)	(5.496)	(2.798)	(396)	(433)	(1.436)	(4)	(5.067)
Risicokost	(10)	(9)	4	(265)	-	(280)	(95)	20	(71)	(176)	(6)	(328)
Bedrijfsresultaat	1.526	434	474	2.344	(3)	4.775	1.444	321	406	2.080	(6)	4.245
Niet operationele elementen	4	182	(232)	(9)	304	249	264	3	(18)	73	242	564
Resultaat voor belastingen	1.530	616	242	2.335	301	5.024	1.708	324	388	2.153	236	4.809

Activa en verplichtingen per operationeel segment

In miljoenen euro's	31 december 2023						31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9					
	Bank-activiteiten in België	Bank-activiteiten in Luxemburg	Bank-activiteiten in Turkije	Gespecialiseerde bedrijfs-onderdelen	Overige	Totaal	Bank-activiteiten in België	Bank-activiteiten in Luxemburg	Bank-activiteiten in Turkije	Gespecialiseerde bedrijfs-onderdelen	Overige	Totaal
Activa	236.267	32.759	13.948	88.151	2.755	373.880	226.806	31.222	14.960	74.755	2.522	350.265
waarvan deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	738	97	5	53	1.738	2.631	731	96	5	98	1.550	2.480
Verplichtingen	221.029	26.310	12.670	81.694	998	342.701	210.796	25.156	13.549	68.840	956	319.297

In het operationeel segment 'Gespecialiseerde bedrijfs-onderdelen' is 50% van de activa op 31 december 2023 gekoppeld aan de leaseactiviteit van voertuigen (operationele lease), terwijl 34%

is gekoppeld aan de financiële lease van professionele uitrusting (tegenover respectievelijk 49% en 40% op 31 december 2022).

4.c Land-per-landrapportering

De land-per-landrapportering is opgesteld om te voldoen aan de vereisten van artikel 89 van de Richtlijn inzake kapitaalvereisten (CRD IV) uitgevaardigd door de Europese Unie. De informatie is voorgesteld op dezelfde basis als de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis voor de periode die eindigt op 31 december

2023 en die opgemaakt is volgens de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (IFRS) die aanvaard werden door de Europese Unie. De landinformatie wordt bepaald door het land van oprichting of vestiging van de bijkantoren en dochterondernemingen.

In miljoenen euro's, Boekjaar 2023(*)	Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Vennoot- schaps- belasting	VTEs (**) op 31 december 2023	Aard van activiteiten
België	4.735	1.651	(294)	(169)	(463)	11.983	
<i>waarvan: BNP Paribas Fortis NV/SA (Inclusief Bass & Esmée Master Issuer NV)</i>	3.929	1.246	(195)	(171)	(366)	10.352	<i>Krediet- instellingen</i>
Turkije	1.037	287	(184)	(101)	(285)	9.034	
<i>waarvan: Türk Ekonomi Bankası AS</i>	777	177	(155)	(62)	(217)	8.274	<i>Krediet- instellingen</i>
Luxemburg	901	627	(81)	(64)	(144)	2.058	
<i>waarvan: BGL BNP Paribas</i>	869	612	(95)	(47)	(142)	1.967	<i>Krediet- instellingen</i>
Frankrijk	938	390	(22)	(86)	(108)	3.545	
<i>waarvan: Arval Service Lease</i>	407	144	3	(49)	(46)	2.002	<i>Leasing</i>
Duitsland	322	191	(50)	(23)	(72)	512	
Polen	91	52	(14)	(2)	(16)	582	
Verenigd Koninkrijk	670	329	(44)	(39)	(82)	1.536	
Spanje	457	334	(36)	(47)	(83)	894	
Nederland	185	87	(16)	(7)	(23)	619	
Italië	651	423	(84)	(54)	(138)	1.171	
Overige	564	342	(39)	(26)	(68)	2.388	
Totaal	10.551	4.713	(864)	(618)	(1.482)	34.322	

(*) De financiële data komen overeen met de bijdrage tot het geconsolideerd resultaat van volledig geconsolideerde entiteiten onder exclusieve controle.

(**) Voltijdse equivalenten (VTE) op 31 december 2023 van volledig geconsolideerde entiteiten onder exclusieve controle.

5 Toelichting op de balans op 31 december 2023

5.a Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening omvatten voor handelsdoeleinden bestemde transacties

- derivaten inbegrepen -, van bepaalde verplichtingen die door de bank op het tijdstip van uitgifte worden aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening en niet voor handelsdoeleinden bestemde instrumenten waarvan de kenmerken de boekhoudkundige verwerking tegen geamortiseerde kostprijs of reële waarde via het eigen vermogen verhinderen.

	31 december 2023				31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9			
	Portefeuille aangehouden voor handels- doeleinden	Portefeuille aangewezen tegen reële waarde met waarde- veranderingen in de resultaten- rekening	Andere financiële instrumenten tegen reële waarde met waardever- anderingen in de resultaten- rekening	Totaal	Portefeuille aangehouden voor handels- doeleinden	Portefeuille aangewezen tegen reële waarde met waarde- veranderingen in de resultaten- rekening	Andere financiële instrumenten tegen reële waarde met waardever- anderingen in de resultaten- rekening	Totaal
<i>In miljoenen euro's</i>								
Effectenportefeuille	535	-	1.069	1.604	388	-	988	1.376
Leningen en terugkoopovereenkomsten	1.597	-	77	1.674	2.502	-	56	2.558
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	2.132	-	1.146	3.278	2.890	-	1.044	3.934
Effectenportefeuille	697	-	-	697	603	-	-	603
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	11.654	134	-	11.788	7.415	147	-	7.562
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 5.h)	-	2.721	-	2.721	-	2.388	-	2.388
<i>Achternestelde schulden</i>	-	735	-	735	-	675	-	675
<i>Niet achtergestelde schulden</i>	-	1.986	-	1.986	-	1.713	-	1.713
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	12.351	2.855	-	15.206	8.018	2.535	-	10.553

Details van deze activa en verplichtingen kunnen worden teruggevonden in toelichting 5.d.

Financiële verplichtingen aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële verplichtingen aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening bestaan voornamelijk uit uitgegeven schuldpapier dat gecreëerd en gestructureerd wordt ten behoeve van klanten, en waar de

risicoblootstelling samen met de afdekkingsstrategie beheerd wordt. Dit uitgegeven schuldpapier bevat belangrijke ingebouwde derivaten waarvan de waardeveranderingen gecompenseerd kunnen worden door waardeveranderingen van economische afdekkingsderivaten.

De aflossingswaarde van het uitgegeven schuldpapier tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening op 31 december 2023 bedroeg 3.067 miljoen euro (2.900 miljoen euro op 31 december 2022).

Andere financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening

Andere financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn financiële activa die niet voor handelsdoeleinden bestemd zijn:

- Schuldinstrumenten die niet aan de door IFRS 9 omschreven voorwaarden voldoen om als financiële instrumenten 'tegen reële waarde via het eigen vermogen' of 'tegen geamortiseerde kostprijs' geboekt te worden:
  - hun businessmodel dient niet om 'contractuele kasstromen te innen', noch 'contractuele kasstromen te innen en de instrumenten te verkopen'; en/of
  - hun kasstromen bestaan niet uitsluitend uit aflossingen van de hoofdsom en de rente op het openstaand hoofdbedrag;

- Eigenvermogensinstrumenten die door de bank niet aangeduid werden om 'tegen reële waarde via het eigen vermogen' opgenomen te worden.

Afgeleide financiële instrumenten

De meerderheid van voor handelsdoeleinden bestemde derivaten hebben betrekking op voor handelsdoeleinden geïnitieerde transacties. Ze kunnen voortvloeien uit 'market-making'- of arbitrage-activiteiten. BNP Paribas Fortis handelt actief in derivaten. Deze transacties omvatten handel in zowel 'gewone' instrumenten (zoals renteswaps) alsook in gestructureerde transacties met complexe risicoprofielen aangepast aan de behoeften van de klanten. De nettopositie is in alle gevallen onderworpen aan limieten.

Sommige afgeleide instrumenten worden ook gebruikt voor het afdekken van financiële activa of financiële verplichtingen waarvoor de bank geen afdekkingsrelatie heeft vastgelegd, of die niet in aanmerking komen om als afdekking geboekt te worden volgens IFRS.

In miljoenen euro's	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	Positieve marktwaarde	Negatieve marktwaarde	Positieve marktwaarde	Negatieve marktwaarde
Rentederivaten	4.552	4.762	5.718	5.783
Wisselkoersderivaten	1.176	1.310	2.172	2.102
Kredietderivaten	-	23	-	-
Aandelenderivaten	413	46	491	82
Overige derivaten	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten	6.141	6.141	8.381	7.967

Volgende tabel toont het totale notionele bedrag aan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden. De notionele bedragen van de afgeleide instrumenten zijn louter een indicatie van het volume

aan activiteiten van BNP Paribas Fortis op de derivatenmarkten en reflecteren niet de marktrisico's die verbonden zijn aan deze instrumenten.

In miljoenen euro's	31 december 2023				31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9			
	Beursverhandelde	Over-the-counter, verrekend door de centrale clearing huizen	Over-the-counter	Totaal	Beursverhandelde	Over-the-counter, verrekend door de centrale clearing huizen	Over-the-counter	Totaal
Rentederivaten	49.214	55.294	195.269	299.777	35.546	57.541	221.567	314.654
Wisselkoersderivaten	-	-	102.795	102.795	207	-	109.637	109.844
Kredietderivaten	-	-	250	250	-	-	9	9
Aandelenderivaten	69	-	763	832	186	-	1.196	1.382
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten	49.283	55.294	299.077	403.654	35.939	57.541	332.409	425.889

5.b Financiële afdekkingsderivaten

In de volgende tabel worden de notionele bedragen en de reële waarden van financiële derivaten ter reële waarde-afdekking weergegeven.

In miljoenen euro's	31 december 2023			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Notioneel bedrag	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Notioneel bedrag	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde
Reële waarde-afdekking	205.835	5.198	8.070	193.607	6.324	9.438
Rentederivaten	205.589	5.194	8.049	193.321	6.317	9.424
Wisselkoersderivaten	246	4	21	286	7	14
Financiële derivaten aangehouden ter afdekking van de toekomstige kasstromen van niet-afgeleide financiële instrumenten	22.282	220	201	15.369	175	254
Rentederivaten	5.004	44	96	2.639	47	123
Wisselkoersderivaten	17.278	176	105	12.730	128	131
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	-	-	-	-	-	-
Wisselkoersderivaten	-	-	-	-	-	-
Financiële afdekkingsderivaten	228.117	5.418	8.271	208.976	6.499	9.692

De strategie voor het beheer van het interestrisico en wisselkoersrisico wordt beschreven in hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten' van het jaarverslag.

De volgende tabel geeft het detail weer van de geïdentificeerde reële waarde-afdekkingsrelaties en van portefeuilles van financiële instrumenten waarvan de afdekking nog steeds geldt op 31 december 2023:

31 december 2023 In miljoenen euro's	Afdekkingsinstrumenten				Afgedekte instrumenten			
	Notionele bedragen	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Geaccumuleerd bedrag van de wijzigingen in waarde van de afdekkingsinstrumenten gebruikt voor de berekening van de ineffectiviteit van de afdekking	Netto boekwaarde - actief	Geaccumuleerd bedrag van de wijzigingen in waarde van de afgedekte instrumenten - actief	Netto boekwaarde - passief	Geaccumuleerd bedrag van de wijzigingen in waarde van de afgedekte instrumenten - passief
Afdekking van herkende instrumenten	33.755	579	1.291	(758)	15.787	651	17.925	(65)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan:	33.509	575	1.270	(756)	15.747	653	17.715	(61)
<i>Leningen en vorderingen</i>	1.886	19	152	(128)	1.876	129	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	13.904	498	1.001	(568)	13.871	524	-	-
<i>Deposito's</i>	11.695	4	8	(3)	-	-	11.892	(3)
<i>Uitgegeven schulden</i>	6.024	54	109	(57)	-	-	5.823	(58)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het wisselkoersrisico verbonden aan:	246	4	21	(2)	40	(2)	210	(4)
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	38	2	20	2	40	(2)	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Uitgegeven schulden</i>	208	2	1	(4)	-	-	210	(4)
Rente-afdekking van portefeuilles	172.080	4.619	6.779	(1.862)	29.273	(1.943)	38.864	(3.807)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan ⁽¹⁾	172.080	4.619	6.779	(1.862)	29.273	(1.943)	38.864	(3.807)
<i>Leningen en vorderingen</i>	48.427	2.450	318	1.939	29.273	(1.943)	-	-
<i>Deposito's</i>	123.653	2.169	6.461	(3.801)	-	-	38.864	(3.807)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het valutarisico verbonden aan:	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale reële waarde-afdekking	205.835	5.198	8.070	(2.620)	45.060	(1.292)	56.789	(3.872)

(1) In deze rubriek zijn inbegrepen de notionele afdekkingsbedragen van derivaten en swaps die de rentepositie omkeren, en aldus de afdekkingsrelatie verminderen, wanneer het afgedekte item nog steeds bestaat, voor respectievelijk 9.080 miljoen euro voor de afdekking van leningen en vorderingen en 78.864 miljoen euro voor de afdekking van deposito's. Bovendien bevat dit gedeelte 15.950 miljoen euros forwards swaps die per 31 December 2023 nog geen leningen, vorderingen of deposito's afdekken. Beide impactten moeten van het totale notionele bedrag aan afdekkingsinstrumenten worden afgetrokken om het reële afgedekte gedeelte van de leningen, vorderingen en deposito's te kennen.

De volgende tabel geeft het detail weer van de geïdentificeerde reële waarde-afdekkingsrelaties en van portefeuilles van financiële instrumenten waarvan de afdekking nog steeds geldt op 31 december 2022:

31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9 In miljoenen euros	Afdekkingsinstrumenten				Afgedekte instrumenten			
	Notionele bedragen	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Geaccumuleerd bedrag van de wijzigingen in waarde van de afdekkingsinstrumenten gebruikt voor de berekening van de ineffectiviteit van de afdekking	Netto boek-waarde - actief	Geaccumuleerd bedrag van de wijzigingen in waarde van de afgedekte instrumenten - actief	Netto boek-waarde - passief	Geaccumuleerd bedrag van de wijzigingen in waarde van de afgedekte instrumenten - passief
Afdekking van herkende instrumenten	11.639	682	839	(79)	8.458	(149)	3.062	(174)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan:	11.353	675	825	(76)	8.417	(145)	2.812	(167)
<i>Leningen en vorderingen</i>	810	24	155	(121)	792	121	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	7.565	645	501	212	7.625	(266)	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Uitgegeven schulden</i>	2.978	6	169	(167)	-	-	2.812	(167)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het wisselkoersrisico verbonden aan:	286	7	14	(3)	41	(4)	250	(7)
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	39	4	2	4	41	(4)	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Uitgegeven schulden</i>	247	3	12	(7)	-	-	250	(7)
Rente-afdekking van portefeuilles	181.968	5.642	8.599	(2.921)	20.387	(2.301)	52.371	(5.226)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan⁽¹⁾	181.968	5.642	8.599	(2.921)	20.387	(2.301)	52.371	(5.226)
<i>Leningen en vorderingen</i>	83.963	2.986	795	2.300	20.387	(2.301)	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	98.005	2.656	7.804	(5.221)	-	-	52.371	(5.226)
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het valutarisico verbonden aan:	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale reële waarde-afdekking	193.607	6.324	9.438	(3.000)	28.845	(2.450)	55.433	(5.400)

(1) In deze rubriek zijn inbegrepen de notionele afdekkingsbedragen van derivaten en swaps die de rentepositie omkeren, en aldus de afdekkingsrelatie verminderen, wanneer het afgedekte item nog steeds bestaat, voor respectievelijk 44.260 miljoen euro voor de afdekking van leningen en vorderingen en 43.460 miljoen euro voor de afdekking van deposito's.

Een actief, een verplichting of een geheel van activa en verplichtingen kunnen afgedekt worden over verschillende periodes met verschillende financiële derivaten. Daarnaast worden sommige afdekkingen gerealiseerd door een combinatie van twee derivaten (bijvoorbeeld om de variabele intrestindex van het eerste instrument te wisselen van Euribor naar Eonia). In dat geval worden de notionele bedragen opgeteld en is het totaal groter dan het afgedekte bedrag. De eerste situatie doet zich meer in

het bijzonder voor bij portefeuilles die afgedekt worden voor het renterisico, terwijl de tweede situatie zich voornamelijk voordoet bij de afdekking van uitgegeven schuldbewijzen.

Wat de onderbroken reële waarde-afdekkingen betreft waarbij het derivatencontract werd beëindigd, bedraagt het gecumuleerde bedrag van de reële waarde-aanpassing van de afgedekte items dat moet afgeschreven worden over de resterende looptijd van

de afgedekte items op 31 december 2023 1.139 miljoen euro voor de activa en (88) miljoen euro voor de verplichtingen. Op 31 december 2022 waren deze bedragen 1.395 miljoen euro voor de activa en 10 miljoen euro voor de verplichtingen.

Wat de afdekking van geïdentificeerde instrumenten betreft, bedraagt het gecumuleerde bedrag van de reële waarde-aanpassing dat moet afgeschreven worden over de resterende looptijd van de afgedekte items 105 miljoen euro voor de activa op 31 december 2023. Op 31 december 2022 was dit bedrag 111 miljoen euro voor de activa.

De verandering op het actief is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een wijziging van de afdekkingsstrategie die geleid heeft tot de vervanging van de afdekkingsinstrumenten van de portefeuilles

van leningen en vorderingen om de frequentie van de herziening van de variabele referentierente van de swaps te wijzigen waarbij het notioneel bedrag van zowel de beëindigde swaps als van de nieuwe afdekkingsswaps identiek zijn. De vervaldagen van de overeenstemmende gedekte bestanddelen lopen tot 2040.

Het notionele bedrag van kasstroomafdekkingsderivaten bedraagt 22.282 miljoen euro op 31 december 2023. Wijzigingen in activa en verplichtingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden erkend bedragen (50) miljoen euro. Op 31 december 2022 bedroeg het notionele bedrag van de kasstroomafdekkingsderivaten 15.369 miljoen euro en de wijzigingen in activa en verplichtingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden erkend bedroegen (35) miljoen euro.

De hiernavolgende tabellen tonen de uitsplitsing van de notionele bedragen van afdekkingsinstrumenten volgens vervaldatum op 31 december 2023 en op 31 december 2022:

31 december 2023 In miljoenen euro's	Vervaldatum		
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Financiële derivaten aangehouden ter reële waarde-afdekking van niet-afgeleide financiële instrumenten	56.856	91.486	57.493
Rentederivaten	56.809	91.287	57.493
Wisselkoersderivaten	47	199	-
Financiële derivaten aangehouden ter kasstroomafdekking	16.970	4.762	550
Rentederivaten	1.833	2.621	550
Wisselkoersderivaten	15.137	2.141	-
Overige derivaten	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	-	-	-
Wisselkoersderivaten	-	-	-

31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9 In miljoenen euro's	Vervaldatum		
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Financiële derivaten aangehouden ter reële waarde-afdekking van niet-afgeleide financiële instrumenten	56.237	77.456	59.914
Rentederivaten	56.194	77.213	59.914
Wisselkoersderivaten	43	243	-
Financiële derivaten aangehouden ter kasstroomafdekking	11.024	3.645	700
Rentederivaten	170	1.769	700
Wisselkoersderivaten	10.854	1.876	-
Overige derivaten	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	-	-	-
Wisselkoersderivaten	-	-	-

5.c Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	Reële waarde	waarvan waardeveranderingen opgenomen in het eigen vermogen	Reële waarde	waarvan waardeveranderingen opgenomen in het eigen vermogen
Schuldbewijzen	10.651	(120)	5.739	(70)
Overheden	2.716	(50)	1.029	(3)
Andere overheidsinstellingen	4.245	(24)	2.390	(20)
Kredietinstellingen	3.020	(22)	1.653	(18)
Andere	670	(24)	667	(29)
Effecten met een aandelenkarakter	151	108	138	91
Totaal financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	10.802	(12)	5.877	21

De optie om eigenvermogensinstrumenten te erkennen tegen reële waarde met waardeveranderingen via het eigen vermogen werd weerhouden, meer bepaald voor aandelen die omwille van strategische partnerships worden aangehouden en voor aandelen die de bank moet aanhouden om bepaalde activiteiten uit te kunnen voeren.

In de loop van 2023, heeft de bank geen dergelijke investeringen verkocht en werden er geen niet-gerealiseerde opbrengsten of kosten naar ingehouden winsten overgeboekt.

5.d Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten

Waarderingsproces

BNP Paribas Fortis houdt vast aan het fundamenteel principe dat het een unieke geïntegreerde productieketting moet hebben voor het produceren en het controleren van de waarderings van financiële instrumenten die gebruikt worden voor het dagelijks risicobeheer en de financiële rapportering. Al deze processen zijn gebaseerd op een gemeenschappelijke economische waardering die een essentieel onderdeel is van de bedrijfsbeslissingen en van de risicobeheerstrategieën.

De economische waarde is samengesteld uit een marktgemiddelde en bijkomende waardeaanpassingen.

Het marktgemiddelde wordt afgeleid van externe gegevens of waarderingstechnieken die het gebruik van observeerbare en op de markt gebaseerde gegevens maximaliseren. Het marktgemiddelde is een theoretische additieve waarde waarbij geen rekening wordt gehouden met i) de richting van de transactie of de impact op de bestaande risico's in de portefeuille, ii) de aard van de tegenpartijen, en iii) de aversie van een marktspeler voor

bepaalde risico's eigen aan het instrument, de markt waarin het wordt verhandeld, of de risicobeheerstrategie.

De waardeaanpassingen houden rekening met onzekerheden van de waardering en met markt- en kredietrisicopremies om de kosten te weerspiegelen die zouden kunnen ontstaan bij een uitstap in de voornaamste markt.

De reële waarde is meestal gelijk aan de economische waarde, onderworpen aan beperkte bijkomende aanpassingen zoals eigen kredietrisico-aanpassingen, die specifiek vereist worden door de IFRS-standaarden.

De belangrijkste bijkomende waardeaanpassingen worden in de sectie hieronder beschreven.

Waardeaanpassingen

Waardeaanpassingen toegepast door BNP Paribas Fortis voor het bepalen van de reële waarde zijn de volgende:

'Bied/laat'-aanpassingen: de 'bied/laat'-prijsvork weerspiegelt de bijkomende uitstapkost van de prijszetter en op een symmetrische manier de door dealers beoogde vergoeding voor het dragen van het risico om de positie aan te houden of te beëindigen door de prijs van een andere dealer te aanvaarden.

BNP Paribas Fortis veronderstelt dat de beste schatting van een uitstapprijs de bied- of laatprijs is, tenzij er een bewijs bestaat dat een ander punt in de 'bied/laat'-vork een representatievere uitstapprijs zou opleveren.

Aanpassingen omwille van onzekerheden met betrekking tot de inputgegevens: er bestaat een onzekerheid over de uitstapprijs wanneer de prijsobservatie of gegevensinput, vereist door de waarderingstechnieken, moeilijk of onregelmatig is. Er zijn verschillende manieren om de graad van onzekerheid in de uitstapprijs te bepalen, zoals het meten van de spreiding van de beschikbare prijsaanduidingen of het schatten van de mogelijke grenzen van de input bij een waarderingstechniek.

Aanpassingen omwille van onzekerheden met betrekking tot het model: deze zijn verbonden aan situaties waar er een waarderingsonzekerheid is omwille van de gebruikte waarderingstechniek ook al zijn er observeerbare data beschikbaar. Deze situatie ontstaat wanneer de risico's eigen aan de instrumenten verschillend zijn van deze beschikbaar in de observeerbare gegevens, waardoor de waarderingstechniek veronderstellingen omvat die niet gemakkelijk onderbouwd kunnen worden.

Kredietwaardeaanpassingen (CVA): de kredietwaardeaanpassing wordt toegepast op waarderingen en marktnoteringen waarin de kredietwaardigheid van de tegenpartij niet weerspiegeld wordt. Het heeft als doel rekening te houden met de mogelijkheid dat de tegenpartij in gebreke kan blijven en dat BNP Paribas Fortis niet de volledige reële waarde van de transacties zal ontvangen.

Bij het bepalen van de kost van het uitstappen of het overdragen van tegenpartijrisico, wordt de 'inter-dealer'-markt beschouwd als de relevante markt. De bepaling van de CVA blijft echter een beoordeling omwille van i) de mogelijke afwezigheid of het gebrek aan prijsvorming op de 'inter-dealer'-markt, ii) de invloed van de regelgeving inzake tegenpartijrisico op het prijsvormingsgedrag van de markspelers en iii) de afwezigheid van een dominant bedrijfsmodel voor het beheer van het tegenpartijrisico.

Het CVA-model is gebaseerd op dezelfde blootstellingen als deze die gebruikt worden voor regelgevende doeleinden. Het model probeert om de kost van een optimale risicobeheerstrategie in te schatten op basis van i) de impliciete stimulansen en beperkingen die eigen zijn aan de geldende regelgevingen en hun evolutie, ii) de marktinschatting van de kans op wanbetaling en iii) de standaardparameters die gebruikt worden voor regelgevende doeleinden.

Expliciete financieringskost (FVA - Funding Valuation Adjustment): Wanneer waarderingstechnieken gebruikt worden om de marktwaarde te berekenen, dragen hypothesen rond de financiering van de toekomstige kasstromen bij tot de schatting van het marktgemiddelde, vooral door het gebruik van aangepaste actualisatievoeten. Deze hypothesen weerspiegelen de inschatting van de bank wat een marktparticipant zou weerhouden als effectieve financieringsvoorwaarden van het instrument. Ze houden desgevallend rekening met het bestaan van en met de contractvoorwaarden van waarborgen. In het bijzondere geval van niet- of onvoldoende gewaarborgde derivaten bevatten ze een specifieke aanpassing tegenover de interbankenrentevoet.

Waardeaanpassingen voor eigen kredietrisico op schulden (OCA - Own-credit valuation adjustments) en op derivaten (DVA - Debit valuation adjustment): OCA en DVA-aanpassingen weerspiegelen de impact van de kredietwaardigheid van BNP Paribas Fortis, respectievelijk met betrekking tot de waarde van schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en derivaten. Beide aanpassingen zijn gebaseerd op de verwachte toekomstige verplichtingsprofielen van dergelijke instrumenten. De eigen kredietwaardigheid wordt afgeleid van de marktobservatie van uitgegeven relevante schuldbewijzen. De DVA-aanpassing wordt bepaald na rekening te houden met de Funding Valuation Adjustment (FVA).

Gevolg daarvan is dat de boekwaarde van de uitgegeven schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening is gestegen met (1) miljoen euro, per 31 december 2023, in vergelijking met een stijging van (6) miljoen euro per 31 december 2022, dus een wijziging van 5 miljoen euro direct opgenomen in het eigen vermogen dat niet geherclassificeerd zal worden naar verlies en winst.

Klassen van instrumenten en classificatie binnen de reële waarde-hiërarchie voor activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde

Zoals uitgelegd in de samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving (zie toelichting 1.g.9), worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde opgedeeld in een reële waarde-hiërarchie die bestaat uit 3 niveaus.

Voor derivaten worden de reële waarden opgesplitst per dominante risicofactor, met name rentevoet, wisselkoers, krediet en aandelen. Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden zijn hoofdzakelijk rentederivaten.

In miljoenen euro's	31 december 2023											
	Handelsportefeuille				Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden				Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Effectenportefeuille	499	37	-	536	159	51	858	1.068	10.298	446	58	10.802
Staatsobligaties	383	-	-	383	-	-	-	-	2.612	34	48	2.694
Schuldbewijzen gedekt door activa	-	-	-	-	-	51	-	51	-	325	-	325
Andere obligaties	39	37	-	76	-	(5)	140	135	7.545	87	-	7.632
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	77	-	-	77	159	5	718	882	141	-	10	151
Leningen en terugkoopovereenkomsten	-	1.499	97	1.596	-	5	73	78	-	-	-	-
Leningen	-	-	-	-	-	5	73	78	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	1.499	97	1.596	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen	499	1.536	97	2.132	159	56	931	1.146	10.298	446	58	10.802
Effectenportefeuille	697	-	-	697	-	-	-	-	-	-	-	-
Staatsobligaties	626	-	-	626	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere obligaties	71	-	-	71	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	-	11.654	-	11.654	-	134	-	134	-	-	-	-
Deposito's	-	13	-	13	-	134	-	134	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	11.641	-	11.641	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 5.h)	-	-	-	-	-	2.114	607	2.721	-	-	-	-
Achtergestelde schulden (toelichting 5.h)	-	-	-	-	-	735	-	735	-	-	-	-
Niet achtergestelde schulden (toelichting 5.h)	-	-	-	-	-	1.379	607	1.986	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen	697	11.654	-	12.351	-	2.248	607	2.855	-	-	-	-

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9											
	Handelsportefeuille				Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden				Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Effectenportefeuille	358	30	-	388	166	99	723	988	5.307	560	10	5.877
Staatsobligaties	102	-	-	102	-	-	-	-	980	11	-	991
Schuldbewijzen gedekt door activa	-	-	-	-	-	71	-	71	-	394	-	394
Andere obligaties	150	30	-	180	-	24	140	164	4.199	155	-	4.354
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	106	-	-	106	166	4	583	753	128	-	10	138
Leningen en terugkoopovereenkomsten	-	2.403	99	2.502	-	5	51	56	-	-	-	-
Leningen	-	-	-	-	-	5	51	56	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	2.403	99	2.502	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen	358	2.433	99	2.890	166	104	774	1.044	5.307	560	10	5.877
Effectenportefeuille	603	-	-	603	-	-	-	-	-	-	-	-
Staatsobligaties	603	-	-	603	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere obligaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	-	7.415	-	7.415	-	147	-	147	-	-	-	-
Deposito's	-	13	-	13	-	147	-	147	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	7.402	-	7.402	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 5.h)	-	-	-	-	-	1.711	677	2.388	-	-	-	-
Achtergestelde schulden (toelichting 5.h)	-	-	-	-	-	675	-	675	-	-	-	-
Niet achtergestelde schulden (toelichting 5.h)	-	-	-	-	-	1.036	677	1.713	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen	603	7.415	-	8.018	-	1.858	677	2.535	-	-	-	-

In miljoenen euro's	31 december 2023							
	Positieve marktwaarde				Negatieve marktwaarde			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Rentederivaten	379	4.014	159	4.552	438	4.200	124	4.762
Wisselkoersderivaten	-	1.176	-	1.176	-	1.303	7	1.310
Kredietderivaten	-	-	-	-	-	23	-	23
Aandelenderivaten	-	413	-	413	-	46	-	46
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten (exclusief afdekkingsderivaten)	379	5.603	159	6.141	438	5.572	131	6.141
Afgeleide financiële instrumenten, afdekkingsderivaten	-	5.418	-	5.418	-	8.271	-	8.271

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9							
	Positieve marktwaarde				Negatieve marktwaarde			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Rentederivaten	1	5.556	161	5.718	162	5.512	109	5.783
Wisselkoersderivaten	-	2.171	1	2.172	-	2.094	8	2.102
Kredietderivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelenderivaten	-	491	-	491	-	82	-	82
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten (exclusief afdekkingsderivaten)	1	8.218	162	8.381	162	7.688	117	7.967
Afgeleide financiële instrumenten, afdekkingsderivaten	-	6.499	-	6.499	-	9.692	-	9.692

Transfers tussen niveaus kunnen plaatsvinden wanneer een instrument voldoet aan de gedefinieerde criteria die in het algemeen afhankelijk zijn van de markt en van het product. De belangrijkste factoren die van invloed zijn op transfers zijn wijzigingen van de observatiecapaciteit, het tijdsverloop en gebeurtenissen tijdens de levensduur van de transactie. De timing voor de erkenning van een transfer werd vastgelegd op het begin van de rapporteringsperiode.

Tijdens 2023 vonden er geen significante overdrachten tussen Niveau 1 en Niveau 2 plaats.

Beschrijving van de instrumenten op elk niveau van de hiërarchie

De volgende sectie geeft een beschrijving van de instrumenten op elk niveau van de hiërarchie. Het beschrijft in het bijzonder de instrumenten geclassificeerd als Niveau 3 en de hieraan geassocieerde waarderingmethoden.

Voor de belangrijkste instrumenten in de handelsportefeuille en voor derivaten geclassificeerd als Niveau 3 wordt aanvullende kwantitatieve informatie voorzien over de gebruikte input om de reële waarde te bepalen.

Niveau 1

Dit niveau omvat alle derivaten en effecten die beursgenoteerd zijn of continu genoteerd worden op actieve markten.

Niveau 1 omvat met name aandelen en liquide obligaties, ongedekte verkopen van deze instrumenten, derivaten die verhandeld worden op georganiseerde markten (futures, opties, etc.). Het omvat ook aandelen in fondsen en ICBE's, waarvan de netto boekwaarde op een dagelijkse basis berekend wordt, evenals schulden vertegenwoordigd door aandelen van geconsolideerde fondsen aangehouden door derde partijen.

Niveau 2

De effecten geclassificeerd in Niveau 2 wordt samengesteld uit effecten die minder liquide zijn dan deze die tot Niveau 1 behoren.

Het gaat voornamelijk om staatsobligaties, obligaties uitgegeven door bedrijven, effecten gedekt door hypotheek (Mortgage Backed Securities – MBS), aandelen in fondsen en kortlopende effecten zoals depositocertificaten. Ze worden geclassificeerd in Niveau 2 in het bijzonder wanneer externe prijzen voor hetzelfde effect op een regelmatige basis geobserveerd kunnen worden bij een redelijk aantal markthandelaren actief in het effect, hoewel deze prijzen daarom niet een direct verhandelbare prijs vertegenwoordigen. Deze prijzen worden betrokken van consensusprijsvormingsdiensten met een redelijk aantal deelnemers, die actieve markspelers zijn, alsook indicatieve prijzen van actieve makelaars en/of dealers. Andere prijsbronnen zoals de primaire uitgiftemarkt kunnen ook gebruikt worden.

Terugkoopovereenkomsten worden hoofdzakelijk als Niveau 2 geclassificeerd. De classificatie is voornamelijk gebaseerd op de observeerbaarheid en liquiditeit van de repo-markt afhankelijk van het onderpand en de looptijd van de terugkooptransactie.

Uitgegeven obligaties gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn onder hetzelfde niveau geclassificeerd als deze waaronder het ingebouwde derivaat individueel genomen zou vallen. De uitgiftespread wordt beschouwd als een observeerbare input.

De **derivaten** in Niveau 2 bestaan voornamelijk uit de volgende instrumenten:

- Vanilla-instrumenten zoals renteswaps, caps, floors en swaptions, credit default swaps, aandelen/wisselkoers/goederen-termijncontracten en -opties;
- Gestructureerde derivaten, waarvan de onzekerheid van het waarderingsmodel niet significant is, zoals exotische wisselkoers-derivaten, 'mono- and multi-underlying equity/funds'-derivaten, 'single curve exotic interest rate'-derivaten' en derivaten op gestructureerde rentevoeten.

De hierboven genoemde derivaten worden geclassificeerd in Niveau 2 wanneer één van de volgende elementen aangetoond en gedocumenteerd worden:

- De reële waarde wordt hoofdzakelijk afgeleid van prijzen en noteringen van andere instrumenten geclassificeerd in Niveau 1 en Niveau 2, door middel van standaard marktinterpolatie of 'stripping'-technieken waarvan de resultaten op een regelmatige wijze bevestigd worden door reële transacties;
- De reële waarde wordt afgeleid van standaardtechnieken zoals replicatie of verdisconteerde kasstromen die gekalibreerd worden op basis van observeerbare prijzen, die een beperkt modelrisico hebben en die de effectieve saldering van de risico's van het instrument mogelijk maken door het verhandelen van instrumenten geclassificeerd in Niveau 1 en Niveau 2;

- De reële waarde wordt afgeleid van meer verfijnde of eigen waarderings technieken maar wordt direct bewezen door regelmatige 'back-testing' waarbij gebruik wordt gemaakt van externe marktgegevens.

Het bepalen of een 'over-the-counter (OTC)''-derivaat in aanmerking komt voor classificatie in Niveau 2 vereist een oordeel. Er wordt aandacht besteed aan de oorsprong, de transparantiegraad en de betrouwbaarheid van de gebruikte externe gegevens, en aan de mate van onzekerheid geassocieerd met het gebruik van modellen. Hieruit volgt dat de classificatiecriteria van Niveau 2 meervoudige analyse-aslijnen bevatten binnen een 'observeerbare zone' waarvan de grenzen bepaald zijn door i) een vooraf bepaalde lijst van product-categorieën en ii) het onderliggende en iii) de looptijdsegmenten. Deze criteria worden op een regelmatige basis herzien en bijgewerkt samen met de toepasselijke waardeaanpassingen zodat de classificatie per niveau consistent blijft met het waardeaanpassingsbeleid.

Niveau 3

Niveau 3 effecten van de handelsportefeuille omvatten vooral niet-genoteerde aandelen en rechten van deelneming in fondsen die gewaardeerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening of die geclassificeerd worden met waardeveranderingen in het eigen vermogen.

Niet-genoteerde private equity aandelen worden systematisch geclassificeerd in Niveau 3, met uitzondering van ICBE's met een dagelijkse netto inventariswaarde die in Niveau 1 van de reële waarde-hiërarchie worden geclassificeerd. De waardebepaling van de niet-genoteerde private equity fondsen in Niveau 3 wordt gebaseerd op het meest recent beschikbare GP NAV rapport.

Aandelen en andere niet genoteerde effecten met variabele opbrengst in Niveau 3 worden gewaardeerd volgens één van de volgende methodes: een deel van de geherwaardeerde netto boekwaarde, veelvoud van vergelijkbare ondernemingen, de toekomstige kasstromen gegenereerd door de activiteit van de onderneming of via een multi-criteria benadering.

Terugkoopovereenkomsten: vooral lange termijn- of gestructureerde terugkoopovereenkomsten op bedrijfsobligaties en ABS's:

De waardering van deze transacties vereist specifieke methodologieën gezien de op maatgemaakte aard van de transacties en het gebrek aan activiteit en prijsvorming in de lange termijn-'repo'-markt. De curves gebruikt voor de waardering worden gevalideerd aan de hand van beschikbare gegevens zoals recente transactiegegevens van langlopende terugkoopovereenkomsten en gegevens van prijsaanvragen. Waardeaanpassingen toegepast op deze posities zijn in verhouding met de onzekerheidsgraad die eigen is aan de keuzes van de modellering en de hoeveelheid van beschikbare gegevens.

Schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden ingedeeld in hetzelfde niveau dat van toepassing zou zijn op het individuele ingebouwde derivaat. De uitgiftespread wordt beschouwd als waarneembaar.

Derivaten

Vanilla-derivaten worden geclassificeerd als Niveau 3 wanneer de positie zich buiten de observeerbare zone bevindt voor de rentecurves of volatiliteitsoppervlakken, of wanneer deze gelinkt zijn aan minder liquide markten zoals tranches van series van oude kredietwaardigheidsindex of interestvoeten van groeimarkten. De belangrijkste instrumenten zijn:

- **Rentederivaten:** deze posities bestaan voornamelijk uit swaps in minder liquide munten. De classificatie is voornamelijk gedreven door de lagere liquiditeit voor bepaalde looptijden terwijl observatiemogelijkheden op basis van consensus beschikbaar kunnen zijn. De waardering van deze instrumenten gebeurt via standaardtechnieken, nl. op basis van externe marktinformatie en via extrapolatie;
- **Kredietderivaten (CDS):** deze posities bestaan voornamelijk uit CDS'en met een looptijd die langer is dan de maximaal observeerbare activiteit in de markt. In mindere mate hebben we ook CDS'en op illiquide of noodlijdende namen en CDS'en op kredietindexen. De classificatie in Niveau 3 is gedreven door een gebrek aan liquiditeit terwijl observatiemogelijkheden, met name door consensus, beschikbaar kunnen zijn. Niveau 3 blootstellingen omvatten ook CDS-posities en 'Total Return Swaps' op geëffectiseerde posities. Deze worden gewaardeerd op basis van dezelfde model technieken als de onderliggende obligaties, rekening houdend met de financieringsbasis en een specifieke risicopremie;
- **Derivaten op aandelen:** deze posities bestaan voornamelijk uit lange termijn-'forwards', volatiliteitsinstrumenten of posities waar er een beperkte markt voor optionele producten is. Het updaten van de 'forward' curves en volatiliteitsoppervlakken die buiten de observeerbare looptijd vallen gebeurt via extrapolatietechnieken. Echter, wanneer er geen markt beschikbaar is voor een waardering op basis van een model, zal de volatiliteit of de forward rente bepaald worden op basis van een proxy of via analyse van historische waardering. Evenzo worden lange-termijn-transacties op aandelenkorven in Niveau 3 geclassificeerd, wegens het ontbreken van de waarneembaarheid van correlaties tussen aandelen op lange termijn.

Deze vanilla-derivaten ondergaan een additionele waardeaanpassing om de onzekerheid gelinkt aan hun liquiditeit correct weer te geven op basis van de aard van het onderliggende actief en de classificatie van de liquiditeit.

Gestructureerde derivaten die geklasseerd werden in Niveau 3 omvatten voornamelijk hybride producten (wisselkoers-, interesten- en aandelen-hybriden), kredietcorrelatie producten, producten die gevoelig zijn aan voorafbetalingen, sommige optionele derivaten op een korf van aandelen en sommige optionele rente-instrumenten. De belangrijkste blootstellingen worden hieronder beschreven, met inzicht in de betreffende waarderingstechnieken en de bronnen van onzekerheid:

- **Gestructureerde interestderivaten** worden in Niveau 3 geclassificeerd wanneer deze afgesloten werden in munten met een beperkte observeerbaarheid of wanneer deze 'quanto'-kenmerk bevatten waarbij de afbetaling bepaald wordt op basis van een vastgelegde termijn wisselkoers (met uitzondering van de voornaamste munten). Gestructureerde lange termijn-derivaten werden ook geklasseerd onder Niveau 3;
- **Hybride rente/wisselkoers producten** omvatten vooral een specifieke productfamilie gekend als Power Reverse Dual Currency (PRDC), wanneer de waarderingonzekerheid materieel is. De waardering van PRDC's vereist gesofisticeerde modellen van het gezamenlijk gedrag van wisselkoersen en interestvoeten, en is met name gevoelig voor niet-waarneembare wisselkoers/interestvoet correlaties. De waarderingen van de PRDC's worden ondersteund door recente handels- en consensusgegevens;
- **Effectiseringswaps** bestaan voornamelijk uit renteswaps, 'cross currency' of 'basis swaps' waarvan het notioneel bedrag is gekoppeld aan het vooruitbetalingsgedrag van een onderliggend portfolio. De schattingen voor het terugbetalingsprofiel van effectiseringsderivaten is gebaseerd op statistische methoden die externe historische data gebruiken;
- **Termijnopties op volatiliteit** zijn derivaten waarvan de terugbetaling is gelinkt aan de toekomstige schommelingen van een interestindex, zoals 'volatility swaps'. Deze producten omvatten een belangrijk modelrisico vermits het moeilijk is om de toekomstige volatiliteit af te leiden uit op de markt verhandelde instrumenten. Het kader voor de aanpassing van de waardering werd gekalibreerd om rekening te houden met de inherente onzekerheid van dit product en met de spreiding van de onzekerheid van de bestaande externe consensusdata;

- **Inflatie-gelinkte derivaten** die geïnclassificeerd worden in Niveau 3 bevatten voornamelijk derivaten op inflatie-indexen die niet gelinkt zijn aan een liquide geïndexeerde obligatiemarkt, derivaten op inflatie-indexen (zoals caps en floors) of andere derivaten met een optionaliteitsclausule op inflatie-indexen of op de jaarlijkse inflatie. De waarderingsmethoden voor derivaten op inflatie zijn voornamelijk standaard marktmodellen. Uitzonderlijk worden proxy-methoden gebruikt voor een beperkt aantal posities. Hoewel de waarderingsbevestigingen worden door maandelijkse consensusdata, worden deze producten geïnclassificeerd in Niveau 3 door hun lage liquiditeit en de onzekerheid i.v.m. de kalibratie met de markt;
- **De waardering van de CDO's met tranches op maat (bespoke CDO's)** vereisen een correlatie van wanbetalingsgebeurtenissen indien de waarderingsonzekerheid materieel is. Deze informatie wordt afgeleid van gegevens afkomstig van de actieve markten in index tranches met behulp van een intern projectiemodel dat gebruik maakt van interne extrapolatie en interpolatietechnieken. De multi-regio CDO's vereisen een bijkomende correlatie hypothese. Ten slotte bevat het op maat gemaakte CDO-model ook interne hypothesen en parameters verbonden met de dynamiek van de inningsgraad. De ontwikkeling van modellen voor de CDO's wordt gekalibreerd met markt-observeerbare indextranchegegevens en worden ook regelmatig vergeleken met de marktconsensusdata van gestandaardiseerde korven. De onzekerheid ligt bij de projectietechnieken, de evaluatie van de correlatie tussen de regio's, de modelering van de incasseringen en van de eraan verbonden parameters;
- **De N to default korven** vormen een ander type van kredietcorrelatieproduct, gemodelleerd door middel van een standaard koppeltechniek. De belangrijkste benodigde parameters zijn de paarsgewijze correlatie tussen de inhoud van de korf die geobserveerd kan worden via consensus- en de transactiegegevens. De lineaire korven worden evenwel beschouwd als waarneembaar;
- **Gecorreleerde aandelen en hybride aandelen producten** zijn instrumenten waarvan de terugbetaling afhangt van het gezamenlijk gedrag van een aandelenkorf/index leidend tot een waardering die gevoelig is aan de correlatie tussen de bestanddelen van de aandelenkorf. De hybride versie van

deze instrumenten betreft korven die een mix van aandelen en andere niet-aandelen instrumenten zoals grondstoffenindexen of wisselkoersen bevatten. Het merendeel van de correlaties tussen de instrumenten is niet actief, enkel in sommige onderdelen van de correlatiematrix aandeel-index wordt regelmatig gehandeld en is waarneembaar. Als gevolg hiervan hangt de classificering in Niveau 3 af van de samenstelling van de korf, van zijn looptijd en van het hybride karakter van het product. De correlatie-input wordt afgeleid van interne modellen die historische schattingen en andere verbeteringsfactoren combineren en die bevestigd worden door referentie met recente verrichtingen of met externe gegevens. De correlatiematrix wordt hoofdzakelijk aangeleverd door consensusdiensten, en wanneer een correlatie tussen twee onderliggende instrumenten niet beschikbaar is, kan deze verkregen worden door gebruik te maken van extrapolatietechnieken of technieken gebaseerd op benaderende waarden.

Deze gestructureerde derivaten ondergaan specifieke additionele waardeaanpassingen om de onzekerheden gelinkt aan de liquiditeit, de gebruikte parameters en het risico omtrent het gebruikte model correct te dekken.

Waarderingsaanpassingen (CVA, DVA en FVA)

De waardeaanpassingen voor kredietrisico op de tegenpartij (CVA), eigen kredietrisico voor derivaten (DVA) en voor de expliciete financieringskost (FVA) worden als niet-observeerbare componenten van de waardering beschouwd en daarom in Niveau 3 geplaatst. Dit heeft in het algemeen geen invloed op de classificatie van de individuele transacties in de reële waarde-hiërarchie. Een specifiek proces laat evenwel toe om individuele transacties te identificeren waarvoor de marginale bijdrage van deze waardeaanpassingen en de eraan gerelateerde onzekerheden significant is en verantwoordt om deze transacties in Niveau 3 te klasseren.

De tabel hieronder geeft de waarden weer van de belangrijkste niet-observeerbare parameters voor de producten die in Niveau 3 geïnclassificeerd werden. Deze waarden zijn van toepassing op verschillende types van onderliggende instrumenten en zijn enkel betekenisvol met betrekking tot de waarderingstechnieken die gebruikt werden door BNP Paribas Fortis. De gewogen gemiddelden, wanneer relevant en beschikbaar, worden berekend op basis van de reële waarde, nominale bedragen of sensitiviteiten.

De belangrijkste niet-waarneembare parameters die worden gebruikt voor de waardering van schuld uitgegeven in Niveau 3 zijn equivalent aan deze van hun economisch afdekkingsderivaat. Informatie met betrekking tot deze derivaten, weergegeven in de volgende tabel, is ook van toepassing op deze schulden.

Risico- klassen	Balans- waardering (In miljoenen euro's)		Belangrijkste producttypes die de Niveau 3 stock samenstellen in de risicoklasse	Waarderingsmethode voor de betreffende producttypes	Belangrijkste niet- waarneembare elementen voor de betreffende producttypes	Omvang van de belangrijkste niet- waarneembare elementen over de Niveau 3 populatie	Gewogen ge- middelde
	Activa	Ver- plich- ting					
Terugkoop- overeen- komsten	97	-	Lange termijn en reverse- repo-overeenkomsten	Proxytechnieken, ondermeer gebaseerd op de financiering van een benchmark obligaties, dat actief wordt verhandeld en representatief voor de onderliggende repo	Lange termijn repo spread op bedrijfsobligaties (High Yield, High Grade) en op ABSs	0 bp tot 152 bp	30 bp ^(a)
			Hybride wisselkoers/rente- derivaten	Hybride wisselkoers/ rentevoetoptieprijsmodel	Correlatie tussen wisselkoers en rentevoeten. Voornaamste deviezenkoppels EUR/ JPY, USD/JPY, AUD/JPY	-16% tot 52%	8% ^(a)
			Hybride inflatie/rente- derivaten	Hybride inflatie/rente- derivaten	Correlatie tussen rentevoeten en inflatiepercentages, voornamelijk in Europa	10% tot 32%	29%
Rente- derivaten	159	124	Floors en caps op inflatie of op de cumulatieve inflatie (zoals redemption floors), voornamelijk op de Europese en Belgische inflatie	Inflatieprijsmodel	Volatiliteit van de cumulatieve inflatie	1,3% tot 11,7%	^(b)
			Forward -volatiliteitsproducten zoals volatiliteitsswaps, voornamelijk in euro	Rentevoeten optieprijsmodel	Forward volatiliteit van de rentevoeten	0,5% tot 2,8%	^(b)
			Effectiseringswaps die vaste renteswaps, 'cross currency' of 'basis swaps' bevatten waarvan het notioneel bedrag is gekoppeld aan het vooruitbetalingsgedrag van een onderliggend activa, voornamelijk Europese oorsprong	Vooruitbetalingsmodel	Vaste vooruitbetalingens- percentages	0% tot 18%	2% ^(a)

(a)Wegingen gebaseerd op relevant risico-as op niveau van portfolio

(b)Geen weging aangezien er geen expliciete gevoeligheid wordt toegekend aan deze elementen

Wijzigingen voor financiële instrumenten van Niveau 3

Voor financiële instrumenten van Niveau 3 vonden tussen 31 december 2022 en 31 december 2023 de volgende mutaties plaats:

	Financiële activa				Financiële verplichtingen		
	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Financiële activa tegen reële waarde via eigen vermogen	Totaal	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Totaal
<i>In miljoenen euro's</i>							
Op 31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	261	774	10	1.045	117	677	794
Aankoop	-	125	28	153	-	-	-
Emissies	-	-	-	-	-	17	17
Verkoop	-	(55)	(2)	(57)	-	-	-
Uitkeringen ⁽¹⁾	2	21	-	23	5	(70)	(65)
Transfers naar Niveau 3	-	-	-	-	-	-	-
Transfers van Niveau 3	-	-	-	-	-	(44)	(44)
Winsten of (verliezen) opgenomen in het resultaat van vervallen of onderbroken verrichtingen tijdens de periode	-	68	30	98	-	-	-
Winsten of (verliezen) opgenomen in het resultaat voor de uitstaande instrumenten aan het einde van de periode	(7)	-	-	(7)	9	27	36
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen, opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-
- Wisselkoerswijzigingen	-	(2)	(1)	(3)	-	-	-
- Wijzigingen in activa en verplichtingen geboekt in eigen vermogen	-	-	(7)	(7)	-	-	-
Op 31 december 2023	256	931	58	1.245	131	607	738

(1) Voor de activa, inclusief aflossingen van de hoofdsom, rentebetalingen en geld in- en uitstroom in verband met derivaten. Voor de verplichtingen, inclusief aflossing van de hoofdsom, rentebetalingen en geld in- en uitstroom in verband met derivaten waarvan de reële waarde negatief is

Een transfer van derivaten aan reële waarde uit Niveau 3 is voornamelijk het gevolg van een aanpassing van het waarneembare deel van bepaalde rentecurves, en van marktparameters gerelateerd aan terugkoopovereenkomsten en kredietverrichtingen evenals het effect van derivaten die door het dalen van hun resterende looptijd volledig of vooral gevoelig worden voor waarneembare inputs.

Transfers van derivaten naar Niveau 3 zijn het gevolg van regelmatige aanpassingen van de looptijden die als observeerbaar beschouwd worden.

Transfers worden weergegevens alsof ze plaatsgevonden hebben bij het begin van de rapporteringsperiode.

Financiële instrumenten in Niveau 3 kunnen afgedekt worden met instrumenten in Niveau 1 of Niveau 2. De winsten en verliezen op die instrumenten werden niet weergegeven in deze tabel. Als gevolg hiervan zijn de winsten en verliezen in deze tabel niet representatief voor de totale winsten en verliezen die het gevolg zijn van het beheer van het netto risico op al deze financiële instrumenten.

Gevoeligheid van de reële waarde voor redelijkerwijs waarschijnlijke veranderingen in veronderstellingen van Niveau 3

De volgende tabel bevat een samenvatting van de financiële activa en passiva in Niveau 3 waarvoor een alternatieve waarde voor één of meerdere van de niet-waarneembare inputs zou leiden tot een significante verandering van de reële waarde van het instrument.

Deze bedragen illustreren de mate van onzekerheid die verbonden is aan het schatten van Niveau 3 parameters of bij de selectie van waarderingstechnieken. Deze bedragen reflecteren onzekerheden in de waardering die voorkomen op de datum van de waardebeoordeling. Hoewel deze onzekerheden voornamelijk gerelateerd zijn aan de sensitiviteit van de portfolio voor bepaalde parameters op datum van waardebeoordeling, vormen ze geen voorspellingen of indicaties van toekomstige bewegingen van de reële waarde. Noch reflecteren ze het effect van een markt die onder druk staat op de waarde van de portfolio.

Bij het schatten van de sensitiviteiten van de financiële instrumenten heeft BNP Paribas Fortis gebruik gemaakt van plausibele inputs of werden veronderstellingen op basis van de 'valuation adjustment policy' toegepast.

Omwille van de eenvoud werd de sensitiviteit voor cash instrumenten die niet gerelateerd zijn aan geëffectiseerde instrumenten vastgelegd op een uniforme verschuiving van de prijs van 1%. Meer specifieke verschuivingen werden gekalibreerd voor elke klasse van geëffectiseerde producten in Niveau 3 op basis van het mogelijke bereik van de onwaarneembare inputs.

Voor derivaten is de sensitiviteit gebaseerd op de 'credit value adjustment' (CVA), de expliciete 'funding value adjustment' (FVA) en de aanpassingen gerelateerd aan de onzekerheid van de parameters en het model in Niveau 3.

De onzekerheid gerelateerd aan de CVA en de FVA werd gekalibreerd op basis van de 'prudent valuation adjustments' beschreven in de technische standaard voor 'Prudent Valuation' gepubliceerd door de European Banking Authority. Voor de andere waardeaanpassingen werden twee scenario's in aanmerking genomen: een positief scenario waarbij een deel of alle waardeaanpassingen niet in rekening werden genomen door tegenpartijen in de markt en een negatief scenario waarbij tegenpartijen in de markt het tweevoud zouden vragen van de waardeaanpassingen die BNP Paribas Fortis in aanmerking neemt om een transactie af te sluiten.

In miljoenen euro's	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	Mogelijke impact op de resultatenrekening	Mogelijke impact op het eigen vermogen	Mogelijke impact op de resultatenrekening	Mogelijke impact op het eigen vermogen
Vastrentende effecten	+/-1	+/-0	+/-1	+/-0
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	+/-7	+/-0	+/-6	+/-0
Leningen en terugkoopovereenkomsten	+/-0		+/-2	
Financiële derivaten	+/-2		+/-6	
<i>Rentevoet en valutaderivaten</i>	+/-6		+/-6	
<i>Kredietderivaten</i>	+/-6		+/-0	
<i>Aandelenderivaten</i>	+/-0		+/-0	
<i>Overige derivaten</i>	+/-0		+/-0	
Gevoeligheid van financiële instrumenten Niveau 3	+/-16	+/-0	+/-15	+/-0

Uitgestelde marge op financiële instrumenten gewaardeerd door gebruik van intern ontwikkelde technieken en gedeeltelijk gebaseerd op in actieve markten onwaarneembare gegevens

De uitgestelde marge op financiële instrumenten ('Dag één winst' of 'Day one profit') betreft alleen de financiële instrumenten die in aanmerking komen voor Niveau 3 en in mindere mate sommige financiële instrumenten in aanmerking komend voor Niveau 2 waarbij vergeleken met de initiële marge aanpassingen van de waardering voor parameter en model onzekerheden niet verwaarloosbaar zijn.

De 'Dag één winst' wordt berekend na het aanleggen van de reserves voor onzekerheden zoals voorheen beschreven en wordt teruggenomen via de resultatenrekening over de periode waarvoor de parameters verwacht worden niet waarneembaar te zijn.

De uitgestelde marge die niet werd geboekt in de resultatenrekening maar deel uitmaakt van de prijs van de derivaten verkocht aan klanten en die gemeten werd op basis van interne modellen gebaseerd op onwaarneembare parameters ('Dag één winst'/'Day one profit') bedraagt minder dan 1 miljoen euro.

5.e Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Detail van leningen en vorderingen naar herkomst

	31 december 2023			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Bruto waarde voor waardevermindering boekwaarde	Waardeverminderingen (toelichting 3.g)	Netto boekwaarde	Bruto waarde voor waardevermindering boekwaarde	Waardeverminderingen (toelichting 3.g)	Netto boekwaarde
<i>In miljoenen euro's</i>						
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	19.173	(57)	19.116	11.288	(68)	11.220
Zichtrekeningen	2.999	(1)	2.998	5.794	-	5.794
Leningen ⁽¹⁾	3.226	(56)	3.170	2.629	(68)	2.561
Terugkoopovereenkomsten	12.948	-	12.948	2.865	-	2.865
Leningen en voorschotten aan klanten	222.472	(3.169)	219.303	219.777	(2.992)	216.785
Zichtrekeningen	4.589	(592)	3.997	4.224	(540)	3.684
Leningen aan klanten	194.883	(2.038)	192.845	194.351	(1.954)	192.397
Financiële leaseverrichtingen	23.000	(539)	22.461	21.202	(498)	20.704
Terugkoopovereenkomsten	-	-	-	-	-	-
Totaal leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs	241.645	(3.226)	238.419	231.065	(3.060)	228.005

(1) Leningen en vorderingen aan kredietinstellingen bevatten termijndeposito's aan centrale banken en bedragen 1 miljoen euro op 31 december 2023 (65 miljoen euro op 31 december 2022)

Detail van schuldbewijzen per type emittent

	31 december 2023			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Bruto waarde voor waardevermindering boekwaarde	Waardeverminderingen (toelichting 3.g)	Boekwaarde	Bruto waarde voor waardevermindering boekwaarde	Waardeverminderingen (toelichting 3.g)	Boekwaarde
<i>In miljoenen euro's</i>						
Overheden	9.229	(5)	9.224	9.351	(6)	9.345
Andere overheidsinstellingen	2.070	-	2.070	2.212	-	2.212
Kredietinstellingen	774	-	774	1.117	-	1.117
Andere	440	(1)	439	478	(1)	477
Totaal schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	12.513	(6)	12.507	13.158	(7)	13.151

Detail van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs per stadium

In miljoenen euro's	31 december 2023			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Bruto waarde voor waardevermindering	Waardeverminderingen (toelichting 3.g)	Netto boekwaarde	Bruto waarde voor waardevermindering	Waardeverminderingen (toelichting 3.g)	Netto boekwaarde
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	19.173	(57)	19.116	11.288	(68)	11.220
Stadium 1	18.985	(1)	18.984	11.177	(2)	11.175
Stadium 2	121	(1)	120	42	(1)	41
Stadium 3	67	(55)	12	69	(65)	4
Leningen en voorschotten aan klanten	222.472	(3.169)	219.303	219.777	(2.992)	216.785
Stadium 1	197.548	(349)	197.199	193.193	(330)	192.863
Stadium 2	20.235	(485)	19.750	22.317	(461)	21.856
Stadium 3	4.689	(2.335)	2.354	4.267	(2.201)	2.066
Schuldbewijzen	12.513	(6)	12.507	13.158	(7)	13.151
Stadium 1	12.492	(5)	12.487	13.155	(7)	13.148
Stadium 2	21	(1)	20	3	-	3
Stadium 3	-	-	-	-	-	-
Totaal financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	254.158	(3.232)	250.926	244.223	(3.067)	241.156

Financiële leaseverrichtingen per looptijd

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Bruto-investering	25.198	22.541
Te ontvangen binnen het jaar	7.578	7.215
Te ontvangen na 1 jaar, maar binnen de 5 jaar	15.243	13.956
Te ontvangen na 5 jaar	2.377	1.370
NIET VERWORVEN INTERESTINKOMSTEN	(2.198)	(1.339)
Netto-investering voor bijzondere waardeverminderingen	23.000	21.202
Te ontvangen binnen het jaar	6.679	6.648
Te ontvangen na 1 jaar, maar binnen de 5 jaar	14.087	13.285
Te ontvangen na 5 jaar	2.234	1.269
BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN	(539)	(498)
Netto-investering na bijzondere waardeverminderingen	22.461	20.704

5.f Dubieuze kredieten (Stadium 3)

In de volgende tabellen worden de netto-boekwaarden van de dubieuze kredieten weergegeven en de ontvangen garanties ter dekking van deze kredieten.

De bedragen van verkregen zakelijke zekerheden en waarborgen mogen niet groter zijn dan de waarde van de gewaarborgde activa.

In miljoenen euro's	31 december 2023			
	Uitstaande saldi Stadium 3			Verkregen onderpand
	Bruto boekwaarde	Bijzondere waardeverminderingen	Netto	
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 5.e)	67	(55)	12	-
Leningen aan en vorderingen op klanten (toelichting 5.e)	4.689	(2.335)	2.354	1.813
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 5.e)	-	-	-	-
Totaal leningen tegen geamortiseerde kostprijs (Stadium 3)	4.756	(2.390)	2.366	1.813
Verstreckte kredietverbintenissen	194	(20)	174	75
Verstreckte garantieverbintenissen	138	(60)	78	53
Totaal buiten balans dubieuze verbintenissen (Stadium 3)	332	(80)	252	128

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9			
	Uitstaande saldi Stadium 3			Verkregen onderpand
	Bruto boekwaarde	Bijzondere waardeverminderingen	Netto	
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 5.e)	69	(65)	4	-
Leningen aan en vorderingen op klanten (toelichting 5.e)	4.267	(2.201)	2.066	1.589
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 5.e)	-	-	-	-
Totaal leningen tegen geamortiseerde kostprijs (Stadium 3)	4.336	(2.266)	2.070	1.589
Verstreckte kredietverbintenissen	108	(25)	83	29
Verstreckte garantieverbintenissen	199	(66)	133	71
Totaal buiten balans dubieuze verbintenissen (Stadium 3)	307	(91)	216	100

Volgende tabel toont de gegevens over de wijzingen van de bruto omlopen in Stadium 3:

Brutowaarde Dubieuze kredieten (Stadium 3) In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Beginsaldo	4.336	4.365
Transfer naar Stadium 3	1.653	1.089
Transfer naar Stadium 1 of Stadium 2	(518)	(336)
Opname van verliezen	(359)	(293)
Overige wijzigingen	(356)	(489)
Eindsaldo	4.756	4.336

5.g Schulden tegen geamortiseerde kostprijs aan kredietinstellingen en klanten

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Deposito's van kredietinstellingen	62.845	46.295
Zichtrekeningen	1.565	1.702
Interbancaire leningen ⁽¹⁾	32.636	43.021
Terugkoopovereenkomsten	28.644	1.572
Deposito's van klanten	203.931	212.692
Zichtrekeningen	78.779	94.358
Spaardeposito's	81.310	88.837
Termijnrekeningen en kasbons	43.181	29.443
Terugkoopovereenkomsten	661	54

(1) Interbancaire leningen van kredietinstellingen omvatten termijnleningen van centrale banken, waaronder 2,5 miljard euro aan TLTRO III op 31 december 2023 (17,8 miljard euro op 31 december 2022)

5.h Schuldbewijzen en achtergestelde schulden

Deze toelichting behandelt alle schuldbewijzen en achtergestelde verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs evenals deze aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Schuldbewijzen en achtergestelde schulden aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Schuldbewijzen	1.986	1.713
Achtergestelde schulden	735	675
Totaal schuldbewijzen en achtergestelde schulden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	2.721	2.388

Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Verhandelbare schuldbewijzen en andere schuldbewijzen	10.331	9.950
Obligatieleningen	13.470	6.302
Totaal schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	23.801	16.252

Achtergestelde schulden tegen geamortiseerde kostprijs

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Terugbetaalbare achtergestelde schulden	2.235	2.283
Eeuwigdurende achtergestelde schulden	-	-
Totaal achtergestelde schulden tegen geamortiseerde kostprijs	2.235	2.283

De achtergestelde schulden aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bestaan voornamelijk uit 'Convertible and Subordinated Hybrid Equity Linked Securities' (CASHES) uitgegeven door BNP Paribas Fortis (voorheen Fortis Bank) in december 2007.

De CASHES zijn achtergestelde schuldbewijzen maar kunnen omgeuild worden voor Ageas-aandelen (voorheen Fortis SA/NV-aandelen) op initiatief van de houder tegen een prijs van 239,40 euro. Bovendien geldt vanaf 19 december 2014 dat als de prijs gedurende 20 achtereenvolgende handelsdagen gelijk is of hoger dan 359,10 euro, de CASHES automatisch omgewisseld zullen worden in Ageas-aandelen. De hoofdsom zal nooit in contanten worden terugbetaald. De rechten van de CASHES-houders

zijn beperkt tot de Ageas-aandelen aangehouden door en in waarborg gegeven bij BNP Paribas Fortis.

Ageas en BNP Paribas Fortis hebben een 'Relative Performance Note'-contract (RPN) afgesloten, waarvan de waarde contractueel schommelt om de impact op BNP Paribas Fortis van het relatieve verschil tussen de waardeschommelingen van de CASHES en de waardeschommelingen van de Ageas-aandelen te compenseren.

Sedert 1 januari 2022 worden achtergestelde schulden niet langer in aanmerking genomen voor het prudentieel eigen vermogen.

Het nog uitstaande nominaal bedrag van de CASHES bedraagt 831,5 miljoen euro op 31 december 2023 zoals per 31 december 2022

5.i Actuele en uitgestelde belastingen

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Actuele belastingen	217	121
Uitgestelde belastingen	847	1.119
Actuele en uitgestelde belastingvorderingen	1.064	1.240
Actuele belastingen	278	301
Uitgestelde belastingen	1.084	782
Actuele en uitgestelde belastingverplichtingen	1.362	1.083

Wijzigingen in de uitgestelde belastingen naar herkomst tijdens de periode

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Wijzigingen geboekt via de resultaten- rekening	Wijzigingen geboekt via het eigen vermogen die kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen geboekt via het eigen vermogen die niet kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen aan de consolidatiekring, in omrekenings- verschillen en overige	31 december 2023
Financiële instrumenten	18	(91)	14	1	36	(22)
Voorzieningen voor sociale verplichtingen	120	(12)	-	18	(10)	116
Niet-gerealiseerde reserve voor financiële lease	(212)	(49)	-	-	(29)	(290)
Voorzieningen voor kredietrisico	534	12	-	-	(11)	535
Overdraagbare fiscale verliezen	422	(135)	-	-	3	290
Overige elementen	(545)	(343)	-	-	22	(866)
Total uitgestelde belastingen	337	(618)	14	19	11	(237)
Uitgestelde belastingvorderingen	1.119					847
Uitgestelde belastingsverplichtingen	782					1.084

Om het bedrag van de overdraagbare fiscale verliezen opgenomen als activa te bepalen voert BNP Paribas Fortis elk jaar een specifieke analyse van elke relevante entiteit door op basis van het toe te passen fiscale regime – namelijk, rekening houdend met verliezen die beperkt in de tijd overdraagbaar zijn – en een realistische projectie van hun toekomstige opbrengsten en kosten in lijn met hun businessplan.

Uitgestelde belastingvorderingen op overdraagbare fiscale verliezen hebben voornamelijk betrekking op BNP Paribas Fortis NV voor 131 miljoen euro die normaal volgend jaar volledig zullen worden teruggewonnen (deze verliezen zijn ongelimiteerd in de tijd overdraagbaar).

De niet-verantwoorde uitgestelde belastingvorderingen bedroegen 214 miljoen euro op 31 december 2023 (waarvan 192 miljoen euro op overdraagbare fiscale verliezen) vergeleken met 192 miljoen euro op 31 december 2022 (waarvan 166 miljoen euro op overdraagbare fiscale verliezen).

5.j Overlopende rekeningen en overige activa/verplichtingen

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Gestorte garantiedeposito's en betaalde bankwaarborgen	4.898	4.437
Incassorekeningen	126	74
Te innen opbrengsten en over te dragen kosten	1.276	1.147
Overige vorderingen en diverse activa	7.368	5.755
Totaal overlopende rekeningen en overige activa	13.668	11.413
Verkregen garantiedeposito's	731	2.262
Incassorekeningen	621	567
Toe te rekenen kosten en over te dragen opbrengsten	2.302	2.158
Leaseverplichtingen	309	291
Overige schulden en diverse verplichtingen	8.288	6.095
Totaal overlopende rekeningen en overige verplichtingen	12.251	11.373

Andere debiteuren en diverse activa hebben voornamelijk betrekking op activa van de werknemersuitkeringsregelingen, overgangsrekeningen, inventaris van auto's en andere voorbetaalde en opgebouwde inkomsten.

Andere crediteuren en diverse schulden omvatten hoofdzakelijk transitorekeningen en andere regularisatierekeningen en uitgestelde lasten (aan leveranciers, werknemers, leaseverplichtingen, ...).

5.k Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

De volgende tabel geeft de gecumuleerde financiële informatie weer van geassocieerde deelnemingen en joint ventures:

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023			31 december 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
	Aandeel in het netto resultaat	Aandeel in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Aandeel in het nettoresultaat en in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	Aandeel in het netto resultaat	Aandeel in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Aandeel in het netto resultaat en in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast
Joint ventures	3	(5)	(2)	106	3	121	124	
Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	308	129	437	2.525	260	(302)	(42)	2.385
Totaal ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	311	124	435	2.631	263	(181)	82	2.480

(1) met inbegrip van gecontroleerde entiteiten waarop een vereenvoudigde consolidatiemethode (vermogensmutatie) wordt toegepast wegens niet-materialiteit

De garantie- en financieringsverplichtingen die door BNP Paribas Fortis worden verstrekt aan joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden vermeld in toelichting 8.h 'Verbonden partijen'.

De boekwaarde van de investering van BNP Paribas Fortis in de voornaamste geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt weergegeven in de volgende tabel:

In miljoenen euro's	Land van registratie	Activiteit	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
			Deelnemings%	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	Deelnemings%	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	
Geassocieerde deelnemingen							
AG Insurance	België	Verzekeringen	25%	607	25%	634	
BNP Paribas Asset Management	Frankrijk	Vermogensbeheer	30,9%	915	30,9%	854	
BNPP Bank Polska SA	Polen	Retail banking	24,0%	705	24,0%	572	

AG Insurance

<i>In miljoenen euro's</i>	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Totaal nettoresultaat	674	484
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	343	(903)

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Totale activa	71.594	73.688
Totale verplichtingen	69.519	71.816
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	2.075	1.872

BNP Paribas Asset Management

<i>In miljoenen euro's</i>	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Totaal nettoresultaat	138	240
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	200	(9)

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Totale activa	3.291	2.934
Totale verplichtingen	2.235	2.201
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	1.056	733

BNPP Bank Polska SA

<i>In miljoenen euro's</i>	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Totaal nettoresultaat	211	76
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	127	(115)

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Totale activa	35.911	31.116
Totale verplichtingen	33.055	28.800
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	2.856	2.316

Beoordeling bijzondere waardeverminderingen in geassocieerde deelnemingen

Volgens de IFRS regels is het vereist om op het eind van elke verslagperiode na te gaan of er een objectieve aanwijzing bestaat dat een investering in een geassocieerde deelneming onderhevig is aan een bijzondere waardevermindering of niet. Als uit de toetsing blijkt dat de realiseerbare waarde van de investering (die de hoogste is van de reële waarde en de gebruikswaarde) lager is dan de boekwaarde, dan wordt de boekwaarde verminderd tot de realiseerbare waarde, door een waardevermindering te boeken.

De DCF aanpak (discounted cash flows) wordt gebruikt om de gebruikswaarde te bepalen.

De DCF-methode is gebaseerd op een aantal veronderstellingen betreffende toekomstige opbrengsten, kosten en risicokost (kasstromen) gebaseerd op middellange termijn businessplannen over een periode van vijf jaar. Projecties van kasstromen over een periode langer dan vijf jaar zijn gebaseerd op een groeipercentage over een eeuwigdurende horizon en worden bijgesteld wanneer de kortetermijnomgeving niet overeenstemt met de normale omstandigheden van de economische cyclus.

De sleutel parameters die gevoelig zijn voor de gemaakte veronderstellingen zijn de kapitaalkost, de kost-inkomensratio, de risicokost en het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon.

De kapitaalkost wordt bepaald aan de hand van een risicovrije rentevoet, een waargenomen marktrisicopremie gewogen per risicofactor gebaseerd op vergelijkbaren specifiek voor elke investering. De waarden van deze parameters worden uit externe informatie bronnen gehaald.

Het vereist eigen vermogen voor elke investering wordt bepaald op basis van de 'Common Equity Tier 1' reglementaire vereisten voor de wettelijke entiteit waartoe de investering behoort, met een minimum van 7% en 0% voor AG Insurance waarvoor de DDM (discounted dividend model) wordt gebruikt om de gebruikswaarde te bepalen.

Het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon is vastgelegd op 2% voor ontwikkelde economieën in Europa.

Op 31 december 2023 werden testen voor een bijzondere waardevermindering uitgevoerd op de investeringen van BNP Paribas Fortis, in BNP Paribas Asset Management, in BNP Paribas Bank Polska en in AG Insurance. Geen van deze testen toonde de noodzaak aan om een bijzondere waardevermindering te boeken op de investeringen.

De volgende tabel toont de gevoeligheid van de geschatte waarde van de investeringen voor een wijziging van 10 basispunten in de kapitaalkost, een wijziging van 1% in de kost/inkomensratio in eindwaarde, een wijziging van 5% in de risicokost in eindwaarde en een wijziging van 50 basispunten in het groeipercentage over een eeuwigdurende horizon. Geen enkele investering zou een waardevermindering moeten ondergaan wanneer de ongunstige wijzigingen uit de tabel zouden toegepast worden.

In miljoenen euro's	31 december 2023		
	BNP Paribas Asset Management	BNP Paribas Bank Polska SA	AG Insurance
Kapitaalkost			
Negatieve wijziging (+10 basispunten)	(14)	(13)	(35)
Positieve wijziging (-10 basispunten)	15	14	36
Cost/income ratio			
Negatieve wijziging (+1%)	(21)	(21)	-
Positieve wijziging (-1%)	21	21	-
Risicokost			
Negatieve wijziging (+5%)	-	(6)	-
Positieve wijziging (-5%)	-	6	-
Langetermijn groeivoet			
Negatieve wijziging (-50 basispunten)	(47)	(29)	(133)
Positieve wijziging (+50 basispunten)	53	32	156

5.1 Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen

In miljoenen euro's	31 december 2023			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Bruto boekwaarde	Som van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	Netto boekwaarde	Bruto boekwaarde	Som van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	Netto boekwaarde
Vastgoedbeleggingen	217	(106)	111	260	(128)	132
Terreinen en gebouwen	2.558	(1.398)	1.160	2.812	(1.529)	1.283
Installaties, machines en uitrustingen	634	(449)	185	707	(519)	188
Vaste activa verhuurd als leasinggever onder operationele leasing	45.242	(10.586)	34.656	38.360	(10.680)	27.680
Overige vaste activa	534	(171)	363	481	(183)	298
Materiële vaste activa	48.968	(12.604)	36.364	42.360	(12.911)	29.449
waarvan gebruiksrechten	729	(417)	312	722	(419)	303
Aangekochte software	323	(235)	88	307	(235)	72
Software, ontwikkeld door de onderneming	1.346	(898)	448	1.127	(753)	374
Overige immateriële vaste activa	113	(78)	35	95	(73)	22
Immateriële vaste activa	1.782	(1.211)	571	1.529	(1.061)	468

Vastgoedbeleggingen

De terreinen en gebouwen verhuurd door de bank als leasinggever onder operationele leasing worden onder de rubriek 'Vastgoedbeleggingen' gegroepeerd.

De geschatte reële waarde van vastgoedbeleggingen geboekt aan geamortiseerde kostprijs op 31 december 2023 bedroeg 263 miljoen euro, te vergelijken met 244 miljoen euro in het boekjaar 2022.

Operationele leasing

Operationele leasing en transacties in vastgoedbeleggingen zijn in bepaalde gevallen onderworpen aan overeenkomsten die voorzien in de volgende minimale toekomstige betalingen:

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Minimum te ontvangen toekomstige betalingen uit niet-opzegbare lease contracten	10.708	8.205
Te ontvangen binnen het jaar	4.568	3.609
Te ontvangen na 1 jaar maar binnen de 5 jaar	6.097	4.570
Te ontvangen na 5 jaar	43	26

Minimum te ontvangen toekomstige betalingen uit niet-opzegbare lease contracten omvatten de betalingen die de huurder dient te maken tijdens de leaseperiode.

Immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa bestaan uit erfpachtrechten, goodwill en handelsmerken verworven door BNP Paribas Fortis.

Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

De som van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële en immateriële vaste activa voor het boekjaar eindigend op 31 december 2023 bedroeg (374) miljoen euro,

tegenover (398) miljoen euro voor het boekjaar eindigend op 31 december 2022.

Deze bedragen bevatten een netto terugname van provisies voor bijzondere waardeverminderingen geboekt in de resultatenrekening van 1 miljoen euro op 31 december 2023 tegenover een netto toename van (1) miljoen euro op 31 december 2022.

5.m Goodwill

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Boekwaarde aan het begin van de periode	848	767
Verwervingen	22	96
Desinvesteringen	-	(4)
Bijzondere waardeverminderingen, opgenomen tijdens de periode	-	-
Omrekeningsverschillen	2	(13)
Overige wijzigingen	-	2
Boekwaarde aan het einde van de periode	872	848
Bruto boekwaarde	1.004	986
Som van de bijzondere waardeverminderingen aan het einde van de periode	(132)	(138)

De goodwill per kasstroomgenererende eenheid is als volgt:

In miljoenen euro's	Boekwaarde		Waardeverminderingen gedurende de periode		Verwervingen van de periode	
	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Alpha Credit	22	22	-	-	-	-
Axepta BNP Paribas Benelux	28	28	-	-	-	-
Factoring	6	6	-	-	-	-
BNP Paribas Leasing Solutions	145	146	-	-	-	-
Wealth Management Luxemburg	38	38	-	-	-	-
Arval	633	608	-	-	22	96
Totaal goodwill	872	848	-	-	22	96

De activiteiten van BNP Paribas Fortis zijn opgesplitst in kasstroomgenererende eenheden, die de rapporteringsentiteiten of groepen van rapporteringsentiteiten van BNP Paribas Fortis vertegenwoordigen. De splitsing is consistent met de organisatorische structuur en beheersmethodes van BNP Paribas Fortis en weerspiegelt de onafhankelijkheid van de rapporteringsentiteiten in termen van resultaat- en beheersaanpak. Dit wordt op regelmatige basis herzien met als doel rekening te houden met gebeurtenissen die de samenstelling van de kasstroomgenererende eenheden kunnen beïnvloeden zoals verwervingen, desinvesteringen en belangrijke reorganisaties.

De kasstroomgenererende eenheden aan dewelke goodwill is toegewezen omvatten:

- **Alpha Credit** is leider op de markt voor consumentenkredieten in België en het Groothertogdom Luxemburg. Alpha Credit commercialiseert alle types leningen op afbetaling (persoonlijke leningen, autoleningen, motorleningen, keukenleningen...) en betaalkaarten met een permanente geldreserve (revolving). De diensten van Alpha Credit zijn zowel bestemd voor particulieren als voor professionals. In 2023 verwierf Alpha Credit twee juridische entiteiten gevestigd in het Verenigd Koninkrijk, namelijk Creation Financial Services en Creation

Consumer Finance. De kasstroomgenererende eenheid omvat Alpha Credit en haar dochterondernemingen;

- **Axepta BNP Paribas Benelux** is de end-to-end partner voor kleine en grote ondernemingen voor de aanvaarding van elektronische betalingen. Het biedt zowel acquiring diensten aan als betalingsterminalen en is voornamelijk actief in België en Luxemburg;
- **Factoring** is een kasstroomgenererende eenheid die al de factoring dochtermaatschappijen van de bank omvat. Ze is vooral actief in België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Ze is marktleider in België;
- **BNP Paribas Leasing Solutions** is een Europese leider in leasing voor grote bedrijven en kmo's. Het is gespecialiseerd in verhuur- en financieringsoplossingen, gaande van leasing van professionele uitrusting tot uitbesteding van het wagenparken;
- **Wealth Management Luxembourg**: BGL BNP Paribas verwierf op 3 september 2018 ABN Amro Wealth Management Luxembourg en integreerde deze vervolgens in zijn Wealth Management afdeling. Wealth Management richt zich tot een internationaal cliënteel, voornamelijk bedrijfseigenaars en -families. Het ondersteunt hen in hun specifieke behoeften met maatwerkoplossingen voor financieel en vermogensbeheer en ook met een reeks high-end diensten, zoals beleggingsadvies, discretionair beheer, vermogensplanning en -organisatie, activadiversificatie en -financiering;
- **Arval** is gespecialiseerd in operationele leasing van bedrijfsvoertuigen. Arval biedt zijn klanten – professionals, kmo's en grote internationale groepen – specifieke leasingoplossingen om de mobiliteit van hun medewerkers te optimaliseren en de risico's verbonden aan hun wagenpark uit te besteden.

Testen van bijzondere waardevermindering

Volgens de IFRS regels moet er minstens op jaarbasis of wanneer er een gebeurtenis plaatsvindt die dit op gang brengt, een test van bijzondere waardevermindering op goodwill gebeuren waarbij de boekwaarde van de entiteit vergeleken wordt met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is gelijk aan de hoogste van de reële waarde van de entiteit en de gebruikswaarde. De DCF approach ('discounted cash flows') wordt aangewend om de gebruikswaarde te bepalen. Wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt een bijzondere waardevermindering erkend voor het verschil.

De DCF-methode is gebaseerd op een aantal veronderstellingen betreffende toekomstige opbrengsten, kosten en risicokost (kasstromen) gebaseerd op middellange termijn businessplannen over een periode van 5 jaar. Projecties van kasstromen over een periode langer dan 5 jaar zijn gebaseerd op een groeipercentage over een eeuwigdurende horizon en worden bijgestuurd wanneer de kortetermijnomgeving niet overeenstemt met de normale omstandigheden van de economische cyclus.

De belangrijkste parameters die gevoelig zijn voor de gemaakte veronderstellingen zijn de kapitaalkost, de kost-inkomensratio, de risicokost en het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon.

De kapitaalkost wordt bepaald aan de hand van een risicovrije rentevoet, een waargenomen marktrisicopremie gewogen per risicofactor gebaseerd op vergelijkbaren specifiek voor elke kasstroomgenererende eenheid. De waarde van deze parameters wordt uit externe informatie bronnen gehaald.

De toewijzing van het eigen vermogen wordt voor elke kasstroomgenererende eenheid bepaald op basis van de 'Common Equity Tier 1'-kapitaalsvereisten voor de wettelijke entiteit waartoe de kasstroomgenererende eenheid behoort, met een minimum van 7% behalve voor Axepta BNP Paribas Benelux die een betalingsinstelling onder PSD2 (Payment Services Directive 2) is, waarvoor een kapitaalsvereiste in functie van de betalingstransacties geldt.

Het gebruikte groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon is 2% voor ontwikkelde economieën in Europa.

Eind 2023 werd een test van bijzondere waardevermindering uitgevoerd voor elk van de volgende vijf kasstroomgenererende eenheden: Alpha Credit, BNP Paribas Leasing Solutions, Arval, Wealth Management Luxembourg en Axepta BNP Paribas Benelux. Geen van deze testen toonde de noodzaak aan om een bijzondere waardevermindering te boeken.

De erkende goodwill op Factoring wordt als niet-materieel beschouwd en bijgevolg niet onderworpen aan een test van bijzondere waardevermindering.

Gevoeligheden

De onderstaande tabel toont de gevoeligheid van de waarderingen van goodwill voor een wijziging van 10 basispunten in de kapitaalkost, een wijziging van 1% in de kost/inkomensratio in eindwaarde, een wijziging van 5% in de risicokost in eindwaarde en een wijziging van 50 basispunten in het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon. Geen enkele van de ongunstige variaties in de tabel zou leiden tot een waardevermindering van goodwill.

	31 december 2023				
<i>In miljoenen euro's</i>	Alpha Credit	BNP Paribas Leasing Solutions	Arval	Wealth Management Luxembourg	Axcepta BNP Paribas Benelux
Kapitaalkost					
Negatieve wijziging (+10 basispunten)	(19)	(65)	(188)	(8)	(1)
Positieve wijziging (-10 basispunten)	20	67	194	9	1
Kost-inkomens-ratio					
Negatieve wijziging (+1%)	(40)	(86)	(206)	(15)	(2)
Positieve wijziging (-1%)	40	86	206	15	2
Risicokost					
Negatieve wijziging (+5%)	(71)	(44)	(33)	-	-
Positieve wijziging (-5%)	71	44	33	-	-
Langetermijn groeiratio					
Negatieve wijziging (-50 basispunten)	(39)	(271)	(547)	(25)	(3)
Positieve wijziging (+50 basispunten)	44	366	629	29	4

5.n Voorzieningen voor risico's en kosten

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Netto dotatie aan voorzieningen	Gebruikte voorzieningen	Wijzigingen in waarde opgenomen in het eigen vermogen	Wijzigingen in wisselkoersen en overige wijzigingen	31 december 2023
Voorzieningen voor personeelsvoordelen	3.009	151	(253)	157	(27)	3.037
<i>waarvan voordelen na uitdiensttreding (toelichting 7.b)</i>	2.721	106	(189)	164	(25)	2.777
<i>waarvan gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding (toelichting 7.b)</i>	62	3	(2)	(7)	-	56
<i>waarvan voorzieningen voor andere langetermijnvergoedingen (toelichting 7.c)</i>	71	18	(20)	-	(1)	68
<i>waarvan voorzieningen voor vrijwillig vertrek, vervroegde pensioneringsplannen en aanpassing personeelsbezettingplan (toelichting 7.d)</i>	139	16	(35)	-	-	120
<i>waarvan voorzieningen voor aandelen gebaseerde beloningen</i>	16	8	(7)	-	(1)	16
Voorzieningen voor woningspaarrekeningen en plannen	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen voor buitenbalansverbintenissen	283	-	-	-	(37)	246
Voorzieningen voor geschillen	35	29	(25)	-	(1)	38
Andere voorzieningen voor risico's en kosten	455	133	(94)	-	510	1.004
Totaal voorzieningen voor risico's en kosten	3.782	313	(372)	157	445	4.325

Vanaf 31 december 2023, werden voorzieningen in verband met de onzekerheid over de restwaarde van Arval's voertuigen die

voorheen als een vermindering van activa werden erkend, opgenomen in 'Andere voorzieningen voor risico's en kosten'.

5.0 Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

De onderstaande tabel geeft de bedragen weer van de financiële activa en verplichtingen voor en na salderen. Deze informatie, vereist door IFRS 7, heeft als doel de vergelijkbaarheid mogelijk te maken met de toegepaste boekhoudkundige verwerking in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving in de Verenigde Staten (US GAAP) die op het vlak van salderen minder restrictief zijn dan IAS 32.

'Gesaldeerde bedragen' op de balans worden bepaald op basis van IAS 32. Dit betekent dat een financieel actief en een financiële verplichting gesaldeerd worden waarbij het nettobedrag enkel en alleen wordt getoond op de balans als BNP Paribas Fortis een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de erkende bedragen te salderen en de intentie heeft om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen. Gesaldeerde bedragen vloeien hoofdzakelijk voort uit terugkoopovereenkomsten verhandeld met clearing houses.

De impact van 'Master Netting Agreements' en gelijkaardige overeenkomsten heeft betrekking op de openstaande bedragen onder een afdwingbare overeenkomst die niet voldoet aan de salderingscriteria bepaald door IAS 32. Dit komt voor bij transacties waar salderen enkel mogelijk is in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de partijen.

'Financiële instrumenten gegeven of ontvangen als onderpand' omvatten garantiedeposito's en effecten erkend tegen reële waarde. Deze garanties kunnen enkel worden uitgeoefend in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de partijen.

Inzake 'Master Netting Agreements' worden de garantiedeposito's ontvangen of gegeven ter compensatie van de positieve of negatieve reële waarden van financiële instrumenten geboekt onder overlopende rekeningen en overige activa of verplichtingen op de balans.

31 december 2023 In miljoenen euro's	Bruto- bedragen van financiële activa	Gesaldeerde bruto- bedragen op de balans	Netto- bedragen van financiële activa gerappor- teerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instru- menten ontvangen als onderpand	Netto- bedragen
Activa						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	15.959	(1.122)	14.837	(10.870)	(346)	3.621
<i>Effectenportefeuille</i>	1.604	-	1.604	-	-	1.604
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	2.796	(1.122)	1.674	(1.591)	(74)	9
<i>Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	11.559	-	11.559	(9.279)	(272)	2.008
Leningen aan en vorderingen op klanten en kredietinstellingen	251.327	(401)	250.926	(12.305)	(570)	238.051
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	13.348	(400)	12.948	(12.305)	(570)	73
Overlopende rekeningen en overige activa	13.668	-	13.668	-	(1.390)	12.278
<i>waarvan betaalde waarborgsommen</i>	4.898	-	4.898	-	(1.390)	3.508
Overige activa niet onderworpen aan saldering	94.449	-	94.449	-	-	94.449
TOTAAL ACTIVA	375.403	(1.523)	373.880	(23.175)	(2.306)	348.399

31 december 2023 In miljoenen euro's	Bruto- bedragen van financiële verplichtingen	Gesaldeerde bruto- bedragen op de balans	Netto- bedragen van financiële verplichtingen gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeen- komsten	Financiële instrumen- ten ontvangen als onderpand	Netto- bedragen
Verplichtingen						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	30.740	(1.122)	29.618	(13.265)	(8.162)	8.191
<i>Effectenportefeuille</i>	697	-	697	-	-	697
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	12.910	(1.122)	11.788	(3.986)	(7.651)	151
<i>Schuldbewijzen</i>	2.721	-	2.721	-	-	2.721
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)</i>	14.412	-	14.412	(9.279)	(511)	4.622
Schulden aan klanten en kredietinstellingen	267.177	(401)	266.776	(9.909)	(19.020)	237.847
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	29.705	(400)	29.305	(9.909)	(19.020)	376
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	12.251	-	12.251	-	(296)	11.955
<i>waarvan ontvangen waarborgsommen</i>	731	-	731	-	(296)	435
Overige activa niet onderworpen aan saldering	34.056	-	34.056	-	-	34.056
TOTAAL VERPLICHTINGEN	344.224	(1.523)	342.701	(23.175)	(27.478)	292.049

31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9 In miljoenen euro's	Bruto- bedragen van financiële activa	Gesaldeerde bruto- bedragen op de balans	Netto- bedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeen- komsten	Financiële instrumen- ten ontvangen als onderpand	Netto- bedragen
Activa						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	19.962	(1.148)	18.814	(11.337)	(1.767)	5.710
<i>Effectenportefeuille</i>	1.376	-	1.376	-	-	1.376
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	3.706	(1.148)	2.558	(865)	(1.010)	683
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)</i>	14.880	-	14.880	(10.472)	(757)	3.651
Leningen aan en vorderingen op klanten en kredietinstellingen	241.156	-	241.156	(968)	(1.131)	239.057
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	2.865	-	2.865	(968)	(1.131)	766
Overlopende rekeningen en overige activa	11.413	-	11.413	-	(896)	10.517
<i>waarvan betaalde waarborgsommen</i>	4.437	-	4.437	-	(896)	3.541
Overige activa niet onderworpen aan saldering	78.882	-	78.882	-	-	78.882
TOTAAL ACTIVA	351.413	(1.148)	350.265	(12.305)	(3.794)	334.166

31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9 In miljoenen euro's	Bruto- bedragen van financiële activa	Gesaldeerde bruto- bedragen op de balans	Netto- bedragen van financiële activa gerappor- teerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumen- ten ontvangen als onderpand	Netto- bedragen
Verplichtingen						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	29.360	(1.148)	28.212	(11.981)	(5.384)	10.847
<i>Effectenportefeuille</i>	603	-	603	-	-	603
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	8.710	(1.148)	7.562	(1.509)	(4.773)	1.280
<i>Schuldbewijzen</i>	2.388	-	2.388	-	-	2.388
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)</i>	17.659	-	17.659	(10.472)	(611)	6.576
Schulden aan klanten en kredietinstellingen	258.987	-	258.987	(324)	(1.026)	257.637
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	1.626	-	1.626	(324)	(1.026)	276
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	11.373	-	11.373	-	(793)	10.580
<i>waarvan ontvangen waarborgsommen</i>	2.262	-	2.262	-	(793)	1.469
Overige verplichtingen niet onderworpen aan saldering	20.725	-	20.725	-	-	20.725
TOTAAL VERPLICHTINGEN	320.445	(1.148)	319.297	(12.305)	(7.203)	299.789

5.p Overdrachten van financiële activa

BNP Paribas Fortis gaat transacties aan waarbij financiële activa gerapporteerd op de balans worden overgedragen. Bijgevolg komen deze overgedragen activa in aanmerking voor een volledige verwijdering van de balans of blijven deze overgedragen activa op de balans gerapporteerd voor zoverre er een voortdurende betrokkenheid van BNP Paribas Fortis is. Meer informatie is opgenomen in toelichting 1.. 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paris Fortis'.

Financiële activa die BNP Paribas Fortis heeft overgedragen maar niet verwijderd van de balans, bestaan in de eerste plaats uit effecten die tijdelijk worden verkocht in terugkoopovereenkomsten of effectenleentransacties evenals uit geëffectiseerde activa. Schulden gelinkt aan verkochte effecten in terugkoopovereenkomsten worden gerapporteerd onder de hoofding 'terugkoopovereenkomsten'. Schulden gelinkt aan effectiseringen bestaan uit effectiseringen gekocht door derden.

Effectenleningen, terugkoopovereenkomsten en andere transacties

In miljoenen euro's	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen
Effectenuitleentransacties				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	42	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	2.449	-	2.777	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	406	406	176	176
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	6.922	6.929	4.159	4.159
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	3.936	3.966	202	202
Totaal	13.713	11.301	7.356	4.537

Effectiseringstransacties gedeeltelijk geherfinancierd door externe investeerders, waarbij het regresrecht is beperkt tot de overgedragen activa

In miljoenen euro's	31 december 2023				
	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van de verbonden verplichtingen	Nettopositie
Effectisering					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	31.865	1.487	29.197	1.464	27.733
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Totaal	31.865	1.487	29.197	1.464	27.733

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9				
	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van de verbonden verplichtingen	Nettopositie
Effectisering					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs*	31.969	1.655	29.305	1.615	27.690
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Totaal	31.969	1.655	29.305	1.615	27.690

Er zijn geen significante overdrachten die leiden tot gedeeltelijke of volledige verwijdering van de balans van de financiële activa, waarin de bank een voortdurende betrokkenheid heeft.

6 Krediet en garantieverbintenissen

6.a Verstrekte en ontvangen kredietverbintenissen

Contractuele waarde van verstrekte en ontvangen kredietverbintenissen door BNP Paribas Fortis:

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Verstrekte kredietverbintenissen:		
- aan kredietinstellingen	289	231
- aan klanten	59.240	52.726
<i>Toegestane kredietverbintenissen</i>	<i>46.948</i>	<i>41.107</i>
<i>Overige verbintenissen tegenover klanten</i>	<i>12.292</i>	<i>11.619</i>
Totaal verstrekte kredietverbintenissen	59.529	52.957
<i>waarvan Stadium 1</i>	<i>55.396</i>	<i>48.328</i>
<i>waarvan Stadium 2</i>	<i>3.939</i>	<i>4.521</i>
<i>waarvan Stadium 3</i>	<i>194</i>	<i>108</i>
Verkregen kredietverbintenissen:		
- van kredietinstellingen	11.299	6.537
- van klanten	231	199
Totaal verkregen kredietverbintenissen	11.530	6.736

6.b Door ondertekening verstrekte garantieverbintenissen

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Verstrekte garantieverbintenissen:		
- aan kredietinstellingen	2.419	2.488
- aan klanten	15.384	15.685
<i>Onroerende garanties</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Administratieve en fiscale borgtochten en overige</i>	<i>11.978</i>	<i>12.334</i>
<i>Overige garanties</i>	<i>3.406</i>	<i>3.351</i>
Totaal verstrekte garantieverbintenissen	17.803	18.173
<i>waarvan Stadium 1</i>	<i>15.572</i>	<i>15.647</i>
<i>waarvan Stadium 2</i>	<i>2.093</i>	<i>2.327</i>
<i>waarvan Stadium 3</i>	<i>138</i>	<i>199</i>

Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR)

BNP Paribas Fortis verstrekt haar jaarlijkse bijdrage aan de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR) van de Europese Unie gedeeltelijk in de vorm van een onherroepelijke betalingstoezegging gegarandeerd door een storting in contanten voor hetzelfde bedrag. Bij de afwikkeling van een bank door de raad kan die vragen om de onherroepelijke betalingstoezegging geheel of gedeeltelijk uit te oefenen.

De onherroepelijke betalingstoezegging wordt geclassificeerd als een voorwaardelijke verplichting. Er wordt een voorziening aangelegd als de kans dat de raad een beroep zal doen op de toezegging groter is dan 50%. Aangezien de inschatting is dat de kans daarop lager is dan deze drempelwaarde, heeft BNP Paribas Fortis op at 31 december 2023 geen voorziening geboekt.

Deze verbintenissen bedragen 120 miljoen euro op 31 december 2023 (tegenover 93 miljoen euro op 31 december 2022).

De contanten verstrekt als zekerheid worden vergoed en zijn geboekt als financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs.

6.c Effectenverbintenissen

Als gevolg van de boeking van effectenverrichtingen op afwikkelingsdatum, zijn de verbintenissen in verband met te leveren of te ontvangen effecten als volgt:

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Te leveren effecten	235	409
Te ontvangen effecten	284	460

6.d Overige garantieverbintenissen

Financiële instrumenten gegeven als onderpand

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Financiële instrumenten (verhandelbare effecten en privé-vorderingen) gedeponereerd bij centrale banken en op elk moment in aanmerkingkomend als onderpand voor herfinancieringstransacties (na surplus percentage)	13.628	24.301
<i>Gebruikt als onderpand bij centrale banken</i>	3.191	18.303
<i>Beschikbaar voor herfinancieringstransacties</i>	10.437	5.998
Effecten verkocht onder terugkoopovereenkomsten	42.294	10.212
Overige financiële activa gebruikt als onderpand voor transacties met banken en financiële klanten	21.169	20.437

De marktwaarde van de door BNP Paribas Fortis als onderpand gegeven financiële instrumenten of getransfereerd via een terugkoopovereenkomst waarbij het de begunstigde is toegestaan

deze te verkopen of te hergebruiken als onderpand bedraagt 42.366 miljoen euro per 31 december 2023 (10.288 miljoen euro per 31 december 2022)

Financiële instrumenten ontvangen als onderpand

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Financiële instrumenten ontvangen als onderpand (exclusief terugkoopovereenkomsten)	5.929	6.364
<i>waarvan instrumenten waarvoor BNP Paribas Fortis bevoegd is ze te verkopen en te hergebruiken als onderpand</i>	240	1.028
Effecten die zijn ontvangen als gevolg van een terugkoopovereenkomst	16.280	6.341

De reële waarde van financiële instrumenten die BNP Paribas Fortis ontvangen heeft als onderpand of via terugkoopovereenkomsten werden door BNP Paribas Fortis effectief verkocht of

hergebruikt als onderpand ten belope van 8.728 miljoen euro per 31 december 2023 (3.865 miljoen euro per 31 december 2022).

Financiële instrumenten gegeven of ontvangen als onderpand worden hoofdzakelijk gewaardeerd tegen reële waarde.

7 Verloning en personeelsvoordelen

7.a Personeelskosten en personeelsvoordelen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Vaste en variabele vergoeding, bonussen en winstdeelname	(2.224)	(1.970)
Kosten van personeelsvoordelen	(655)	(603)
Loonbelastingen	(16)	(15)
Totaal vergoedingen en personeelskosten	(2.895)	(2.588)

7.b Voordelen na uitdiensttreding

De norm IAS 19 maakt een onderscheid tussen twee categorieën van regelingen, die elk verschillend behandeld worden, afhankelijk van het risico dat door de onderneming wordt gelopen. Wanneer de verbintenis van de onderneming erin bestaat een vastgesteld bedrag (bijvoorbeeld uitgedrukt als een percentage van het jaarloon van de begunstigde) te betalen aan een externe organisatie, die instaat voor de betaling van de prestaties in functie van de beschikbare middelen voor elke deelnemer aan de regeling, dan wordt ze gezien als een regeling van het type vaste bijdragen. Omgekeerd, wanneer de verbintenis van de onderneming erin bestaat om de financiële activa te beheren die gefinancierd worden uit de opvraging van premies bij de werknemers en om zelf de kosten te dragen van de prestaties – of er het definitieve bedrag van te waarborgen afhankelijk van toekomstige gebeurtenissen – dan wordt ze gezien als een regeling van het type vaste prestaties. Hetzelfde geldt wanneer de onderneming het beheer van de opvraging van de premies en van de uitbetaling van de prestaties toevertrouwt aan een externe organisatie, maar zelf het

risico blijft dragen dat voortvloeit uit het beheer van de activa en/of uit de toekomstige evolutie van de prestaties.

Pensioenregelingen van het type vaste bijdragen van BNP Paribas Fortis entiteiten

BNP Paribas Fortis heeft sinds menige jaren een beleid gevoerd, waarbij regelingen van het type vaste prestaties werden omgevormd naar regelingen van het type vaste bijdragen.

Omdat regelingen van het type vaste prestaties in de meeste landen gesloten werden, krijgen nieuwe werknemers voordelen in de vorm van regelingen van het type vaste bijdragen aangeboden.

De bedragen die werden betaald aan regelingen na uitdiensttreding van het type vaste bijdragen lopen op tot 133 miljoen euro voor boekjaar 2023, in vergelijking met 99 miljoen euro voor boekjaar 2022.

De uitsplitsing volgens de belangrijkste bijdragebetalers is als volgt

Bijdrage In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
België	3	3
Frankrijk	55	40
Eurozone (behalve België en Frankrijk)	27	24
Verenigd Koninkrijk	7	5
Turkije	39	26
Overige	2	1
TOTAAL	133	99

Pensioenregelingen van het type vaste prestaties van BNP Paribas Fortis entiteiten

In België financiert BNP Paribas Fortis een pensioenregeling voor haar bedienden en middenkaders, die in dienst zijn getreden vóór de harmonisering van de pensioenregelingen van de bank op 1 januari 2002, op basis van het eindloon en het aantal dienstjaren. De actuariële verbintenissen die betrekking hebben op deze regeling zijn voorgefinancierd ten belope van 91% eind 2023 (tegen 88% eind 2022) bij de verzekeringsmaatschappij AG Insurance, waarin BNP Paribas Fortis een deelneming bezit van 25%.

De hogere kaderleden genieten van een aanvullende pensioenregeling, die voorziet in een kapitaal op basis van het aantal dienstjaren en het eindloon. Die regeling is voorgefinancierd ten belope van 94% (tegen 90% eind 2022) bij de verzekeringsmaatschappijen AXA Belgium en AG Insurance. Sinds 1 januari 2015 kunnen de nieuwe hogere kaderleden niet meer genieten van die regeling. Een nieuw plan van het type vaste bijdragen wordt hen aangeboden alsook aan de hogere kaderleden reeds in dienst op die datum die gekozen hebben om aan te sluiten bij dat nieuwe plan.

Daarnaast legt de wetgeving de werkgever een waarborg van minimaal rendement op, op activa die zijn opgespaard in het kader van regelingen van het type vaste bijdragen. Door deze verplichting worden deze plannen boekhoudkundig gelijkgesteld met plannen van het type vaste prestaties.

Eind 2015 voerde een nieuwe wet nieuwe berekeningsregels in voor het minimaal rendement.

Bijgevolg berekent BNP Paribas Fortis haar verplichtingen voor pensioenregelingen van het type vaste bijdragen vanaf

2016 volgens de 'Projected Unit Credit' methode. Maar omdat BNP Paribas Fortis ervan uitgaat dat geen enkele van de pensioenregelingen van het type vaste bijdragen de zogenaamde 'back-end loaded' karakteristieken vertoont, zoals gedefinieerd in IAS19, rekent BNP Paribas Fortis het voordeel toe aan de dienstperiode volgens de voordeelformule van het plan. Er wordt van uitgegaan dat toekomstige dienstjaren geen significant hoger voordeel opleveren dan de vroegere jaren.

Fondsbeleggingen en afzonderlijke restitutierechten, onder verzekeringspolissen waarvoor de verzekeraar een deel of het geheel van de voordelen die krachtens het plan betaalbaar zijn, waarborgt, worden gewaardeerd als de actuele waarde van de corresponderende verbintenis ten laste van de verzekeringsmaatschappijen (art. 113 IAS19R) sinds eind 2017 met uitzondering van de pensioenplannen die gedekt worden door een gekantonneerd fonds. In dit laatste geval is de reële waarde van de fondsbeleggingen/afzonderlijke restitutierechten gelijk aan de marktwaarde van de gekantonneerde investeringen, beschikbaar voor de dekking van de verbintenissen.

In Turkije vervangt het pensioenregime het nationaal pensioensysteem (deze verplichtingen worden geëvalueerd op basis van de transfermodaliteiten naar de Turkse overheid, dit is een transfer die op termijn dient te geschieden) en stelt extra waarborgen in bovenop het wettelijk minimum. Eind 2023 werden de verplichtingen in het kader van dit pensioenregime gedekt door financiële activa die worden beheerd in een externe 'foundation'; de waarde van deze financiële activa overtreffen ruimschoots de genomen verplichtingen, maar dit overschot wordt niet opgenomen als een actief van BNP Paribas Fortis omdat het niet recupereerbaar is. De dekkingsgraad is 109% op 31 december 2023 (213% op 31 december 2022).

Verbindenissen in het kader van regelingen van het type vaste prestaties

Activa en verplichtingen opgenomen op de balans

In miljoenen euro's, op 31 december 2023	waarvan contante waarde van verplichtingen, volledig of gedeeltelijk gefinancierd door activa	waarvan contante waarde van verplichtingen, niet gefinancierd door activa	Contante waarde van de verplichtingen	Marktwaarde van fondsbeleggingen	Marktwaarde van afzonderlijke restitutierechten ⁽¹⁾	Niet-verantwoorde activa door restricties	Netto verplichting	waarvan activa opgenomen in de balans voor pensioenplannen op basis van vaste toezeggingen	waarvan netto activa van pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen	waarvan marktwaarde van restitutierechten	waarvan verplichtingen opgenomen in de balans voor vaste prestatieplannen
België	2.748	-	2.748	(71)	(2.502)	-	175	(2.502)	-	(2.502)	2.677
Verenigd Koninkrijk	144	-	144	(158)	-	-	(14)	(14)	(14)	-	-
Turkije	235	43	278	(258)	-	22	42	-	-	-	42
Overige	145	35	180	(126)	(1)	-	53	(5)	(4)	(1)	58
TOTAAL	3.272	78	3.350	(613)	(2.503)	22	256	(2.521)	(18)	(2.503)	2.777

In miljoenen euro's, op 31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	waarvan contante waarde van verplichtingen, volledig of gedeeltelijk gefinancierd door activa	waarvan contante waarde van verplichtingen, niet gefinancierd door activa	Contante waarde van de verplichtingen	Marktwaarde van fondsbeleggingen	Marktwaarde van afzonderlijke restitutierechten ⁽¹⁾	Niet-verantwoorde activa door restricties	Netto verplichting	waarvan activa opgenomen in de balans voor pensioenplannen op basis van vaste toezeggingen	waarvan netto activa van pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen	waarvan marktwaarde van restitutierechten	waarvan verplichtingen opgenomen in de balans voor vaste prestatieplannen
België	2.664	-	2.664	(50)	(2.394)	-	220	(2.394)	-	(2.394)	2.614
Verenigd Koninkrijk	135	-	135	(177)	-	-	(42)	(42)	(42)	-	-
Turkije	139	63	202	(295)	-	157	64	-	-	-	64
Overige	142	29	171	(133)	(2)	-	36	(7)	(5)	(2)	43
TOTAAL	3.080	92	3.172	(655)	(2.396)	157	278	(2.443)	(47)	(2.396)	2.721

(1) Restitutierechten zijn hoofdzakelijk afgezonderde financiële activa op de balans van verzekeringsfilialen en verbonden ondernemingen van BNP Paribas Fortis – met name AG Insurance voor wat betreft het plan van het type vaste toezeggingen van BNP Paribas Fortis – ter dekking van hun engagementen ten opzichte van andere Groepsentiteiten dewelke aan hen werden toevertrouwd om de voordelen na uitdiensttreding van bepaalde werknemerscategorieën in te dekken.

Verandering in de contante waarde van de verplichtingen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Contante waarde van verplichtingen aan het begin van de periode	3.172	3.715
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	109	121
Interestkosten	111	35
Kosten voor verleden diensttijd	6	-
Effect van planinperkingen of -afwijkingen	-	-
Actuariële (winsten)/verliezen bij wijziging van demografische veronderstellingen	(2)	1
Actuariële (winsten)/verliezen bij wijziging van financiële veronderstellingen	37	(719)
Actuariële (winsten)/verliezen door 'experience losses' van de verplichting	310	343
Werknemersbijdragen	11	10
Betaalde uitkeringen aan gerechtigden door de werkgever	(50)	(45)
Betaalde uitkeringen aan gerechtigden van fondsbeleggingen/restitutierechten	(241)	(256)
Effect van veranderingen in wisselkoersen	(115)	(60)
Effect van veranderingen in de consolidatiekring	2	27
Overige	-	-
Contante waarde van verplichtingen aan het einde van de periode	3.350	3.172

Verandering in de marktwaarde van de fondsbeleggingen en restitutierechten

In miljoenen euro's	Fondsbeleggingen		Restitutierechten	
	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Marktwaarde van de activa aan het begin van de periode	655	754	2.396	2.931
Rendement op fondsbeleggingen	30	34	84	13
Effect van planinperkingen of -afwikkelingen	-	(9)	-	-
Actuariële winsten(verliezen) van de periode	45	(30)	99	(548)
Werknemersbijdragen	1	-	10	10
Werkgeversbijdragen	21	16	131	198
Uitkeringen	(22)	(25)	(219)	(231)
Effect van verandering in wisselkoersen	(130)	(86)	-	-
Effect van veranderingen in consolidatiekring	13	1	2	23
Overige	-	-	-	-
Marktwaarde van de activa aan het einde van de periode	613	655	2.503	2.396

Componenten van de kost van pensioenregelingen van het type vaste toezeggingen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Administratiekosten	1	1
Toegerekende pensioenkosten	115	130
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	109	121
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	6	-
Impact van planinperkingen of -afwikkelingen	-	9
Netto financiële kosten	9	5
Interestkosten	111	35
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	(31)	(35)
Verwacht rendement op restitutierechten	(84)	(13)
Rendement op beperking activa	13	18
Totaal uitgaven opgenomen in 'Personeelskosten van personeelsvoordelen'	125	136

Andere elementen die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Andere elementen opgenomen in het eigen vermogen	(80)	(271)
Actuariële (verliezen)/winsten op fondsbeleggingen of restitutierechten	144	(578)
Actuariële (verliezen)/winsten van de demografische veronderstellingen op de contante waarde van de verplichtingen	2	(1)
Actuariële (verliezen)/winsten van de financiële veronderstellingen op de contante waarde van de verplichtingen	(37)	719
Actuariële (verliezen)/winsten door 'experience losses' op de contante waarde van de verplichtingen	(310)	(343)
Variatie door de niet-verantwoorde activa door restricties	121	(68)

Belangrijkste actuariële veronderstellingen gebruikt om de verplichtingen te berekenen

Voor de Eurozone en het Verenigd Koninkrijk, verdisconteert BNP Paribas Fortis haar verplichtingen op basis van het rendement van hoogwaardige bedrijfsobligaties met een vervaldag die overeenstemt met de duurtijd van de gewaardeerde verplichtingen.

De gebruikte intervallen van disconteringsvoeten zijn:

In %	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	Disconteringsvoet	Stijgingspercentage van toekomstig loon ⁽¹⁾	Disconteringsvoet	Stijgingspercentage van toekomstig loon ⁽¹⁾
Eurozone	3,00% - 3,60%	2,40% - 4,07%	1,90% - 3,80%	2,30% - 5,00%
Verenigd Koninkrijk	4,40% - 4,50%	3,40%	4,70%	3,30%
Turkije	23,13%	18,77%	11,00%	8,50%

⁽¹⁾ inclusief inflatie

Voor de eurozone euro zijn de geobserveerde gewogen gemiddelde disconteringsvoeten de volgende: 3,16% op 31 december 2023 tegen 3,54% op 31 december 2022.

De impact van veranderingen in de disconteringsvoet van 100 basispunten op de contante waarde van de verplichtingen met betrekking tot vergoedingen na uitdiensttreding is als volgt:

Wijzigingen in de contante waarde van de verplichtingen In miljoenen euro's	31 december 2023		31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	
	Disconteringsvoet -100bp	Disconteringsvoet +100bp	Disconteringsvoet -100bp	Disconteringsvoet +100bp
Eurozone	254	(187)	228	(196)
Verenigd Koninkrijk	18	(15)	24	(19)
Turkije	11	(9)	13	(10)

De inflatieassumpties die worden gebruikt om de verplichtingen van BNP Paribas Fortis te berekenen, worden lokaal per monetaire zone bepaald, met uitzondering van de eurozone waarvoor de assumptie centraal wordt bepaald.

De gemiddelde inflatiepercentages gewogen volgens de waarde van de verplichtingen zijn als volgt :

- in de eurozone: 3,36% op 31 december 2023 tegenover 2,57% op 31 december 2022;
- in de sterlingzone: 3,00% op 31 december 2023 tegenover 3,10% op 31 december 2022;
- in de Turkse lirezone: 17,77% op 31 december 2023 tegenover 7,48% op 31 december 2022.

Het effect van een stijging van de inflatie met 100 basispunten op de waarde van de pensioenverplichting is als volgt:

Wijzigingen in de contante waarde van de verplichtingen In miljoenen euro's	Boekjaar 2023	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
	Inflatievoet +100bp	Inflatievoet +100bp
Eurozone	141	156
Verenigd Koninkrijk	8	11
Turkije	11	12

De effecten van wijzigingen in inflatie en discontovoet die hierboven zijn weergegeven zijn niet cumulatief.

Werkelijk rendement van de fondsbeleggingen en de restitutierechten over de periode

In % ⁽¹⁾	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
	Waardebereik (geeft het bestaan van verschillende plannen in hetzelfde land weer)	Waardebereik (geeft het bestaan van verschillende plannen in hetzelfde land weer)
België	(0,18%) - 13,21%	(18,80%) - 6,30%
Verenigd Koninkrijk	(10,50%) - (8,40%)	(33,90%) - (31,80%)
Turkije	44,92%	40,80%

(1) Reeks waarden, die het bestaan van verscheidene regelingen binnen één enkel land weerspiegelen

Uitsplitsing van de fondsbeleggingen

In %	31 december 2023						31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9					
	Aandelen	Overheids- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Vastgoed	Deposito- rekeningen	Overige	Aandelen	Overheids- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Vastgoed	Deposito- rekeningen	Overige
België	8%	47%	19%	1%	2%	23%	8%	49%	20%	1%	0%	22%
Verenigd Koninkrijk	10%	76%	12%	0%	1%	1%	8%	77%	10%	0%	3%	2%
Turkije	0%	68%	0%	6%	21%	5%	8%	56%	14%	2%	2%	18%
Overige	6%	31%	20%	5%	1%	37%	7%	29%	19%	5%	1%	39%
BNP Paribas Fortis	7%	50%	17%	2%	4%	20%	7%	51%	18%	2%	3%	19%

BNP Paribas Fortis heeft een beleid geïmplementeerd op vlak van het beheer van de activa die staan tegenover de pensioenregelingen van het type vaste prestaties, met als belangrijkste doelstellingen de beleggingsrisico's te omkaderen en te controleren.

Dit beleid beschrijft de beleggingsprincipes en in het bijzonder de definitie van de dekkingswaarden, gebaseerd op financiële doelstellingen en financieel risicobeheer, om de wijze te bepalen waarop de dekkingswaarden moeten beheerd worden door middel van mandaten inzake uitbesteding van het financieel beheer.

De beleggingsstrategie berust op een aansluitingstudie tussen actief en passief (of ALM-studie) die om de drie jaar moet hermaakt worden voor plannen waarvan de waarde van de activa 100 miljoen euro overschrijdt.

Gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding

In België heeft BNP Paribas Fortis een gezondheidszorgregeling voor zijn gepensioneerde werknemers. Deze regeling is gesloten voor de nieuwkomers.

De contante waarde van de verbintenissen die voortvloeien uit gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding bedroeg 56 miljoen euro op 31 december 2023, tegenover 62 miljoen euro op 31 december 2022, wat een vermindering betekent met 6 miljoen euro in de loop van 2023.

De lasten met betrekking tot de gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding bedragen 3 miljoen euro in 2023 tegenover 2 miljoen euro in 2022.

De andere elementen die betrekking hebben op de gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding en die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt bedragen 7 miljoen euro in 2023 tegenover (29) miljoen euro in 2022.

7.c Andere voordelen op lange termijn

BNP Paribas Fortis biedt aan haar werknemers verscheidene langetermijnvoordelen aan, voornamelijk gratificaties wegens langdurig dienstverband, de mogelijkheid om vakantiedagen op te sparen en bepaalde beschermingen in geval van arbeidsongeschiktheid.

De overeenkomstige netto provisie bedraagt 68 miljoen euro op 31 december 2023, (71 miljoen op 31 december 2022).

Daarnaast worden er als onderdeel van het beleid van BNP Paribas Fortis inzake variabele bezoldiging jaarlijks regelingen voor uitgestelde bezoldigingen opgesteld voor bepaalde hoog presterende medewerkers of krachtens speciale reglementaire bepalingen.

Deze regelingen voorzien in stortingen uitgesteld in de tijd die afhankelijk zijn van de resultaten behaald door bepaalde afdelingen, kernactiviteiten en BNP Paribas Fortis.

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Netto voorzieningen voor andere voordelen op lange termijn	68	71
Activa opgenomen voor andere voordelen op lange termijn	-	-
Verplichtingen opgenomen in de balans voor andere voordelen op lange termijn	68	71

7.d Ontslagvergoedingen

BNP Paribas Fortis heeft een aantal vervroegde-vertrekregelingen ingevoerd gebaseerd op de bereidwilligheid van werknemers die aan bepaalde toegangscriteria voldoen. De kosten gekoppeld aan de vrijwillige vertrekregelingen maken het voorwerp uit van provisies voor actieve werknemers van zodra er voor het betreffende

plan een bilateraal akkoord is of een ontwerp ervan. Verder boekt BNP Paribas Fortis de lasten verbonden aan de vertrekregelingen in het kader van een herstructurering vanaf het ogenblik dat de bank een geformaliseerd en gedetailleerd plan heeft opgesteld, waarvan de aankondiging gedaan werd aan de betrokken partijen.

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9
Provisies voor vrijwillig vertrek en vervroegde pensioneringsplannen	120	139

8 Bijkomende informatie

8.a Voorwaardelijke verplichtingen: juridische geschillen en arbitrage

BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) is als verweerster betrokken bij een aantal geschillen, claims en rechtszaken in België en in een aantal buitenlandse jurisdicties. Deze zijn een gevolg van haar normale bankbedrijf en houden inter alia verband met haar activiteiten als kredietverstrekker, werkgever, investeerder en belastingbetaler.

BNP Paribas Fortis neemt hiervoor voorzieningen op wanneer het management, na overleg met haar juridisch adviseurs, het waarschijnlijk acht dat BNP Paribas Fortis een vergoeding zal dienen te betalen en deze vergoeding redelijkerwijs geschat kan worden.

Hoewel het vaak onmogelijk is de uiteindelijke uitkomst van alle lopende of dreigende juridische en door toezichthouders ingestelde procedures te voorspellen of te bepalen, is het management, na beraadslaging op basis van ingewonnen advies, van mening dat bepaalde andere claims en juridische procedures tegen BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) waarmee het management van BNP Paribas Fortis bekend is (en waarvoor, in overeenstemming met wat hierboven uiteengezet werd, geen voorziening is gevormd) ongegrond zijn, dat hiertegen met succes verweer kan worden gevoerd of dat de uitkomst hiervan naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

Evenals vele andere ondernemingen die actief zijn op het gebied van bankdiensten, beleggen, beleggingsfondsen en effectenhandel, heeft BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) van toezichthouders, overheidsinstanties of zelfregulerende instanties verzoeken om informatie gekregen, of zal zij deze verzoeken mogelijks krijgen. BNP Paribas Fortis antwoordt op dergelijke verzoeken en werkt samen met de betreffende toezichthouders en andere instanties om hun verzoeken te beantwoorden.

Na de overname en fusie van ABN AMRO Bank (Luxembourg) S.A. in het tweede semester van 2018, heeft de dochteronderneming van BNP Paribas Fortis, BGL BNP Paribas S.A., de bewaringsactiviteiten van ABN AMRO Bank (Luxembourg) S.A. geïntegreerd. In de context van die activiteiten, hebben drie fondsen, voor dewelke ABN AMRO (Luxembourg) S.A. optrad als bewaarnemer, een dagvaarding aan BGL BNP Paribas betekend. Op dit ogenblik werd geen provisie genomen voor deze zaken maar BGL BNP Paribas heeft wel besloten om haar belangen te verdedigen door beroep te doen op de vrijwaringsgarantie die werd overeengekomen bij de overname. Bovendien heeft BGL BNP Paribas besloten om de betrokken activiteiten stop te zetten en heeft zij bewaringscontracten en gelieerde bankrelaties beëindigd.

8.b Bedrijfscombinaties en verlies van controle of significante invloed

Gerealiseerde activiteiten in 2023

Creation Financial Services Limited en Creation Consumer Finance Ltd (Personal Finance activiteit in het Verenigd Koninkrijk)

Verwerving door Alpha Credit van 100% van de aandelen in Creation Financial Services Limited (Personal Finance activiteit in het Verenigd Koninkrijk) van BNPP Personal Finance.

Deze operatie heeft de balans van de Bank op overnamedatum met 3,5 miljard euro verhoogd, met name 3,3 miljard euro aan financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs.

TEB Finansman AS

Aankoop van 100% van de aandelen in TEB Finansman AS door TEB AS van TEB Holding (14,24%) en BNPP Personal Finance (85,58%).

Deze operatie heeft de balans van de Bank op overnamedatum met 0,2 miljard euro verhoogd, met name in de rubriek financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs.

Arval Relsa

Verwerving van de resterende 50% van de aandelen in Arval Relsa en haar dochterondernemingen Rentaequipos Leasing SA, Comercializadora de Vehiculos SA, Rentaequipos Leasing Peru SA en Arval Relsa Colombia door Arval Service Lease SA.

BNP Paribas Fortis verwierf de exclusieve controle over Arval Relsa en haar dochterondernemingen en consolideerde deze volledig vanaf het eerste kwartaal van 2023.

De balans van de Bank verhoogde op overnamedatum met 0,5 miljard euro, met name in de rubrieken materiële vaste activa met 0,3 miljard euro en in financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs met 0,1 miljard euro.

De goodwill gelinkt aan deze operatie bedroeg 25,9 miljoen euro.

Gerealiseerde activiteiten in 2022

bpost bank NV

Op 3 januari 2022 kocht BNP Paribas Fortis de resterende 50% van de aandelen in bpost bank.

De bank verwierf daarbij de exclusieve controle over de entiteit die sinds het eerste kwartaal van 2022 volledig geconsolideerd wordt.

Door de overname steeg het balanstotaal van de bank met 12 miljard euro, in het bijzonder 11 miljard euro aan financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, en werd een badwill van 245 miljoen euro in de resultatenrekening erkend.

Terberg Leasing Group BV

Op 30 november 2022 kocht Arval Service Lease 100% van de Terberg Leasing Group BV, een een full-service leasemaatschappij dat haar diensten hoofdzakelijk aanbiedt in Nederland maar slechts beperkt actief is in België.

BNP Paribas Fortis verwierf hierbij de exclusieve controle over de entiteiten die sinds het eerste kwartaal van 2022 volledig geconsolideerd worden.

Het balanstotaal van de bank werd door de overname met 1 miljard euro verhoogd, in het bijzonder met materiële activa.

De overname resulteerde in een goodwill van 96 miljoen euro.

8.c Minderheidsbelangen

<i>In miljoenen euro's</i>	Kapitaal en reserves	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die niet kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Minderheidsbelangen
Kapitaal en reserves per 31 december 2021	6.224	52	(971)	5.305
Impact van de eerste toepassing van IAS 29 in Turkije	(24)	-	99	75
Impact van de overgang naar IFRS 17 (toelichting 2)	(16)	-	17	1
Impact van de overgang naar IFRS 9 (toelichting 2)	24	-	(26)	(2)
Kapitaal en reserves per 1 januari 2022	6.208	52	(881)	5.379
Overige wijzigingen	(72)	(1)	-	(73)
Dividenden	(225)	-	-	(225)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	(4)	133	129
NETTORESULTAAT VAN HET BOEKJAAR 2022	462	-	-	462
Kapitaal en reserves per 31 december 2022	6.373	47	(748)	5.672
Overige wijzigingen	(111)	-	-	(111)
Acquisities	11	-	-	11
Dividenden	(313)	-	-	(313)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	4	56	60
NETTORESULTAAT VAN HET BOEKJAAR 2023	447	-	-	447
Kapitaal en reserves per 31 december 2023	6.407	51	(692)	5.766

Belangrijkste minderheidsbelangen

De materialiteit van de minderheidsbelangen wordt ingeschat op basis van de analyse van het gewicht van de dochterondernemingen in de balans (vóór eliminatie van de onderlinge verrichtingen) en het resultaat van BNP Paribas Fortis.

In miljoenen euro's	31 december 2023	Boekjaar 2023						
	Balanstotaal voor intragroeps-eliminatie	Nettobaten van het bankbedrijf	Nettoresultaat	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelneming (%)	Nettoresultaat toekomend aan minderheidsbelangen	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen - deel minderheidsbelangen	Dividenden uitbetaald aan minderheidsaandeelhouders
Bijdrage van de entiteiten die behoren tot de BGL BNP Paribas Groep	63.241	1.839	727	796	50%	438	487	282
Andere minderheidsbelangen						9	20	31
Totaal						447	507	313

In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9						
	Balanstotaal voor intragroeps-eliminatie	Nettobaten van het bankbedrijf	Nettoresultaat	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelneming (%)	Nettoresultaat toekomend aan minderheidsbelangen	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen - deel minderheidsbelangen	Dividenden uitbetaald aan minderheidsaandeelhouders
Bijdrage van de entiteiten die behoren tot de BGL BNP Paribas Groep	61.851	1.661	542	368	50%	353	268	204
Andere minderheidsbelangen						109	322	21
Totaal						462	591	225

Interne herstructureringen die leidden tot een wijziging in de minderheidsbelangen in het eigen vermogen van dochterondernemingen

Er vonden geen significante interne herstructureringen plaats in 2023 en 2022.

Verplichtingen tot terugkoop van minderheidsbelangen

In verband met de acquisitie van bepaalde entiteiten heeft BNP Paribas Fortis putopties toegekend aan minderheidsaandeelhouders.

De totale waarde van deze verplichtingen, geboekt als een vermindering van het eigen vermogen, bedraagt 214 miljoen euro per 31 december 2023, vergeleken met een bedrag van 135 miljoen euro per 31 december 2022.

8.d Activa aangehouden voor verkoop

De activa en passiva die op 31 december 2023 geboekt staan als "activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop" hebben betrekking op de verkoop door BNP Paribas Fortis Factor NV van haar volledig geconsolideerde dochtervennootschap BNP Paribas Factor GmbH aan het Duits filiaal van BNP Paribas SA. Deze verkoop werd goedgekeurd door het Uitvoerend Comité van BNP Paribas Fortis maar de uitvoering is opgeschort in afwachting van de goedkeuring door de regelgevende autoriteiten. De juridische overdracht moet in 2024 zijn voltooid.

BNP Paribas Factor GmbH wordt beschouwd als een groep activa die wordt afgestoten, zoals gedefinieerd in IFRS 5 'Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten'. De activa en verplichtingen van deze dochteronderneming zijn geherklasseerd en gepresenteerd in de respectieve afzonderlijke posten 'Activa aangehouden voor verkoop' en 'Verplichtingen aangehouden voor verkoop' van de geconsolideerde balans. In overeenstemming met IFRS 5 werd de vergelijkende informatie niet aangepast in de geconsolideerde balans.

Een groep af te stoten activa wordt gewaardeerd volgens de laagste van de boekwaarde of de reële waarde verminderd met

verkoopkosten. Als de reële waarde verminderd met de verkoopkosten lager is dan de boekwaarde wordt het verwachte verlies gerapporteerd als 'Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa'. Voor deze specifieke groep af te stoten activa is de reële waarde lager dan de boekwaarde, wat betekent dat er een verwacht verlies van 7 miljoen euros erkend wordt in de geconsolideerde financiële staten per 31 december 2023.

Overeenkomstig de IFRS 5 met betrekking tot groepen van activa en passiva die te koop worden gehouden, worden de geconsolideerde financiële overzichten van BNP Paribas Fortis aangepast om BNP Paribas Fortis Factor NV vanaf december 2023 afzonderlijk te presenteren:

- de activa worden geherclassificeerd op een afzonderlijke lijn van de balans 'Activa aangehouden voor verkoop';
- de verplichtingen worden ook geherclassificeerd in een afzonderlijke lijn 'Passiva geassocieerd met activa aangehouden voor verkoop';
- in wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten wordt geïsoleerd in de kasstroomoverzicht.

In miljoenen euro's	31 december 2023	31 december 2022
ACTIVA		
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	4.025	-
Overlopende rekeningen en overige activa	2	-
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	2	-
TOTAAL ACTIVA	4.029	-
VERPLICHTINGEN		
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	3.971	-
Actuele en uitgestelde belastingen	26	-
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	14	-
TOTAAL VERPLICHTINGEN	4.011	-

8.e Significante beperkingen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joints ventures

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid om liquide middelen naar BNP Paribas Fortis te transfereren

De mogelijkheid van entiteiten om dividenden uit te betalen of leningen en voorschotten terug te betalen hangt onder meer af van lokale regelgeving inzake kapitalisatie, statutaire reserves en financiële. In 2023 was geen enkele entiteit van BNP Paribas Fortis onderworpen aan significante beperkingen, andere dan regelgevende vereisten.

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid van BNP Paribas Fortis om activa te gebruiken uit geconsolideerde gestructureerde entiteiten

Toegang tot de activa van geconsolideerde gestructureerde entiteiten waarin externe investeerders (andere dan entiteiten van de BNP Paribas Groep) hebben geïnvesteerd, is beperkt voor zover de activa van deze entiteiten voorbehouden zijn aan de houders

van rechten van deelneming of effecten. Op 31 december 2023 en 2022 waren de betrokken activa.

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid van BNP Paribas Fortis om activa te gebruiken die als onderpand of via een terugkoopovereenkomst gebruikt worden

De financiële instrumenten die door BNP Paribas Fortis als onderpand werden gegeven of in een terugkoopovereenkomst gebruikt worden staan vermeld in toelichting 5.p en 6.d.

Significante beperkingen met betrekking tot liquiditeitsreserves

Significante beperkingen met betrekking tot liquiditeitsreserves komen overeen met de deposito's die verplicht worden aangehouden bij de centrale banken, deze worden weergegeven in het hoofdstuk 'Risicobeheer en solvabiliteit - Liquiditeits- en herfinancieringsrisico'.

8.f Gestructureerde entiteiten

BNP Paribas Fortis gaat ervan uit dat ze sponsor is van een gestructureerde entiteit van zodra ze betrokken is geweest bij de oprichting.

BNP Paribas Fortis is voornamelijk betrokken in verrichtingen met gesponsorde gestructureerde entiteiten via de activiteiten van effectisering van financiële activa ofwel als initiator of sponsor, activiteiten van fondsenbeheer en van gespecialiseerde financieringen van activa.

Daarnaast is BNP Paribas Fortis eveneens betrokken bij gestructureerde entiteiten die ze niet gesponsord heeft, namelijk onder de vorm van beleggingen in fondsen of effectiseringsvehikels.

De zeggenschapscriteria voor gestructureerde entiteiten staan vermeld in toelichting 1.c.2 'Consolidatiemethodes'.

Geconsolideerde gestructureerde entiteiten

De voornaamste categorie van geconsolideerde gestructureerde entiteiten is:

Effectisering voor eigen rekening: de effectiseringsposities voor eigen rekening afgesloten en aangehouden door BNP Paribas Fortis.

Niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten

BNP Paribas Fortis is betrokken bij niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten in het kader van haar activiteiten, om aan de behoeften van haar klanten te voldoen.

Informatie betreffende belangen in gesponsorde gestructureerde entiteiten

De belangrijkste niet-geconsolideerde gesponsorde gestructureerde entiteiten zijn:

Effectisering: BNP Paribas Fortis structureert effectiseringsvehikels om aan haar klanten financieringsmogelijkheden van hun activa aan te bieden, hetzij rechtstreeks, hetzij via geconsolideerde ABCP conduits. Elk vehikel financiert de aankoop van activa van de klanten (schuldvorderingen, obligaties, ...) door voornamelijk obligaties uit te geven die gekoppeld zijn aan die activa en waarvan de terugbetaling afhangt van de opbrengst van de activa.

Fondsen: BNP Paribas Fortis structureert en beheert fondsen om beleggingsopportunities aan te bieden aan haar klanten. Specifieke of openbare fondsen worden voorgesteld aan institutionele of individuele klanten en worden verspreid en commercieel opgevolgd door BNP Paribas Fortis. De entiteiten van BNP Paribas

Fortis die zulke fondsen beheren kunnen beheers- en prestatiecommissies ontvangen. Daarnaast kan BNP Paribas Fortis zelf delen van het fonds aanhouden.

Financiering van activa: BNP Paribas Fortis financiert gestructureerde entiteiten die activa verwerven (schepen, export finance, ...) om te worden verhuurd. De huur die de gestructureerde entiteit ontvangt dient als terugbetaling van de financiering die gewaarborgd is door het actief aangehouden door de gestructureerde entiteit.

Overige: BNP Paribas Fortis kan eveneens, voor rekening van haar cliënteel, entiteiten structureren om te beleggen in activa of schulden te herstructureren.

Een belang in een niet-geconsolideerde gestructureerde entiteit is al dan niet een contractuele overeenkomst die BNP Paribas Fortis blootstelt aan variabele opbrengsten verbonden aan het rendement van de entiteit.

De activa en verplichtingen van BNP Paribas Fortis die verband houden met belangen in gesponsorde gestructureerde entiteiten worden hierna vermeld:

Belangen op de balans van BNP Paribas Fortis In miljoenen euro's	31 december 2023			
	Effectisering	Fondsen	Overige	Totaal
ACTIVA				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-
Financiële afdekkingsderivaten	-	57	-	57
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	7	8
Overige activa	-	-	-	-
TOTAAL ACTIVA	-	57	7	65
VERPLICHTINGEN				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	14	14
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	89	-	243	332
Overige verplichtingen	2	-	-	2
TOTAAL VERPLICHTINGEN	91	-	257	348
GEFINANCIERDE RISICO'S	-	57	7	65
NIET-GEFINANCIERDE RISICO'S	-	-	39	39
Kredietverbintenissen	-	-	39	39
Garantieverbintenissen en derivaten	-	-	-	-
MAXIMALE BLOOTSTELLING AAN VERLIEZEN	-	57	46	104
GROOTTE VAN DE GESTRUCTUREERDE ENTITEITEN ⁽¹⁾	88	18	605	711

Belangen op de balans van BNP Paribas Fortis In miljoenen euro's	31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9			
	Effectisering	Fondsen	Overige	Totaal
ACTIVA				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	8	8
Overige activa	-	-	-	-
TOTAAL ACTIVA	-	-	8	8
VERPLICHTINGEN				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	13	-	-	13
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	495	1	6	502
Overige verplichtingen	4	-	-	4
TOTAAL VERPLICHTINGEN	512	1	6	519
GEFINANCIERDE RISICO'S	-	-	8	8
NIET-GEFINANCIERDE RISICO'S	-	-	39	39
Kredietverbintenissen	-	-	39	39
Garantieverbintenissen en derivaten	-	-	-	-
MAXIMALE BLOOTSTELLING AAN VERLIEZEN	-	-	47	47
GROOTTE VAN DE GESTRUCTUREERDE ENTITEITEN ⁽¹⁾	188	94	552	834

(1) De grootte van de gesponsorde gestructureerde entiteiten is gelijk aan de totale activa van de gestructureerde entiteit voor effectiseringsvehikels, de intrinsieke waarde voor de fondsen (met uitzondering van het beheer van mandaten) en de totale activa van de gestructureerde entiteit of het bedrag van de BNP Paribas Fortis verbintenissen voor activa financiering en andere structuren

De maximale blootstelling aan de verliezen van de door BNP Paribas Fortis gesponsorde gestructureerde entiteiten stemt overeen met het nominale bedrag van het thesaurieverlies. Het bevat de boekwaarde van het actief, exclusief de waardeschommelingen in de boekwaarde van financiële activa tegen reële waarde waarvan de waardeveranderingen opgenomen worden in het eigen vermogen, evenals het nominale bedrag van de verstrekte kredietverbintenissen en waarborgen en het notioneel bedrag van de verkochte CDS'en (credit default swaps).

Informatie betreffende belangen in niet-gesponsorde gestructureerde entiteiten

De voornaamste belangen aangehouden door BNP Paribas Fortis waarbij de bank enkel belegger is in niet-gesponsorde gestructureerde entiteiten worden hierna beschreven:

- participaties in fondsen die niet beheerd worden door BNP Paribas Fortis: in het kader van haar handelsactiviteit belegt BNP Paribas Fortis in gestructureerde entiteiten zonder enige betrokkenheid in het beheer of de structurering (beleggingen in gemeenschappelijke beleggingsfondsen, beleggingsfondsen in effecten of alternatieve fondsen), voornamelijk als economische dekking van gestructureerde producten verkocht aan cliënten. BNP Paribas Fortis neemt eveneens minderheidsbelangen om ondernemingen te begeleiden in het kader van haar kapitaalinvesteringsactiviteit. In 2023 waren de investeringen van de bank zeer beperkt en geen investeringen gedaan in december.
- beleggingen in effectiseringsvehikels: de beleggingen in effectiseringsvehikels bedroegen 0,4 miljard euro op 31 december 2023 (0,5 miljard euro op 31 december 2022). Bovendien heeft BNP Paribas Fortis ook posities op SPV's dewelke gesponsord werden door BNP Paribas Groep maar niet door BNP Paribas Fortis. Deze beleggingen waren immaterieel op 31 december 2023 en op 31 december 2022).

8.g Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis

Aan het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur en het Directiecomité werden in de loop van 2023 geen belangrijke aanpassingen gedaan.

Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur

Bezoldigingsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen een bezoldiging van de Raad van Bestuur gebaseerd op onderstaande principes, zoals goedgekeurd door de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 20 april 2023. Tijdens deze vergadering werd een verhoging van de vergoeding van de Raad van Bestuur tot in totaal maximum 1,75 miljoen euro per jaar gevalideerd.

Sinds 1 januari 2018 worden de mandaten aangehouden door personeelsleden van de Groep BNP Paribas in filialen van de Groep BNP Paribas (in Frankrijk of in het buitenland), zonder vergoeding uitgeoefend.

Dit heeft geen gevolgen voor de niet-uitvoerende onafhankelijke bestuurders van BNP Paribas Fortis NV. De niet-uitvoerende bestuurders, in dienst bij BNP Paribas SA, krijgen geen vergoeding voor het mandaat dat zij bij BNP Paribas Fortis NV aanhouden. De uitvoerende bestuurders van BNP Paribas Fortis NV hebben evenmin recht op een vergoeding voor de mandaten die zij binnen de BNP Paribas Groep aanhouden, behalve natuurlijk voor wat hun uitvoerend mandaat bij BNP Paribas Fortis NV zelf betreft. Voor de mandaten uitgeoefend bij BGL BNP Paribas SA bestaat eveneens een uitzondering.

Jaarlijks vast salaris Voorzitter Raad van Bestuur	EUR	400.000	(bruto)
Jaarlijks vast salaris Leden Raad van Bestuur	EUR	25.000	(bruto)
Zitpenning Voorzitter vergaderingen Raad van Bestuur	EUR	4.400	(bruto)
Zitpenning Leden Raad van Bestuur	EUR	2.200	(bruto)
Zitpenning Voorzitter Comités van de Raad van Bestuur	EUR	4.800	(bruto)
Zitpenning Leden Comités van de Raad van Bestuur	EUR	2.400	(bruto)

De niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen variabele betaling, pensioenplan of verzekeringen, noch enig ander voordeel¹.

¹ Met uitzondering van de Voorzitter die het recht krijgt op het gebruik van een bedrijfswagen en een mobiele telefoon.

Bezoldiging van het jaar

Onderstaande tabel laat de bruto bezoldiging van de Raad zien die in 2023 werd betaald aan de leden van de Raad van Bestuur.

In euros		Vaste bezoldiging	Zitpenningen*	Totaal 2023
Maxime JADOT	Voorzitter	400.000	112.800	512.800
Michael ANSEEUW	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.400	51.400
Didier BEAUVOIS	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.400	51.400
Dirk BOOGMANS	Niet-uitvoerend bestuurder	25.000	60.000	85.000
Antoinette d'ASPREMONT LYNDEN	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	105.600	130.600
Daniel de CLERCK	Uitvoerend bestuurder	25.000	24.200	49.200
Sophie DUTORDOIR (tot de AG van 20 april 2023)	Niet-uitvoerend bestuurder	6.250	6.600	12.850
Wouter DE PLOEY	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	64.800	89.800
Anne LECLERCQ	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	76.800	101.800
Piet VAN AKEN	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.400	51.400
Titia VAN WAEYENBERGE	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	74.400	99.400
Stéphane VERMEIRE	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.400	51.400
Sandra WILIKENS	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.400	51.400
		681.250	657.200	1.338.450

* Deze kolom omvat het bedrag inclusief zitpenningen voor alle sub-comités van de Raad van Bestuur

Bezoldiging van de leden van het Directiecomité

Bezoldigingsbeleid voor de leden van het Directiecomité

De leden van het Directiecomité zijn zelfstandig en ontvangen een bezoldiging van de Raad van Bestuur op basis van dezelfde principes als niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur. Daarnaast worden zij vergoed voor hun functies in het Directiecomité via de volgende componenten: (i) een vaste maandelijkse bezoldiging, (ii) een variabele jaarlijkse bezoldiging op basis van het behalen van duidelijke prestatiecriteria en risicobeheer gekoppeld aan collectieve en individuele prestatiecriteria (zoals hierna vermeld), (iii) een bedrijfsverzekeringsplan (pensioenplan, hospitalisatieverzekering, levensverzekering en invaliditeitsuitkeringen), (iv) voordelen in natura (het gebruik van een bedrijfswagen, gsm, tablet en internet) en (v) de mogelijkheid om betalingen in incentive-aandelen op lange termijn te krijgen. De voorwaarden zoals opgelegd door de Europese richtlijn betreffende Capital Requirements IV ("CRD IV") en de Belgische bankwet maken dat hun bezoldiging onderworpen is aan strikte voorwaarden.

De bezoldigingsstructuur en de niveaus van het bezoldigingsbeleid worden vastgelegd door de Raad van Bestuur op advies van het Remuneratiecomité, met verwijzing naar de gepaste gebruikelijke vergoedingspraktijken van een Directiecomité en de benchmarking op de markt, en met de ondersteuning van gespecialiseerde consultancykantoren. Het beleid met betrekking tot de bezoldigingen volgde hetzelfde proces en dezelfde principes als vorig jaar. Hieraan worden in de komende jaren geen veranderingen verwacht.

Prestatiecriteria die worden gebruikt om variabele bezoldiging te bepalen

Het volledige proces hieronder wordt geauditeerd door het departement Inspection Générale, de interne auditeur van BNP Paribas Fortis NV.

Individuele prestaties

Een zelfbeoordeling wordt voorbereid door elk lid van het Directiecomité. Die beoordeling wordt nadien voorgelegd aan de Chief Executive Officer, en wordt aangevuld met specifieke risk en compliance elementen, waarna de CEO beslist over de score.

De individuele prestaties beogen het behalen van zowel persoonlijke als management doelstellingen, zoals bepaald door de Raad van Bestuur.

Teamprestaties gebaseerd op Key Performance Indicators (KPI's)

De collectieve prestaties zijn gebaseerd op Key Performance Indicators (KPI's) gecreëerd om aan te tonen dat het Directiecomité optreedt als één Team. Elk jaar stelt BNP Paribas Fortis een strategisch plan op, waaruit indicatoren worden afgeleid die het Directiecomité in staat stellen de collectieve prestaties van BNP Paribas Fortis te meten en evalueren. De prestatiecriteria die voor elke business worden gemeten zijn: financiële resultaten, kostenbeheer, risicobeheer/compliance, ontwikkeling op lange termijn en maatschappelijk verantwoord ondernemen, people management. Op jaarbasis ontvangt het Directiecomité een score voor haar globale collectieve prestaties.

De evaluatieperiode tijdens dewelke de prestaties worden gemeten loopt van januari tot december van elk jaar. De methodes die worden gebruikt om de prestaties te evalueren ten opzichte van de doelstellingen zijn zowel kwalitatief (klantentevredenheid, degelijk risicobeheer, resultaten van de globale werknemersenquête, Team Motivation Barometer, people management, enz.) als kwantitatief (netto-bedrijfsresultaat, bruto-inkomen, evolutie van de cost of risk toename van marktaandeel, enz.).

Toekomstige prestaties toegepast op het uitgesteld deel van de variabele bezoldiging

Het variabel deel van de bezoldiging is onderworpen aan uitstellingsprincipes, waarbij het uitgesteld deel afhankelijk is van zowel de toekomstige prestaties van BNP Paribas Fortis als van een degelijk risicobeheer.

Bezoldiging van het jaar

Onderstaande tabel laat de bruto bezoldiging zien die werd uitbetaald of betaalbaar is aan de leden van het Directiecomité voor het jaar 2023, met inbegrip van voordelen in natura en bestuurdersvergoedingen.

In euro's	2023		2022	
	Chief Executive Officer	Andere leden van het Directiecomité	Chief Executive Officer	Andere leden van het Directiecomité
Bezoldiging				
Vast	750.000	2.094.000	998.513	2.453.250
Contant deel van variabel	168.128	499.000	261.800	674.800
Uitgesteld deel van variabel	133.192	341.000	252.700	365.200
Meerjarige variabele vergoeding ⁽¹⁾	119.000	308.000	140.000	357.000
Bestuurdersvergoeding ⁽²⁾	51.400	339.016	111.016	358.266
Voordelen van alle aard ⁽³⁾	4.188	16.804	3.314	21.866
Pensioen, levensverzekering en wezenpensioen ⁽⁴⁾	201.097	330.313	317.857	325.516
Totaal	1.427.005	3.928.133	2.085.200	4.555.898

⁽¹⁾ Teneinde volledig in overeenstemming te zijn met de EU Richtlijn CRD IV die van toepassing is op kredietinstellingen, is de aangeduide meerjarige variabele vergoeding het bedrag dat gerelateerd is aan de prestaties van het boekjaar en niet het bedrag toegewezen tijdens het boekjaar waarover gerapporteerd wordt. Vanaf 2016, teneinde volledig compliant te zijn met de richtlijnen van de Europese Banken Autoriteiten ('EBA') van 21 december 2016, wordt de meerjarige variabele vergoeding openbaar gemaakt rekening houdende met de reële waarde op het moment dat de vergoeding werd toegekend

⁽²⁾ Ten einde volledig in overeenstemming te zijn met artikel 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werden de zitpenningen, ontvangen in de controlled perimeter toegevoegd

⁽³⁾ De leden van het Directiecomité hebben elk een bedrijfswagen en een mobiele telefoon

⁽⁴⁾ Voor pensioenplannen met vaste bijdragen en voor pensioenplannen met vaste toezegging: som van bijdragen van BNP Paribas Fortis

Informatie over de meerjarige variabele vergoeding

Contingent Sustainable and International Scheme ('CSIS') 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023

'CSIS' werd ontworpen om Material Risk Takers, aangeduid als sleutelfiguur binnen de BNP Paribas Groep, te belonen voor hun prestaties, in lijn met de Europese regelgeving, voor zover dat deze prestaties overeenkomen met de lange termijn belangen van BNP Paribas Groep. Het CSIS heeft als doel het op één lijn brengen van de beloning en het voorzichtig risicobeheer. Zoals opgelegd door CRD IV, voorziet het CSIS plan dat de toekenning volledig geannuleerd kan worden zodat de kredietkwaliteit van de BNP Paribas Groep gegarandeerd blijft.

Bijgevolg zullen de betalingen, zoals voorzien onder CSIS, geannuleerd worden als de CET1-ratio van de BNP Paribas Groep, op enig moment tijdens de looptijd van het plan, daalt onder 7% of indien BNP Paribas Groep het onderwerp uitmaakt van een procedure tot ontbinding.

Bijkomend, en teneinde de groeiambitie van de BNP Paribas Groep te weerspiegelen rekening houdende met de ecologische, economische en sociale verantwoordelijkheden, heeft de BNP Paribas Groep beslist dat:

- de toekenning van:
  - 85% van de CSIS afhankelijk wordt gemaakt van de operationele resultaten van de Groep BNP Paribas ('Group Performance Indicator - GPI');
  - 15% van de CSIS afhankelijk wordt gemaakt van de resultaten van Corporate Social Responsibility 'CSR' doelstellingen, waarbij de BNP Paribas Groep het essentieel acht dat op alle niveaus aanzienlijk gewerkt wordt aan de promotie van de sociale, economische en milieubewuste verantwoordelijkheid; en
- alle betalingen in het plan te onderwerpen aan de voorwaarde dat de inkomsten voor belastingen van BNP Paribas Groep positief zijn.

De toekenning van CSIS gebeurt onder de vorm van een cash bedrag uitgedrukt in de lokale munteenheid ('de nominale waarde van het instrument') met recht op een interest ('interestwaarde').

Voor het plan 2017 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2018 en eindigde op 1 januari 2023. De retentieperiode bedroeg 6 maanden tussen 1 januari 2023 en 30 juni 2023.. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2023 tot 30 juni 2023. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,25%;

Voor het plan 2018 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2019 en eindigt op 1 januari 2024. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2024 en 30 juni 2024. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2024 tot 30 juni 2024. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 2,09%;

Voor het plan 2019 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2020 en eindigt op 1 januari 2025. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2025 en 30 juni 2025. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2025 tot 30 juni 2025. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,1%;

Voor het plan 2020 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2021 en eindigt op 1 januari 2026. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2026 en 30 juni 2026. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2026 tot 30 juni 2026. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 0,8%.

Voor het plan 2021 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2022 en eindigt op 1 januari 2027. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2027 en 30 juni 2027. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2027 tot 30 juni 2027. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,28%.

Voor het plan 2022 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2023 en eindigt op 1 januari 2028. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2028 en 30 juni 2028. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2028 tot 30 juni 2028. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 2,9%.

Voor het plan 2023 start de toekenningsperiode op 1 januari 2024 en eindigt op 1 januari 2029. De retentieperiode bedraagt 12 maanden tussen 1 januari 2029 en 31 december 2029. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2029 tot 30 december 2029. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 4,77%.

Growth Technology Sustainability scheme (GTS)

Het Growth, Technology, Sustainability (GTS) plan is bedoeld om geselecteerde sleutelfiguren van de groep te engageren in het strategisch plan 2025 van BNP Paribas. Dit plan werd uitzonderlijk toegekend in 2022 en is bedoeld om de begunstigden aan boord te houden en te motiveren, en dit door hun belangen af te stemmen op de doelstellingen van de Groep in termen van gemiddelde jaarlijkse operationele prestaties tijdens de duur van het strategisch plan GTS 2025.

Het plan zal worden uitbetaald op 30 juni 2026, onder voorbehoud van de naleving van persoonlijke voorwaarden en van de volgende prestatievoorwaarden:

- De betaling zal gekoppeld zijn aan de gemiddelde jaarlijkse evolutie van de Gross operating income (GOI), exclusief SRF (bijdrage aan het Single Resolution Fund) van de BNP Paribas Groep over de looptijd van het strategisch plan, d.w.z. tussen 2021 en 2025, met toepassing van een grid van 0% tot 100% van het toegekende bedrag.

- Het plan zal niet worden uitbetaald, en alle rechten erop zullen vervallen, indien het resultaat vóór belastingen van BNP Paribas Groep voor het boekjaar 2025 negatief is.

Informatie over verbrekingsvergoeding

Tijdens het jaar 2023 werden er geen verbrekingsvergoedingen betaald aan de leden van het Directiecomité.

Relaties met managers op sleutelposities

Op 31 december 2023, bedroeg het totaal aan openstaande leningen en garanties, toegekend aan leden van de Raad van Bestuur en hun naaste familieleden, 2,6 miljoen euro. Deze leningen en garanties vertegenwoordigen normale transacties, uitgevoerd aan normale markt -en/of klantenvoorwaarden.

8.h Andere verbonden partijen

Overige verbonden partijen van BNP Paribas Fortis omvatten:

- BNP Paribas en alle dochtermaatschappijen die controle uitoefenen over BNP Paribas Fortis;
- geconsolideerde vennootschappen van BNP Paribas Fortis (inclusief entiteiten die geconsolideerd worden op basis van de vermogensmutatiemethode);
- en entiteiten die pensioenplannen beheren die aangeboden worden aan de werknemers van BNP Paribas Fortis.

Alle verrichtingen tussen BNP Paribas Fortis en de verbonden partijen worden marktconform uitgevoerd.

Relaties tussen geconsolideerde vennootschappen

Een lijst van geconsolideerde vennootschappen wordt verstrekt in toelichting 8.k 'Consolidatiekring'. Verrichtingen en uitstaande saldi tussen volledig geconsolideerde entiteiten van BNP Paribas Fortis worden geëlimineerd.

De volgende tabellen tonen de uitgevoerde transacties met de volgens vermogensmutatiemethode geconsolideerde entiteiten en entiteiten van de BNP Paribas Groep.

Uitstaande saldi van verrichtingen met verbonden partijen

In miljoenen euro's	31 december 2023			31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾
ACTIVA						
Zichtrekeningen	2.153	-	40	4.890	-	49
Leningen	15.339	59	221	4.517	68	669
Effecten	38	-	140	51	-	140
Overige activa	1.269	-	113	316	-	62
Totaal activa	18.799	59	514	9.774	68	920
VERPLICHTINGEN						
Zichtrekeningen	705	101	545	720	115	229
Andere deposito's	44.764	-	590	25.920	-	811
Schuldbewijzen	688	-	23	736	-	26
Totaal verplichtingen	46.157	101	1.158	27.376	115	1.066
KREDIETS- EN GARANTIEVERBINTENISSEN						
Verstrekte kredietverbintenissen	49	19	55	31	24	61
Verstrekte garantieverbintenissen	5.857	7	60	5.611	64	65
Totaal krediets- en garantieverbintenissen	5.906	26	115	5.642	88	126

(1) Inclusief gecontroleerde maar niet materiële ondernemingen die worden geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode

BNP Paribas Fortis voert ook handelsverrichtingen zoals derivaten (swaps, opties en forwards,...) en financiële instrumenten (aandelen, obligaties,...) uit met verbonden partijen.

Elementen uit de resultatenrekening met verbonden partijen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2023			Boekjaar 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9		
	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾
Rentebaten	1.702	6	19	371	6	7
Rentelasten	(2.626)	(3)	(30)	(711)	-	(7)
Commissiebaten	135	-	578	163	-	599
Commissielasten	(124)	-	(23)	(135)	-	(17)
Verleende diensten	88	-	46	77	-	43
Verkregen diensten	(387)	-	(79)	(290)	-	(80)
Lease-opbrengsten	44	-	14	42	-	10
Totaal	(1.168)	3	525	(483)	6	555

(1) Inclusief gecontroleerde maar niet materiële ondernemingen die worden geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode

De entiteiten van BNP Paribas Fortis beheren bepaalde voordelen na uitdiensttreding die aangeboden worden aan de werknemers

BNP Paribas Fortis financiert een aantal pensioensregelingen die beheerd worden door AG Insurance, waarin BNP Paribas Fortis een deelneming bezit van 25%.

8.i Financiële instrumenten per looptijd

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de balans per contractuele looptijd voor contracten met een enkele vervaldag, en volgens kasstromen voor activa met verschillende aflossingsdata. De bron van de gegevens in deze tabel is identiek aan die voor het opstellen van de normatieve liquiditeitsrapporten (zoals de 'Liquidity Coverage Ratio' of de 'Net Stable Funding Ratio').

Financiële verplichtingen worden voornamelijk geclassificeerd onder de rubriek 'op zicht' gezien het belang van zichtdeposito's en spaardeposito's, terwijl financiële activa meestal worden vermeld onder de rubriek 'meer dan een jaar' als gevolg van de lange looptijden van termijn- en hypothecaire leningen.

De looptijden van de 'handelsportefeuille' transacties die gerapporteerd worden onder financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening worden beschouwd als 'onbepaald' voor zover deze instrumenten bestemd zijn om te worden verkocht of afgelost vóór hun contractuele vervaldag.

De looptijden van afdekkingsderivaten en de herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico worden ook als 'onbepaald' beschouwd.

In miljoenen euro's, op 31 december 2023	Onbepaald	'Overnight' en onmiddellijk opvraagbaar	Kleiner dan 1 maand (excl. 'overnight')	1 tot 3 maanden	3 maanden tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	TOTAAL
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	-	38.467	-	-	-	-	-	38.467
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	7.752	-	1.101	126	326	83	31	9.419
Financiële afdekkingsderivaten	5.418	-	-	-	-	-	-	5.418
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	(804)	-	-	-	-	-	-	(804)
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	149	35	225	20	146	2.486	7.741	10.802
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	7.791	11.402	14.733	30.281	96.317	85.790	246.314
Financiële activa per looptijd	12.515	46.293	12.728	14.879	30.753	98.886	93.562	309.616
Deposito's van centrale banken	-	1.971	-	-	-	-	-	1.971
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	6.835	-	10.630	527	767	2.491	97	21.347
Financiële afdekkingsderivaten	8.271	-	-	-	-	-	-	8.271
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	(3.895)	-	-	-	-	-	-	(3.895)
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	-	160.733	26.046	32.555	34.918	15.185	960	270.397
Financiële verplichtingen per looptijd*	11.211	162.704	36.676	33.082	35.685	17.676	1.057	298.091

* De tabel bevat geen informatie met betrekking tot Arval, waarvoor de externe financiering 22,4 miljard euro bedraagt, waarvan het grootste deel binnen 1 tot 5 jaar op vervaldag komt, en de resterende financiering binnen minder dan 1 jaar.

In miljoenen euro's op 31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9	Onbepaald	'Overnight' en onmiddellijk opvraagbaar	Kleiner dan 1 maand (excl. 'overnight')	1 tot 3 maanden	3 maanden tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	TOTAAL
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	-	39.009	-	-	-	-	-	39.009
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	8.358	-	1.899	464	1.231	352	11	12.315
Financiële afdekkingsderivaten	6.499	-	-	-	-	-	-	6.499
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	(907)	-	-	-	-	-	-	(907)
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	133	-	186	133	137	1.887	3.401	5.877
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	7.606	11.382	16.015	31.568	85.193	84.082	235.846
Financiële activa per looptijd	14.083	46.615	13.467	16.612	32.936	87.432	87.494	298.639
Deposito's van centrale banken	-	2.363	-	-	-	-	-	2.363
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	7.187	-	7.387	485	1.165	1.239	1.057	18.520
Financiële afdekkingsderivaten	9.692	-	-	-	-	-	-	9.692
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	(5.216)	-	-	-	-	-	-	(5.216)
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	-	184.710	18.763	14.014	29.419	12.433	2.479	261.818
Financiële verplichtingen per looptijd*	11.663	187.073	26.150	14.499	30.584	13.672	3.536	287.177

* De tabel bevat geen informatie met betrekking tot Arval, waarvoor de externe financiering 15,7 miljard euro bedraagt, waarvan het grootste deel binnen 1 tot 5 jaar op vervalddag komt, en de resterende financiering binnen minder dan 1 jaar.

8.j Reële waarde van financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs

De informatie verstrekt in deze toelichting dient met de grootste voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd om volgende redenen:

- deze reële waarden zijn een schatting van de waarde van de relevante instrumenten op 31 december 2023. Zij kunnen van dag tot dag schommelen als gevolg van wijzigingen in diverse parameters, zoals rentevoeten en de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Meer bepaald kunnen zij in belangrijke mate verschillen van de werkelijk ontvangen of betaalde bedragen op de vervalddag van het instrument. In de meeste gevallen is het niet de bedoeling de reële waarde onmiddellijk te realiseren en in de praktijk is dit mogelijk ook niet het geval. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt de reële waarde niet de werkelijke waarde van het instrument voor BNP Paribas Fortis in het perspectief van de continuïteit van de activiteit;
- de meeste van deze reële waarden zijn niet zinvol en worden daarom niet in aanmerking genomen bij het beheer van de commerciële bancaire activiteiten waarbij deze instrumenten gebruikt worden;
- de schatting van de reële waarde voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist veelal het gebruik van modelleringstechnieken, hypothesen en veronderstellingen die van bank tot bank kunnen verschillen. Dit betekent dat vergelijkingen van reële waarden van financiële instrumenten gewaardeerd aan historische kostprijs gepubliceerd door verschillende banken niet betekenisvol kunnen zijn;
- de reële waarden die in de tabel hieronder worden getoond bevatten niet de reële waarden van financiële leaseovereenkomsten, niet-financiële instrumenten zoals materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa zoals de waarde toegekend aan portefeuilles met onmiddellijk opvraagbare deposito's of klantenrelaties. Bijgevolg dienen deze reële waarden niet beschouwd te worden als de actuele bijdrage van de betrokken instrumenten tot de globale waardering van BNP Paribas Fortis.

31 december 2023 In miljoenen euro's	Geschatte reële waarde				Boekwaarde
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	
FINANCIËLE ACTIVA					
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen en klanten ⁽¹⁾	-	21.712	189.027	210.739	215.958
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 5.e)	10.940	694	86	11.720	12.507
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN					
Deposito's van kredietinstellingen en klanten	-	266.966	-	266.966	266.776
Schuldbewijzen (toelichting 5.h)	-	23.889	-	23.889	23.801
Achtergestelde schulden (toelichting 5.h)	-	2.235	-	2.235	2.235

31 december 2022 aangepast volgens IFRS 17 en 9 In miljoenen euro's	Geschatte reële waarde				Boekwaarde
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	
FINANCIËLE ACTIVA					
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen en klanten ⁽¹⁾	-	14.835	184.127	198.962	207.301
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 5.e)	11.878	637	1	12.516	13.151
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN					
Deposito's van kredietinstellingen en klanten	-	259.194	-	259.194	258.987
Schuldbewijzen (toelichting 5.h)	-	16.170	-	16.170	16.252
Achtergestelde schulden (toelichting 5.h)	-	2.284	-	2.284	2.283

(1) Financiële leasing uitgesloten

BNP Paribas Fortis zorgt ervoor dat met de gebruikte waarderingstechnieken en veronderstellingen de reële waarde van financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op een consistente manier wordt gemeten binnen de bank. Reële waarde is gebaseerd op in een actieve markt genoteerde prijzen voor zover deze beschikbaar zijn. In alle andere gevallen wordt de reële waarde bepaald op basis van waarderingstechnieken zoals het verdisconteren van toekomstige geschatte kasstromen voor leningen, verplichtingen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs of op basis van specifieke waarderingsmodellen voor overige financiële instrumenten zoals beschreven in toelichting 1. 'Samenvatting van de

belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis'. De beschrijving van de niveaus in de reële-waardehiërarchie is ook opgenomen in de grondslagen voor financiële verslaggeving (toelichting 1.g.9). Ingeval van leningen, verplichtingen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs met een initiële looptijd van minder dan één jaar (met inbegrip van onmiddellijk opeisbare deposito's) of voor de meeste gereguleerde spaarproducten, komt de reële waarde overeen met de boekwaarde. Deze instrumenten worden geclassificeerd in Niveau 2 met uitzondering van leningen aan klanten die in Niveau 3 geclassificeerd zijn.

8.k Consolidatiekring

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
Consoliderende onderneming									
BNP Paribas Fortis	België								
België									
AG Insurance	België	VM	25,0%	25,0%		VM	25,0%	25,0%	
Alpha Credit SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Belgium NV SA	België	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Axepta BNPP Benelux	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Bancontact Payconiq Company	België	VM	22,5%	22,5%		VM	22,5%	22,5%	
Banking Funding Company SA	België								S1
Batopin	België	VM	25,0%	25,0%		VM	25,0%	25,0%	
Belgian Mobile ID	België	VM	12,2%	12,2%		VM	12,2%	12,2%	
BNP Paribas 3 Step IT (Belgium Branch)	België	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas Fortis Factor NV SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Belgium NV	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Expansion	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Management	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group Belgium	België	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Fortis Film Finance	België	VC	99,9%	99,9%		VC	99,9%	99,9%	
bpost bank	België	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	V1 D2
CNH Industrial Capital Europe Belgium Branch	België	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Credissimo	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Credissimo Hainaut SA	België	VC	99,7%	99,7%		VC	99,7%	99,7%	
Crédit pour Habitations Sociales	België	VC	81,7%	81,7%		VC	81,7%	81,7%	
Demetris NV	België	VC	99,9%	99,9%		VC	99,9%	99,9%	E1
Eos Aremas België S.A./N.V.	België	VM	49,9%	49,9%		VM	49,9%	49,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.l
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Divers

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2 Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
Es-Finance	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Fortis Lease Belgium	België	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
FScholen	België	VM 1	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
Immobilière Sauvenière S.A.	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Private Equity Investments ^(a)	BE/FR/LU	VM				VM			
Isabel SA NV	België	VM	25,3%	25,3%		VM	25,3%	25,3%	
Locadif	België	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Microstart	België	VC	42,3%	76,8%		VC	42,3%	76,8%	
Sowo Invest SA NV	België	VC	87,5%	87,5%		VC	87,5%	87,5%	
Terberg Leasing Justlease België BV	België	VC 2	99,9%	100,0%		VC 2	99,9%	100,0%	E3

België - Special Purpose Entities

Bass Master Issuer NV	België	VC				VC			
Esmée Master Issuer	België	VC				VC			
FL Zeebrugge	België	VC				VC			

België - Gestructureerde entiteiten

Epimede	België	VM				VM			
---------	--------	----	--	--	--	----	--	--	--

Luxemburg

Arval Luxembourg SA	Luxemburg	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
BGL BNP Paribas	Luxemburg	VC	50,0%	50,0%		VC	50,0%	50,0%	
BNP Paribas Fortis Funding S.A.	Luxemburg	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group Luxembourg S.A.	Luxemburg	VC	100,0%	50,0%		VC	100,0%	50,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions	Luxemburg	VC	50,0%	25,0%		VC	50,0%	25,0%	
Cardif Lux Vie	Luxemburg	VM	33,3%	16,7%		VM	33,3%	16,7%	
Cofhylux S.A.	Luxemburg				S4	VC	100,0%	50,0%	
Luxhub SA	Luxemburg	VM	28,0%	14,0%		VM	28,0%	14,0%	
Visalux	Luxemburg	VM	25,3%	12,6%		VM	25,3%	12,6%	

(a) Op 31 december 2023 en 31 december 2022, 14 Private Equity investeringsentiteiten

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Divers

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2 Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
Rest van de wereld									
Aprolis Finance	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Artegy	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Artel	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval AB	Zweden	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval AS	Denemarken	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval AS Norway	Noorwegen	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Austria GmbH	Oostenrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Brasil LTDA	Brazilië	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval BV	Nederland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval CZ SRO	Tsjechische Republiek	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Deutschland GmbH	Duitsland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Fleet Services	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Hellas Car Rental SA	Griekenland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval LLC	Rusland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Magyarorszag KFT	Hongarije	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Maroc SA	Marokko	VC 2	66,7%	66,7%		VC 2	66,7%	66,7%	
Arval Oy	Finland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Relsa SPA	Chili	VC 2	100,0%	99,9%	V1	VM	50,0%	49,9%	
Arval Relsa Colombia SAS	Colombië	VC 2	100,0%	99,9%	V1	VM	50,0%	49,9%	
Arval Schweiz AG	Zwitserland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Aluger Operational Automoveis SA	Portugal	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Italia SPA	Italië	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Polska SP ZOO	Polen	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Romania SRL	Roemenië	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease SA	Spanje	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Slovakia SRO	Slowakije	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval Trading	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval UK Group Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Divers

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2 Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
Arval UK Leasing Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Arval UK Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Bantas Nakit AS	Turkije	VM 1	33,3%	16,7%		VM 1	33,3%	16,7%	
BGL BNP Paribas S.A. (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	50,0%		VC	100,0%	50,0%	
BNL Leasing SPA	Italië	VM	26,2%	6,5%		VM	26,2%	6,5%	
BNP Paribas 3 STEP IT	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Netherlands Branch)	Nederland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	12,8%	E2				
BNP Paribas3 Step IT (United Kingdom Branch)	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas Commercial Finance Limited	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Factor AS	Denemarken	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Factor GmbH	Duitsland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Finansal Kiralama A.S.	Turkije	VC	100,0%	26,1%		VC	100,0%	26,1%	
BNP Paribas Fortis (Spain branch)	Spanje	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Fortis (U.S.A branch)	Verenigde Staten	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Fortis Yatirimlar Holding AS	Turkije	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Lease Group	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions IFN S.A.	Roemenië	VC	99,9%	24,9%		VC	99,9%	24,9%	
BNP Paribas Lease Group Leasing Solutions S.P.A.	Italië	VM	26,2%	6,5%		VM	26,2%	6,5%	
BNP Paribas Lease Group Milan Branch	Italië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group PLC	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sa (Portugal Branch)	Portugal	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sa (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sp. Z.O.O	Polen	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions Ltd.	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1** Overschrijding drempels
- E2** Toevoeging
- E3** Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1** Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2** Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3** Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4** Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1** Bijkomende acquisitie
- V2** Gedeeltelijke verkoop
- V3** Verwatering
- V4** Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1** Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2** Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC** Volledige consolidatie
- VM** Vermogensmutatiemethode
- FV** Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s)** Gestructureerde entiteiten

Divers

- D1** Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2** Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
BNP Paribas Leasing Solutions A.S	Denemarken	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	E1
BNP Paribas Leasing Solutions N.V.	Nederland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions Suisse SA	Zwitserland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Asset Management Holding	Frankrijk	VM	33,3%	30,9%		VM	33,3%	30,9%	
BNPP Bank Polska SA	Polen	VM	24,0%	24,0%	V3	VM	24,1%	24,1%	
BNPP Factoring Support	Nederland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNPP Fleet Holdings Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
BNPP Leasing Solution AS	Noorwegen	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Leasing Solutions AB	Zweden	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	E1
BNPP Leasing Solutions GmbH (Ex - All In One Vermietung GmbH)	Oostenrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Rental Solutions Ltd	Verenigd Koninkrijk				S3	VC	100,0%	25,0%	
BNPP Rental Solutions SPA	Italië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Claas Financial Services	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Poland Branch)	Polen	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Cent ASL	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
CNH Industrial Capital Europe GmbH	Oostenrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe	Frankrijk	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe BV	Nederland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Poland Branch)	Polen	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Cofiparc	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Comercializadora de Vehiculos SA	Chili	VC 2	100,0%	99,9%	V1	VM	50,0%	49,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1** Overschrijding drempels
- E2** Toevoeging
- E3** Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1** Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2** Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3** Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4** Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1** Bijkomende acquisitie
- V2** Gedeeltelijke verkoop
- V3** Verwatering
- V4** Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1** Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2** Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC** Volledige consolidatie
- VM** Vermogensmutatiemethode
- FV** Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s)** Gestructureerde entiteiten

Divers

- D1** Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2** Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
Creation Consumer Finance Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%	E3				
Creation Financial Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%	E3				
FCT Pulse France 2022	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	E2
Fortis Lease	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Deutschland GmbH	Duitsland				S3	VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Iberia SA	Spanje				S1	VC	100,0%	41,0%	
Fortis Lease Portugal	Portugal				S1	VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease UK Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Vastgoedlease B.V.	Nederland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Greenval Insurance DAC	Ierland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Heffiq Heftruck Verhuur BV	Nederland	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
JCB Finance	Frankrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
JCB Finance Holdings Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
JCB Finance (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
JCB Finance (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Louveo	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Manitou Finance Ltd.	Verenigd Koninkrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
MGF	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
MGF (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
MGF (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Personal Car Lease BV	Nederland				S4	VC 2	100,0%	99,9%	E3
Public Location Longue Durée	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	
Rentaequipos Leasing SA	Chili	VC 2	100,0%	99,9%	V1	VM	50,0%	49,9%	
Rentaequipos Leasing Peru SA	Peru	VC 2	100,0%	99,9%	V1	VM	50,0%	49,9%	
Same Deutz Fahr Finance	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
TEB Arval Arac Filo Kiralama A.S.	Turkije	VC 2	100,0%	74,9%		VC 2	100,0%	74,9%	
TEB ARF Teknoloji Anonim Sirketi	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
TEB Faktoring A.S.	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
TEB Finansman AS	Turkije	VC	100,0%	48,7%	E3				
TEB Holding A.S.	Turkije	VC	50,0%	49,9%		VC	50,0%	49,9%	
TEB Sh A	Serbie	VC	100,0%	49,9%		VC	100,0%	49,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1** Overschrijding drempels
- E2** Toevoeging
- E3** Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1** Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2** Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3** Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4** Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1** Bijkomende acquisitie
- V2** Gedeeltelijke verkoop
- V3** Verwatering
- V4** Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1** Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2** Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC** Volledige consolidatie
- VM** Vermogensmutatiemethode
- FV** Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s)** Gestructureerde entiteiten

Divers

- D1** Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2** Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

Benaming	Land	31 december 2023				31 december 2022			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigendoms-belang (%)	Ref.
TEB Yatirim Menkul Degerler A.S.	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
Terberg Business Lease Group BV	Nederland	VC			S4	VC 2	100,0%	99,9%	E3
Turk Ekonomi Bankasi A.S.	Turkije	VC	76,2%	48,7%		VC	76,2%	48,7%	
Rest van de wereld - Special Purpose Entities									
Folea Grundstucksverwaltungs und Vermietungs Gmbh & Co	Duitsland								S1
Pixel 2021	Frankrijk	VC				VC			

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1** Overschrijding drempels
- E2** Toevoeging
- E3** Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1** Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2** Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3** Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4** Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1** Bijkomende acquisitie
- V2** Gedeeltelijke verkoop
- V3** Verwatering
- V4** Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1** Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2** Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC** Volledige consolidatie
- VM** Vermogensmutatiemethode
- FV** Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s)** Gestructureerde entiteiten

Divers

- D1** Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
- D2** Bpost bank werd tot 31 december 2021 geconsolideerd op basis van de vermogensmutatiemethode in BNP Paribas Fortis. Als gevolg van de aanvullende aankoop door BNP Paribas Fortis, wordt bpost bank volledig geconsolideerd.

8.1 Vergoedingen betaald aan de statutaire bedrijfsrevisoren

Vanaf boekjaar 2023 worden alle auditwerkzaamheden nu door Deloitte als enige revisor van de bank uitgevoerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de honoraria die aan de revisoren (Deloitte, PwC, Mazars en anderen) van alle geconsolideerde entiteiten zijn betaald.

Exclusief belastingen, in duizenden euro's	Boekjaar 2023							
	Deloitte		PwC		Andere		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Audit								
Statutaire audits	4.959	84%	876	80%	3.024	94%	8.859	87%
- BNP Paribas Fortis	1.276	22%	161	15%	12	0%	1.449	14%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	3.683	62%	715	65%	3.012	94%	7.410	73%
Andere diensten dan statutaire audits	959	16%	216	20%	199	6%	1.374	13%
- BNP Paribas Fortis	160	3%	53	5%	65	2%	278	2%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	799	13%	163	15%	134	4%	1.096	11%
TOTAAL	5.918	100%	1.092	100%	3.223	100%	10.233	100%

Exclusief belastingen, in duizenden euro's	Boekjaar 2022							
	Deloitte		PwC		Andere		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Audit								
Statutaire audits	2.504	83%	1.921	73%	2.695	95%	7.120	84%
- BNP Paribas Fortis	-	0%	1.344	51%	12	0%	1.356	16%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	2.504	83%	577	22%	2.683	95%	5.764	68%
Andere diensten dan statutaire audits	514	17%	723	27%	152	5%	1.389	16%
- BNP Paribas Fortis	14	0%	396	15%	-	0%	410	5%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	500	17%	327	12%	152	5%	979	11%
TOTAAL	3.018	100%	2.644	100%	2.847	100%	8.509	100%

Voor het jaar 2023, het totale honoraria bedrag betaald aan Deloitte, Commissarissen van BNP Paribas Fortis, en zijn netwerk bedraagt 5.918.000 euros.

Dit bedrag bevat de honoraria van de auditdiensten van de certificatie van de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekeningen van BNP Paribas Fortis en de niet-auditsdiensten.

Voor de commissarissen die de rekeningen niet certificeren, bedraagt het totale van de honoraria bedrag 4.315.000 euros.

In 2023 werd de verhoging van de honoraria van Deloitte en de verlaging van de honoraria van PwC voor de certificering van de rekeningen van BNP Paribas Fortis toe te schrijven door de overdracht van het auditmandaat van PwC bedrijfsrevisoren naar Deloitte bedrijfsrevisoren van de opdracht door Deloitte na de Algemene Vergadering van April 2023.

In 2023 is de verhoging van de honoraria van Deloitte en de andere commissarissen voor de certificering van de rekeningen voor de geconsolideerde entiteiten hoofdzakelijk toe te schrijven aan de ingang van nieuwe entiteiten tot de consolidatiekring.

8.m Gebeurtenissen na de verslagperiode

In januari 2024 werd bpost bank geïntegreerd in BNP Paribas Fortis na een juridische fusie tussen beide entiteiten.

RISICOBEBEER EN KAPITAALVEREISTEN

Inleiding

De informatie, die in dit hoofdstuk wordt gepresenteerd, weerspiegelt de risico's waaraan BNP Paribas Fortis is blootgesteld. Er wordt een overzicht gegeven van de risicobeheerorganisatie van BNP Paribas Fortis, evenals een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de risicopositie van BNP Paribas Fortis aan het eind van 2023.

De risicomaatstaven van BNP Paribas Fortis worden gepresenteerd volgens de grondslagen van Basel III onder de prudentiële consolidatiekring. Deze risico's, berekend met behulp van methoden die zijn goedgekeurd door de Belgische toezichthouder, i.e. de Nationale Bank van België (NBB) en door de Europese

toezichthouder, i.e. de Europese Centrale Bank (ECB), worden voor zover mogelijk gemeten en beheerd volgens de methodologie die bij BNP Paribas Groep wordt toegepast door Risk. Een meer gedetailleerd beeld van het BNP Paribas Risk Fortis' Management en de risico's waaraan het is blootgesteld volgens de Pillar 3 vereisten wordt gegeven in de 'Pillar 3 disclosure'.

Nadere informatie over de wijze waarop BNP Paribas Groep de risico's die voortvloeien uit de bankactiviteiten beheert en meet, zijn te vinden in het registratiedocument en in het Financiële Jaarverslag 2023 van BNP Paribas.

1 Risicobeheerorganisatie

Eén van de voornaamste principes van het risicobeheer is de “double-walled defence/control”. De eerste risicoverantwoordelijkheid binnen BNP Paribas Fortis ligt binnen de territory en meer in het bijzonder binnen de businessunits, die verantwoordelijk zijn voor de goedkeuring, het toezicht en het beheer van de risico’s die uit hun activiteiten voortvloeien, overeenkomstig het relevante risicobeleid, processen, procedures en limieten (first line of defence/control) en in overeenstemming met de risicoappetijt van de bank.

De Risk functie (“RISK”) is onafhankelijk van de businessunits en voert binnen BNP Paribas Fortis de tweede lijn controles (second

line of defence/control) uit. RISK draagt als een “tweede paar ogen” bij dat de door de bank genomen risico’s in overeenstemming zijn met en verenigbaar zijn met haar beleid.

Zij moet ervoor zorgen dat de door de Businesses genomen risico’s in overeenstemming zijn met de risicotolerantie van de bank en dat deze naar behoren worden gekwantificeerd, beheerd en meegedeeld aan de interne en externe belanghebbenden.

Op regelmatige basis werkt RISK in wisselwerking met de andere interne controlefuncties (Compliance, Audit en Legal) om hun acties te coördineren.

Bevoegdheden en activiteiten:

RISK stelt het kader voor risicobeheer vast, volgt een geïntegreerde aanpak en bevordert het risicobewustzijn. RISK steunt op een holistische risicobenadering en heeft een specifieke focus op kredietrisico, tegenpartijrisico, operationeel risico, marktrisico, renterisico en wisselkoersrisico in het “banking book”, funding- en liquiditeitsrisico. Daarnaast houdt RISK toezicht op het kredietbeleid, het risicocontrolebeleid, het portefeuillebeheer, de kredietrapportering en de kredietcontrole.

De RISK-functie is ook verantwoordelijk voor de “second line of defence” voor milieu- en sociale risico’s en voor de daaraan verbonden governance risico’s en zorgt ervoor dat deze zaken in de risico governance van de bank worden geïntegreerd.

In het BNP Paribas Fortis Credit Risk Governance Framework heeft de raad van bestuur delegaties voor kredietbeslissingen namens BNP Paribas Fortis verstrekt aan de voorzitter van de Executive board en aan de directie van de Businesses, onder voorbehoud van de betrokkenheid van een RISK-vertegenwoordiger. De directie van de Businesses zal via “Delegation Letters” verder delegeren aan “Business Delegation Holders”. De RISK-functie benoemt haar vertegenwoordigers.

In dit verband vereist een kredietbeslissing in het algemeen de instemming van een relevante Business Delegation Holder en een vertegenwoordiger van RISK met het vereiste autoriteitsniveau (4-ogen principe), zoals uiteengezet in de delegatiebrieven.

De betrokkenheid van RISK in een specifiek dossier kan echter worden vervangen door het definiëren van een beleid, scores en ratingmodellen en de algemene risicoappetijt voor een cliënt. Bij volledig digitale beslissingen vervangt het kader/beslissingsalgoritme de betrokkenheid van zowel de Businesses als RISK

Het Enforcement Process wordt in gang gezet in alle gevallen waarin, vanwege het kader van de delegatie en de overeengekomen route, een kredietcomité van BNPP (gevestigd in Parijs of elders), dat geen gezamenlijk BNPP/BNPP-F Credit Committee is, een aanbeveling doet voor transacties die uiteindelijk moeten worden beslist en geboekt of geboekt moeten worden in BNPP-F. Voor de door BNPP-F België verstrekte kredietvoorstellen wordt aanbevolen dat het betrokken ExBo-lid de belangrijkste ondertekenaar is voor de Businesses die onder zijn verantwoordelijkheid vallen. De CRO heeft een vetorecht.

Bovendien controleert RISK, vanuit operationeel risk oogpunt, alle commerciële en ondersteunende functies binnen BNP Paribas Fortis. Daarnaast definieert en beoordeelt RISK het bestaan en de doeltreffendheid van het permanente controlekader, in samenhang met andere functies die tweedelijnscontroles uitoefenen. In dit verband zijn een aantal comités opgericht:

- **Internal Control Committee(s) (ICC):** De taakomschrijving van het BNP Paribas Fortis ICC is opgenomen in de “Terms of Reference of the Internal Control Committee”. De belangrijkste taak van het ICC is het verschaffen van een duidelijk en volledig beeld van de belangrijkste operationele risico’s, het evalueren en valideren van het operationele risicokader en het permanente controlekader, en het nemen van besluiten over eventuele operationele risico-onderwerpen. De conclusies van het ICC dienen als basis voor het “management control statement” van BNP Paribas Fortis ten opzichte van de NBB, overeenkomstig de circulaire NBB 2011_9 van 20 december 2011. Om zijn rol en doelstelling te kunnen vervullen, heeft het ICC een beslissingsbevoegdheid binnen zijn werkingssfeer. ICC’s bestaan ook op het niveau van de Businesses en de BNPP-Groep Functies en op het niveau van de belangrijkste entiteiten in de governance perimeter.

- **Transaction Approval Committees (TAC):** De rol en de procesvereisten van het TAC zijn uiteengezet in het TAC/NAC-beleid. Uitzonderlijke transacties zijn niet-terugkerende, uitstaande, vaak samengestelde of gestructureerde transacties, die niet onder het risicobeleid van de bank vallen of niet passen in een reeds lang bestaande en geaccepteerde praktijk, vanwege de sterk ongebruikelijke of complexe kenmerken en derhalve niet kunnen worden afgehandeld via het goedkeuringskader. Dergelijke transacties moeten door middel van een valideringsproces worden geëvalueerd en goedgekeurd voordat zij worden afgesloten. Het TAC is het besluitvormingsforum waarin de business of de functie de uitvoering van de transactie of activiteit goedkeurt, rekening houdend met het advies van Compliance, RISK, Legal en de relevante functies.
- **New Activity Committee (NAC):** De rol en de procesvereisten van de NAC zijn eveneens vastgelegd in het TAC/NAC-beleid. Een nieuwe activiteit is een activiteit die niet kan worden

opgezet, gecontroleerd of beheerd in het kader van de bestaande schriftelijke richtsnoeren, beleidslijnen, procedures of systemen van de bank en derhalve niet in het goedkeuringskader past. Een nieuwe activiteit, een generieke term, ook voor nieuwe producten of diensten, moet worden gevalideerd door middel van een formeel valideringsproces voordat zij van start gaat. Het NAC is het besluitvormingsforum waarin de business of functie de uitvoering van de transactie of activiteit goedkeurt, rekening houdend met het advies van Compliance, RISK, Legal, Finance en de relevante functies.

- **Fraud Risk Steering Committee:** Het Fraud Risk Steering Committee behoudt een overzicht van alle preventieve en corrigerende maatregelen met betrekking tot fraude, volgt de ontwikkeling van de fraude-incidenten (aantallen en verliezen) en de onderliggende oorzaken, en zorgt waar nodig voor herstelmaatregelen en arbitreert bij het vaststellen van prioriteiten.

Organisatie:

Toezichtniveau

Overeenkomstig artikel 27 van de Bankwet moet BNP Paribas Fortis een afzonderlijk risicocomité oprichten om het ExCo bij risicogerelateerde aangelegenheden bij te staan:

- Het Risk Committee zal, op verzoek van het ExCo, het ExCo bijstaan (en doet aanbevelingen) in alle risico gerelateerde aangelegenheden. Bovendien worden in artikel 29 van de Bankwet verschillende bijzondere bevoegdheden van het Risicocomité vermeld: i) risicotolerantie, ii) prijsbepaling en iii) verloningsbeleid.

Uitvoerend niveau

Het ExBo heeft specifieke bevoegdheidsdelegaties verleend aan een aantal beheerscomités die specifiek zijn samengesteld voor de behandeling van risicobeheer. De belangrijkste risicocomités op het niveau van het uitvoerend beheer zijn:

- **Central Credit Committee (CCC):** Het CCC is het hoogste kredietcomité en is de representatieve entiteit van het ExBo van de bank op het gebied van krediet- en tegenpartijonderwerpen, en meer in het bijzonder: op krediet- en tegenpartijrisico's die door alle Businesses zijn beslist binnen de grenzen van de erkende delegaties, goedgekeurd kredietbeleid en binnen de kredietlimieten van de bank: ervoor zorgen dat de kwaliteit

van de gedane toezeggingen overeenstemt met een "aanvaardbaar" risiconiveau voor de bank, dat coherent is tussen de Businesses en uiteindelijk binnen haar rating, aangegeven risicoappetijt en risk-reward objectieven;

- **Financial Market Risk Committee (FMRC):** definieert en handhaaft de markt- en tegenpartij kredietrisico strategie, het beleid, de methoden en de limieten van, maar niet beperkt tot, Global Markets, maar exclusief ALM/Treasury;
- **Bank Asset and Liability Committee (ALCo):** beheert de liquiditeitspositie van de bank en het renterisico en het wisselkoersrisico in het "banking book";
- **Risk Policy Committee (RPC):** verschaft de details van de risicostrategie en het risicobeleid van de bank en definieert en handhaaft het investerings- en kredietbeleid, -methoden en -drempels op business /portfolio/steeringcenter niveau;
- **Committee on Impairments and Provisions (CIP) (samen met Finance):** consolideert provisies en waardeverminderingen;
- **Information Security Steering Committee (ISSC):** Het ISSC stuurt de invoering van een goed systeem voor het beheer van de beveiliging van informatie en maakt een goede risicobesluitvorming mogelijk om ervoor te zorgen dat de informatica systemen van de organisatie afdoende worden beschermd tegen bedreigingen inzake informatiebeveiliging.

Chief Risk Officer (CRO). De RISK-functie wordt geleid door de Chief Risk Officer. De CRO wordt door de Raad Van Bestuur benoemd op aanbeveling van het Governance and Nomination Committee, mits vooraf goedgekeurd door de betrokken toezichthouder. Zij/hij wordt in beginsel benoemd voor de duur van haar/zijn ambtstermijn als lid van het ExBo en ExCo.

De CRO rapporteert functioneel aan de CEO.

De CRO is verantwoordelijk voor de verschillende RISK functies:

- **BNP Paribas Fortis RISK BRB:** RISK Belgian Retail Banking (onderdeel van RISK CPBS) is verantwoordelijk voor het beheer van kredietrisico's die voortkomen uit alle business lines binnen het domein van BNP Paribas Fortis (Retail, Affluent & Private Banking Belgium, Corporate Banking excl. CIB).
- **BNP Paribas Fortis RISK CIB:** RISK Corporate & Institutional Banking is belast met het verschaffen van volledige transparantie en een dynamische analyse van markt- en tegenpartijrisico's voor alle BNP Paribas Fortis-Businesses, met uitzondering van ALM/Treasury, en is verantwoordelijk voor het beheer van kredietrisico's voor financiële instellingen, overheden en ondernemingen die behoren tot BNP Paribas Fortis CIB.
- **BNP Paribas Fortis RISK ORM:** RISK Operational Risk Management definieert in overleg met de andere Functies die tweedelijns controles uitvoeren, het kader van operationele risico's en permanente controle dat door de eerste en tweede verdedigingslinie moet worden toegepast. Bovendien fungeert RISK ORM als tweede verdedigingslinie op de operationele risicogebieden die zijn gedefinieerd in het Organisational Framework en het Governance Framework voor operationeel risicobeheer en permanente controle.
- **BNP Paribas Fortis RISK ERA:** RISK Enterprise Risk Architecture is verantwoordelijk voor Regulatory Affairs, Risk analytics en modellering, Risk Strategic Analysis, reporting en provisioning, Risk-ALM-treasury en Liquidity
- **BNP Paribas Fortis RISK FUNCTION COO:** De RISK Function Chief Operating Office is verantwoordelijk voor de permanente operationele controle (verzekeren van de eerstelijnscontrole van de RISK functie), het beheer van de IT-toegangen en de continuïteit van de RISK activiteiten (beheerd door het "business security and continuity office"), het RISK Operating Office (coördineren van ondersteunende functies die niet tot de kernactiviteiten behoren), projecten in het kader van change management en communicatie.
- **BNP Paribas Fortis DPO:** De Data Protection Office is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de voorschriften inzake privacy en bescherming van persoonsgegevens.
- **BNP Paribas Fortis RISK IRC:** RISK Independent Review & Control is verantwoordelijk voor het model risk management en het onafhankelijk overzien van modellen met name voor 1) kredietrisico, 2) markt- en tegenpartijrisico en 3) operationeel risico.
- **Tribe Risk & Credits:** is verantwoordelijk voor producten, processen, IT-systemen en data met betrekking tot krediet -en risicobeheer. De Tribe Risk & Credits maakt geen deel uit van de geïntegreerde RISK functie.

Bevoegdheden:

Buiten België, in lijn met bestaande lokale en globale rapporteringslijnen, informeren de CROs van bedrijven die binnen de BNP Paribas Fortis Governance Perimeter vallen de CRO van BNP Paribas Fortis, dit om de naleving van interne en externe regels te waarborgen.

2 Risicometing en -categorieën

2.a Risicometing

Risicometing is een cruciale stap in het risicobeheerproces.

Voor het beoordelen en meten van risico's gebruikt BNP Paribas Fortis verschillende kwalitatieve en/of kwantitatieve methodes. Deze variëren van regelmatige rapportages over onderwerpen zoals risicoconcentratie en kwalitatieve en kwantitatieve portefeuilleoverzichten tot meer complexe kwantitatieve risicomodellen voor het bepalen van interne risicoparameters zoals de 'probability of default' (kans dat debiteuren in gebreke blijven), 'loss given default' (verlies bij wanbetaling), 'exposure at default' (uitstaand kredietrisico bij wanbetaling), 'expected loss' (verwacht verlies voor kredietrisico) en 'Value at Risk' (voor marktrisico).

Om de effectiviteit en consistentie te garanderen, wordt bij de ontwikkeling, de toetsing en de validatie van deze modellen uitgegaan van voor de gehele bank geldende standaarden.

De waargenomen risicoparameters, de stresstesten en de verwachtingen op basis van modellen worden vervolgens vergeleken met een raamwerk van limieten en risicorichtlijnen.

Uiteindelijk worden al deze risicometingen en stresstesten samengebracht in Risk Dashboards, die een algemeen overzicht geven voor het topmanagement. Deze algemene overzichten dienen om weloverwogen beslissingen te onderbouwen en worden continu verbeterd.

2.b Risicoclassificatie

De hieronder beschreven risicocategorieën ontwikkelen zich in lijn met de methodologische ontwikkelingen bij BNP Paribas en de vereisten van de toezichhouders.

Krediet- en tegenpartijrisico

Het kredietrisico is het risico van een verlies op financiële activa (bestaand of potentieel, uit hoofde van verstrekte verbintenissen) als gevolg van een verandering in de kredietwaardigheid van de debiteuren van de bank, die er uiteindelijk toe kan leiden dat debiteuren in gebreke blijven. De kans dat een debiteur in gebreke blijft en het verwachte realiseerbare bedrag van de lening of vordering indien de debiteur in gebreke blijft, zijn belangrijke elementen van de beoordeling van de kredietkwaliteit.

Het kredietrisico wordt gemeten op portefeuilleniveau, waarbij rekening wordt gehouden met de correlatie tussen de waarde van de leningen en vorderingen waaruit de portefeuille bestaat.

Tegenpartijrisico is de vertaling van kredietrisico verbonden aan financiële transacties, investeringen en/of afwikkelingen tussen twee partijen. Deze transacties bevatten zowel bilaterale contracten, zoals "over-the-counter" (OTC) derivatencontracten, als contracten afgewikkeld via centrale tegenpartijen (clearinginstellingen). Het bedrag verbonden aan dit risico kan variëren in de tijd in lijn met veranderende marktparameters die vervolgens hun impact hebben op de vervangingswaarde van de relevante transacties.

Tegenpartijrisico is het risico dat de tegenpartij niet kan voldoen aan zijn verplichtingen om de huidige marktwaarde van een transactie of portefeuille te betalen aan de bank waarvoor de bank de begunstigde is. Het tegenpartijrisico is gelinkt aan de vervangingskost van een derivaat of portefeuille wanneer de tegenpartij haar betalingsverplichtingen niet kan nakomen. Het kan dus aanzien worden als een marktrisico in geval van wanbetaling of een voorwaardelijk risico.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico op waardeverlies ten gevolge van nadelige veranderingen in marktprijzen of marktparameters, al dan niet genoteerd in de markt.

In de markt genoteerde parameters omvatten, maar zijn niet beperkt tot, wisselkoersen, prijzen van effecten en grondstoffen (ofwel genoteerd ofwel verkregen door verwijzing naar een gelijksoortig actief), prijzen van derivaten en andere parameters die er rechtstreeks van kunnen afgeleid worden zoals rentevoeten, 'credit spreads', volatiliteit en impliciete correlaties of andere soortgelijke parameters.

Niet-genoteerde parameters zijn parameters gebaseerd op veronderstellingen zoals parameters gebruikt in modellen of gebaseerd op statistische of economische analyses, niet verifieerbaar in de markt.

Liquiditeit is een belangrijk onderdeel van marktrisico. In tijden van schaarste of geen liquiditeit, kunnen instrumenten of goederen niet verhandelbaar zijn of verhandelbaar maar niet aan hun geschatte waarde. Dit zou kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld lage transactievolumes, wettelijke beperkingen of een groot onevenwicht tussen vraag naar en aanbod van bepaalde activa.

Marktrisico is opgesplitst in twee delen:

- Marktrisico met betrekking tot handelsactiviteiten en bestaande uit verhandelde instrumenten en afgeleide producten;
- Marktrisico met betrekking tot bankactiviteiten waaronder rente- en wisselkoersrisico's voortvloeiend uit de intermediaire activiteiten van de bank.

Operationeel risico

Het operationele risico is het risico op verlies door inadequate of falende interne processen, of door externe gebeurtenissen hetzij opzettelijk, accidenteel of door de natuur. Het beheer van het operationele risico is gebaseerd op de analyse van de ketting 'oorzaak – gebeurtenis – gevolg'.

Interne processen die aanleiding geven tot een operationeel risico kunnen te maken hebben met werknemers en/of IT-systemen. Enkele voorbeelden van externe gebeurtenissen zijn overstromingen, brand, aardbevingen en terreuraanslagen. Krediet- of marktgebeurtenissen zoals wanbetaling of waardeschommelingen vallen niet binnen het domein van operationele risico's.

Het operationele risico omvat fraude, personeelsrisico's, juridische risico's, non-compliancerisico's, fiscale risico's, informatiesysteemrisico's, gedragsrisico's (risico's gerelateerd aan het aanbieden van een ongepaste financiële dienst), risico's gelinkt aan mislukkingen in operationele processen met inbegrip van zowel lening procedures of model risico's als eender welke potentiële financiële gevolgen voortvloeiend uit het beheer van het reputatierisico.

Compliance- en reputatierisico

Het compliancerisico is het risico van juridische, administratieve of disciplinaire sancties, alsook de belangrijke financiële verliezen die een bank kan lijden ten gevolge van de niet-naleving van wetten, reglementen, gedragscodes en praktijknormen van toepassing op bank- en financiële activiteiten. Eveneens wordt er gekeken naar de niet-naleving van instructies gegeven door een uitvoerend orgaan, met name in de toepassing van de richtlijnen uitgevaardigd door een toezichhoudend orgaan.

Het compliancerisico is per definitie een onderdeel van het operationele risico. Doordat het compliancerisico meer gevolgen kan hebben dan alleen een financieel verlies en zelfs de reputatie van de instelling kan schaden, behandelt de bank het compliancerisico afzonderlijk.

Het reputatierisico is het risico van aantasting van het vertrouwen dat in een onderneming wordt gesteld door klanten, tegenpartijen, leveranciers, medewerkers, aandeelhouders, toezichhouders en andere belanghebbenden waarvan het vertrouwen voor de onderneming essentieel is om de dagelijkse activiteiten te kunnen uitoefenen.

Het reputatierisico wordt voornamelijk bepaald door alle andere risico's waaraan de bank is blootgesteld.

ALM-risico (asset - liability management)

Het ALM-risico is het risico dat zich een verlies voordoet als gevolg van een ongelijkheid in de rentevoeten, de looptijden of de aard van activa en verplichtingen. Het ALM-risico heeft betrekking op niet-handelsportefeuilles en omvat voornamelijk het globale renterisico.

Liquiditeits- en herfinancieringsrisico

Het liquiditeits- en herfinancieringsrisico is het risico dat de bank haar verplichtingen op een bepaalde plaats en in een specifieke valuta niet kan nakomen tegen een aanvaardbare prijs.

Milieurisico

Milieurisico's, en meer in het bijzonder deze die in verband staan met klimaatsveranderingen, zijn een financieel risico voor de bank. Ze kunnen zowel een rechtstreekse impact hebben op haar eigen werking als een onrechtstreekse impact via haar financierings- en investeringsactiviteiten. Er zijn twee belangrijke categorieën van risico's verbonden aan klimaatsveranderingen: (i) overgangsriscico's, voortvloeiend uit gedragsveranderingen van economische en financiële spelers als antwoord op de energie-regelgevingen of op technologische veranderingen; (ii) fysieke risico's, voortvloeiend uit de directe gevolgen van klimaatsveranderingen op mensen en eigendommen door extreme weersomstandigheden of lange termijn risico's zoals het stijgend waterpeil of stijgende temperaturen. Bovendien kan er een aansprakelijkheidsrisico ontstaan uit deze twee risico categorieën. Meer bepaald door de schade die rechtspersonen zouden moeten betalen indien ze verantwoordelijk worden gesteld voor de opwarming van de aarde.

3 Kapitaalvereisten

Raamwerk

Als kredietinstelling is BNP Paribas Fortis onderworpen aan het toezicht van regelgevende autoriteiten.

De Belgische Wet van 25 april 2014 over de stand van en het toezicht op de kredietinstellingen aligneert zich met het Europees regelgevingskader. De richtlijnen m.b.t. de kapitaalvereisten ('Capital Requirements Directive') is het wettelijk kader voor het toezicht op kredietinstellingen in alle lidstaten van de Europese Unie en vormt de basis voor het 'Single Supervisory Mechanism' (SSM) dat is samengesteld uit de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale bevoegde instanties, zoals de Nationale Bank van België (NBB). De regelgeving m.b.t. de kapitaalvereisten ('Capital Requirements Regulation', CRR) is gepubliceerd onder referentienummer 575/2013 op 26 juni 2013 in de 'Official Journal of the European Union' en is van kracht sinds 27 juni 2013, terwijl de entiteiten onder haar toezicht maar pas het voorwerp van toezicht zijn geworden op 1 januari 2014. De CRD en CRR zijn door het Europees Parlement en de Raad gewijzigd op 20 mei 2019 (CRD V en CRR2). Nieuwe wijzigingen aan de CRD en CRR worden verwacht in voege te treden in 2024 (CRD VI and CRR3) met als eerste datum van toepassing 1 januari 2025.

Op geconsolideerd en statutair niveau wordt het toezicht op BNP Paribas Fortis uitgeoefend door de Europese Centrale Bank (ECB) en door de Nationale Bank van België (NBB). Daarnaast kunnen ook de dochtermaatschappijen van BNP Paribas Fortis onderworpen zijn aan de regelgeving van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen waar zij actief zijn.

Banken moeten van de toezichthouders beschikken over een minimum wettelijk vereist eigen vermogen onder de 1ste Pijler van het Basel III raamwerk.

Sinds 1 januari 2014 berekent BNP Paribas Fortis het kapitaal en de risicogewogen activa op basis van het CRR/CRD IV-raamwerk.

De NBB (voorheen de CBFA, de voormalige Belgische toezichthouder) heeft BNP Paribas Fortis toestemming verleend voor de toepassing van de geavanceerde methode voor het berekenen van de risico gewogen activa onder de Basel regelgevingen: de Geavanceerde Interne Ratingbenadering voor kredietrisico en marktrisico en de Geavanceerde Meetmethoden voor operationele risico's.

Bepaalde dochterondernemingen van BNP Paribas Fortis hebben deze toestemming niet gekregen en gebruiken daarom de gestandaardiseerde benadering voor de berekening van hun activa die naar risico gewogen worden.

Samenstelling van het wettelijk vereist vermogen

Het kapitaal voor regelgevingsdoeleinden op geconsolideerd niveau wordt berekend op basis van IFRS- rapporteringsregels, waarbij rekening wordt gehouden met de door de regelgever opgelegde prudentiële filters en verminderingen, zoals beschreven in de CRR/CRD IV omgezet in de Belgische Bankwet gepubliceerd in april 2014.

De onderstaande tabel toont de samenstelling van het wettelijk eigen vermogen van BNP Paribas Fortis:

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	
	Basel III	
Tier 1-kernkapitaal (CET1): Instrumenten en reserves		
Kapitaalinstrumenten en de overeenstemmende agioreserves		11.905
Reserves		12.473
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten (OCI) en andere reserves		(2.692)
Minderheidsbelangen (bedragen aanvaard in geconsolideerde CET1)		1.760
Onafhankelijk geverifieerde tussentijdse winsten min voorzienbare lasten of dividenden		-
TIER 1-KERNKAPITAAL (CET1) VOOR PRUDENTIELE AANPASSINGEN		23.445
Tier 1-kernkapitaal (CET1): prudentiële aanpassingen		(2.498)
TIER 1-KERNKAPITAAL1 (CET1)		20.947
Aanvullend Tier 1-kapitaal (AT1): instrumenten		768
Aanvullend Tier 1-kapitaal 1 (AT1): prudentiële aanpassingen		-
AANVULLEND TIER 1-KAPITAAL (AT1)		768
TIER 1-KAPITAAL (T1 = CET1 + AT1)		21.715
Tier 2-kapitaal (T2): instrumenten en voorzieningen		1.269
Tier 2-kapitaal (T2): prudentiële aanpassingen		(283)
TIER 2-KAPITAAL (T2)		986
TOTAAL KAPITAAL (TC = T1 + T2)		22.701

In de tabel hieronder worden de kernvermogen-indicatoren weergegeven:

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022
Common Equity Tier 1 Kapitaal (CET1)	20.947	21.084
Tier 1 Kapitaal	21.715	21.820
Totaal Kapitaal	22.701	22.816
Naar risico gewogen verbintenissen		
Kredietrisico	103.065	100.365
Effectisering	969	671
Tegenpartijrisico	1.372	1.059
Aandelenrisico	13.203	11.149
Marktrisico	1.579	1.396
Operationeel risico	8.785	7.880
TOTAAL NAAR RISICO GEWOGEN VERBINTENISSEN	128.972	122.520
CET 1 ratio	16,24%	17,21%
Tier 1 ratio	16,84%	17,81%
Totaal kapitaal ratio	17,60%	18,62%

In de tabel hieronder wordt de leverage ratio weergegeven.

<i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022
BALANS BLOOTSTELLINGEN (EXCL. TERUGKOOPOVEREENKOMSTEN & DERIVATEN)	320.310	311.453
TERUGKOOPOVEREENKOMSTEN EN DERIVATEN	19.884	10.616
Terugkoopovereenkomsten en effecten(uit)leentransacties	15.494	5.684
Vervangingskost derivaten	2.785	3.471
Potentieel toekomstig risico derivaten	1.933	2.463
Marge-storting in contanten	(327)	(1.002)
BUITEN BALANS BLOOTSTELLINGEN (AANGEPAST VOOR CONVERSIE NAAR KREDIET EQUIVALENT. ART.429 CRR)	24.474	26.369
TOTAAL BLOOTSTELLINGEN	364.668	348.438
PRUDENTIËLE AANPASSINGEN	(2.498)	(2.309)
TIER 1 KAPITAAL	21.715	21.820
LEVERAGE RATIO	6,00%	6,30%

4 Krediet- en tegenpartijkredietrisico

4.a Kredietrisico

Blootstelling aan kredietrisico

De onderstaande tabel toont alle financiële activa van BNP Paribas Fortis, met inbegrip van vastrentende effecten, die zijn blootgesteld aan kredietrisico. Het kredietrisico houdt geen rekening met

onderpanden en andere zekerheden die BNP Paribas Fortis heeft verkregen in het kader van haar kredietverleningsactiviteiten of de aankoop van kredietbescherming.

Uitstaand kredietrisico* uitgesplitst volgens Basel-activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2023			31 december 2022		
	IRBA	Standaard-benadering	Totaal	IRBA	Standaard-benadering	Totaal
Centrale overheden en centrale banken	51.291	8.021	59.312	47.386	7.528	54.914
Ondernemingen	131.333	22.147	153.480	131.313	22.275	153.588
Instellingen **	12.913	5.888	18.801	12.903	5.141	18.044
Retail	93.971	46.742	140.713	95.696	36.331	132.027
Effectiseringsposities	4.022	491	4.513	1.940	650	2.590
Andere activa die geen kredietverplichting vertegenwoordigen ***	-	4.975	4.975	-	4.808	4.808
TOTALE BLOOTSTELLING	293.530	88.264	381.794	289.238	76.733	365.971

* Blootstelling aan kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250% en bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen

** De activacategorie Instellingen omvat kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, met inbegrip van instellingen en ondernemingen die worden erkend in andere landen. Hieronder vallen ook bepaalde posities op regionale en lokale autoriteiten, overheidsinstellingen en multilaterale ontwikkelingsbanken die niet worden behandeld als centrale overheidsinstellingen

*** Onder 'andere activa die geen kredietverplichting vertegenwoordigen' vallen materiële activa en overlopende en overige activa

De bovenstaande tabel heeft betrekking op de volledige prudentiële consolidatiekring op basis van de activacategorieën die zijn vastgesteld volgens artikel VI.2 van het reglement van de CBFA

van 17 oktober 2006 ten aanzien van vermogensvereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

Diversificatie van de blootstelling aan kredietrisico

Met concentratie van kredietrisico wordt bedoeld dat er sprake is van een uitstaand bedrag bij een tegenpartij of een totaal aan uitstaande bedragen bij positief gecorreleerde tegenpartijen (bijvoorbeeld doordat deze over het algemeen onder gelijkaardige omstandigheden in gebreke blijven) die een aanzienlijk verlies kunnen opleveren bij een faillissement of het in gebreke blijven van die tegenpartij of tegenpartijen. Het vermijden van concentraties is daarom een fundamenteel onderdeel van de kredietrisicostrategie van BNP Paribas Fortis die erop is gericht in omvang gespreide, liquide en gediversifieerde portefeuilles aan te houden.

Om potentiële verbanden tussen uitstaande bedragen op dezelfde tegenpartij te kunnen onderkennen, past BNP Paribas Fortis het concept van 'Total Group Authorization' toe. Dit houdt in dat groepen van verbonden tegenpartijen voor het kredietrisicobeheer worden beschouwd als eenzelfde business groep.

Om de diversiteit aan kredietrisico's te beheren, is het kredietrisicobeleid van BNP Paribas Fortis erop gericht het kredietrisico te spreiden over meerdere sectoren en landen. In de onderstaande figuur wordt de sectorconcentratie binnen de portefeuille met leningen aan klanten van BNP Paribas Fortis per 31 december 2023 weergegeven.

Uitsplitsing van het kredietrisico¹ per Basel III-activacategorie en per bedrijfstak op 31 december 2023

In miljoenen euro's	31 december 2023		31 december 2022	
	Blootstelling	%	Blootstelling	%
Landbouw, voeding en tabak	13.693	4%	13.626	4%
Financiële diensten	54.752	14%	53.677	15%
Chemie (zonder geneesmiddelen)	4.111	1%	4.114	1%
Bouw	11.513	3%	12.265	3%
Kleinhandelaars	6.605	2%	6.447	2%
Uitrusting zonder IT	6.705	2%	6.404	2%
Vastgoed	31.994	8%	30.037	8%
Metaal & mijnbouw	5.687	1%	6.699	2%
Groothandel & handel	11.967	3%	14.197	4%
Zakelijke diensten	40.346	11%	40.461	11%
Transport & logistiek	10.155	3%	9.976	3%
Nutsvoorzieningen (elektriciteit, gas, water, enz.)	11.122	3%	11.965	3%
Retail	103.872	28%	93.134	25%
Overheids- & Openbare Diensten	22.837	6%	21.020	6%
Overige	41.924	11%	39.359	11%
TOTAAL	377.283	100%	363.381	100%

Geografische verdeling van het kredietrisico¹ per 31 december 2023 per vestigingsland van de tegenpartij

Het concentratierisico voor landen bestaat uit de som van alle risicoposities op kredietnemers in het betreffende land. In de volgende tabel wordt de geografische concentratie binnen de

portefeuille met leningen aan klanten per 31 december 2023 weergegeven.

¹ Kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250%, bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen en effectiseringsposities

In miljoenen euro's	31 december 2023					
	Basel III					
	Centrale overheden en centrale banken	Ondernemingen	Instellingen	Retail	Totaal	%
Europa	52.436	137.806	16.737	138.360	345.340	92%
<i>België</i>	34.018	73.066	9.663	95.938	212.684	56%
<i>Nederland</i>	5	4.820	1.431	3.412	9.667	3%
<i>Luxemburg</i>	14.759	12.658	226	9.699	37.343	10%
<i>Frankrijk</i>	503	13.938	2.801	4.987	22.228	6%
<i>Overige Europese landen</i>	3.151	33.323	2.617	24.325	63.417	17%
Noord-Amerika	1.058	3.691	195	199	5.143	1%
Azië & Pacific	54	1.213	289	115	1.672	0%
Rest van de wereld	5.763	10.771	1.581	7.013	25.128	7%
TOTAAL	59.312	153.480	18.802	145.689	377.283	100%

In miljoenen euro's	31 december 2022					
	Basel III					
	Centrale overheden en centrale banken	Ondernemingen	Instellingen	Retail	Totaal	%
Europa	48.671	136.210	15.625	129.366	329.872	92%
<i>België</i>	33.094	70.495	8.564	97.262	209.415	58%
<i>Nederland</i>	15	4.715	1.163	3.347	9.240	3%
<i>Luxemburg</i>	11.688	13.394	291	9.982	35.355	10%
<i>Frankrijk</i>	1.031	13.690	3.786	5.201	23.708	7%
<i>Overige Europese landen</i>	2.843	33.916	1.821	13.574	52.154	14%
Noord-Amerika	835	3.723	537	221	5.316	1%
Azië & Pacific	78	1.305	288	106	1.777	0%
Rest van de wereld	5.330	12.349	1.595	7.142	26.416	7%
TOTAAL	54.914	153.587	18.045	136.835	363.381	100%

Algemeen kredietbeleid

De kredietactiviteiten van BNP Paribas Fortis vallen onder de 'Global Credit Policy' die van toepassing is voor alle onderdelen van BNP Paribas Groep. Dit beleid is goedgekeurd door het Risk Committee van de Groep BNP Paribas, dat wordt voorgezeten door de Chief Executive Officer, en is bekrachtigd door het Directiecomité van BNP Paribas Fortis, voorgezeten door haar Chief Executive Officer. Dit beleid steunt op kernprincipes met betrekking tot de naleving van de ethische standaarden van de BNP Paribas Groep, het Compliance beleid, duidelijk omschreven verantwoordelijkheden (Business en Risk), de aanwezigheid en implementatie van procedures en de vereiste van een grondige analyse van risico's. Het beleid wordt geïmplementeerd in de vorm van specifieke regels die zijn afgestemd op type activiteit of tegenpartij. Het raamwerk voor het beheer van kredietrisico's binnen de bank wordt verder uitgewerkt in een specifieke, transversale benadering die nader ingaat op de belangrijkste grondregels voor de routing van kredieten, regels met betrekking tot het delegeren van bevoegdheden en de rol van het Central Credit Committee, het hoogste kredietcomité binnen de bank. Ook wordt hiermee de grondregel dat de Risk functie onafhankelijk is van de Business herhaald en versterkt.

De kredietactiviteiten van BNP Paribas Fortis zijn tevens onderworpen aan sectoriële regels. De bank levert veel inspanningen om projecten te financieren die goed scoren in de milieuzorg. BNP Paribas Fortis past momenteel 9 sectoriële beleidsnota's toe die de regels bepalen voor het financieren van en het investeren in sectoren die geconfronteerd worden met grote sociale en milieugebonden uitdagingen.

In deze context is de toewijding en strategie van de bank volledig in lijn met die van de Groep BNP Paribas. Meer informatie hierover kan gevonden worden in deel 7 van het 'Universal Registration Document' van BNP Paribas.

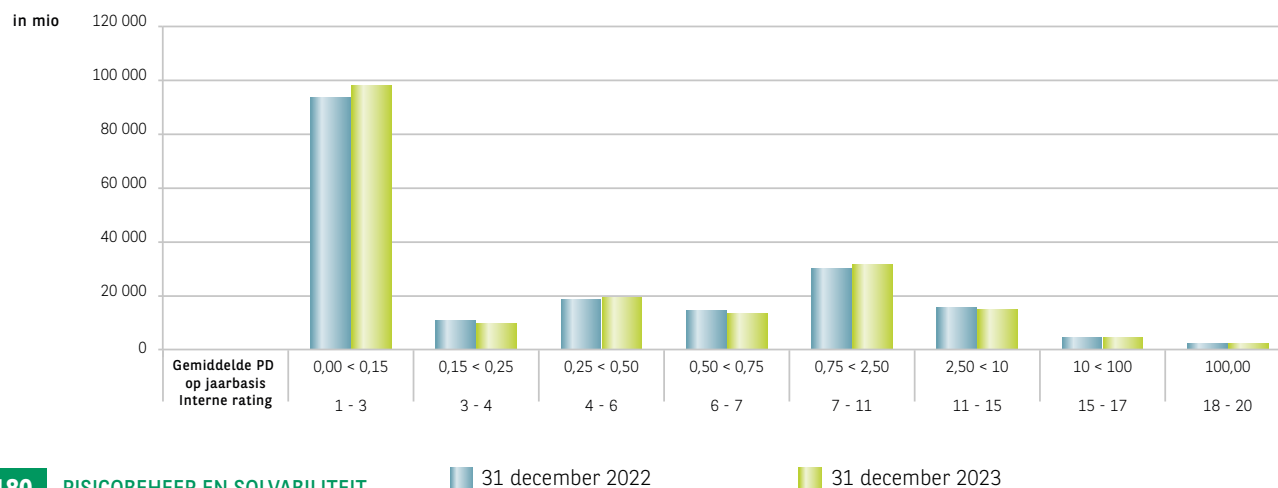
Intern ratingsysteem

De bank beschikt over een uitgebreid intern ratingsysteem voor het vaststellen van de naar risico gewogen activa die worden gebruikt voor het berekenen van de solvabiliteitsratio's. Er wordt een periodiek beoordelings- en controleproces toegepast om te waarborgen dat het systeem effectief is en op de juiste wijze is geïmplementeerd. Voor zakelijke kredieten gaat het systeem uit van drie parameters: de kans dat de tegenpartij in gebreke zal blijven uitgedrukt in de vorm van een rating (PD - Probability of Default), het verlies bij wanbetaling (LGD - Loss Given Default), dat afhankelijk is van de structuur van de transactie, en de kredietconversiefactor (CCF), die is gebaseerd op een schatting van het gedeelte van de niet op de balans opgenomen positie die blootstaat aan risico.

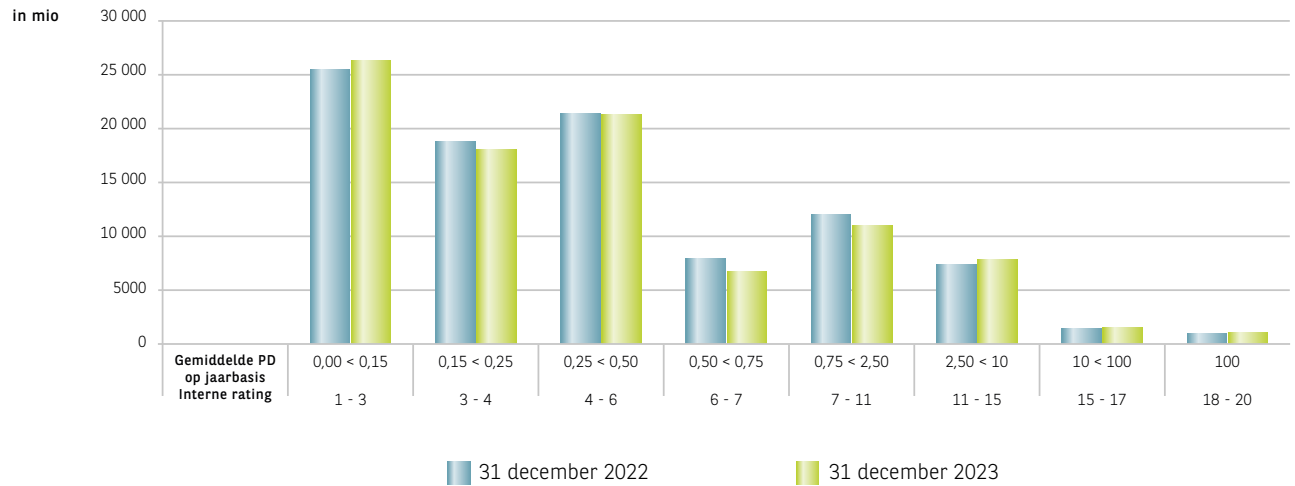
Elk van de parameters voor het kredietrisico wordt jaarlijks getoetst door middel van backtesting en vergeleken met benchmarks om te controleren hoe het systeem bij elk van de bedrijfsonderdelen van de bank functioneert. Bij de backtests worden voor elke parameter de geschatte en de gerealiseerde uitkomsten met elkaar vergeleken.

Er kunnen twintig verschillende ratings intern worden toegekend aan een tegenpartij. Zeventien hiervan worden gebruikt voor klanten die niet in gebreke zijn, waarbij de kredietbeoordeling kan variëren van 'uitstekend' tot 'zeer zorgwekkend', en drie hiervan hebben betrekking op klanten die worden geclassificeerd als in gebreke zijnde, volgens de definitie van de bankenregelgever.

Uitsplitsing van de IRBA blootstelling volgens interne rating – Centrale overheden en Centrale banken, Instellingen en Ondernemingen.

Uitsplitsing van de IRBA blootstelling volgens interne rating – retail activiteiten

4.b Tegenpartijkredietrisico

Het tegenpartijrisico is de vertaling van het kredietrisico dat in de financiële transacties, investeringen en/of afwikkelingen tussen tegenpartijen vervat zit.

Deze transacties bevatten zowel bilaterale contracten, zoals "over-the-counter" (OTC) derivatencontracten, als contracten afgewikkeld via clearinginstellingen. Het bedrag verbonden aan dit risico kan variëren in de tijd in lijn met veranderende marktparameters die vervolgens hun impact hebben op de vervangingswaarde van de relevante transacties.

Tegenpartijrisico is het risico dat de tegenpartij niet kan voldoen aan zijn verplichtingen om de huidige marktwaarde van een transactie of portefeuille te betalen aan de bank waarvoor de bank de begunstigde is. Het tegenpartijrisico is gelinkt aan de vervangingskost van een derivaat of portefeuille wanneer de tegenpartij haar betalingsverplichtingen niet kan nakomen. Het kan dus aanzien worden als een marktrisico in geval van wanbetaling of een voorwaardelijk risico.

5 Marktrisico

Marktrisico is het risico dat zich een waardeverlies voordoet ten gevolge nadelige bewegingen in marktprijzen of -parameters, al dan niet rechtstreeks waarneembaar.

Waarneembare marktparameters zijn – maar niet enkel beperkt tot – wisselkoersen, prijzen van waardepapieren en grondstoffen (beursgenoteerd of verbonden aan een referentie-index), prijzen van afgeleide producten en andere parameters die er van afgeleid zijn zoals rentevoeten, kredietmarges (credit spread), volatiliteiten en correlatierisico's of gelijkaardige parameters.

Niet waarneembare factoren zijn gebaseerd op veronderstellingen zoals parameters vervat in modellen of gebaseerd op statistische of economische analyses die niet te verifiëren zijn in de markt.

In de handelsboeken voor vastrentende waarden worden de kredietinstrumenten gewaardeerd op basis van obligatierendementen en kredietmarges die beschouwd worden als marktparameters net zoals rentevoeten en wisselkoersen. Het kredietrisico op de uitgever van het instrument is bijgevolg een component van het marktrisico, beter bekend als emittentenrisico.

Liquiditeit is een belangrijk onderdeel van het marktrisico. In periodes van weinig of geen liquiditeit, kunnen instrumenten of waardepapieren niet verhandeld worden of niet verhandeld worden aan hun geschatte waarde. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als er zeer weinig handel is, legale beperkingen zijn of er een groot onevenwicht is tussen vraag en aanbod voor bepaalde activa.

Marktrisico is opgesplitst in twee delen:

- Marktrisico met betrekking tot handelsactiviteiten en bestaande uit verhandelde instrumenten en afgeleide producten;
- Marktrisico met betrekking tot bankactiviteiten waaronder rente- en wisselkoersrisico's voortvloeiend uit de intermediaire activiteiten van de bank.

5.a Kapitaalvereisten en risico gewogen activa voor marktrisico's

Kapitaalvereisten voor marktrisico

In miljoenen euro's	Risicogewogen activa		Kapitaalvereisten	
	31 december 2023	31 december 2022	31 december 2023	31 december 2022
INTERN MODEL	752	756	60	60
VAR	154	329	12	26
Stressed VAR	518	360	41	29
Incremental Risk Charge (IRC)	81	67	6	5
Comprehensive Risk Measure (CRM)	-	-	-	-
STANDAARDBENADERING	827	640	66	51
EFFECTISERINGSPOSITIES UIT HET HANDELSBOEK	-	-	-	-
MARKTRISICO	1.579	1.396	126	111

De marktrisicoberekening volgens de standaardbenadering dekt het marktrisico van de onderdelen van de bank die niet vallen onder de interne model benadering. De standaardbenadering

wordt gebruikt voor de berekening van het wisselkoers- en grondstoffenrisico van de bankactiviteiten.

5.b Marktrisico verbonden aan handelsactiviteiten

Het marktrisico is het gevolg van handelsactiviteiten uitgevoerd binnen Corporate and Institutional Banking en omvat verschillende risicofactoren, zoals:

- Het renterisico: het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van veranderingen in de markttrente;
- Het valutarisico: het risico van een verandering in de waarde van een instrument door veranderingen in de koersen van vreemde valuta's;
- Het aandelenrisico: komt voort uit veranderingen in de marktprijzen en de volatiliteit van aandelen en veranderingen in marktprijzen van aandelenindexen;
- Het grondstoffenrisico: komt voort uit fluctuaties in de marktprijzen en de volatiliteit van grondstoffen en veranderingen in de prijzen van grondstoffenindexen;
- Het 'credit spread'-risico: komt voort uit veranderingen in de kredietwaardigheid van een emittent en komt onder meer tot uiting in een wijziging van de kosten bij het kopen van bescherming ten aanzien van die emittent;
- Optionele producten: omvatten impliciete volatiliteits- en correlatierisico's, waarvan de parameters kunnen worden afgeleid van waarneembare prijzen van opties die worden verhandeld op een actieve markt.

De handelsactiviteiten van BNP Paribas Fortis en haar dochtermaatschappijen vloeien voort uit economische relaties met klanten of indirect als een deel van 'market making' activiteiten.

Binnen Risk zijn drie afdelingen verantwoordelijk voor de opvolging van het marktrisico:

- RISK Markets & Financial Institutions (MFI) volgt de marktrisico's van Global Markets op;
- RISK ALMT volgt de activiteiten van ALM Treasury op;
- RISK EM volgt de marktrisico's in International Retail Banking op buiten de eurozone.

De missie van deze afdelingen bestaat uit het definiëren, meten en analyseren van risicofactoren en risicogevoeligheden, maar ook het meten en controleren van de Value-at-Risk (VaR) als algemene indicator van potentiële verliezen. Risk garandeert dat de activiteiten voldoen aan het limietenkader goedgekeurd door de verschillende comités. Het valideert nieuwe activiteiten en grote transacties, herziet en valideert de positiewaarderingsmodellen en voert een maandelijks nazicht uit van de marktparameters in samenwerking met het departement 'Valuation & Risk Control'.

5.c Marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten

Het marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten omvat enerzijds het risico van verlies op aandelenbelangen en anderzijds de rente- en valutarisico's uit hoofde van de bancaire bemiddelingsactiviteiten en investeringen.

5.c.1 Aandelenrisico

Aandelenbelangen die door de bank worden aangehouden buiten het tradingboek zijn effecten die een achtergestelde restvordering verschaffen op de activa of inkomsten van de emittent of een vergelijkbare economische grondslag hebben.

5.c.2 Valutarisico

Het valutarisico heeft betrekking op alle transacties, ongeacht of ze deel uitmaken van het tradingboek of niet.

Met uitzondering van de valutapositie van BNP Paribas Fortis België, die wordt berekend volgens het interne model van BNP Paribas Fortis dat is goedgekeurd door de toezichhouder, wordt de blootstelling aan valutarisico bepaald volgens de gestandaardiseerde methode, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die de banktoezichthouder biedt om hierbij alleen het operationele valutarisico in aanmerking te nemen.

5.c.3 Renterisico

5.c.3.1 Organisatie van het renterisicobeheer

De Raad van Bestuur geeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de renterisico's in de bankactiviteiten aan de Chief Executive Officer; de Chief Executive Officer delegeert het beheer ervan aan het Bank Asset and Liability Management Committee (ALCo).

De permanente leden van het bank ALCo zijn de Chief Executive Officer (voorzitter), de leden van het Directiecomité verantwoordelijk voor de kernactiviteiten, de Chief Risk Officer, de Chief Financial Officer (plaatsvervangend voorzitter), het hoofd van ALM Treasury, het hoofd van BNP Paribas Group ALM Treasury Domestic Markets en het hoofd van ALM Treasury Steering; andere ALCo leden vertegenwoordigen ALM Treasury, Risk of Finance. Het bank ALCo – dat maandelijks samen komt – is verantwoordelijk voor het bepalen van het renterisicoprofiel van de bankactiviteiten, het definiëren en opvolgen van indicatoren voor renterisicometing en de toekenning van limieten.

ALM Treasury is bevoegd voor de implementatie van de beslissingen inzake het beheer van de renterisico's in de bankactiviteiten.

De Risk functie neemt deel aan het ALCo en bewaakt de implementatie door ALM Treasury, van de belangrijke beslissingen die genomen werden door dit comité. Het voert ook een tweedelijnscontrole uit door validatie van modellen en risico-indicatoren, het opvolgen van de risico-indicatoren en het toezicht op de naleving van de toegekende limieten.

Het banking book bevat alle rentedragende activa en passiva van alle business lines van BNP Paribas Fortis (inclusief de beleggings- en afdekkingsverrichtingen van ALM Treasury) met uitzondering van de (toegestane) tradingactiviteiten.

Transacties die worden geïnitieerd door de diverse business lines van BNP Paribas Fortis worden systematisch overgedragen naar ALM-Treasury via interne contracten of via financieringen en ontleningen.

De strategie van de bank voor het beheer van het renterisico is voornamelijk gebaseerd op een zorgvuldige opvolging van de gevoeligheid van de rente-inkomsten van de bank voor veranderingen in de rentestand, rekening houdende met alle renterisico's (renteherzieningsrisico, basis risico en optionele risico's); de doelstelling is te zorgen voor de stabiliteit en regelmatigheid van de totale netto rentemarge. Op deze manier kan BNP Paribas Fortis bepalen hoe deze risico's optimaal kunnen afgedekt worden.

Het renterisico wordt beperkt/afgedekt door het gebruik van een waaier aan verschillende instrumenten; de belangrijkste zijn de derivaten, voornamelijk renteswaps en -opties. Renteswaps worden gebruikt voor het aanpassen van het lineair risicoprofiel, dat hoofdzakelijk wordt gegenereerd door de langlopende activa en passiva aan vaste rente. Opties worden gebruikt voor de verlaging van het niet-lineaire risico, dat voornamelijk wordt veroorzaakt door in klantencontracten besloten opties, zoals opties tot vervroegde aflossing in hypotheekleningen, limieten op deposito's.

5.c.3.2 Beheer en afdekken van renterisico

De afdekkingsstrategieën voor de renterisico's in de bankactiviteiten worden bepaald en geïmplementeerd per munt.

De risicoafdekkingen gebeuren onder de vorm van swaps en opties die geboekt worden als reële waarde of als kasstroomafdekkingen. Ze kunnen ook voorkomen als HQLA (High Quality Liquid Asset) effecten die geboekt worden als 'Hold to Collect and Sell'.

6 Soeverein schuldenrisico

Soeverein schuldenrisico is het risico dat een overheid in gebreke komt voor zijn schuld, in geval van een tijdelijke of verlengde onderbreking van rentebetaling (intrest en/of kapitaal). De bank wordt dus blootgesteld aan krediet-, tegenpartij- of marktrisico al naargelang de boekhoudcategorie van het financieel actief uitgegeven door een overheid.

Blootstelling aan een overheidsschuld bestaat voornamelijk uit obligaties.

De bank beschikt over staatsobligaties die deel uitmaken van het liquiditeitsmanagement proces. Dit proces is onder meer gebaseerd op het houden van obligaties als onderpand voor de

herfinanciering bij centrale banken. Een aanzienlijk deel van deze 'liquiditeitsbuffer' bestaat uit obligaties met een hoge rating die zijn uitgegeven door overheden, supranationale entiteiten en speciale agentschappen, met een laag risiconiveau. Een deel van deze portefeuille bevat rentevoetkenmerken die bijdragen aan de afdekkingsstrategieën van het renterisico in het bankboek.

De portefeuille van soevereine effecten van BNP Paribas Fortis wordt in onderstaande tabel getoond. De cijfers in deze tabel worden nu gerapporteerd onder de prudentiële consolidatiekring, terwijl ze in de toelichtingen van voorgaande jaren onder de boekhoudkundige consolidatiekring werden gerapporteerd.

<i>Bankboek</i> <i>In miljoenen euro's</i>	31 december 2023	31 december 2022
Eurozone		
België	8.188	6.119
Italië	624	599
Spanje	542	522
Luxemburg	380	335
Oostenrijk	265	-
Frankrijk	75	147
Finland	25	64
Cyprus	2	-
Duitsland	1	-
Nederland	-	10
Totaal eurozone	10.102	7.796
Andere landen in Europese Economische Ruimte (EER)	-	-
Tsjechië	38	37
Overige	1	1
Totaal andere EER	39	38
Andere landen	-	-
Turkije	1.750	2.438
Overige	36	31
Totaal andere landen	1.786	2.469
Totaal	11.927	10.303

7 Operationeel risico

Raamwerk voor risicobeheer

Toezichtskader

In lijn met het raamwerk van BNP Paribas Groep heeft BNP Paribas Fortis een allesomvattend raamwerk voor het beheren van het operationele risico voor de hele bank ingevoerd dat voldoet aan de Basel III-criteria die zijn vastgelegd in de 'Advanced Measurement Approach' (AMA). Dit raamwerk draagt bij tot een beter risicobeheer doordat hiermee het bewustzijn ten aanzien van operationele risico's wordt versterkt. Het waarborgt een effectieve meting en opvolging van het operationele risicoprofiel.

Belangrijke partijen en organisatie

Er is een effectieve risicobeheerstructuur ontwikkeld op basis van een model met drie verdedigingslijnes, waarbij de businesses de hoofdverantwoordelijkheid dragen voor het beheren en beperken van operationele risico's. Binnen BNP Paribas Fortis zijn de belangrijkste controlefuncties die de tweede verdedigingslinie vormen Compliance, Legal en Risk. Zij hebben tot taak erop toe te zien dat het raamwerk voor het beheren van het operationele risicobeheer goed is verankerd, dat de operationele risico's die worden vastgesteld, beoordeeld, gemeten en beheerd een juiste afspiegeling geven van het risicoprofiel en dat wordt voldaan aan de eigenvermogensvereisten. De Algemene Inspectie (interne

audit) vertegenwoordigt de derde verdedigingslinie en ziet toe op de juiste implementatie van de risicostructuren en het risicobeleid.

De belangrijkste bestuursorganen op het gebied van operationeel risico en interne controle zijn de Internal Control Committees (ICC's).

Het Internal Control Committee (ICC) is de ruggengraat van het operationeel risicobeheer en het permanent controle kader. Het beoogt:

- het verstrekken van een duidelijk en alomvattend geconsolideerd beeld aan het management met betrekking tot de situatie van de entiteit in termen van operationeel risico en risico van niet-naleving;
- waarschuwingen geven en indien nodig escaleren van zwakheden in het raamwerk naar het uitvoerend management;
- de betrokkenheid van het uitvoerend management bij deze onderwerpen concretiseren - onder meer door het vormen van een forum voor analyse en besluitvorming.

Het ICC brengt de belangrijkste belanghebbenden uit de drie verdedigingslijnes samen, ze bespreken en worden het eens over de belangrijkste onderwerpen met betrekking tot de operationele risico's, inclusief operationele en organisatorische aspecten.

8 Compliance- en reputatierisico

Compliance missie

De algemene missie van Compliance bestaat uit het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving bij de uitvoering van de diverse activiteiten van BNP Paribas Fortis en de bescherming van de reputatie van de bank door middel van bindende adviezen, toezicht en onafhankelijke controles.

Compliance heeft, als tweede verdedigingslinie, de taak toezicht uit te oefenen op een effectieve beheersing van het compliancerisico. Dit behelst het formuleren van beleid, het geven van advies, controle op de uitvoering, garanderen dat de bank conform de voorschriften en regelgeving werkt en het versterken van het bewustzijn onder medewerkers met betrekking tot de volgende belangrijke compliance-aspecten:

- financiële veiligheid: customer due diligence, antiwitwaspraktijken, strijd tegen financiering van terrorisme, financiële sancties/embargo's en meldingen aan financiële onderzoeksinstanties, fiscale deontologie, preventie van externe corruptie en omkoping;

- bescherming van de belangen van de klanten: overeenstemming van de organisatie van de bank en haar processen met de wettelijke verplichtingen van klantenbescherming inzake investeren, lenen, verzekeringen en dagelijkse diensten van de bank;
- integriteit van medewerkers: hieronder vallen gedragscodes, geschenkenbeleid, belangenconflicten, anti-omkoop en -corruptie (intern), klokkenluiderspolitiek en beleid voor privétransacties;
- marktintegriteit: marktmisbruik, bankenwet, belangenconflicten.

Compliance stelt het beleid vast en geeft bindende adviezen op deze terreinen. Adviezen van compliance kunnen worden geëscaleerd naar een hoger niveau, totdat een consensus wordt bereikt, om te komen tot een adequate oplossing voor het probleem.

Organisatie van Compliance

De Compliance functie is georganiseerd als een onafhankelijke, geïntegreerde en gedecentraliseerde functie.

Compliance heeft rechtstreeks en onafhankelijk toegang tot het Risk Committee, het Auditcomité van de Raad van Bestuur en het Remediation Monitoring Committee en is daar permanent uitgenodigd. De Chief Compliance Officer is lid van het Uitvoerend Comité van de bank.

Fundamentele principes

Bij het beheren van compliance risico's wordt uitgegaan van de volgende fundamentele principes:

- individuele verantwoordelijkheid: iedereen is verantwoordelijk voor compliance en niet alleen de afdeling Compliance;
- exhaustieve en allesomvattende benadering: de verantwoordelijkheid van Compliance strekt zich uit tot alle

bankactiviteiten. Uit hoofde hiervan heeft Compliance onbeperkt toegang tot alle noodzakelijke informatie;

- onafhankelijkheid: de medewerkers van Compliance voeren hun missie uit binnen een context die de onafhankelijkheid van hun denken en handelen waarborgt; groepsprocedures hebben voorrang op lokale procedures zolang deze groepsprocedures niet in strijd zijn met de nationale wetgeving.

9 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de bank niet in staat zal zijn om te voldoen aan bestaande of toekomstige voorzienbare of niet-voorzienbare liquiditeits- of dekkingsvereisten over alle looptijden, zowel voor de korte als voor de lange termijn.

Dit risico kan voortvloeien uit een vermindering van bepaalde bronnen van financiering, trekking van kredietlijnen, vermindering van de liquiditeitswaarde van sommige activa of verhoging van dekkingsmarges in cash of in effecten. Dit risico kan gerelateerd zijn aan de reputatie van de bank of aan systemische factoren in de financiële markten zelf.

Het liquiditeitsrisico wordt beheerd door middel van een globaal liquiditeitsbeleid dat is goedgekeurd door de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis. Dit beleid is gebaseerd op risicobeheersingsprincipes die zowel onder normale omstandigheden als tijdens een liquiditeitscrisis van toepassing zijn. De liquiditeitspositie van BNP Paribas Fortis wordt beoordeeld op basis van interne standaarden en door toezichthouders voorgeschreven ratio's.

Beleidsdoelstellingen voor het beheer van het liquiditeitsrisico

De doelstellingen van het beleid voor het beheer van het liquiditeitsrisico van BNP Paribas Fortis zijn het verkrijgen van een evenwichtige financieringsmix ter ondersteuning van de ontwikkelingsstrategie van BNP Paribas Fortis en het waarborgen dat ook onder crisismoments BNP Paribas Fortis in staat zal zijn om al haar verplichtingen na te komen.

Het raamwerk voor liquiditeitsbeleid is gesteund op:

- beheers-indicatoren:
  - volume-indicatoren om na te gaan of de commerciële activiteiten voldoen aan hun liquiditeitsdoelstellingen die zijn bepaald in functie van de financieringscapaciteit van de bank;

- prijsindicatoren, gebaseerd op de interne prijszetting van liquiditeit;
- indicatoren die een inschatting mogelijk maken van de liquiditeitspositie van de bank onder normale omstandigheden, de liquiditeitspositie in geval van crisis situaties, de efficiëntie van ondernomen acties en het voldoen aan reglementaire ratio's;
- de implementatie van liquiditeits-strategieën gebaseerd op de diversificatie van financieringsbronnen met vervaldagen in functie van liquiditeitsbehoeften en de opbouw van liquiditeitsreserves.

Het liquiditeitsbeleid definieert de beheers-principes die van toepassing zijn in de BNP Paribas Fortis ondernemingen en onderliggende commerciële activiteiten, en dit ongeacht de looptijd van de transacties.

Beleidsvoering

Net als voor de andere risico's, is de Chief Executive Officer door de Raad van Bestuur gemandateerd om het liquiditeitsrisico van de bank te beheren. De Chief Executive Officer delegeert deze verantwoordelijkheid aan het Asset & Liability Committee.

Het Risk-Committee rapporteert elk kwartaal aan de Raad van Bestuur over het liquiditeitsbeleid en de liquiditeitspositie van de bank.

Het Asset & Liability Committee is verantwoordelijk voor:

- het definiëren van het liquiditeitsprofiel van de bank;
- het toezicht houden op de naleving van reglementaire liquiditeitsratio's;

- het bepalen van beheers-indicatoren, het toezien op de naleving ervan en het kalibreren van de kwantitatieve drempelwaarden voor de commerciële activiteiten;
- het bepalen van liquiditeits-indicatoren, waar nodig het aanduiden van drempelwaarden, en het toezien op de naleving ervan;
- het bepalen van strategieën voor het management van liquiditeitsrisico en het toezicht houden op de implementatie van deze strategieën binnen de commerciële activiteiten, zowel onder normale als onder crisis omstandigheden.

Meer in het bijzonder wordt het Asset & Liability Committee geïnformeerd inzake financieringsprogramma's, programma's voor het opbouwen van liquiditeitsreserves, simulaties van crisisomstandigheden (stress testen), en alle gebeurtenissen die zich voordoen onder crisisomstandigheden. Het Liquidity Crisis Committee, een onderdeel van het Asset & Liability Committee heeft eveneens als taak om de aanpak van een liquiditeitscrisis te definiëren (noodplan).

Het Asset & Liability Committee vergadert elke maand.

ALM Treasury is voor de hele bank verantwoordelijk voor de operationele implementatie van de beslissingen inzake liquiditeit van het Asset & Liability Committee. De Asset & Liability Committees in entiteiten van de bank zijn op hun beurt verantwoordelijk voor de lokale implementatie van de strategie inzake liquiditeitsmanagement die werd bepaald door het centrale Asset & Liability Committee.

ALM Treasury is eveneens verantwoordelijk voor het liquiditeitsbeheer verbonden aan de vervaldagstructuur van de ganse bank. Het is meer bepaald verantwoordelijk voor financiering en korte-termijn uitgifte (deposito-certificaten, commercial paper, enz.), voor senior en achtergestelde schuld-uitgifte (Medium Term Notes, obligaties, middellange en lange termijn deposito's, covered

bonds, etc.), (zelf aangehouden) krediet-effectiseringsprogramma's en programma's voor (zelf aangehouden) gedekte obligaties, . Een bijkomende taak van ALM Treasury is het aanleveren van interne financiering van de commerciële activiteiten van de bank, operationele entiteiten, en het beleggen van eventuele kas-overschotten. Het departement is ook verantwoordelijk voor het opbouwen en het beheren van de liquiditeitsreserves. Deze omvatten onder meer activa die snel en eenvoudig kunnen verkocht worden onder crisisomstandigheden.

De Risk functie is lid van het Asset & Liability Committee (ALCo) en van de lokale ALCo's. Het bewaakt de implementatie van de beslissingen van deze comités door ALM Treasury. Tevens voert ze een tweedelijnscontrole uit door validatie van modellen en risico-indicatoren (met inbegrip van liquiditeits stresstesten), het toezicht op risico-indicatoren en het toezicht op de naleving van toegekende limieten.

De Finance functie is verantwoordelijk voor de productie van zowel de gestandaardiseerde reglementaire liquiditeitsratio's als van de interne beheers-indicatoren. Finance waakt over de consistentie van de door het ALM Committee van de bank gedefinieerde interne beheers-indicatoren. De Finance functie is eveneens lid van het Asset en Liability Committee (ALCo) en van de lokale ALCo's.

VERSLAG VAN DE ERKENDE COMMISSARIS

Verlag van de commissaris aan de algemene vergadering van BNP Paribas Fortis NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 - Geconsolideerde jaarrekening

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV (de “vennootschap”) en haar filialen (samen “de groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 20 april 2023, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2025. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV voor de eerste maal uitgevoerd gedurende de huidige verslagperiode.

Verlag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die de resultatenrekening op 31 december 2023 omvat, alsook het overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen, de balans op 31 december 2023, het kasstroomoverzicht op 31 december 2023, het overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2022 en 31 december 2023, en de toelichting met de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Deze geconsolideerde jaarrekening vertoont een geconsolideerd balanstotaal van 373.880 miljoen EUR en een geconsolideerde winst van het boekjaar van 3.542 miljoen EUR.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand

van de groep op 31 december 2023 alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde
<p>Bijzondere waardeverminderingen op leningen en vorderingen</p> <p>De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV bevat op het einde van het boekjaar 2023 leningen en vorderingen voor een bedrag van 238.419 miljoen EUR. IFRS 9 legt het concept op van voorzieningen voor verwachte verliezen en vereist dat kredietrisico's in drie fasen worden ingedeeld. Bijzondere waardeverminderingen worden geboekt op alle leningen en vorderingen om rekening te houden met verwachte gebeurtenissen met een impact op de geschatte toekomstige kasstromen van die leningen en vorderingen.</p> <p>Voor dubieuze kredieten maken het vaststellen van een bijzondere waardevermindering en het bepalen van de realiseerbare waarde deel uit van een inschattingsproces dat, onder meer, de beoordeling van het bestaan van een verminderde kredietkwaliteit omvat, van de financiële toestand van de tegenpartij, van de verwachte toekomstige kasstromen en van de waarde van het ontvangen onderpand.</p> <p>Het bepalen van de voorzieningen houdt een beoordeling in bij het bepalen van assumpties, van de methodologie, van de modelleringstechnieken en van de parameters.</p> <p>Wegens de aanzienlijke hoeveelheid aan leningen en vorderingen opgenomen in de balans, de risicokost opgenomen in de resultatenrekening (280 miljoen EUR), de significante invloed van de assumpties op de boekwaarde van deze leningen en vorderingen en de gestegen onzekerheid als gevolg van de huidige macro-economische situatie, wordt de audit van het hierboven beschreven proces als een Kernpunt van de controle beschouwd.</p> <p>Wij verwijzen naar toelichtingen 5.e en 3.g bij de geconsolideerde jaarrekening. Bovendien heeft de raad van bestuur het proces voor het beheer van kredietrisico's en de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen in meer detail beschreven in het jaarverslag bij de geconsolideerde jaarrekening, en in de sectie 'kredietrisico' van het hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten'.</p>	<p>Op basis van onze risicobeoordeling hebben wij de bijzondere waardeverminderingen onderzocht en de toegepaste methodologie en de assumpties van het management die beschreven werden in de vorige paragraaf kritisch beoordeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij hebben het bestuursproces met betrekking tot de bepaling van de fase van het kredietrisico (zoals bepaald door IFRS 9) en van de kredietverlaging beoordeeld, inclusief het continu her-beoordelen van de geschiktheid van de hypothesen die gebruikt worden in de modellen voor het bepalen van de kredietverliezen; • Wij hebben het ontwerp, de implementatie en de doeltreffendheid getest van de belangrijkste controles, met betrekking tot de modellen en manuele processen die van toepassing zijn voor de identificatie van gebeurtenissen die leiden tot een waardevermindering of tot een verminderde kredietkwaliteit, voor de waardering van het onderpand, voor de schattingen van het bedrag van de terugvordering bij wanbetaling, en voor het bepalen van de waardevermindering; • Wij hebben samen met onze experts en op basis van onze risicobeoordeling de onderliggende modellen beoordeeld, inclusief het goedkeuringsvalidatieproces voor de modellen. Wij hebben de gebruikte methodologieën kritisch beoordeeld door gebruik te maken van onze sector kennis en -ervaring, met de nadruk op mogelijke veranderingen sinds de toepassing van IFRS 9; • Wij hebben de geschiktheid van de waardeverminderingen op leningen op individuele basis beoordeeld: wij hebben geverifieerd dat de Vennootschap een periodieke controle van de onder toezicht staande tegenpartijen heeft uitgevoerd en we hebben, op basis van steekproeven, de door het management gebruikte veronderstellingen en gegevens beoordeeld om de waardeverminderingen te ramen; • Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en onderzocht of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten die zijn opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.
<p>Waardering van de goodwill en van de goodwill op deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast</p> <p>De geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2023 vermeldt in de rubriek 'Goodwill' een bedrag van 872 miljoen EUR en in de rubriek 'deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast' een bedrag van 2.631 miljoen EUR. Deze immateriële en financiële activa, evenals de goodwill in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, zijn ontstaan als gevolg van overnames van bepaalde dochterondernemingen (directe en indirecte) van BNP Paribas Fortis NV tijdens het huidige en de vorige boekjaren. De IFRS standaarden schrijven voor dat goodwill onderworpen wordt aan een jaarlijkse beoordeling teneinde een eventuele minderwaarde te identificeren.</p> <p>Wij hebben deze immateriële en financiële activa, evenals de goodwill in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, beschouwd als een Kernpunt van de controle, in het licht van de materialiteit van deze rubriek, en aangezien de jaarlijkse beoordeling een inschatting door de directie inhoudt, dit zowel met betrekking tot de keuze van de toegepaste waarderingsmethoden als met betrekking tot de gehanteerde hypothesen - meer bepaald de assumpties met betrekking tot het vermogen om toekomstige kasstromen te genereren en de gehanteerde discontovoet, rekening houdend met aangepaste risicofactoren.</p> <p>Wij verwijzen naar de geconsolideerde jaarrekening, toelichting 5.m 'Goodwill', toelichting 5.k 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast' en toelichting 8.c 'Minderheidsbelangen'.</p>	<p>Wij hebben onze werkzaamheden gericht op (i) het waarderingsmodel dat wordt gebruikt voor de beoordeling van de onderliggende onderneming, (ii) de geschiktheid van de discontovoet en de perpetuele groeivoet gebruikt in het model en (iii) de voorspellingen van de toekomstige kasstromen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met onze waarderingsdeskundigen hebben wij de geschiktheid van de waarderingsmethodes die door het management worden gehanteerd beoordeeld en de onderliggende hypothesen die aan de basis liggen voor het gebruik van deze modellen met deze laatste besproken; • Wij hebben het bestuursproces met betrekking tot de toekomstige kasstromen die voor de waarderungen zijn gebruikt beoordeeld; met name de totstandkoming en goedkeuring van het financiële plan evenals de jaarlijkse vergelijking, uitgevoerd door het management, van de actuele prestaties met voorgaande inschattingen; • Op basis van onze risicobeoordeling, hebben wij samen met onze waarderingsdeskundigen de hypothesen van het management bij het voorspellen van de perpetuele groeivoet en de discontovoet kritisch beoordeeld. Wij hebben eveneens de gepastheid van de sensitiviteit berekeningen door het management kritisch beoordeeld; • Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Onzekerheid met betrekking tot de inschatting van financiële instrumenten geboekt aan reële waarde

De huidige marktomstandigheden en het lage renteklimaat beïnvloeden de reële waarde van financiële instrumenten. De voor bepaalde financiële instrumenten gebruikte waarderingmethoden en - modellen zijn inherent subjectief en maken gebruik van verscheidene hypothesen. Het gebruik van andere waarderingmethoden en hypothesen zou kunnen leiden tot significant verschillende reële waarden. Bovendien worden marktprijs aanpassingen aan de reële waarde (reserves) geboekt op alle posities gewaardeerd aan reële waarde waarvan de waardeveranderingen in de resultatenrekening of in het eigen vermogen worden geboekt.

De IFRS standaarden vereisen het gebruik van de reële waarde voor de bepaling van de boekwaarde van verschillende financiële activa en passiva en vereisen bovendien dat voor activa die niet aan reële waarde in de balans geboekt worden, de reële waarde in de toelichting moet worden opgenomen.

Aangezien het gebruik van andere hypothesen zou kunnen leiden tot andere reële waarden dan deze die weerhouden werden bij de opstelling van de jaarrekening, en rekening houdend met het belang van de reële waarde voor de bepaling van de boekwaarden van bepaalde rubrieken van de balans en het resultaat, beschouwen wij dit als een Kernpunt van de controle.

Wij verwijzen naar toelichting 5.d 'Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten' en 1 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis'.

Algemene IT-controles

De betrouwbaarheid en veiligheid van de ITsystemen spelen een sleutelrol bij het opstellen van de geconsolideerde rekeningen van BNP Paribas Fortis NV.

De beoordeling van de algemene IT-controles van de infrastructuur en applicaties die bijdragen aan de voorbereiding van boekhoudkundige en financiële informatie vormt een Kernpunt van de audit.

Met name het bestaan van een systeem voor het controleren van de toegangsrechten tot IT-systemen en autorisatieniveaus op basis van werknemersprofielen vormt een essentiële controle om het risico van ongepaste wijzigingen in de configuratie van applicaties of onderliggende gegevens te beperken.

Risico op de evaluatie van de restwaarde van in leasing gegeven voertuigen

De restwaarden van de voertuigen die deel uitmaken van het wagenpark van de groep worden vastgelegd bij aanvang van de huurcontracten. Op elke afsluitingsdatum worden deze herzien om een schatting te verkrijgen die dicht bij de geschatte verkoopwaarde van het voertuig ligt. De methoden voor het bepalen van deze restwaarden zijn gemeenschappelijk voor alle entiteiten van de groep. Deze schattingen zijn gebaseerd op een statistisch model gebaseerd op historische verkoopgegevens van gebruikte voertuigen, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke contexten voor verschillende geografische gebieden.

In een omgeving die nog steeds wordt gekenmerkt door aanzienlijke onzekerheid in verband met de macro-economische context en de technologische veranderingen op de automarkt, heeft de groep een kortere levertijd van voertuigen waargenomen, evenals een daling van de herverkoopwaarde.

Tezelfdertijd is de automarkt geleidelijk aan het transformeren naar een elektrificatie van voertuigen, aangedreven door veranderingen in de regelgevingen die in beweging zijn. Deze veranderingen hebben het management ertoe gebracht schattingsaanpassingen door te voeren, bedoeld om de consistentie van de gegevens in de modellen te behouden en heeft voorzieningen voor onzekerheden aangelegd.

De tijdens het herwaarderingsproces van het wagenpark geschatte restwaarde kan afwijken van de initiële restwaarde, wat kan leiden tot een aanpassing van de afschrijving van de voertuigen over de resterende looptijd van het contract. Wij waren van mening dat de herwaardering van de restwaarden een Kernpunt van de audit is, omdat deze gebaseerd is op de schatting van de herverkoopwaarde van de voertuigen die op de balans staan, dat deze gebaseerd is op een statistische model en dat het veronderstellingen bevat die gebaseerd zijn op de oordeelsvorming van het management.

- Wij hebben een begrip verkregen van de interne controleomgeving met betrekking tot de waardering van financiële instrumenten, met inbegrip van de controles uitgevoerd op de prijzen, het validatieproces van de modellen en de waarde aanpassingen. Op cyclische basis hebben wij de ontwerp en de doeltreffendheid van die controles getest, die wij als essentieel voor onze audit beschouwen;
- Met onze waarderingsexperten hebben wij de gepastheid van de methodologie die gebruikt wordt voor de validatie van de modellen kritisch beoordeeld en hebben wij een herberekening uitgevoerd van reële waarden op basis van steekproeven. Dit behelst tevens een evaluatie, op basis van onze ervaring en de huidige marktpraktijken, van de marktgegevens, de basisgegevens en van de belangrijkste hypothesen die gebruikt worden in de modellen ter bepaling van de reële waarde;
- Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Voor de belangrijkste systemen die bijdragen aan de ontwikkeling van boekhoudkundige en financiële informatie, was het werk dat we met de steun van onze IT-specialisten uitgevoerd hebben vooral gericht op de volgende aspecten:

- inzicht verkrijgen in de systemen, processen en controles die ten grondslag liggen aan boekhoudkundige en financiële informatie;
- beoordelen van algemene IT-controles (beheer van toegang tot applicaties en gegevens, beheer van veranderingen en ontwikkelingen met betrekking tot applicaties, beheer van IT-activiteiten) op belangrijke systemen (met name boekhoudkundige, consolidatie- en automatische afstemmingsapplicaties);
- onderzoeken van de controle op autorisaties voor manuele boekingen;
- het uitvoeren van aanvullende auditwerkzaamheden waar nodig;
- rekening houden in onze audit strategie met het cyberveiligheidsrisico gelinkt aan de crisis in Oekraïne en het wereldwijd verbreid geruik van telewerken.

We waardeerden de relevantie van het interne controlesysteem van de groep die de schattingen regelt die bijdragen aan de bepaling van de restwaarden en in het bijzonder de aanpassing ervan aan de evoluerende context. We hebben het systeem nagekeken die geleid hebben tot de aanpassing van de modellen aan de marktontwikkelingen. Op een steekproef van de vloot hebben we de controles met betrekking tot de herwaardering van de restwaarden beoordeeld, terwijl we de nieuwe hypothesen en parameters integreerden die als basis voor het model dienden.

Met de hulp van onze experts hebben we de relevantie van het geïmplementeerde statistische model en de belangrijkste parameters onderzocht. Ons werk bestond verder, door middel van steekproeven, uit:

- de consistentie van gegevens uit herwaarderingsmodellen opnieuw uitvoeren via een data-analyseaanpak;
- vergelijken van de overeenkomst tussen de boekhoudkundige informatie en die uit het wagenparkbeheersysteem;
- controleren of de gebruikte schattingen gebaseerd zijn op gedocumenteerde methoden die voldoen aan de principes beschreven in de bijlage.

Paragraaf inzake een overige aangelegenheid

De geconsolideerde jaarrekening over het vorige boekjaar werd gecontroleerd door een andere commissaris die hierover een verklaring zonder voorbehoud heeft afgeleverd.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en aan de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die aan het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde:

- Het Bericht van de Raad van Bestuur;
- Het hoofdstuk over Risicobeheer en Kapitaalvereisten; en
- Het hoofdstuk 'Overige informatie';

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)

Wij hebben ook, overeenkomstig de ontwerpnorm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat ("ESEF"), de controle

uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat en de markeertaal met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 ("Gedelegeerde Verordening").

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen, in overeenstemming met de ESEF vereisten, van de geconsolideerde financiële overzichten in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat ("digitale geconsolideerde financiële overzichten") opgenomen in het jaarlijks financieel verslag.

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat

het formaat en de markeertaal van de digitale geconsolideerde financiële overzichten in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het formaat van en de markering van informatie in de officiële talen versie van de digitale geconsolideerde financiële overzichten opgenomen in het jaarlijks financieel verslag van BNP Paribas Fortis NV per 31 december 2023 in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Andere vermeldingen

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 25 maart 2024

De commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door Yves Dehogne

BNP PARIBAS FORTIS JAARVERSLAG 2023 (NIET-GECONSOLIDEERD)

Verslag van de Raad van Bestuur

In overeenstemming met het Belgische vennootschaps- en verenigingswetboek (artikel 3:32) en om herhalingen te vermijden heeft BNP Paribas Fortis het niet-geconsolideerde en het

geconsolideerde verslag van de Raad van Bestuur gecombineerd. Het geconsolideerde verslag van de Raad van Bestuur is te vinden in het begin van dit jaarverslag.

Toelichting bij de evolutie van de balans

Het **balanstotaal** bedraagt op 31 december 2023 255,5 miljard euro, een stijging met 16,3 miljard euro of 7% in vergelijking met 31 december 2022. Per 31 december 2023 is het rendement van de activa 1%. BNP Paribas Fortis bezit 2 buitenlandse vestigingen te New York en Madrid.

Activa

Geldmiddelen, tegoeden bij centrale banken en postchèque en girodiensten (rubriek I) en vorderingen op kredietinstellingen (rubriek III) stijgen met 11,7 miljard euro en bedragen 43,5 miljard euro. Deze stijging is grotendeels te wijten aan een toegenomen reverse repo activiteit.

Leningen en vorderingen op klanten (rubriek IV) bedragen 142,1 miljard euro per 31 december 2023.

In België is het bedrag van de termijnleningen gestegen met 2,1 miljard euro, verdeeld over verschillende types leningen zoals investeringskredieten aan bedrijven en financieringen toegestaan aan filialen. De hypotheekleningen bleven stabiel op 36,2 miljard euro.

De obligaties en andere vastrentende effecten (rubriek V) bedragen 47,1 miljard euro per 31 december 2023, een stijging met 4 miljard euro.

Het bedrag van 47,1 miljard euro bestaat grotendeels uit obligaties uitgegeven door publieke instellingen (11,7 miljard euro, een stijging met 3,6 miljard euro tegenover 2022 hoofdzakelijk ten gevolge van bijkomende investeringen in Belgische en Europese obligaties), uit de 'Special Purpose Vehicles' (31,3 miljard euro, identiek aan vorig jaar) en door andere emittenten (4,1 miljard euro, iets hoger dan vorig jaar).

De financiële vaste activa (rubriek VII) bedragen 8,9 miljard euro per 31 december 2023, in lijn met de situatie eind 2022.

De **oprichtingskosten en immateriële vaste activa (rubriek VIII)** bedragen 7 miljoen euro per 31 december 2023.

Materiële vaste activa (rubriek IX) bedragen 1,0 miljard euro per 31 december 2023, in lijn met de situatie eind 2022.

De overige activa (rubriek XI) blijven stabiel op 1,7 miljard euro per 31 december 2023.

Overlopende rekeningen (rubriek XII) blijven stabiel op 11,1 miljard euro per 31 december 2023, een stijging met

0,1 miljoen euro met de situatie eind 2022, grotendeels ten gevolge van de evolutie van de interest derivaten. De reële waarde van deze afgeleide financiële instrumenten is op symmetrische wijze op actiefzijde en op passiefzijde beïnvloed door de daling van de rentevoeten.

Verplichtingen en eigen vermogen

De **schulden bij kredietinstellingen (rubriek I)** bedragen 53,4 miljard euro per 31 december 2023, een stijging met 16,5 miljard euro in vergelijking met 31 december 2022. Een deel van deze evolutie (daling met (15,3) miljard euro) wordt verklaard door de terugbetaling van de TLTRO III ('Targeted Longer-Term Refinancing Operations') van de BCE. De repo activiteit steeg met 30,6 miljard euro.

De **schulden bij cliënten (rubriek II)** bedragen 148,4 miljard euro per 31 december 2023, een daling met (6,1) miljard euro ten opzichte van 31 december 2022.

Spaarrekeningen zijn gedaald met (4,9) miljard euro door de uitgifte van de Belgische Staatsbon. De zichtrekeningen daalden met (14,5) miljard euro, gecompenseerd door een stijging van de termijndeposito's met 13,1 miljard euro in een context van stijgende rentevoeten.

De **door schuldbewijzen belichaamde schulden (rubriek III)** bedragen 14,9 miljard euro per 31 december 2023, hetzij een stijging met 4,2 miljard euro.

De **overige schulden (rubriek IV)** bedragen 7,4 miljard euro, een stijging met 1,2 miljard euro in vergelijking met 31 december 2022.

De **overlopende rekeningen (rubriek V)** bedragen 10,2 miljard euro, een stijging met 1,3 miljard euro in vergelijking met 31 december 2022, ten gevolge van de evolutie van de interest derivaten. De reële waarde van deze afgeleide financiële instrumenten is op symmetrische wijze op actiefzijde en op passiefzijde beïnvloed door de daling van de rentevoeten.

De **achtergestelde schulden (rubriek VIII)** blijven stabiel op 3,4 miljard euro per 31 december 2023.

Het **eigen vermogen (rubrieken IX, X, XI, XII et XIII)** bedraagt 17,0 miljard euro per 31 december 2023, een daling met (0,3) miljard euro in vergelijking met 31 december 2022.

Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening

Het **netto-resultaat** van BNP Paribas Fortis bedraagt 2.584 miljoen euro, vergeleken met 2.207 miljoen euro in 2022.

De **rentemarge (rubrieken I et II)** bedraagt 2.644 miljoen euro in 2023, een stijging met 67 miljoen euro in vergelijking met 2022, hoofdzakelijk in België, onder impuls van stabiele marges op deposito's, desondanks een hogere herfinancieringslast en een negatieve impact van de uitgifte van de Belgische Staatsbon op 1 jaar in het derde kwartaal van 2023.

De **opbrengsten uit niet-vastrentende effecten (rubriek III)** bedragen 1.201 miljoen euro in 2023, een stijging met 259 miljoen euro in vergelijking met 2022, hoofdzakelijk door de stijging van de dividenden ontvangen van verbonden ondernemingen.

De **commissies (rubrieken IV et V)** bedragen 1.074 miljoen euro in 2023, een stijging van 28 miljoen euro in vergelijking met 2022. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan een toename van de financiële vergoedingen.

De **winst uit financiële transacties (rubriek VI)** bedraagt 180 miljoen euro, een daling met (107) miljoen euro in vergelijking met 2022, voornamelijk te wijten aan rentevoet- en wisselkoersverrichtingen.

De **algemene administratieve kosten (rubriek VII)** bedragen (2.518) miljoen euro, een stijging van (60) miljoen euro in vergelijking met 2022.

In België, daalden de personeelskosten en kosten van personeelsvoordelen met 31 miljoen euro, aangezien de kostenstijging door de inflatie meer dan gecompenseerd wordt door de daling van de pensioenuitgaven.

De overige administratieve kosten stijgen met (91) miljoen euro in vergelijking met 2022. Deze evolutie is voornamelijk te wijten aan de groei van de activiteiten, naast de inflatie en gedeeltelijk gecompenseerd door een daling van de banktaksen.

De **afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiele vaste activa (rubriek VIII)** bedragen (49) miljoen euro tegen (76) miljoen euro in 2022.

De **waardeverminderingen op vorderingen en op de beleggingsportefeuilles (rubrieken IX et X)** bedragen (12) miljoen euro, tegen (7) miljoen euro in 2022.

De **provisies voor risico's en kosten (rubrieken XI et XII)** bevatten een netto toevoeging van (12) miljoen euro in 2023 tegenover een netto terugname van 35 miljoen euro in 2022.

De **onttrekkingen aan het fonds voor algemene bankrisico's (rubriek XIII)** bedragen 459 miljoen euro te wijten aan een wijziging in de waarderingsregels m.b.t. het fonds. Het fonds zal vanaf nu de verwachte kredietverliezen dekken van kredieten en obligaties die niet als dubieus of in waarde verminderd beschouwd worden.

De **overige bedrijfsopbrengsten (rubriek XIV)** bedragen 179 miljoen euro in 2023, een stijging met 23 miljoen euro in vergelijking met 2022.

De **overige bedrijfskosten (rubriek XV)** bedragen (388) miljoen euro in 2023, een stijging met 55 miljoen euro in vergelijking met 2022. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan de groei van de activiteiten naast de impact van de inflatie

De **uitzonderlijke opbrengsten (rubriek XVII)** bedragen 40 miljoen euro in 2023, een daling met (127) miljoen euro in vergelijking met 2022. Deze evolutie is hoofdzakelijk te wijten aan meerwaarden bij verkoop van een belangrijk financieel vast actief en terugnemingen en van waardeverminderingen in 2022.

De **uitzonderlijke kosten (rubriek XVIII)** bedragen (29) miljoen euro in 2023, een daling van 9 miljoen euro in vergelijking met 2022.

De **belastingen op het resultaat (rubriek XX)** bedragen (185) miljoen euro in 2023, een stijging van (95) miljoen euro in vergelijking met 2022, ten gevolge van de verhoging van de belastbare grondslag

Voorstel tot bestemming van het resultaat van het boekjaar

Te bestemmen winst van het boekjaar	EUR	2.583,7	miljoen
Overgedragen winst van het vorig boekjaar	EUR	3.730,7	miljoen
Te bestemmen winst	EUR	6.314,4	miljoen
Over te dragen winst	EUR	3.465,9	miljoen
Dividend	EUR	2.831,6	miljoen
Andere rechthebbenden *	EUR	16,9	miljoen

* Dit bedrag betreft de winstpremie van 2,5% berekend op de individuele jaarlijkse verloning van de werknemers van BNP Paribas Fortis NV in overeenstemming met de Wet van 22 mei 2001 (Wet betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers).

Conform de hierboven beschreven bestemming van het resultaat van het boekjaar 2023 zal de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis NV aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bruto gewoon dividend van 5,01 euro per aandeel, hetzij 2.831,6 miljoen euro in totaal, voorstellen.

Informatie over transacties met verbonden partijen

Procedure van de Raad van Bestuur

Achtergrond

Artikel 7:97 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorziet een specifieke procedure voor beursgenoteerde vennootschappen in het kader van transacties tussen verbonden partijen. Ook al is deze bepaling niet van toepassing op BNP Paribas Fortis, toch heeft de Raad van Bestuur, op advies van het GNC en in lijn met de interne governance principes, op

15 december 2011 een 'Procedure van de Raad van Bestuur voor intra-groepstransacties' ("Procedure") goedgekeurd die geïnspireerd is op, maar niet identiek is aan artikel 7:97 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de loop van 2023 vereiste geen enkele transactie de toepassing van deze 'Procedure'.

BNP PARIBAS FORTIS JAARREKENING 2023 (NIET-GECONSOLIDEERD)

BALANS NA WINSTVERDELING

<i>In duizenden euro's</i>	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA			
I. Kas, tegoeden bij centrale banken, postcheque- en girodiensten	10100	1.235.303	1.276.969
II. Bij de centrale bank herfinancierbaar overheidspapier	10200	-	-
III. Vorderingen op kredietinstellingen	10300	42.302.964	30.622.737
A. <i>Onmiddellijk opvraagbaar</i>	10310	22.357.348	23.906.248
B. <i>Overige vorderingen (op termijn of met opzegging)</i>	10320	19.945.616	6.716.489
IV. Vorderingen op cliënten	10400	142.090.886	141.191.612
V. Obligaties en andere vastrentende effecten	10500	47.118.873	43.153.106
A. <i>Van publiekrechtelijke emittenten</i>	10510	11.687.511	8.106.034
B. <i>Van andere emittenten</i>	10520	35.431.362	35.047.072
VI. Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	10600	51.557	53.001
VII. Financiële vaste activa	10700	8.958.311	9.237.306
A. <i>Deelnemingen in verbonden ondernemingen</i>	10710	5.665.280	5.804.165
B. <i>Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat</i>	10720	2.576.983	2.575.022
C. <i>Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren</i>	10730	158.453	168.266
D. <i>Achtergestelde vorderingen op verbonden ondernemingen en ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat</i>	10740	557.595	689.853
VIII. Oprichtingskosten en immateriële vaste activa	10800	5.576	6.524
IX. Materiële vaste activa	10900	919.259	964.978
X. Eigen aandelen	11000	-	-
XI. Overige activa	11100	1.741.918	1.486.036
XII. Overlopende rekeningen	11200	11.072.656	11.207.994
TOTAAL VAN DE ACTIVA	19900	255.497.303	239.200.263

<i>In duizenden euro's</i>	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA			
VREEMD VERMOGEN	201/208	238.488.476	221.926.638
I. Schulden bij kredietinstellingen	20100	53.398.403	36.859.243
A. Onmiddellijk opvraagbaar	20110	873.068	2.607.247
B. Mobiliseringsschulden wegens herdiscontering van handelspapier	20120	-	-
C. Overige schulden op termijn of met opzegging	20130	52.525.335	34.251.996
II. Schulden bij cliënten	20200	148.407.754	154.603.824
A. Spaargelden / spaardeposito's	20210	61.834.454	66.693.682
B. Andere schulden	20220	86.573.300	87.910.142
1. Onmiddellijk opvraagbaar	20221	61.411.797	76.007.470
2. Op termijn of met opzegging	20222	25.161.503	11.902.672
3. Wegens herdiscontering van handelspapier	20223	-	-
III. In schuldbewijzen belichaamde schulden	20300	14.939.355	10.780.648
A. Obligaties en andere vastrentende effecten in omloop	20310	10.766.266	6.344.618
B. Overige schuldbewijzen	20320	4.173.089	4.436.030
IV. Overige schulden	20400	7.439.045	6.189.429
V. Overlopende rekeningen	20500	10.240.402	8.937.382
VI. Voorzieningen en uitgestelde belastingen	20600	219.415	222.931
A. Voorzieningen voor risico's en kosten	20610	219.415	222.931
1. Pensioen- en soortgelijke verplichtingen	20611	-	-
2. Belastingen	20612	-	-
3. Overige risico's en kosten	20613	219.415	222.931
B. Uitgestelde belastingen	20620	-	-
VII. Fonds voor algemene bankrisico's	20700	412.602	871.681
VIII. Achtergestelde schulden	20800	3.431.500	3.461.500
EIGEN VERMOGEN	209/213	17.008.827	17.273.625
IX. Kapitaal	20900	10.964.768	10.964.768
A. Geplaatst kapitaal	20910	10.964.768	10.964.768
B. Niet-opgevraagd kapitaal (-)	20920	-	-
X. Uitgiftepremies	21000	940.582	940.582
XI. Herwaarderingsmeerwaarden	21100	-	-
XII. Reserves	21200	1.637.546	1.637.546
A. Wettelijke reserve	21210	1.096.477	1.096.477
B. Onbeschikbare reserves	21220	36.988	36.988
1. Voor eigen aandelen	21221	-	-
2. Andere	21222	36.988	36.988
C. Belastingvrije reserves	21230	150.790	150.790
D. Beschikbare reserves	21240	353.291	353.291
XIII. Overgedragen winst (verlies)	21300	3.465.931	3.730.729
	(+)/(-)		
TOTAAL VAN DE PASSIVA	29900	255.497.303	239.200.263

RESULTATENREKENING (in staffelvorm)

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
I.	Rente-opbrengsten en soortgelijke opbrengsten	40100	6.504.795	3.528.322
A.	Waaronder: uit vastrentende effecten	40110	820.703	444.821
II.	Rentekosten en soortgelijke kosten	40200	3.860.927	951.747
III.	Opbrengsten uit niet-vastrentende effecten	40300	1.200.569	942.040
A.	Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	40310	2.458	9.287
B.	Deelnemingen in verbonden ondernemingen	40320	972.610	632.674
C.	Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	40330	225.104	299.941
D.	Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	40340	397	138
IV.	Ontvangen provisies	40400	1.535.349	1.524.125
A.	Makelaars- en commissielonen	40410	559.836	556.165
B.	Vergoeding voor diensten van beheer, adviesverlening en bewaring	40420	401.531	353.507
C.	Overige ontvangen provisies	40430	573.982	614.453
V.	Betaalde provisies	40500	461.417	478.079
VI.	Winst (Verlies) uit financiële transacties	40600	179.618	286.568
A.	Uit het wissel- en handelsbedrijf in effecten en andere financiële instrumenten	40610	174.054	402.796
B.	Uit de realisatie van beleggingseffecten	40620	5.564	(116.228)
VII.	Algemene administratieve kosten	40700	2.517.629	2.457.463
A.	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	40710	1.262.981	1.293.471
B.	Overige administratieve kosten	40720	1.254.648	1.163.992
VIII.	Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	40800	49.053	75.912
IX.	Waardeverminderingen op vorderingen en voorzieningen voor de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico": toevoegingen (terugnemingen)	40900	20.387	15.496
X.	Waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille in obligaties, aandelen en andere vastrentende of niet-vastrentende effecten: toevoegingen (terugnemingen)	41000	(8.197)	(8.997)
XI.	Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico": bestedingen (terugnemingen)	41100	(27.623)	(48.622)
XII.	Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico"	41200	39.691	14.114
XIII.	Onttrekking (Toevoeging) aan het fonds voor algemene bankrisico's	41300	459.079	-
XIV.	Overige bedrijfsopbrengsten	41400	178.970	155.751
XV.	Overige bedrijfskosten	41500	387.886	332.669
XVI.	Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	41600	2.757.210	2.168.945

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
XVII.	Uitzonderlijke opbrengsten	41700	40.172	166.820
A.	Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	41710	1.449	353
B.	Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	41720	29.421	99.206
C.	Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	41730	-	-
D.	Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	41740	9.302	67.097
E.	Andere uitzonderlijke opbrengsten	41750	-	164
XVIII.	Uitzonderlijke kosten	41800	29.031	38.299
A.	Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	41810	-	-
B.	Waardeverminderingen op financiële vaste activa	41820	10.704	27.157
C.	Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	41830	-	-
D.	Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	41840	13.466	8.802
E.	Andere uitzonderlijke kosten	41850	4.861	2.340
XIX.	Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting	41910	2.768.351	2.297.466
XIXbis. A.	Overboeking naar de uitgestelde belastingen	41921	-	-
B.	Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	41922	-	-
XX.	Belastingen op het resultaat	42000	184.660	90.366
A.	Belastingen	42010	199.311	95.289
B.	Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	42020	14.651	4.923
XXI.	Winst (Verlies) van het boekjaar	42100	2.583.691	2.207.100
XXII.	Overboeking naar (Onttrekking aan) de belastingvrije reserves	42200		
XXIII.	Te bestemmen winst (Te verwerken verlies) van het boekjaar	42300	2.583.691	2.207.100

XVIII. STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
A. STAAT VAN HET KAPITAAL				
1. Maatschappelijk kapitaal				
a. Geplaatst kapitaal				
Geplaatst kapitaal per einde van het vorige boekjaar		20910P	xxxxxxxxxxxxxx	10.964.768
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar		(20910)	10.964.768	
		Codes	Bedragen	Aantal aandelen
Wijzigingen tijdens het boekjaar				
b. Samenstelling van het kapitaal				
Soorten aandelen				
Gewone			10.964.768	565.194.208
Aandelen op naam		51801	xxxxxxxxxxxxxx	565.021.566
Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen		51802	xxxxxxxxxxxxxx	172.642
2. Niet-gestort kapitaal				
a. Niet-opgevraagd kapitaal		(20920)	-	xxxxxxxxxxxxxx
b. Opgevraagd, niet-gestort kapitaal		51803	xxxxxxxxxxxxxx	-
c. Aandeelhouders die nog moeten volstorten				
3. Eigen aandelen				
a. Gehouden door de instelling zelf				
* Kapitaalbedrag		51804	-	
* Aantal aandelen		51805	-	
b. Gehouden door haar dochters				
* Kapitaalbedrag		51806	-	
* Aantal aandelen		51807	-	
4. Verplichtingen tot uitgifte van aandelen				
a. Als gevolg van de uitoefening van CONVERSIERECHTEN				
* Bedrag van de lopende converteerbare leningen		51808	-	
* Bedrag van het te plaatsen kapitaal		51809	-	
* Maximum aantal uit te geven aandelen		51810	-	
b. Als gevolg van de uitoefening van INSCHRIJVINGSRECHTEN				
* Aantal inschrijvingsrechten in omloop		51811	-	
* Bedrag van het te plaatsen kapitaal		51812	-	
* Maximum aantal uit te geven aandelen		51813	-	
5. Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal		51814	10.964.768	
6. Aandelen buiten kapitaal				
a. Verdeling				
* Aantal aandelen		51815	-	
* Daaraan verbonden stemrecht		51816	-	
b. Uitsplitsing volgens de aandeelhouders				
* Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf		51817	-	
* Aantal aandelen gehouden door haar dochters		51818	-	

B. Aandeelhoudersstructuur van de instelling op de datum van de jaarafsluiting, zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de instelling heeft ontvangen

- ingevolge artikel 7:225 en artikel 7:83 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen;
  - ingevolge artikel 14, vierde lid, van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen of ingevolge artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 augustus 2008 houdende nadere regels betreffende bepaalde multilaterale handelsfaciliteiten.
- Na verificatie heeft BNP Paribas Fortis geen notificaties ontvangen.

OVERIGE INFORMATIE

Hoogste en laagste maandelijkse koersen van het BNP Paribas Fortis aandeel op de wekelijkse veilingen in 2023

De hoogste en laagste maandelijkse koersen van het BNP Paribas Fortis aandeel op de wekelijkse veilingen op Euronext Brussel (Euronext Expert Market) in 2023 waren als volgt (in euro):

Maand	Laagste	Hoogste
Januari	32,2	35,2
Februari	36,0	38,6
Maart	38,6	45,0
April	NVT	NVT
Mei	42,2	44,0
Juni	40,2	42,0
Juli	40,2	40,2
Augustus	40,2	40,2
September	40,4	41,2
Oktober	42,0	42,0
November	41,6	42,0
December	41,6	41,6

Externe functies, uitgeoefend door bestuurders en effectieve leiders op 31 december 2023, waarvan de openbaarmaking verplicht is

Conform het Reglement van de Nationale Bank van België van 9 november 2021 met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders en verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties van gereguleerde ondernemingen (het 'Reglement'), heeft de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis haar 'Interne regels betreffende de uitoefening van externe functies door effectieve leiders en verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties van BNP Paribas Fortis' ('Interne Regels') goedgekeurd.

Het Reglement en de Interne Regels bepalen onder meer dat bepaalde externe functies, die door de effectieve leiders en bestuurders van BNP Paribas Fortis worden uitgeoefend, in het jaarverslag moeten worden vermeld.

De effectieve leiders van BNP Paribas Fortis zijn opgenomen in een lijst die wordt voorgelegd aan de Nationale Bank van België en die in overeenstemming met de geldende regels geactualiseerd wordt. Deze lijst bevat de leden van het Directiecomité van BNP Paribas Fortis, de CFO en de leiders van haar buitenlandse bijkantoren.

Op grond van het Reglement en de Interne Regels zijn de externe functies die het voorwerp van een openbaarmaking uitmaken, de uitvoerende dan wel niet-uitvoerende bestuursmandaten, evenals de functies die een deelname aan het bestuur en het beleid impliceren, uitgeoefend door een bestuurder of effectieve leider van BNP Paribas Fortis in handelsvennootschappen of in vennootschappen met een handelsvorm, in een onderneming met een andere Belgische dan wel buitenlandse rechtsvorm of in een Belgische of buitenlandse openbare instelling met industriële, commerciële of financiële werkzaamheden die niet tot de BNP Paribas groep behoren.

Voornaam, Naam (Functie) Vennootschap	Bedrijfsactiviteit (Functie)	Notering
Max JADOT (Voorzitter van de Raad van Bestuur)		
Baltisse NV	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Dominique AUBERNON (Niet-uitvoerend bestuurster)		
Sicovam Holding SA	Holdingvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Dirk BOOGMANS (Niet-uitvoerend bestuurder)		
Ethiasco BV	Holdingvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Smile Invest NV	Investeringsvennootschap (Lid van het Investeringscomité)	-
Smile Invest Management Company NV	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Newton Biocapital I NV	Investeringsfonds (Niet-uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Auditcomité)	-
Newton Biocapital II NV	Investeringsfonds (Niet-uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Auditcomité)	-
Wouter DE PLOEY (Onafhankelijk bestuurder)		
Unibreda NV	Holdingvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vanbreda Risk & Benefits NV	Verzekeringmakelaar (Niet-uitvoerend bestuurder en lid van het Remuneratiecomité)	-
Anne LECLERCQ (Administratrice indépendante)		
WDP NV	Logistiek (Onafhankelijk bestuurster, lid van het Auditcomité en van het Benoemings- en remuneratiecomité)	Euronext Brussels
Fluxys Belgium NV	Energie-infrastructuur (Onafhankelijk bestuurster, lid van het Audit -en Risicocomité en van het Corporate Governance Comité)	-
Titia VAN WAEYENBERGE (Onafhankelijk bestuurster)		
De Eik NV	Investeringsvennootschap (Voorzitter Raad van Bestuur en lid van het Benoemings- en remuneratiecomité)	-
Paratodos NV	Agribusiness (Chief Executive Officer - uitvoerend bestuurster)	-
Estancia Montania NV	Agribusiness (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Ganadera EL Roble NV	Agribusiness (Niet-uitvoerend bestuurster)	-

Voornaam, Naam (Functie) Vennootschap	Bedrijfsactiviteit (Functie)	Notering
Pikyry SA	Agribusiness (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Industria San Cosme SA	Agribusiness (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Indufin Capital partners Sicar	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Tattersal Leasing SA	Leasingvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Indufin Investment fund NV	Investeringsfonds (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Sandra WILIKENS (Uitvoerend bestuurster)		
Vanbreda Risk & Benefits NV	Verzekeringmakelaar (Niet-uitvoerend bestuurster)	-

Gedrukt op 100%
gerecycleerd papier

KLAAR VOOR JOUW WERELD

BNP PARIBAS
FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering

BNP PARIBAS FORTIS SA

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL
Warandeberg 3
1000 Brussel (België)

Rechtspersonenregister van Brussel
Ondernemingsnummer: 0403.199.702

www.bnpparibasfortis.com